

LIDÉ A SPOLEČNOST
PEOPLE AND SOCIETY

Ročník/Volume 2013

SLDB 2011

Census 2011

Kód publikace/*Publication code*: 534135-13

Pardubice, 30. září 2013

Pardubice, 30 September 2013

Č. j./*Ref. no.*: 22/2013 - 7901

SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ 2011
PARDUBICKÝ KRAJ
ANALÝZA VÝSLEDKŮ

POPULATION AND HOUSING CENSUS 2011
PARDUBICKÝ REGION
ANALYSIS OF THE RESULTS

Zpracoval:

Krajská správa Českého statistického úřadu v Pardubicích,
oddělení informačních služeb

Prepared by:

*Regional Office of the Czech Statistical Office in Pardubice,
Information Services Unit*

Vedoucí oddělení / *Head of Unit*

Ing. Hedvika Fialová

Informační služby / *Information Services:*

tel.: +420 466 743 480, e-mail: infoservispa@czso.cz

Kontaktní zaměstnanec / *Contact person:*

Ing. Martina Myšková, e-mail: martina.myskova@czso.cz

RNDr. Petr Dědič, e-mail: petr.dedic@czso.cz

Český statistický úřad, Pardubice
Czech Statistical Office, Pardubice

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na Internetu: **www.czso.cz**

*Are you interested in the latest data on inflation, GDP, population, average wages and the like? If the answer is YES, do not hesitate to visit us at: **www.czso.cz***

Údaje o Pardubickém kraji naleznete také na Internetu: **www.pardubice.czso.cz**

*Data on the Pardubický Region are published on websites: **www.pardubice.czso.cz***

ISBN 978-80-250-2365-5

© Český statistický úřad, 2013

© Czech Statistical Office, 2013

PŘEDMLUVA

Sčítání lidu, domů a bytů k 26. březnu 2011 se uskutečnilo na celém území České republiky podle zákona č. 296/2009 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011. Údaje byly zjišťovány podle stavu k rozhodnému okamžiku, kterým byla půlnoc z 25. na 26. března 2011. Sčítání organizoval, řídil a koordinoval Český statistický úřad, který zabezpečoval přípravu a provedení sčítání, a následně zpracování jeho výsledků. Při přípravě a provedení sčítání ČSÚ úzce spolupracoval s ústředními správními úřady (Ministerstvem obrany, Ministerstvem spravedlnosti, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem zahraničních věcí, Českým úřadem zeměměřičkým a katastrálním), obcemi a zejména se smluvně zajištěnými dodavateli služeb, neboť převážná část prací souvisejících se sčítáním byla nově zabezpečována dodavatelsky. Sčítání v jednotlivých sčítacích obvodech zajišťovali sčítací komisaři.

Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 v České republice respektovalo z hlediska obsahu a použité metodiky Doporučení Komise evropských statistiků (CES) ke sčítání okolo roku 2010. Splnilo rovněž požadavky Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 763/2008 ze dne 9. července 2008, o sčítání lidu, domů a bytů, které ukládalo členským státům EU povinnost provést sčítání v jednotném referenčním roce 2011 a poskytnout údaje ze sčítání ve stanoveném rozsahu, metodickém vymezení, termínu a předepsané formě.

Obsah sčítání (soubor zjišťovaných údajů) byl stanoven zákonem č. 296/2009 Sb. Všechny osoby měly povinnost poskytnout údaje zjišťované sčítáním v rozsahu a způsobem stanoveným tímto zákonem. Tradičně byla použita metoda sebesčítání, kdy obyvatelé sami vyplňovali sčítací formuláře. Za nezletilou osobu nebo za osobu, která nebyla způsobilá k právním úkonům, poskytl údaje její zákonný zástupce nebo opatrovník, příp. jiná osoba odpovědná za výchovu. Údaje o domu poskytl jeho vlastník nebo správce domu. Údaje o bytu poskytl jeho uživatel, v případě neobydleného bytu vlastník nebo správce domu, popřípadě bytu. Ve stanovených případech (neobydlený dům nebo byt, dlouhodobá nepřítomnost povinné osoby apod.) vyplnil údaje o domě nebo bytě do formuláře sčítací komisař v rozsahu informací, které bylo možno zjistit při distribuci formulářů.

Sčítání se vztahovalo na každou fyzickou osobu, která měla v rozhodný okamžik trvalý nebo povolený přechodný pobyt na území České republiky, i na každou další fyzickou osobu, která byla na území České republiky v rozhodný okamžik přítomna, na každý dům, i neobydlený, a na každý byt, i neobydlený.

Kromě údajů získaných od obyvatel prostřednictvím sčítacích formulářů (tradiční census) byly při sčítání poprvé využity ve větší míře také administrativní zdroje dat – Registr sčítacích obvodů a budov a Informační systém evidence obyvatel. Využití údajů z již existujících informačních systémů veřejné správy pro předvyplnění sčítacích formulářů, zpracování a případné doplnění dat ze sčítání, stanovil rovněž zákon č. 296/2009 Sb.

Všechny údaje ze SLDB 2011 byly zpracovány podle územního a správního členění státu platného v České republice k 26. březnu 2011.

Definitivní výsledky sčítání včetně všech vydaných publikací v elektronické podobě jsou postupně zveřejňovány na internetových stránkách www.scitani.cz. Po zveřejnění datových souborů přistupujeme k analýze dat.

Snahou autorů této publikace je předložit uživatelům především analýzu výsledků sčítání v celém kraji, s přihlédnutím k rozdílnostem ve vývoji jeho jednotlivých regionů. Do publikace nebylo možno vložit celé bohatství dat v nejmenších územních detailech. Na základě přání uživatelů však můžeme zpracovat jakákoliv třídění a výběry z datovýchází, pochopitelně při přísném zachování principu ochrany individuálních údajů. Obdobné publikace s obsahově sjednocenou analytickou i tabulkovou částí jsou vydávány za všechny kraje České republiky.

Věříme, že tyto publikace napomohou k uspokojení rostoucí poptávky po regionálních datech a zároveň budou inspirací odborné i laické veřejnosti pro zvýšení zájmu o využití statistických údajů ve své činnosti.

Český statistický úřad děkuje všem spolupracujícím úřadům, institucím a organizacím, které se podílely na přípravě a provedení sčítání. Především však děkuje občanům České republiky a všem, kteří se sčítání lidu, domů a bytů 2011 zúčastnili.

Reprodukce výňatků z této publikace lze pořizovat, pokud je uveden jejich zdroj, s výjimkou reprodukce pro komerční účely. Citace mohou být zveřejněny jen s uvedením zdroje „Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Pardubický kraj - analýza výsledků“ a původu statistických dat v ní otištěných.

Publishing extracts from this book is possible, except for commercial purposes, on condition that a reference to their sources is made. Quotations may only be published, if the source „Population and Housing Census 2011 - Pardubický Region - Analysis of the results“ and the origin of statistics contained in it are given.

Použité značky:

čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval,

tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý,

křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů,

nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou definitivní.

The following symbols have been used throughout:

The symbol of dash (-) in place of a figure indicates that the phenomenon did not occur.

The symbol of dot (.) shows that the figure is not available or cannot be relied on.

The symbol of small cross (x) shows that the figure is not applicable.

The symbol of (0) used in table designates figures smaller than a half of the unit of measure chosen.

The calculations in the tables are performed using unrounded figures (including the sums).

The data given in the book are final results.

PREFACE

The Population and Housing Census carried out on 26 March 2011 was realized on the whole territory of the Czech Republic in compliance with Act No. 296/2009 Coll., concerning the Population and Housing Census in 2011. The data were surveyed in accordance of the state at the decisive moment, i.e. at the midnight from Friday March 25 to Saturday March 26, 2011. The Census was organized, managed and co-ordinated by the Czech Statistical Office, which was responsible for the preparation and the respective realization of the Census as well as for processing of the results. During the preparation and the realization of the Census the Czech Statistical Office closely cooperated with Central Administrative Authorities (Ministry of Defense, Ministry of Justice, Ministry of Interior, Ministry of Foreign Affairs, Czech Office for Surveying, Mapping and Cadastre), with municipal authorities and particularly with contractual partners, because the major part of the census activities was newly performed contractually. In enumeration districts the Census was carried out by enumerators.

The Population and Housing Census in 2011 in the Czech Republic followed the Recommendations of the Conference of European Statisticians (CES) for the 2010 Censuses of population and housing with respect to content and methodology. The Census complied with requirements of Regulation of the European Parliament and of the Council on population and housing censuses No. 763/2008 of 9 July 2008, concerning the Population and Housing Census in 2011, which obliged the European Union member states to realize the Census within the reference year 2011 and provide the Census data in the given scope, methodological specification, time and required form.

The Census content (data surveyed) was defined by Act No. 296/2009 Coll.. All persons were bound to provide data required by the Census in the scope and the way set by this Act. The traditional self-census method was used, i.e. inhabitants filled in the census forms on their own. The data for minor person or person legally incapable were provided by their legal representative or their custodian or other person entrusted with custody. The data on a building were provided by its owner or administrator. The data on a dwelling were provided by its user, in case of a vacant dwelling by owner or administrator of the building or the dwelling. In the set cases (vacant building or dwelling, obliged person was absented over a long period, and the like) the enumerator filled the data on building or dwelling to the census form in the scope of informations, which was possible to find out during the distribution of forms.

The Census related to any natural person having permanent residence or permission for temporary residence in the territory of the Czech Republic at the decisive moment, any other natural person being found in the territory of the Czech Republic at the decisive moment, whatever house, even vacant and whatever dwelling, even vacant.

Besides data obtained from the Census forms filled by inhabitants (traditional census) were for the first time used administrative sources of data – Register of Enumeration Districts and Buildings and Central Population Register. The use of register records for pre-filling of the Census forms, processing and potential completion of the data was defined by Act No. 296/2009 Coll..

All data from The Population and Housing Census in 2011 were processed by the territorial and administrative structure of the country valid in the Czech Republic on 26 March 2011.

The definitive Census results including all the published electronic publications are available on the web pages www.czso.cz. At the time when the results are published, we are starting to analyse the data.

The aim of this publication is to submit the analysis of the Census results in the region, considering differences in development of its subregions. Analogic publications containing unified analytical texts and tabelations are published for all regions of the Czech Republic.

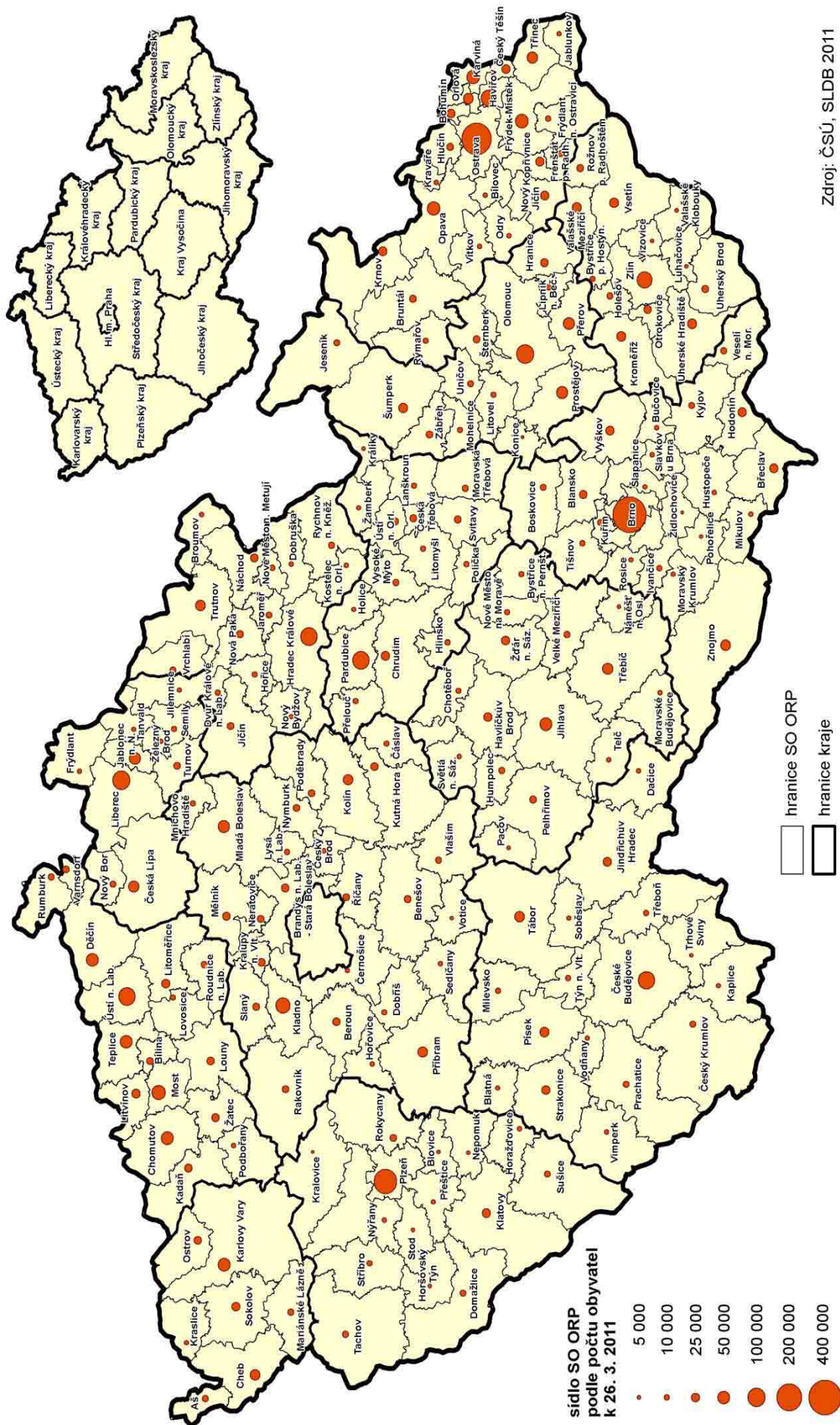
OBSAH

Předmluva	3
1. Shnutí	9
2. Sídelní struktura a způsob bydlení	14
2.1. Sídelní struktura	14
2.2. Druh pobytu	17
2.3. Způsob bydlení	18
3. Obyvatelstvo	19
3.1. Věková struktura	19
3.2. Rodinný stav	21
3.3. Plodnost žen	24
3.4. Cizinci, státní občanství	26
3.5. Národnost, mateřský jazyk	27
3.6. Místo narození	29
3.7. Vztah k náboženské víře	30
3.8. Vzdelanostní struktura obyvatelstva	32
4. Ekonomická aktivita obyvatelstva	35
4.1. Zaměstnaní, nezaměstnaní, ekonomicky neaktivní	35
4.2. Ekonomicky aktivní podle věku a vzdělání	38
4.3. Zaměstnaní podle odvětví	40
4.4. Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a hlavních tříd zaměstnání	43
4.5. Ekonomická aktivita žen	46
5. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a do škol	48
5.1. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání	48
5.2. Vyjíždka a dojíždka do škol	54
5.3. Úhrnná bilance dojíždky do zaměstnání a do škol	57
6. Domácnosti	59
6.1. Struktura domácností	59
6.2. Rodinné domácnosti	62
6.3. Nerodinné domácnosti	68
7. Domy a byty	70
7.1. Charakteristika domovního fondu	70
7.2. Charakteristika bytového fondu	75
7.3. Úroveň bydlení	82
7.4. Úroveň bydlení domácností	87
8. Vývoj v letech 1970–2011	88
8.1. Obyvatelstvo	88
8.2. Hospodařící domácnosti	90
8.3. Domy a byty	90
Metodické vysvětlivky	93
Tabulková příloha	101
1. Mezikrajské srovnání	102
2. Srovnání okresů Pardubického kraje	112
3. Srovnání vybraných měst Pardubického kraje	122
Správní obvody obcí s rozšířenou působností a kraje ČR – mapa	8
Geografická mapa Pardubického kraje	13
Správní obvody obcí s rozšířenou působností a města Pardubického kraje – mapa	13

CONTENTS

Preface	5
1. Summary	11
2. Settlement structure and housing arrangements	14
2.1. Settlement structure	14
2.2. Type of residence	17
2.3. Housing arrangements	18
3. Population	19
3.1. Age structure	19
3.2. Marital status	21
3.3. Fertility	24
3.4. Foreign citizens, citizenship	26
3.5. Ethnicity, mother language	27
3.6. Place of birth	29
3.7. Religious belief	30
3.8. Education structure of population	32
4. Economic activity of population	35
4.1. Employed, unemployed, not economically active	35
4.2. Economically active by age and education	38
4.3. Employed by industry (branch of economic activity)	40
4.4. Employed by status in employment and occupation	43
4.5. Economic activity of females	46
5. Commuting to work and school	48
5.1. Commuting to work	48
5.2. Commuting to school	54
5.3. The aggregate balance of commuting to work and school	57
6. Households	59
6.1. Household structure	59
6.2. Family households	62
6.3. Non-family households	68
7. Buildings and dwellings	70
7.1. Housing stock	70
7.2. Dwelling stock	75
7.3. Housing quality	82
7.4. Housing quality of households	87
8. Development in the period 1970–2011	88
8.1. Population	88
8.2. Housekeeping households	90
8.3. Buildings and dwellings	90
Methodological notes	97
Annex	101
1. Regional comparison	102
2. Comparison of districts of the Pardubický Region	112
3. Comparison of selected towns of the Pardubický Region	122
<i>Administrative districts of municipalities with extended powers and regions of the CR – map</i>	8
<i>Geographical map of the Pardubický Region</i>	13
<i>Administrative districts of municipalities with extended powers and towns of the Pardubický Region – map</i>	13

Správní obvody obcí s rozšířenou působností a kraje ČR

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

1. Shrnutí

Výsledky Sčítání lidu, domů a bytů k 26. březnu 2011 ukázaly změny v demografické, sociální i ekonomické struktuře jak v kraji jako celku, tak v jeho jednotlivých regionech. Data sčítání 2011 byla na základě nové metodiky zpracována podle obvyklého pobytu obyvatel. Z důvodu srovnatelnosti s výsledky minulých sčítání byla část dat o obyvatelstvu spočtena také podle trvalého pobytu, tato data budou ve shrnutí i v celé analýze používána při srovnáních v čase.

- Pro sídelní strukturu Pardubického kraje je charakteristický spíše venkovský charakter osídlení s nízkým stupněm urbanizace; hustota obyvatelstva je zde pátá nejmenší mezi kraji. Uvnitř kraje však nacházíme v hustotě zalidnění značné rozdíly – téměř trojnásobná je ve srovnání s krajskou hodnotou na Pardubicku, na druhé straně na Králicku je oproti krajskému průměru poloviční. Kraj se člení na 451 samosprávných obcí, z toho 111 má méně než 200 obyvatel a žije v nich jen 2,8 % obyvatel kraje. Naopak ve dvou největších městech (Pardubicích a Chrudimi) žije 22 % obyvatel kraje. Jestliže v dlouhodobém vývoji směřovalo obyvatelstvo kraje především do měst, v posledních letech se díky suburbanizaci zvyšuje počet obyvatel zejména v obcích ležících v blízkosti větších měst.
- K 26. březnu 2011 mělo na území Pardubického kraje obvyklý pobyt 511 627 osob, k trvalému pobytu bylo v kraji přihlášeno 516 123 obyvatel. Rozdíl mezi počtem osob s obvyklým a trvalým pobytem byl minimální, nedosahoval jednoho procenta. V celorepublikovém pohledu patří Pardubický kraj k menším krajům, na populaci ČR má 4,9% podíl (čtvrtý nejnižší po Karlovarském, Libereckém kraji a Kraji Vysočina).
- Po poklesu počtu obyvatel zjištěném při sčítáních v letech 1991 a 2001 byl v roce 2011 zaznamenán nejvyšší nárůst za posledních 40 let. Od roku 2001 vzrostl počet obyvatel kraje o 1,5 %, od sčítání v roce 1970 se počet obyvatel zvýšil o 5,6 %, tj. o více než 27 tisíc osob. V populaci Pardubického kraje je dlouhodobě podíl žen vyšší než podíl mužů, ale zároveň dochází ke změně zastoupení obou pohlaví ve prospěch mužů.
- Stejně jako v celé ČR obyvatelstvo kraje stárne - zastoupení jednotlivých věkových skupin se mění ve prospěch starší generace a průměrný věk se zvyšuje. Jestliže při sčítání v roce 1980 byly děti zastoupeny 24 % a senioři měli v populaci 14% podíl, v roce 2011 byla zaznamenána výrazná změna. Poprvé byl počet osob ve věku 65 a více let vyšší než počet dětí (index stárí přesáhl hranici 100). Podíl dětí v populaci kraje klesl oproti roku 1980 o 9 procentních bodů, zastoupení seniorů o 2 procentní body vzrostlo. Ve srovnání s ostatními kraji vykazuje Pardubický kraj čtvrtý nejvyšší podíl dětí v populaci.
- Pokračují změny ve struktuře obyvatelstva kraje podle rodinného stavu. Dlouhodobě roste podíl svobodných a rozvedených na úkor ženatých, resp. vdaných. Tyto změny lze vysvětlit tím, že se zvyšuje věk, kdy lidé uzavírají manželství, dále roste podíl nesezdaných párů a rozvodovost. Podíl svobodných mužů je vyšší než podíl svobodných žen, u ovdovělých je tento poměr opačný. V celorepublikovém srovnání je kraj charakteristický vyšším zastoupením osob ve stavu manželském a nízkým podílem rozvedených.
- Vzdělanost obyvatel kraje se v dlouhodobém pohledu výrazně zvyšuje. Počet osob se základním vzděláním včetně neukončeného je oproti roku 1980 méně než poloviční, počet obyvatel s úplným středním vzděláním s maturitou (vč. nástavbového a vyššího odborného) se zdvojnásobil a počet vysokoškolsky vzdělaných osob je dokonce trojnásobný. Přesto Pardubický kraj v celorepublikovém srovnání patří mezi kraje s nižší úrovní vzdělanosti; v podílu vysokoškolsky vzdělaných je pod republikovou úrovní, vyniká v podílu osob se středním vzděláním bez maturity včetně vyučených.
- Zodpovězení otázky národnosti bylo dobrovolné, v Pardubickém kraji na tuto otázku neodpověděla čtvrtina obyvatel. Z části populace kraje, která otázku národnosti zodpověděla, se více než 95 % obyvatel hlásilo k národnosti české, druhou nejčastější byla národnost slovenská, následovala moravská, ukrajinská a vietnamská národnost.
- Další dobrovolná otázka se při sčítání v roce 2011 týkala vztahu k náboženské víře; na tuto otázku odpovědělo pouze 55 % obyvatel kraje. Z osob, které v kraji otázku víry zodpověděly, se za věřící označilo 36 % a bez náboženské víry bylo 64 % obyvatel kraje. Ke konkrétní církvi (výrazně převažovala Církev římskokatolická) se přihlásily více než dvě třetiny věřících. Nejvyšší podíl věřících byl zaznamenán v jižní části kraje, která je v rámci ČR součástí území s vyšší religiozitou.
- Podle výsledků sčítání 2011 byl podíl ekonomicky aktivních obyvatel kraje (48,2 %) mírně vyšší než podíl ekonomicky neaktivních (47,5 %). Je však nutno vzít v úvahu, že 4,3 % obyvatel kraje tuto otázku nezodpovědělo. Mezi ekonomicky aktivními převažovali muži (55% podíl), ve skupině ekonomicky neaktivních měly vyšší podíl ženy (57 %). Míra ekonomické aktivity byla v celorepublikovém pohledu podprůměrná (mezi kraji na 9. místě). V kraji byl zjištěn 6. nejnižší podíl nezaměstnaných na celkovém počtu ekonomicky aktivních.

- Nejvíce zaměstnaných pracovalo v průmyslu (30,4 %), dále v odvětví zahrnujícím velkoobchod a maloobchod, opravy a údržbu motorových vozidel (9,7 %) a ve stavebnictví (6,9 %). Mezi ostatními kraji vykazoval Pardubický kraj nadprůměrný podíl zaměstnaných v průmyslu a v odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství - u obou těchto odvětví zaujímal 4. místo. V počtu zaměstnaných v dopravě a skladování byl kraj na 5. místě. V odvětví ubytování, stravování a pohostinství měl Pardubický kraj ve srovnání s ostatními kraji nejnižší podíl zaměstnaných.
- Sčítání lidu zůstává jediným uceleným zdrojem dat o dojízdce do zaměstnání i přesto, že 36 % zaměstnaných obyvatel kraje v roce 2011 nevedlo, zda do zaměstnání dojíždí. Za hranice kraje vyjíždí do zaměstnání o 6,4 tis. zaměstnaných osob více, než do kraje dojíždí; kladné saldo dojízdky má pouze okres Pardubice, především zásluhou krajského města. Mezi vyjíždějícími z kraje mají vyšší zastoupení vysokoškolsky vzdělané osoby.
- Mimo obec bydliště vyjíždí v kraji 45 % zaměstnaných osob. Z obcí vyjíždějí častěji muži, zatímco u žen je častější dojízdka v rámci obce. Osoby nad 50 let vyjíždějí častěji v rámci okresu; nejvyšší podíl vyjíždějících do zahraničí je mezi mladými lidmi ve věku 25 – 29 let. Podíl denně vyjíždějících žen je výrazně vyšší než mužů. Zhoršená dopravní obslužnost v některých částech kraje vede k tomu, že téměř dvě třetiny vyjíždějících osob využívají k dojízdce za prací osobní automobil.
- Do škol vyjíždí z obce bydliště 54 % studujících se zjištěným místem školy. Dvě třetiny z nich dojíždějí denně. Intenzita vyjízdky do škol je u žen vyšší než u mužů. Z kraje vyjíždí o 4,4 tis. studujících více, než do kraje dojíždí. Nejčastěji je k cestám do školy využíván autobus.
- V dlouhodobém vývoji je ve struktuře domácností patrný neustále se zvyšující podíl neúplných rodin i domácností jednotlivců doprovázený poklesem zastoupení úplných rodin, a to zejména rodin se závislými dětmi. Počet domácností jednotlivců vzrostl od roku 2001 o desetinu a tvoří již 30 % všech hospodařících domácností v kraji. Změny ve struktuře domácností jsou kromě demografického vývoje ovlivněny i tendencí odkládat založení rodiny do pozdějšího věku (z důvodu preference vybudovat nejprve ekonomické zázemí, ale i využívat širších možností vzdělávání a cestování).
- V posledních deseti letech se v souvislosti s vývojem porodnosti změnilo složení úplných rodin se závislými dětmi. Poměrně stabilní je zastoupení rodin se dvěma dětmi, naproti tomu podíl rodin s 1 dítětem se neustále zvyšuje, snižuje se však podíl rodin se 3 dětmi. V neúplných rodinách se závislými dětmi jsou nejčastěji zastoupeny rodiny s 1 dítětem. V čele neúplných rodin stojí většinou matka, nejčastěji rozvedená.
- Z vybavenosti bytových domácností bylo při sčítání zjišťováno pouze vybavení počítačem a připojením k internetu. V kraji bylo vybaveno počítačem 57 % domácností, 53 % domácností mělo připojení k internetu. Využívání počítačů včetně internetu je častější ve větších obcích, rozdíly ve vybavenosti výpočetní technikou mezi velikostními skupinami obcí se však postupně vyrovnávají.
- Celkový počet domů se v období 2001–2011 zvýšil o 8,3 %, počet obydlených domů vzrostl o 8,5 %, zatímco růst počtu neobydlených domů byl o 0,6 procentního bodu pomalejší. Neobydlené domy se na počtu všech domů podílejí necelou jednou pětinou, nejčastějším důvodem neobydlenosti je přitom užívání k rekreaci (54 % neobydlených domů). Ve skladbě domovního fondu tvoří 89,7 % rodinné domy.
- Průměrné stáří obydlených domů je v kraji 49,8 roku; proti sčítání 2001 se zvýšilo o 5 let. Průměrné stáří rodinných domů je o 3 roky vyšší než bytových domů; stáří bytových domů je mezi kraji 4. nejnižší. Nejstarší domovní fond mají nejmenší obce. Vybavení domů se zlepšilo, přesto má kraj 3. nejnižší podíl domů napojených na kanalizaci.
- V posledních 10 letech se zvýšil počet obydlených bytů o 7,3 %. Projevilo se zde především oživení bytové výstavby ve druhé polovině minulého desetiletí. Z pohledu vlastnictví byl nejvýznamnější nárůst podílu bytů v osobním vlastnictví (z 11 na 18 %) na úkor bytů družstevních a nájemních. Největší podíl však připadá na byty ve vlastním domě – více než 45 %. Počet neobydlených bytů vzrostl za 10 let o čtvrtinu a tyto byty tvoří 16 % bytového fondu. Důvod neobydlenosti nebyl zjištěn u každého sedmého bytu (14 %), mezi udanými důvody tvoří jejich využívání k rekreaci téměř 40 %.
- Vlivem modernizace bytového fondu a nové výstavby došlo ke zvýšení kvalitativních charakteristik bydlení. V přepočtu na 1 obydlený byt připadá 2,54 osoby, na obytnou místnost pak 0,76 osoby. Na osobu připadá 32,3 m² obytné plochy, což je 0,2 m² pod celostátním průměrem. Zlepšilo se technické vybavení bytů. Vodovodem je vybaveno 99,7 % bytů, připojením na plyn 67,5 % bytů, ústředním nebo etážovým topením 89,9 % bytů (podíly vypočteny z bytů se zjištěným vybavením). Uvedené hodnoty jsou na úrovni průměru ČR. Na kanalizační síť je napojeno 70,1 % obydlených bytů, což je nejméně mezi kraji ČR. Byty se sníženou kvalitou tvoří 4,9 % obydlených bytů, to je čtvrtý nejnižší podíl mezi kraji.

1. Summary

The Census results, as of March 26, 2011, document changes that have occurred in demographic, social and economic structure of the region, both as a whole and in its individual parts as well. Data of 2011 Census were processed according to a new methodology utilizing usual place of respondents' residence data. In order to enable a better comparison with the results of previous censuses, a portion of data on population was processed also using permanent residence of respondents. These data will be used both in a summary and in analysis for time comparisons.

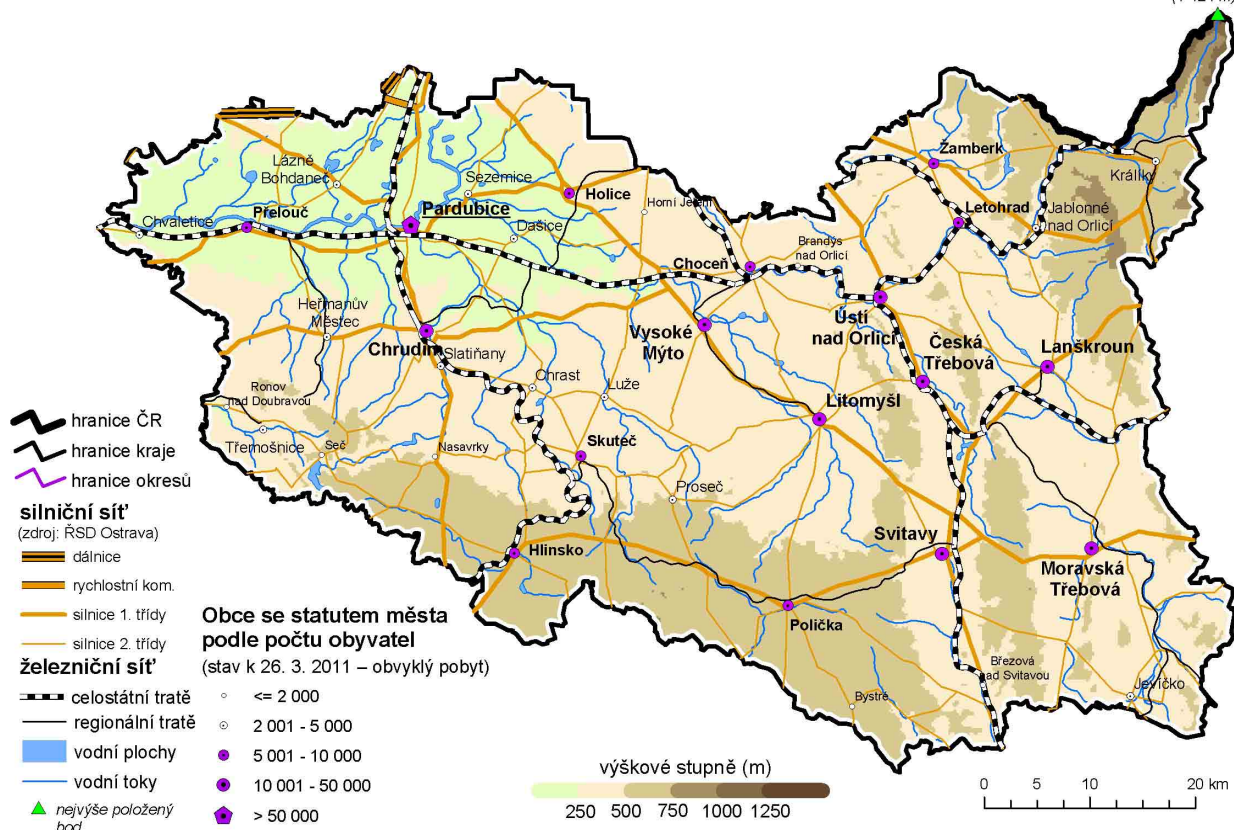
- The settlement structure of Pardubický region is characteristic by its rural settlement pattern with a low degree of urbanization. Population density is the fifth lowest of all regions. There are, however, sharp contrasts in population density within the region – almost three-fold the region average in Pardubicko, but just about a half the region average in Králicko. The region is subdivided into 451 municipalities, of which 111 has less than 200 inhabitants and they comprise only 2.8 % of the region's population. On the other hand 22 % of the region's population live in two biggest towns (Pardubice and Chrudim). While for a long time population of the region migrated to towns, recently because of suburbanization population of towns moves out into surrounding municipalities.
- As of March 26, 2011, 511 627 persons declared Pardubický region a place of their usual residence and there were total of 516 123 permanent residents on its territory. Difference between the two numbers is very small, less than one percent. With regard to population Pardubický region is one of rather smaller regions (only bigger than Karlovarský, Liberecký and Vysočina regions) and constitutes 4.9 % of the total population of the Czech Republic.
- Following the population decline found in the census of 1991 and 2001, the census of 2011 recorded the biggest population growth in the past 40 years. Since 2001 population of the region has grown by 1.5 %, since the census of 1970 the region's population increased by 5.6 %, i.e. by over 27 thousand people. Although for a long time the share of women in Pardubický region's population has been higher than the share of men, this trend is gradually getting reversed.
- The region's population, as well as the nation itself, has been growing older. This fact is reflected mainly in a changing share of age groups towards the older population, as the average age keeps growing as well. While in 1980 children had 24 % and seniors 14 % share of population, a profound change was recorded in 2011. For the first time the share of people aged over 65 years is higher than the share of the child-age category (ageing index reached above 100). The share of children in the region's population has decreased by 9 percentage points since 1980 and the share of seniors increased by 2 percentage points. Compared nationally population of Pardubický region has the fourth highest share of children.
- With regard to marital status of the region's population structural changes are in progress. A steady increase of the share of never married and divorced at the expense of married is observed. These changes are consequences of postponing marriages to a later age, growing number of cohabiting unmarried couples and high divorce rate. The share of never married is higher for men than for women, but it is reversed for widows and widowers. Compared nationally, the region has a higher share of married persons and a lower share of divorced persons.
- In a long-term view a level of education attainment of the region's population has been improving considerably. Compared to 1980 number of people with primary and lower secondary education, incl. not completed elementary school is less than a half, number of people with an upper secondary education and post-secondary more than doubled and number of people who attained a tertiary education even tripled. Nevertheless, Pardubický region nationally still belongs to regions with lower levels of education attainment. It is below average in the share of tertiary educated people, but it excels in number of people with secondary and vocational education.
- The question on ethnicity was voluntary and in Pardubický region a quarter of the population did not respond. Over 95 % of respondents who declared their nationality chose Czech. Second most frequent ethnicity was Slovak, followed by Moravian, Ukrainian and Vietnamese ethnicity.
- Another voluntary question in the 2011 census concerned religious belief. Only 55 % of the surveyed region population responded. Of those who responded 36 % declared a religious belief and 64 % indicated none. Over two thirds of believers declared their denomination to concrete church (majority of them to the Roman Catholic Church). The highest share of believers was found in the Southern portion of the region, which belongs to territory with its population showing deeper religious attitudes.
- According to the 2011 census results, the share of economically active persons in the region (48.2 %) was slightly higher than the share of not economically active (47.5 %), although it should be considered that 4.3 % of population did not respond to this question. There were more men (55 %) than women among the economically active and more women in the not economically active group (57 %). The region was below average (ranks 9th) in the Czech Republic with regard to economic activity rate. The share of unemployed on the total of all economically active was the sixth lowest in the nation.
- With regard to employment structure by the branch of economic activity the most prominent share belongs to industrial production (30.4 % of persons in the identified branch), followed by wholesale and retail,

automotive vehicle repair and maintenance (9.7 %) and construction (6.9 %). Compared to other regions Pardubický region shows above average share of employment in industrial production and in agriculture, forestry and fishery - the fourth highest share in the Czech Republic. The region was the fifth in number of people employed in transportation and warehousing. Pardubický region had the lowest share of people employed in the hospitality, board and lodging sector.

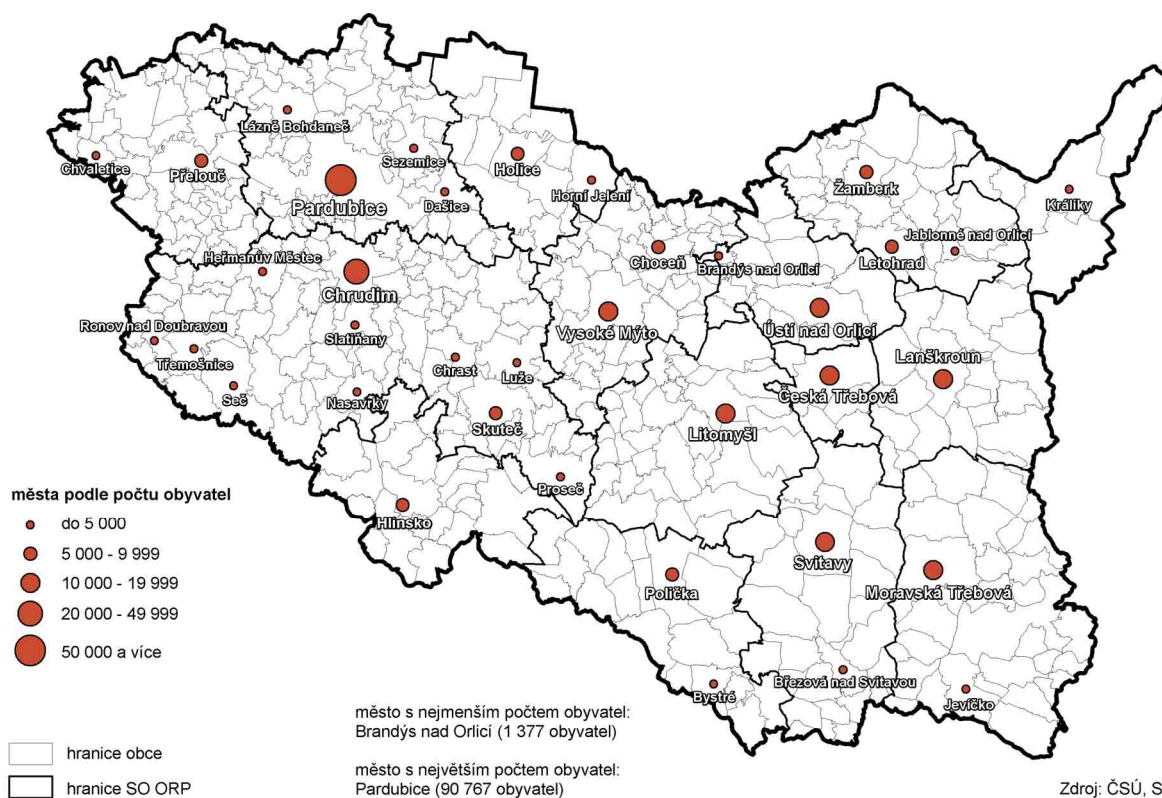
- Census is the only complex source of data on commuting to work, despite the fact that 36 % of employed residents of the region did not state whether they commute to work. Total number of commuters travelling out of the region surpasses the number of commuter to the region by 6.4 thousand. Only the district of Pardubice has a positive balance of commuting to work thanks to the regional capital. Among those commuting out of the region the highest share belongs to tertiary educated people.
- In the region 45 % of employed people commute out of municipality of their residence to work. Of those there are more males, while females more often commute within the municipality. Persons over 50 years of age commute more often within a district, the highest share of people commuting abroad is in the 25-29 year age group. The share of daily commuting women is markedly higher than men. Worse availability of public transportation in several parts of the region caused that almost two thirds of persons commute to work by cars.
- In the region 54 % of students with identified place of school commute out of municipality of their residence. Of those two thirds commute daily, higher commuting intensity being exerted by females. The number of students commuting out of the region is by 4.4 thousand higher than commuting to the region. The most frequently used mode of transportation to school is a bus.
- A long-term development trend of the household structure shows steadily increasing share of lone-parent families and one-person households accompanied by decreasing share of one-couple families, especially those with dependent children. The number of one-person households has grown by 10 % since 2001 and makes up for 30 % of housekeeping households in the region. Changes in household structure are (except to demographic development) mainly affected by the trend of establishing a family in a later age (because of preference to build a sound financial base for family and also use ever better opportunities for education and travel).
- Within the last 10 years the structure of one-family household with dependent children has changed due to the birth rate development. While the share of families with two children remains stable, the share of families with a single child steadily increases, but the share of families with 3 children decreases. Lone-parent families with dependent children are most frequently formed by a single mother, usually divorced, with one child.
- With regard to dwelling household technical facilities the only data were collected on personal computer equipment and Internet connectivity. In the region 57 % of households were equipped with a personal computer and 53 % were connected to the Internet. Computers and Internet connectivity worked their way somewhat faster into households in larger municipalities, although the differences are gradually getting evened up.
- Within the period 2001-2011 number of buildings increased by 8.3 %, number of occupied buildings increased by 8.5 %, while the growth of number of unoccupied buildings was slower by 0.6 percentage points. Unoccupied buildings comprise less than a fifth of the housing stock. The most frequent reason of vacancy is seasonal usage (54 % of unoccupied buildings). Family houses comprise 89.7 % of the housing stock.
- Average age of occupied buildings in the region is 49.8 years, up by 5 years from the 2001 census. Average age of a family house is 3 years higher than average age of an apartment building, which is the fourth lowest in the regions. The smallest municipalities have the oldest housing stock. Although buildings' technical facilities improved, the region has the third lowest share of buildings connected to public sewage disposal system.
- Occupied dwelling count increased by 7.3 % in the last 10 years. This is mainly due to resumption of housing construction in the second half of the past decade. With regard to tenure status of dwellings, the most prominent increase can be seen in private ownership (up from 11 % to 18 %) at the expense of co-operative and rental forms. The biggest share, however, belongs to dwellings in privately owned houses – over 45 %. Unoccupied dwelling count increased in 10 years by a quarter and these dwellings comprise 16 % of the dwelling stock. Reasons for non-occupancy were not found for every 7th dwelling (14 %), while among known reasons almost 40 % is due to seasonal usage.
- Renovation and new construction of the region's dwelling stock led to improvement of qualitative housing characteristics. There are now 2.54 inhabitants per an occupied dwelling and 0.76 inhabitants per one room. There are 32.3 sq. m of floor space per person, 0.2 sq. m below the national average. Technical facilities of dwellings have been improved. Piped water is available in 99.7 % of dwellings, piped gas in 67.5 %, central heating or heater inside dwelling in 89.9 % of dwellings (of all responding dwellings). These figures are about the national average. Public sewage disposal is available in 70.1 % of occupied dwellings, the lowest rate among the Czech Republic regions. Only 4.9 % of the dwelling stock is of lower quality, the fourth lowest rate in the nation.

Geografická mapa Pardubického kraje

Králický Sněžník
(1 424 m)

Správní obvody obcí s rozšířenou působností a města v Pardubickém kraji

2. Sídelní struktura a způsob bydlení

2.1. Sídelní struktura

V kraji žije vyšší podíl obyvatel v menších obcích

Specifikem sídelní struktury Pardubického kraje je vyšší zastoupení obyvatel žijících v menších obcích. Podíl osob v obcích s 200 až 999 obyvateli (23,7 %) dosahuje v mezikrajském srovnání třetí nejvyšší hodnoty za Krajem Vysočina a Středočeským krajem. Nadprůměrně je též v kraji zastoupeno obyvatelstvo v menších městech s 5 až 10 tisíci obyvateli a zejména ve městech s 10 až 20 tisíci obyvateli. Dvě nejvyšší velikostní skupiny tvořené pouze městy Chrudim a Pardubice (v úhrnu 22 % obyvatel kraje) zaujímají ve srovnání s republikovou úrovní výrazně podprůměrný podíl na celkové populaci.

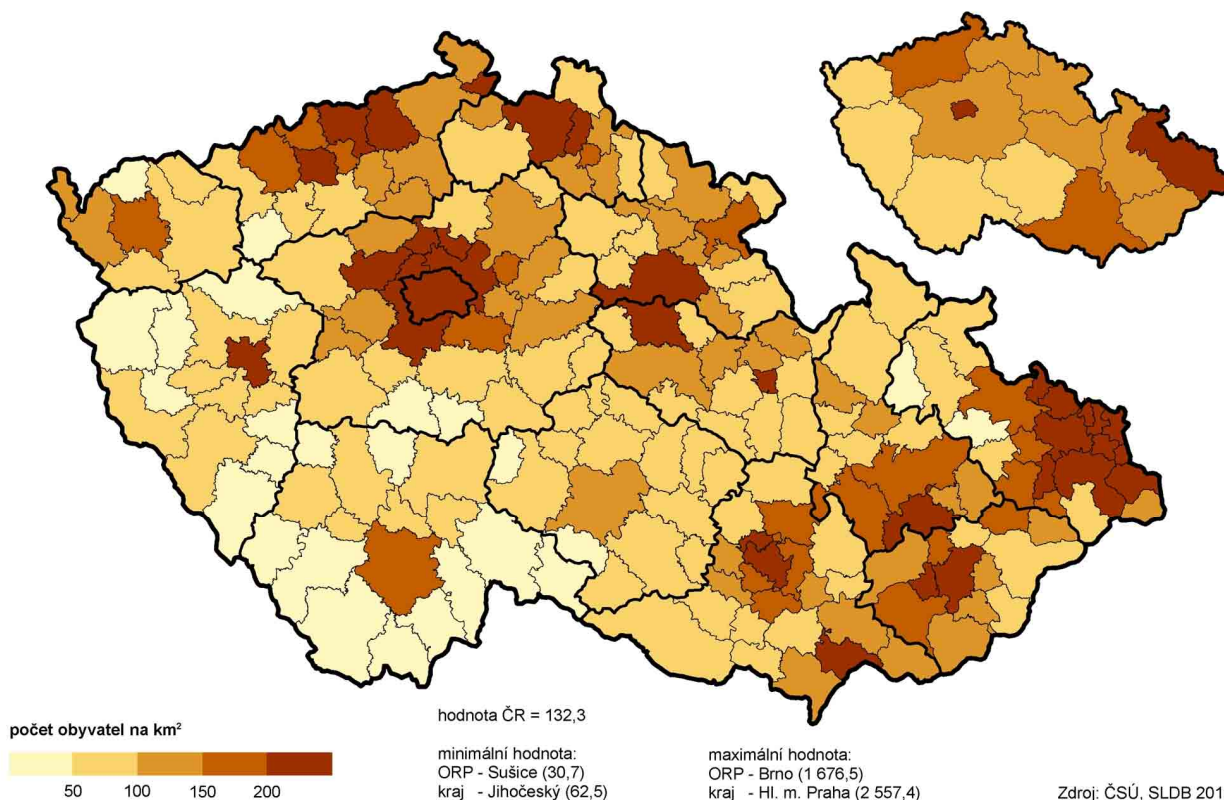
Tab. 2.1.1 Sídelní struktura podle velikostních skupin obcí k 26. 3. 2011

	Počet obcí	Podíl (%)	Rozloha obcí (km ²)	Podíl (%)	Počet obyvatel	Podíl (%)	Hustota obyvatel (osoby/km ²)
Kraj celkem	451	100,0	4 519	100,0	511 627	100,0	113,2
v tom obce s počtem obyvatel:							
do 199	111	24,6	459	10,2	14 565	2,8	31,7
200 - 499	172	38,1	1 231	27,2	54 992	10,7	44,7
500 - 999	92	20,4	1 115	24,7	66 186	12,9	59,3
1 000 - 4 999	59	13,1	1 146	25,4	110 938	21,7	96,8
5 000 - 19 999	15	3,3	452	10,0	150 940	29,5	334,0
20 000 - 49 999	1	0,2	33	0,7	23 239	4,5	699,8
50 000 a více	1	0,2	83	1,8	90 767	17,7	1 098,1

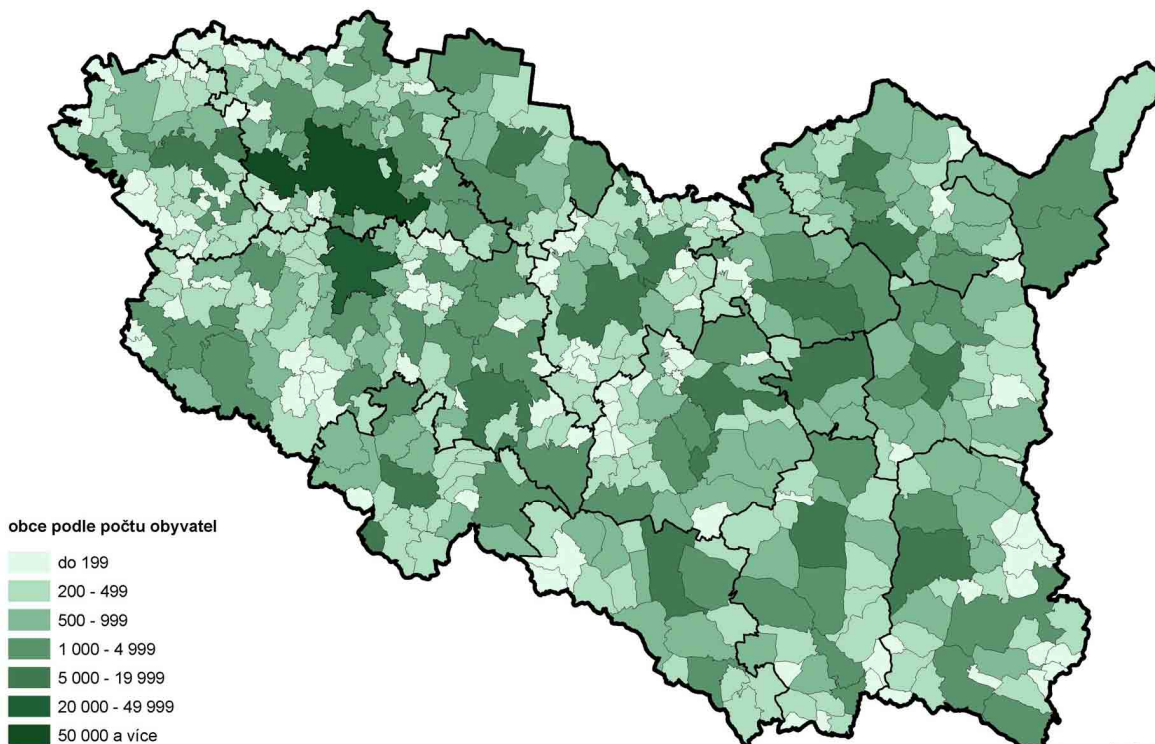
Hustota obyvatel kraje je podprůměrná

Hustota obyvatel v kraji zaostává za republikovou hodnotou o 19 osob na km², po odečtení Hlavního města Prahy pak o 4 osoby na km². Rozloha 10 km² připadající na jednu obec je třetí nejnižší za Středočeským krajem a Krajem Vysočina; k nejnižším v mezikrajském srovnání patří i průměrný počet obyvatel v obci.

Hustota obyvatelstva ve správních obvodech ORP a krajích

Velikostní skupiny obcí v Pardubickém kraji

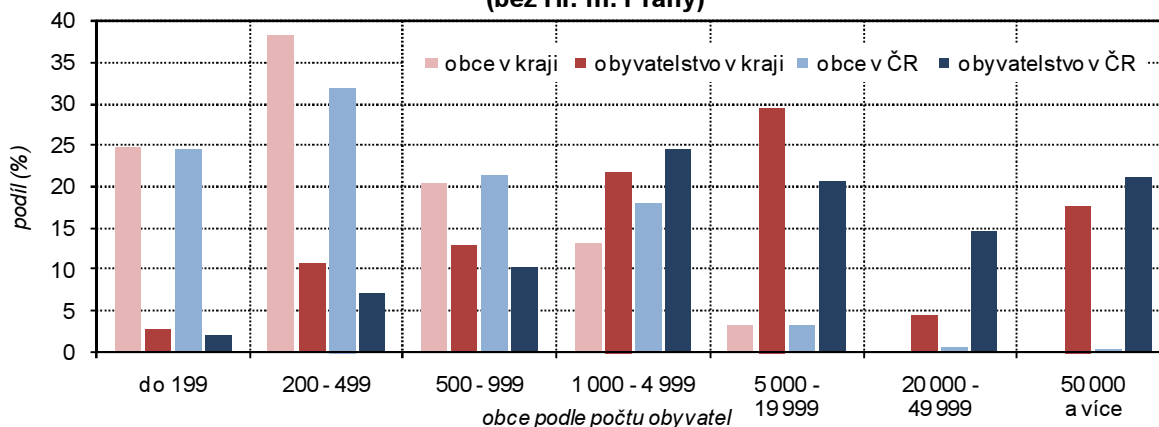

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Nejvíce obcí v kraji má 200 až 499 obyvatel

Nejčastěji jsou v kraji zastoupeny obce s 200 až 499 obyvateli (38 % z celkového počtu 451 obcí kraje); žije v nich však pouze desetina krajské populace. Nejvíce obyvatel je koncentrováno do obcí s 5 až 20 tisíci obyvateli.

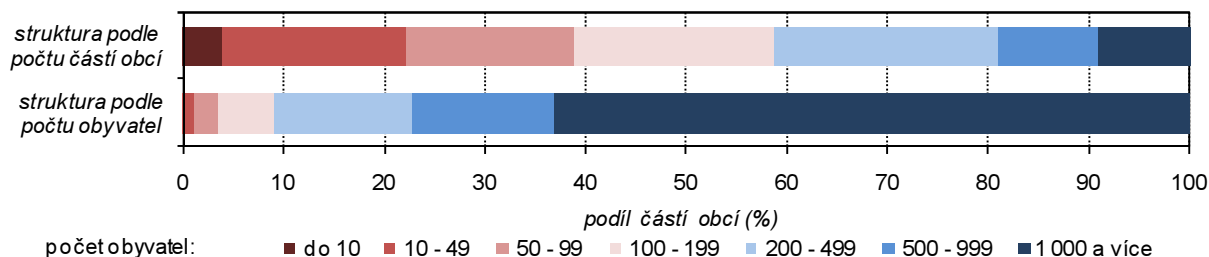
Graf 2.1 Sídlní struktura obcí Pardubického kraje a České republiky (bez Hl. m. Prahy)

Nejvíce obyvatel žije v částech obcí s 1 000 a více obyvateli

K datu sčítání byly obce v kraji rozděleny do 991 částí obcí a 1 300 základních sídelních jednotek (i za tato území jsou údaje ze sčítání k dispozici, nejsou však předmětem této analýzy). Nejpočetněji jsou zastoupeny části obcí s 200 až 499 obyvateli (žije v nich však pouze necelých 14 % populace kraje). Nejvíce obyvatel kraje (63 %) žije v částech obcí s 1 000 a více obyvateli.

Graf 2.2 Velikostní struktura částí obcí

Mezi správními obvody v kraji jsou značné rozdíly ve struktuře osídlení

Kromě velikostních skupin obcí je v publikaci věnována pozornost též územnímu srovnání na úrovni správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP). Jejich sídelní struktura v kraji je velmi rozdílná, což je zřejmé i z následující tabulky. Čtvrtina obyvatel kraje žije v SO ORP s krajským městem, přičemž hustota zalidnění je zde téměř trojnásobná ve srovnání s krajskou hodnotou. Na druhé straně nejméně zalidněné Králicko se vyznačuje poloviční hustotou obyvatel oproti krajskému průměru.

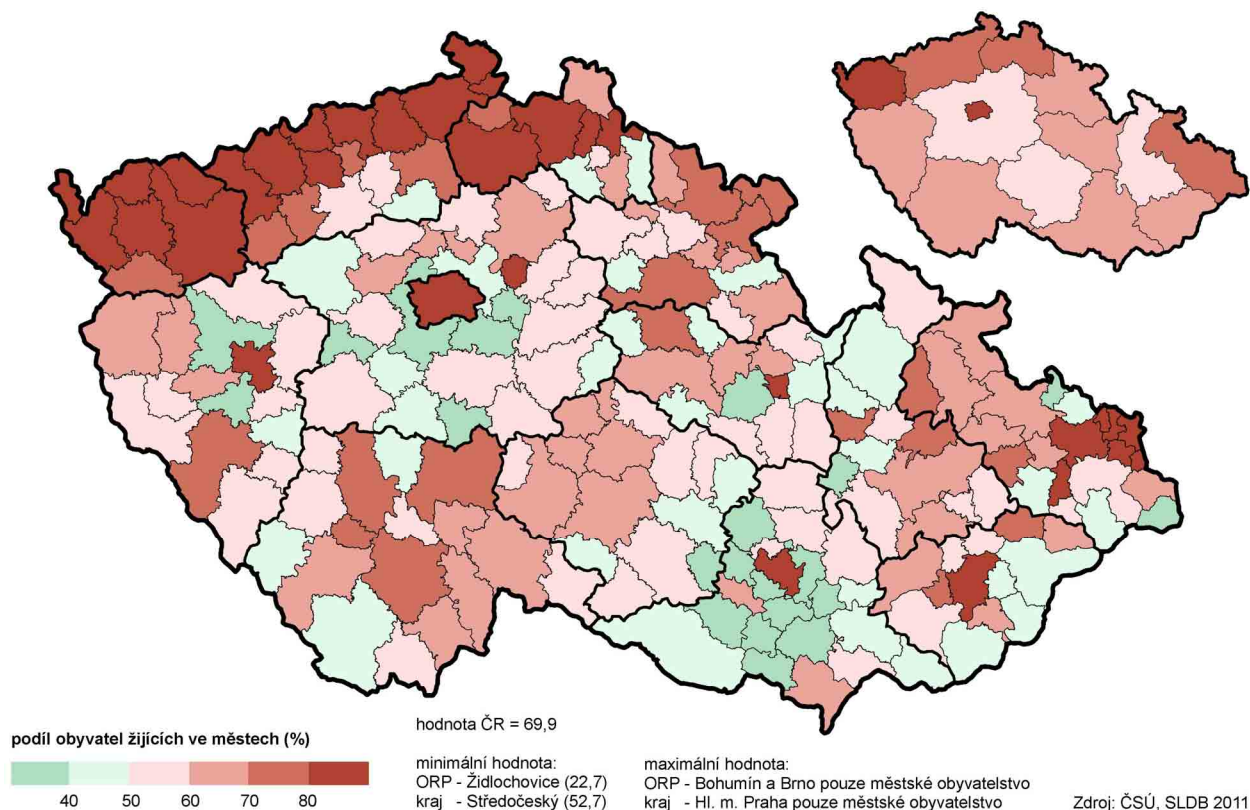
Tab. 2.1.2 Základní ukazatele sídelní struktury podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností

	Počet			Hustota obyvatel (osoby/km ²)	Na 1 obec připadá			Podíl obyvatel žijících (%)	
	obyvatel	obcí			rozloha (km ²)	obyvatel	částí obcí	ve městech	v obci s rozšířenou působností
		celkem	z toho měst						
Kraj celkem	511 627	451	37	113,2	10,0	1 134,4	2,2	62,4	48,7
v tom správní obvod ORP:									
Česká Třebová	18 208	5	1	228,4	15,9	3 641,6	2,0	86,0	86,0
Hlinsko	21 056	22	1	85,4	11,2	957,1	3,4	47,0	47,0
Holice	17 190	14	2	80,5	15,3	1 227,9	2,3	49,6	38,3
Chrudim	82 143	86	11	110,1	8,7	955,2	3,0	65,1	28,3
Králíky	8 712	5	1	54,9	31,7	1 742,4	5,4	49,7	49,7
Lanškroun	22 727	22	1	82,6	12,5	1 033,0	1,6	44,7	44,7
Litomyšl	26 454	35	1	78,5	9,6	755,8	1,8	38,4	38,4
Moravská Třebová	26 354	33	2	63,2	12,6	798,6	1,9	51,0	40,0
Pardubice	126 780	56	4	309,8	7,3	2 263,9	2,0	78,9	71,6
Polička	19 362	20	2	71,0	13,6	968,1	1,7	54,4	46,2
Přelouč	24 453	42	2	95,1	6,1	582,2	1,6	49,6	37,6
Svitavy	31 075	28	2	88,4	12,6	1 109,8	1,4	59,1	53,6
Ústí nad Orlicí	26 207	16	2	137,6	11,9	1 637,9	2,1	60,3	55,0
Vysoké Mýto	32 034	40	2	113,6	7,0	800,9	2,2	66,0	38,8
Žamberk	28 872	27	3	102,6	10,4	1 069,3	1,8	53,9	21,1

Podíl městského obyvatelstva je podprůměrný

Podíl obyvatel žijících v obcích se statutem města v kraji (62,4 %) patří v mezikrajském srovnání k nejnižším a mezi SO ORP se pohybuje od Česko-třebovska s 86 % po Litomyšlsko s 38 %.

Městské obyvatelstvo ve správních obvodech ORP a krajích

2.2. Druh pobytu

Výsledky sčítání jsou nově publikovány podle obvyklého pobytu

Na rozdíl od předchozích sčítání byly definitivní výsledky cenzu za rok 2011 zpracovány a publikovány za obvykle (ne trvale, resp. dlouhodobě) bydlící obyvatelstvo (s kritériem 12 měsíců pobytu na území ČR). Toto je nutné mít na zřeteli i při srovnávání dat v čase (blíže viz kap. 8). Obvyklý pobyt na rozdíl od administrativního pohledu lépe charakterizuje skutečnost. Ve všech krajích s výjimkou Hl. města Prahy a Středočeského kraje byl zjištěn vyšší počet osob s trvalým než obvyklým pobytem (relativně nejvyšší v Karlovarském, Ústeckém a Moravskoslezském kraji). Mezi správními obvody Pardubického kraje relativně nejvíce převažují osoby s trvalým pobytem na Králicku a Svitavsku. Převaha osob s obvyklým pobytem je typická zejména pro oblasti s probíhající suburbanizací a velká města – mezi SO ORP v kraji se týká pouze Pardubicka.

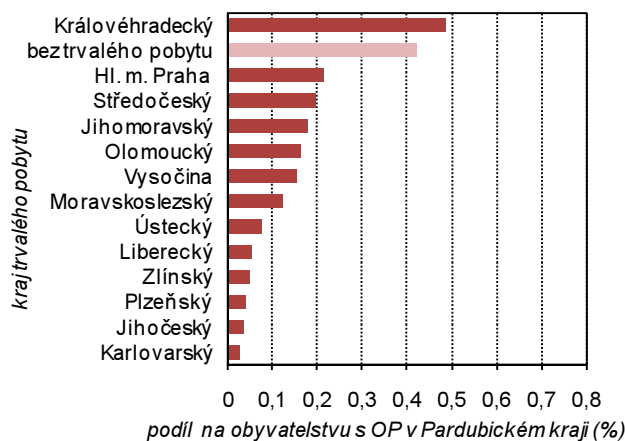
Tab. 2.2.1 Obvykle a trvale bydlící obyvatelstvo podle velikostních skupin obcí

	Osoby s obvyklým pobytem celkem	v tom s pobytem (%)		Osoby s trvalým pobytem celkem	v tom s pobytem (%)		Rozdíl mezi počtem osob s obvyklým a trvalým pobytem	
		obvyklým i trvalým	jen obvyklým		trvalým i obvyklým	jen trvalým	celkem	%
Kraj celkem	511 627	94,6	5,4	516 123	93,8	6,2	-4 496	-0,9
v tom obce s počtem byvatel:								
do 199	14 565	94,7	5,3	13 898	92,7	7,3	667	4,8
200 - 499	54 992	95,1	4,9	56 565	93,2	6,8	-1 573	-2,8
500 - 999	66 186	95,6	4,4	66 046	93,6	6,4	140	0,2
1 000 - 4 999	110 938	94,6	5,4	114 458	93,3	6,7	-3 520	-3,1
5 000 - 19 999	150 940	95,4	4,6	152 307	94,5	5,5	-1 367	-0,9
20 000 - 49 999	23 239	94,0	6,0	23 313	93,7	6,3	-74	-0,3
50 000 a více	90 767	92,5	7,5	89 536	93,8	6,2	1 231	1,4

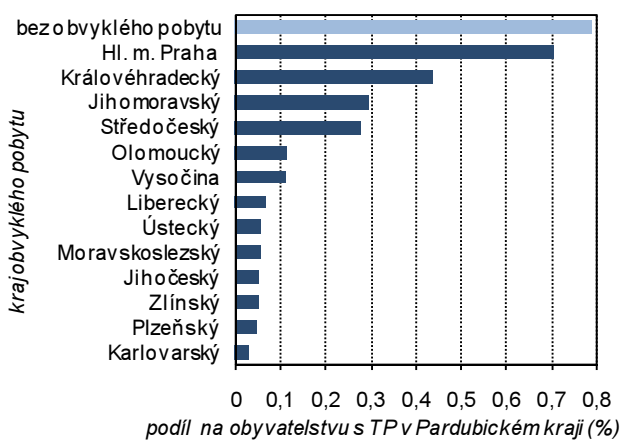
Z hlediska druhu pobytu má Pardubický kraj vazbu především na Královéhradecký kraj a na Hlavní město Prahu

Přibližně 97 % obyvatel Pardubického kraje má v tomto regionu zároveň obvyklý i trvalý pobyt. Zbývající část populace kraje je tvořena jednak osobami bez obvyklého (resp. trvalého) pobytu a dále pak osobami s obvyklým (resp. trvalým) pobytem v jiných krajích. Výsledky sčítání potvrdily spjatost obyvatel Pardubického kraje nejen se sousedním Královéhradeckým krajem, ale také s Hl. m. Prahou. Jestliže téměř 2,5 tis. osob obvykle bydlících v Pardubickém kraji bylo v roce 2011 přihlášeno k trvalému pobytku v Královéhradeckém kraji, ostatní kraje trvalého pobytu následovaly až se zřetelným odstupem (graf 2.3). V opačném pohledu (graf 2.4) je zřejmá dominance Prahy, kde mělo v době sčítání obvyklý pobyt 3,6 tis. osob hlášených k trvalému pobytku v Pardubickém kraji. Naproti tomu ve vzdáleném a pro obyvatele Pardubického kraje z hlediska bydlení i pracovního uplatnění méně atraktivním Karlovarským kraji se tento počet blížil pouze 150 osobám.

Graf 2.3 Obyvatelstvo s obvyklým pobytem v Pardubickém kraji podle kraje trvalého pobytu

Graf 2.4 Obyvatelstvo s trvalým pobytem v Pardubickém kraji podle kraje obvyklého pobytu

■ obvykle bydlící obyvatelé bez trvalého pobytu v ČR - převážně cizinci
 ■ trvale bydlící obyvatelé bez obvyklého pobytu v ČR - osoby, u kterých obvyklý pobyt nebyl zjištěn (převážně čeští občané zčásti žijící v zahraničí, resp. občané hlášení na ohlašovací TP)

V grafech není znázorněn převažující podíl obyvatel, kteří mají současně obvyklý i trvalý pobyt v Pardubickém kraji.

2.3. Způsob bydlení

Podíl obyvatel bydlících v zařízeních je mírně nadprůměrný...

Osoby bydlící v zařízeních tvořily v roce 2011 v kraji 1,9 % bydlícího obyvatelstva, což představuje pátý nejvyšší podíl mezi kraji (s maximem v Hl. městě Praze a Karlovarském kraji). Více než tříprocentní podíl osob v zařízeních byl zjištěn na Králicku a Pardubicku, nejnižší naopak na Hlinecku a Holicku (0,6 %). Nejpočetnější skupinu osob sečtených v zařízeních přitom tvoří osoby bydlící v domovech důchodců a penzionech pro důchodce.

Tab. 2.3.1 Obyvatelstvo podle způsobu bydlení

	Celkem	v tom		
		v bytech	v zařízeních	jinde
Bydlící osoby v domech	509 353	498 743	9 636	974
v tom:				
rodinné domy	304 204	303 832	304	68
bytové domy	190 118	188 525	1 561	32
ostatní budovy	15 031	6 386	7 771	874
v tom:				
ubytovací zařízení	5 759	1 452	4 171	136
v tom:				
ubytovny a svobodárny	1 263	190	966	107
studentské koleje, domovy mládeže, internáty	138	45	92	1
dětské domovy vč. ost. zařízení pro děti a mládež	263	4	244	15
domovy důchodců, penziony pro důchodce	3 254	1 172	2 082	-
ústavy sociální péče pro postižené	765	28	728	9
kláštery a konventy	76	13	59	4
nemocnice, léčebná zařízení, lázeňské ústavy	792	27	751	14
zařízení pro krátkodobé ubytování	961	161	710	90
azylová zařízení	28	-	28	-
věznice, vazební věznice	745	-	742	3
provozní budovy ¹⁾	6 746	4 746	1 369	631
Bydlící osoby v objektech mimo bytový fond	1 737	x	10	1 727
z toho:				
rekreační chata, chalupa	736	x	x	736
nouzové obydlí, přístřeší	944	x	x	944
mobilní (pohyblivé) obydlí	47	x	x	47

¹⁾ provozní budovy s byty, správní úřady (ohlašovny pobytu) a jiné budovy nesloužící k bydlení

....naopak zastoupení osob žijících mimo byty patří k nejnižším mezi kraji

V objektech mimo bytový fond bylo v kraji sečteno 1 737 osob, tj. 0,3 % z celkového počtu obyvatel a zároveň 4. nejnižší podíl mezi kraji. Nejvyšší zastoupení měly osoby mimo byty ve Středočeském kraji, a to díky vysokému podílu bydlících v rekreačních chatách či chalupách; v Pardubickém kraji byly více než polovinou zastoupeny osoby v nouzových obydlích či přístřeších.

Mezi bezdomovci mají převahu muži v produktivním věku

Úkolem sčítání bylo též podchytit informace o osobách nemajících domov či možnost dlouhodobě využívat nějaké přístřeší. Nejvíce bezdomovců bylo sečteno v Moravskoslezském kraji (2,5 tis.) a s odstupem v Hl. městě Praze. Pardubický kraj se s počtem 537 sečtených osob bez domova řadí po přepočtu na tisíc obyvatel na páté místo v mezikrajském srovnání. Mezi osobami bez domova mají jednoznačnou převahu muži v produktivním věku; z hlediska rodinného stavu svobodní či rozvedení, z pohledu vzdělání vyučení.

Tab. 2.3.2 Bezdomovci podle pohlaví, věku a rodinného stavu

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezj.
Bezdomovci	537	81,2	18,8	4,1	92,4	3,5
z toho podle rodinného stavu:						
svobodní, svobodné	251	84,1	15,9	8,8	90,4	0,8
ženať, vdané	36	58,3	41,7	x	94,4	5,6
rozvedení, rozvedené	232	84,1	15,9	x	97,0	3,0
ovdovělí, ovdovělé	15	40,0	60,0	x	60,0	40,0

3. Obyvatelstvo

3.1. Věková struktura

Pardubický kraj se na populaci celé republiky podílí 5 %

K datu sčítání mělo v Pardubickém kraji obvyklý pobyt 511 627 osob, což znamenalo 4,9% podíl na obyvatelstvu celé republiky. Ve srovnání s ostatními kraji patří Pardubický kraj k menším krajům, v počtu obyvatel zaujímá 11. místo.

Tab. 3.1.1 Obyvatelstvo podle věku a velikostních skupin obcí

	Obyvatelstvo celkem	v tom ve věku (%)								
		0 - 4	5 - 14	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	75 a více vč. nezjištěno
Kraj celkem	511 627	5,5	9,2	12,3	14,5	14,9	12,8	14,4	9,0	7,4
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	14 565	5,3	9,4	12,0	13,1	14,5	12,6	15,6	9,2	8,3
200 - 499	54 992	5,7	9,9	12,3	14,0	14,8	13,0	14,5	8,7	7,0
500 - 999	66 186	6,0	10,3	12,6	14,6	15,4	12,4	14,5	8,0	6,1
1 000 - 4 999	110 938	5,6	10,0	12,7	14,1	15,1	12,8	14,2	8,7	6,9
5 000 - 19 999	150 940	5,4	9,1	12,2	14,0	14,8	12,9	14,7	9,4	7,6
20 000 - 49 999	23 239	5,3	8,7	13,2	14,9	14,4	13,6	14,0	8,9	6,9
50 000 a více	90 767	5,1	7,4	11,5	16,4	14,5	12,7	14,0	9,7	8,7

Z celorepublikového pohledu má populace kraje vyšší zastoupení dětí; nejmladší obyvatelstvo žije v obcích s 500 až 999 obyvateli

Více než dvě třetiny (68,9 %) populace kraje tvořily osoby v produktivním věku (15 – 64 let), 16,4 % obyvatel kraje bylo v době sčítání ve věku 65 a více let. Nejméně byla zastoupena věková skupina dětí ve věku do 15 let, a to 14,7 %. Z analýzy podrobnějšího členění věkové struktury obyvatel Pardubického kraje vyplývá, že největší podíl měly osoby ve věku 35 až 44 let. U dětí byla více zastoupena věková skupina 5 až 14 let než skupina dětí mladších. Nejvyšší podíl dětí ve věku do 14 let na obyvatelstvu celkem byl zaznamenán v obcích s počtem obyvatel 500 – 999, které si častěji pro bydlení vybírají rodiny s malými dětmi. Z územního hlediska byl zaznamenán nejvyšší podíl dětí na Holicku (16,1 %) a na Lanškrounsku (15,9 %), nejnižší pak na Přeloučsku (13,4 %) a Pardubicku (13,6 %). V celorepublikovém porovnání patří Pardubický kraj ke krajům s vysokým podílem dětí v populaci, zaujímá čtvrté místo.

Tab. 3.1.2 Obyvatelstvo podle pohlaví a věku, index stáří a průměrný věk podle velikostních skupin obcí

	Obyvatelstvo celkem	z toho ženy (%)	Počet žen na 1 000 mužů	Z celku podle věku (%)			Index stáří	Průměrný věk	
				0 - 14	15 - 64	65 a více ¹⁾		muži	ženy
Kraj celkem	511 627	50,7	1 028	14,7	68,9	16,4	109,6	39,5	42,5
v tom obce s počtem obyvatel:									
do 199	14 565	49,4	975	14,7	67,8	17,5	116,9	40,5	43,3
200 - 499	54 992	49,7	987	15,6	68,6	15,7	99,0	39,4	41,8
500 - 999	66 186	49,6	986	16,3	69,6	14,1	85,6	38,5	40,7
1 000 - 4 999	110 938	50,5	1 022	15,5	68,9	15,6	98,7	38,9	41,8
5 000 - 19 999	150 940	51,5	1 062	14,4	68,5	17,1	116,1	39,8	43,1
20 000 - 49 999	23 239	51,3	1 052	14,0	70,1	15,9	111,1	39,1	42,4
50 000 a více	90 767	50,9	1 038	12,5	69,1	18,4	142,8	40,5	43,9

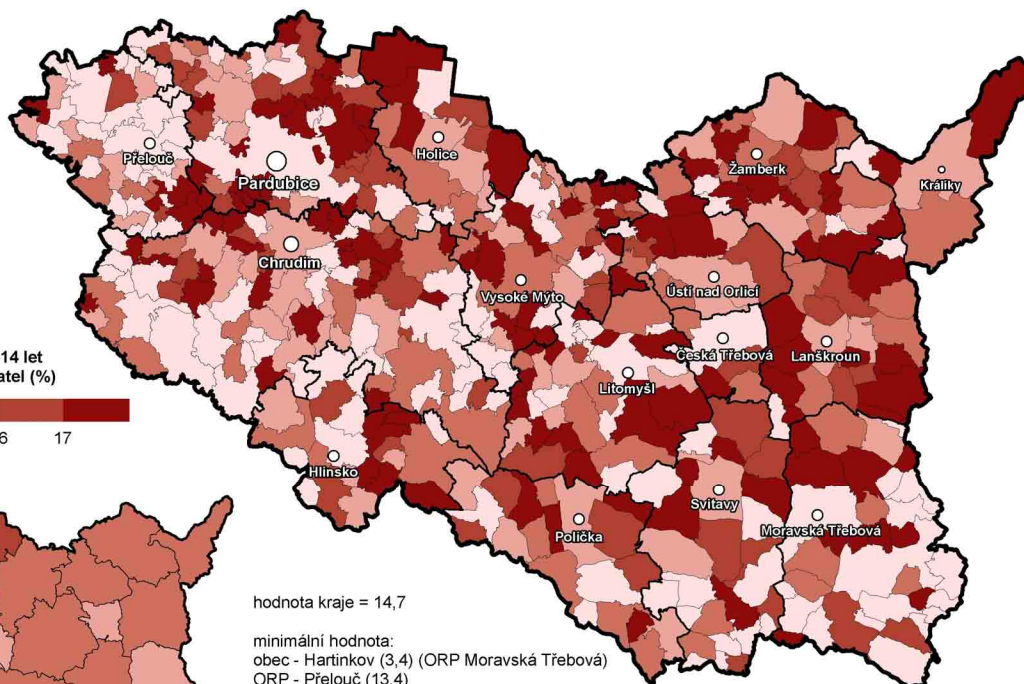
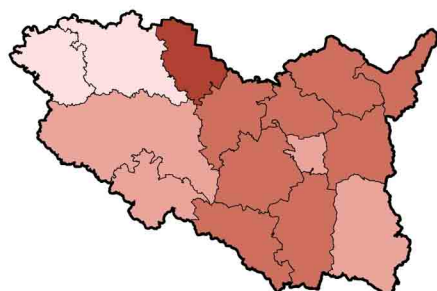
¹⁾ vč. nezjištěného věku

Děti v obcích a správních obvodech ORP Pardubického kraje

sídlo SO ORP
s počtem obyvatel

- do 5 000
- 5 000 - 19 999
- 20 000 - 49 999
- 50 000 - 99 999

podíl obyvatel ve věku 0-14 let
na celkovém počtu obyvatel (%)

hodnota kraje = 14,7

minimální hodnota:
obec - Hartinkov (3,4) (ORP Moravská Třebová)
ORP - Píseč (13,4)

maximální hodnota:
obec - Časy (24,3) (ORP Pardubice)
ORP - Holice (16,1)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Podíl žen v populaci kraje byl 50,7 %

Podíl žen na celkové populaci kraje byl mírně nadpoloviční (50,7 %). Pardubický kraj se tedy řadí ke krajům s vyrovnanějším zastoupením obou pohlaví. Z porovnání podílu mužů a žen na populaci kraje z pohledu velikosti obce obvyklého pobytu vyplývá, že v menších obcích s počtem obyvatel do 1 000 žilo více mužů než žen, ve větších obcích byl pak podíl žen vyšší. Z hlediska věku bylo ve věkových skupinách 0 – 14 let a 15 – 64 let zastoupení mužů vyšší než zastoupení žen. Chlapců žilo v kraji o 3,2 procentního bodu více než dívek. U osob v produktivním věku byl rozdíl menší a činil 1,6 procentního bodu ve prospěch mužů. Naopak ženy byly výrazně silněji zastoupeny ve věkové skupině 65 a více let (rozdíl 18,6 procentního bodu), což souvisí s tím, že se ženy dožívají vyššího věku než muži.

Tab. 3.1.3 Obyvatelstvo podle pohlaví, hlavních věkových skupin a velikostních skupin obcí

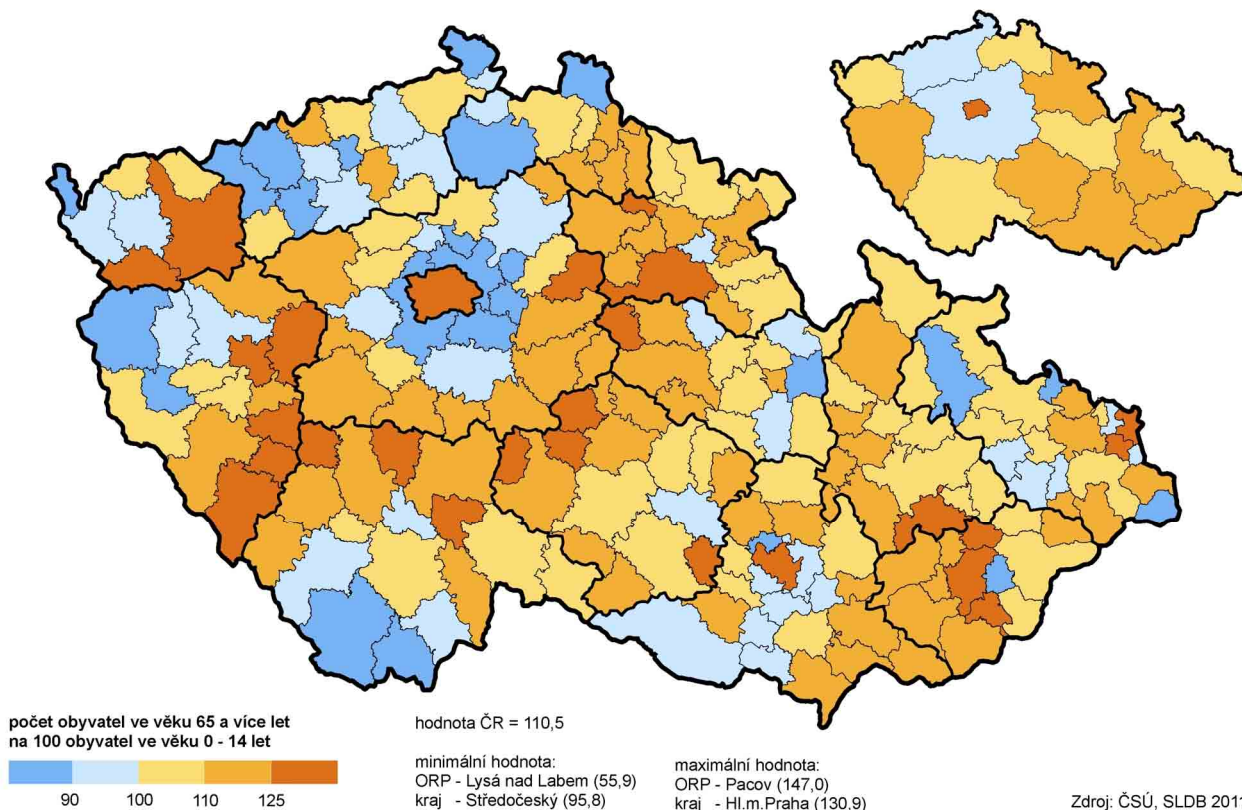
	Muži	v tom podle věku (%)			Ženy	v tom podle věku (%)		
		0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno		0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Kraj celkem	252 310	15,4	71,0	13,7	259 317	14,0	66,9	19,1
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	7 374	14,9	70,7	14,4	7 191	14,4	65,0	20,6
200 - 499	27 673	16,0	70,9	13,1	27 319	15,3	66,3	18,4
500 - 999	33 332	16,5	71,7	11,8	32 854	16,0	67,5	16,5
1 000 - 4 999	54 875	16,2	71,0	12,8	56 063	14,9	66,7	18,3
5 000 - 19 999	73 190	15,3	70,5	14,2	77 750	13,5	66,7	19,7
20 000 - 49 999	11 326	15,3	71,3	13,3	11 913	12,8	68,9	18,3
50 000 a více	44 540	13,3	71,2	15,5	46 227	11,8	67,1	21,1

Index stáří v kraji je pod republikovou hodnotou

Počet obyvatel kraje starších 64 let převyšuje počet dětí, což znamená, že index stáří v kraji přesahuje hodnotu 100. Hodnota indexu stáří za celý kraj byla k datu sčítání 109,6; tedy nižší než v celé ČR (110,5). Nejvyšší index stáří

byl zaznamenán v krajském městě (142,8), kde také žil nejvyšší podíl osob starších 64 let. Nejnižší index stáří (85,6) byl zjištěn v obcích s počtem obyvatel 500 až 999, což koresponduje s již uvedeným tvrzením o vysokém podílu dětí v populaci této velikostní skupiny obcí. Z územního hlediska byl nejnižší index stáří na Lanškrounsku a Holicku, nejvyšší na Přeloučsku a Pardubicku.

Index stáří ve správních obvodech ORP a krajích

Průměrný věk obyvatel kraje je 41 let, u žen o 3 roky vyšší než u mužů

Průměrný věk celé populace kraje byl 41 let, což odpovídá hodnotě za celou ČR. Nejmladší obyvatelstvo žilo na Žambersku (průměrný věk 39,9 let), nejstarší pak na Přeloučsku (42,1 let). Průměrný věk v ženské části populace kraje byl o tři roky vyšší než u mužů, což odpovídá vyšší naději dožití žen. Věkový rozdíl mezi oběma pohlavími se mění podle velikosti obce – v malých obcích s počtem obyvatel do 5 tis. byl rozdíl průměrného věku mezi oběma pohlavími nižší než ve větších obcích.

3.2. Rodinný stav

V populaci Pardubického kraje je podíl svobodných mužů výrazně vyšší než zastoupení svobodných žen

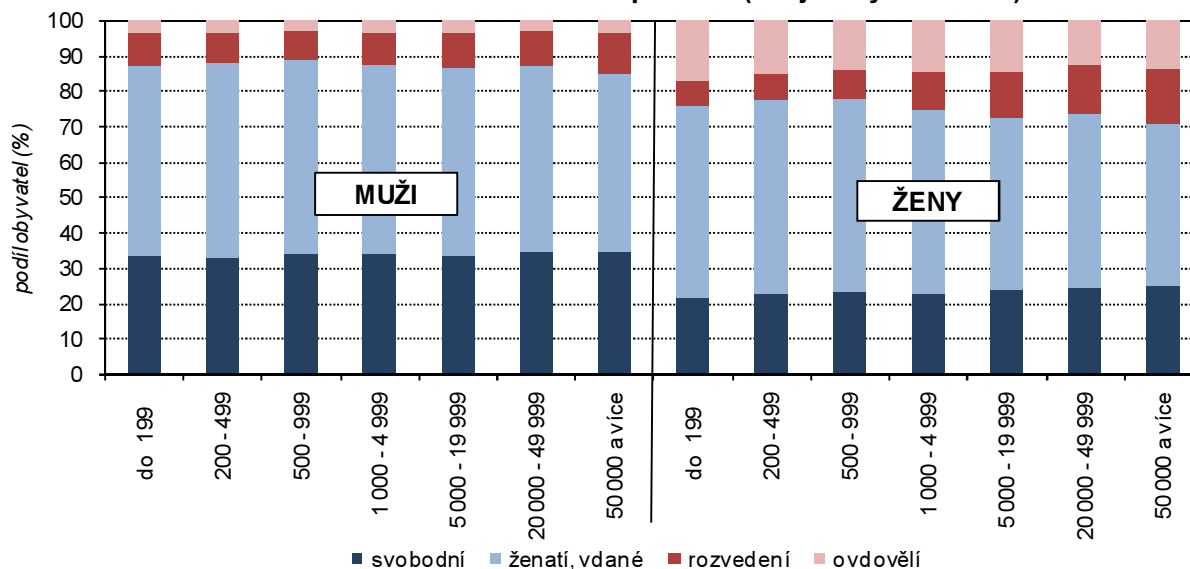
Z hlediska rodinného stavu bylo obyvatelstvo kraje starší 14 let z největší části (44,1 %) tvořeno osobami ve stavu manželském. Druhá nejpočetnější skupina byli svobodní (39,2 %), dále rozvedení (9,3 %) a ovdovělí, kteří měli 7,4% podíl. Z analýzy rozložení populace dle rodinného stavu a pohlaví vyplývá, že podíl počtu svobodných mužů na počtu mužů celkem byl o 10,3 procentního bodu vyšší, než tomu bylo u svobodných žen. Tento rozdíl byl ve věkové skupině 15 až 19 let minimální, se zvyšujícím se věkem rostl až do věku 34 let (rozdíl 20,2 procentních bodů), pokles začal u věkové skupiny 35 – 39 let, kdy se zřejmě začínají ženit i muži, kteří vstup do manželství odkládali. Podíl ženatých mužů převyšoval podíl vdaných žen o 2,5 procentního bodu, což lze vysvětlit částečně tím, že muži po rozvodu uzavírají další manželství častěji než ženy. Tento závěr také koresponduje s faktem, že podíl rozvedených žen byl téměř o 2 procentní body vyšší než podíl rozvedených mužů. Zastoupení obou pohlaví ve skupině osob ve stavu manželském se výrazně mění s věkem. U osob ve věku do 25 let bylo toto zastoupení poměrně vyrovnané. U věku 25 až 34 let byl podíl vdaných žen o více než 16 procentních bodů vyšší

než podíl ženatých mužů – jak již bylo zmíněno, muži v tomto věku ještě zůstávají ve skupině svobodných. U věkové skupiny 35 až 59 let se rozložení populace z hlediska rodinného stavu opět vyrovnává. Zajímavé je sledovat věkovou skupinu 60letých a starších, kde podíl ženatých mužů výrazně převyšoval podíl vdaných žen. Uvedenou skutečnost lze vysvětlit tím, že v tomto věku přibývá ovdovělých žen a dále přispívá fakt, že u starší generace je nesrovnatelně nižší rozvodovost než u generace mladší. Skupina ovdovělých byla ve všech věkových skupinách charakterizována vyšším zastoupením žen než mužů; s rostoucím věkem se podíl ovdovělých žen zvyšoval. U osob starších 70 let bylo zastoupení ovdovělých žen o více než 41 procentních bodů vyšší než podíl ovdovělých mužů.

Tab. 3.2.1 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví, rodinného stavu a věku

	Muži	z toho podle rodinného stavu (%)				Ženy	z toho podle rodinného stavu (%)			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Celkem	213 545	33,9	52,9	9,9	3,0	222 989	23,6	50,4	11,8	14,1
z toho ve věku:										
15 - 19	15 349	99,8	0,1	0,1	-	14 366	99,6	0,3	0,1	-
20 - 24	17 067	97,7	2,0	0,1	-	16 040	93,1	6,4	0,4	-
25 - 29	17 469	81,9	16,5	1,4	-	16 084	63,4	33,2	3,1	0,1
30 - 34	21 258	49,6	44,6	5,4	0,1	19 607	29,4	60,8	9,4	0,4
35 - 39	21 916	26,0	61,5	12,1	0,2	20 676	12,8	68,7	17,6	0,9
40 - 49	33 698	13,6	66,7	19,0	0,5	32 704	5,3	69,6	22,7	2,3
50 - 59	34 807	8,1	72,4	17,6	1,8	35 397	3,0	71,1	18,1	7,6
60 - 69	29 815	4,6	78,8	11,6	5,1	33 272	2,6	64,1	12,3	21,0
70 a více let	21 188	2,7	72,8	4,9	19,4	34 160	2,3	30,4	6,6	60,7

Graf 3.1 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví, rodinného stavu a velikostních skupin obcí (ze zjištěných hodnot)

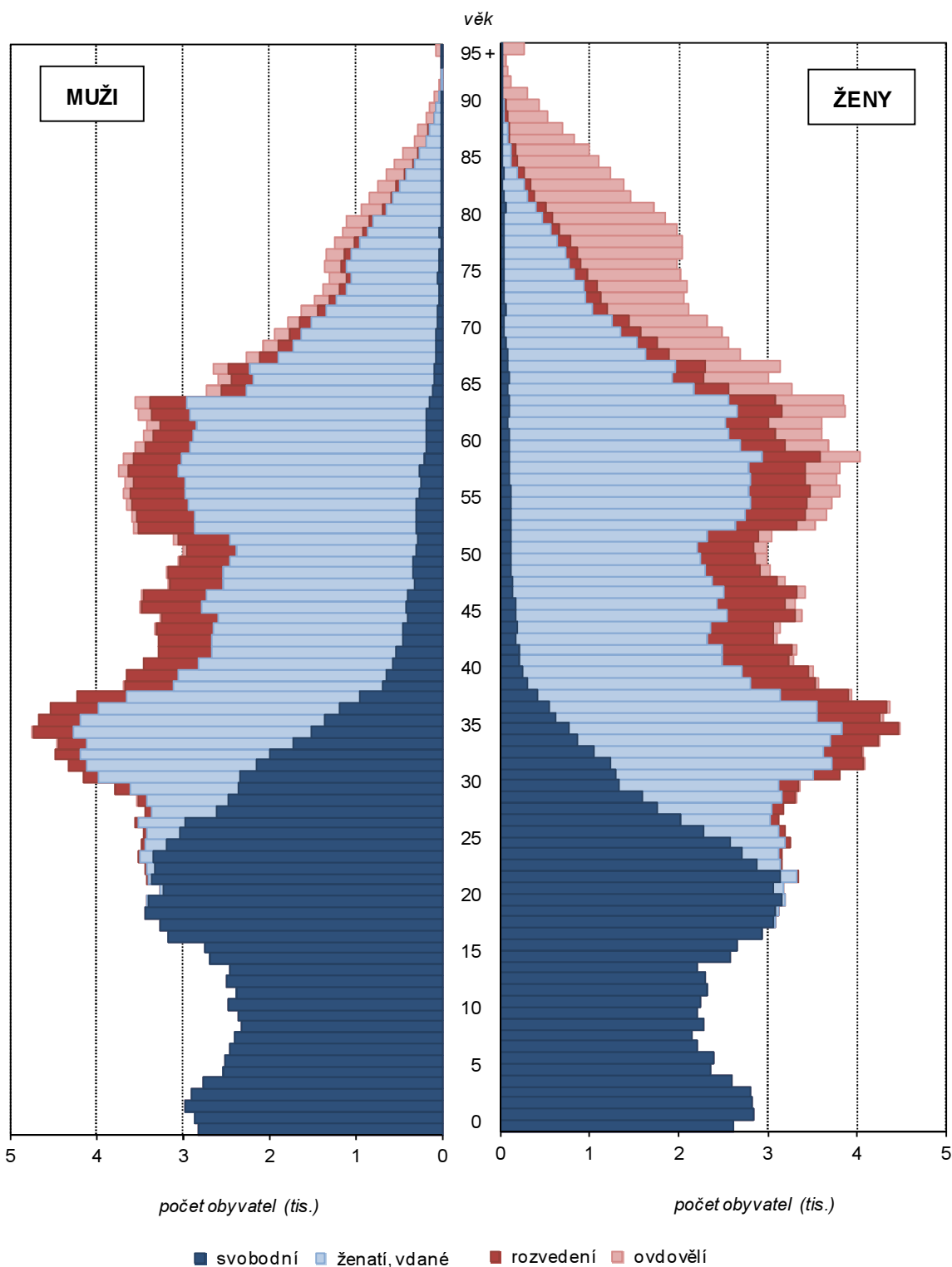
Ve srovnání s ČR je v kraji vysoký podíl osob ve stavu manželském a nízký podíl rozvedených

V celorepublikovém pohledu vykazoval kraj třetí nejvyšší podíl osob ženatých, resp. vdaných. Také stav rozvodovosti lze hodnotit pozitivně – Pardubický kraj byl krajem s třetím nejnižším podílem rozvedených osob v populaci. Nejvyšší podíl svobodných byl na severovýchodě kraje – na Lanškrounsku a Žambersku. Největší zastoupení osob ženatých, resp. vdaných vykazovalo Holicko; dále Poličsko, Litomyšlsko a Hlincecko, tedy oblasti, které jsou charakteristické vysokým podílem věřících osob v populaci. Nejvyšší rozvodovost byla zjištěna na Pardubicku a Českoříbovsku, kde lze naopak zaznamenat podprůměrné zastoupení věřících osob. Tyto skutečnosti dokumentují rozdílný přístup věřících osob a osob bez náboženské víry k instituci manželství.

V menších obcích žije relativně více ženatých a vdaných, rozvedení jsou nejvíce zastoupeni v krajském městě

Z pohledu velikosti obce obvyklého pobytu lze zjistit, že v menších obcích byl nižší podíl svobodných, naopak zde byla silněji zastoupena skupina ženatých a vdaných. Častěji se rozvádějí obyvatelé větších obcí, nejvyšší podíl rozvedených byl zaznamenán v krajském městě. Rozložení ovdovělých osob dle velikostních skupin obcí bylo poměrně rovnoměrné, mírně vyšší v nejmenších obcích.

Graf 3.2 Věkové složení obyvatelstva podle pohlaví a rodinného stavu

3.3. Plodnost žen

Plodnost v kraji je třetí nejvyšší v ČR

V Pardubickém kraji bylo sečteno 222 989 žen ve věku 15 a více let, z toho otázku na počet narozených dětí nezodpovědělo 3,4 % žen. Ženy, které na tuto otázku odpověděly (215 407), uvedly celkový počet živě narozených dětí 358 616. Z těchto údajů se zjišťuje jeden z ukazatelů plodnosti, a to počet živě narozených dětí na 1 000 žen. Tento ukazatel dosáhl v kraji hodnoty 1 665, což je o 88 více než v celé republice. Ve srovnání s ostatními kraji to byla třetí nejvyšší hodnota.

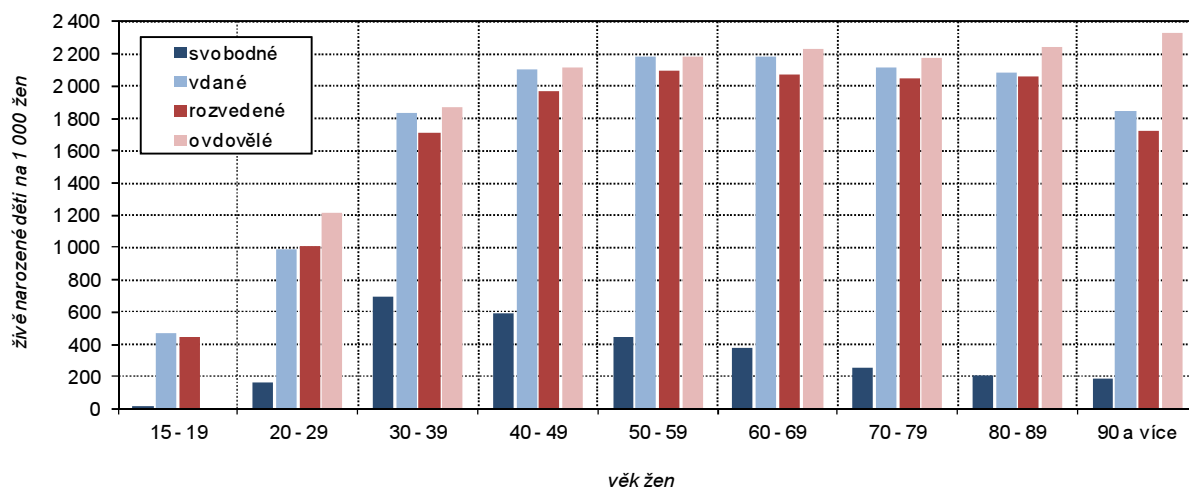
Tab. 3.3.1 Ženy ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí a věku

	Ženy ve věku 15 a více let	v tom s počtem všech živě narozených dětí (%)						Počet živě narozených dětí na 1 000 žen
		0	1	2	3	4 a více	nezjištěno	
Celkem	222 989	20,5	15,3	43,0	13,7	4,1	3,4	1 665
z toho ve věku:								
15 - 19	14 366	79,2	1,2	0,2	-	-	19,4	19
20 - 24	16 040	81,6	9,1	2,0	0,2	-	7,0	150
25 - 29	16 084	56,1	24,3	12,6	1,3	0,4	5,3	583
30 - 34	19 607	20,3	29,1	40,4	6,1	1,2	2,9	1 376
35 - 39	20 676	8,5	19,2	55,0	12,7	3,1	1,6	1 837
40 - 44	16 363	5,9	16,0	56,5	15,9	4,3	1,3	1 989
45 - 49	16 341	5,3	14,0	57,1	17,2	5,0	1,3	2 052
50 - 59	35 397	4,2	11,3	57,5	20,7	5,1	1,2	2 135
60 - 69	33 272	4,1	12,5	55,3	21,3	6,0	0,9	2 154
70 a více let	34 160	5,0	17,0	49,0	19,7	8,2	1,2	2 144

Nejčastěji se ženám rodí dvě děti, mladší ročníky mají méně dětí než starší generace

Mezi ženami patnáctiletými a staršími byly nejčastěji zastoupeny ženy se dvěma dětmi (43% podíl), dále následovaly ženy bezdětné (20,5 %). Ženy s jedním dítětem měly 15,3% podíl a jejich zastoupení bylo srovnatelné s podílem žen se třemi dětmi. Nejméně byly zastoupeny ženy se čtyřmi a více dětmi (4,1 %). Z analýzy počtu dětí v závislosti na věku ženy vyplývá, že ve věkové skupině 15 až 29 let převažovaly ženy bezdětné. Jestliže ve věku 20 až 24 bylo bezdětných více než 80 % žen, ve věku 25 až 29 let to bylo již pouze 56 % a 39 % žen mělo v tomto věku již alespoň jedno dítě. Výrazná změna nastává u věkové skupiny 30 až 34 let, kdy již 77 % žen mělo alespoň jedno dítě. Od věku 40 let se počty dětí příliš nemění, bezdětných zůstává 5 % žen. Z porovnání počtu živě narozených dětí na 1 000 žen v nižším a středním věku (ve věku 49 let končí reprodukční věk ženy) s hodnotou tohoto ukazatele u starších žen je patrné, že mladší ročníky mají méně dětí než starší generace.

Graf 3.3 Počet dětí na 1 000 žen podle rodinného stavu a věku žen

Nejméně děti mají ženy s vysokoškolským vzděláním

Z analýzy plodnosti žen s ohledem na dosažený stupeň vzdělání je možné zjistit, že nejvyšší hodnota ukazatele plodnosti byla u žen se středním vzděláním bez maturity včetně vyučených. Se zvyšujícím se stupněm vzdělání počet živě narozených dětí na 1 000 žen klesá, nejnižší hodnotu vykazoval u vysokoškolsky vzdělaných. Ženy s vyšším stupněm vzdělání mají děti až v pozdějším věku, věnují se rozvoji své kariéry, a proto mají méně dětí než ženy se vzděláním nižším. U všech stupňů vzdělání mají ženy nejčastěji dvě děti. Výjimkou jsou ženy bez vzdělání, které jsou nejčastěji bezdětné, jejich zastoupení v ženské části populace je však tak nízké, že celkovou plodnost ovlivní minimálně. Mezi ženami se základním vzděláním vč. neukončeného (zahrnuje i dosud studující) byly nadprůměrně zastoupeny ženy bezdětné a ženy se třemi a více dětmi. Ve skupině žen se středním vzděláním bez maturity vč. vyučených je patrný podprůměrný podíl žen bezdětných, ženy s jedním a více dětmi měly zastoupení vyšší, než byl krajský průměr. Mezi ženami se středním vzděláním s maturitou a vyšším lze zaznamenat nadprůměrný podíl žen bezdětných a žen s jedním dítětem a podprůměrné zastoupení žen se třemi a více dětmi.

Tab. 3.3.2 Ženy ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí a nejvyššího ukončeného vzdělání

	Ženy ve věku 15 a více let	v tom s počtem všech živě narozených dětí (%)						Počet živě narozených dětí na 1 000 žen
		0	1	2	3	4 a více	nezjištěno	
Celkem	222 989	20,5	15,3	43,0	13,7	4,1	3,4	1 665
v tom vzdělání:								
základní vzdělání vč. neukončeného	48 939	25,0	10,2	33,5	17,9	8,3	5,0	1 782
střední vzdělání vč. vyučení (bez maturity)	67 838	9,7	15,8	51,6	17,4	4,3	1,3	1 924
úplné střední vzdělání s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	76 513	24,2	17,7	44,9	10,0	1,8	1,4	1 474
vysokoškolské	20 720	32,4	18,5	39,3	7,5	1,3	0,9	1 264
bez vzdělání	921	39,8	8,8	19,4	11,1	15,5	5,3	1 708
nezjištěno	8 058	16,1	12,3	21,5	8,6	4,4	37,0	1 626

Mezi vdanými ženami ve věku 30 a více let je minimum bezdětných

Z hlediska rodinného stavu byly mezi svobodnými ženami nejčastěji zastoupeny ženy bezdětné. Od věku 25 let začínají i mezi svobodnými přibývat ženy, které mají jedno nebo dvě děti. To zřejmě odpovídá současnému trendu, kdy partneři neuzavírají manželství, i když spolu mají děti. Počet živě narozených dětí na 1 000 svobodných žen je ve srovnání s hodnotou za ostatní rodinné stavy a s hodnotou za ženy celkem velice nízký. Ve skupině vdaných žen převažovaly ženy se dvěma dětmi. Od věku 30 let byl podíl bezdětných vdaných žen minimální. Plodnost vdaných žen převyšovala hodnotu za ženy celkem o 365. U žen rozvedených a ovdovělých také převažovaly ženy se dvěma dětmi. Dále byly silně zastoupeny ženy se třemi a více dětmi, což lze vysvětlit tím, že ženy vyššího věku (ze skupiny ovdovělých) mají více dětí. S tímto tvrzením také koresponduje vysoký počet živě narozených dětí na tisíc žen (o 446 vyšší než za ženy celkem).

Věřící ženy mají více dětí

Plodnost žen je také výrazně ovlivněna vztahem k náboženské víře. Na tisíc věřících žen připadlo 1 861 živě narozených dětí. Tato hodnota převyšovala hodnotu, která byla zjištěna u žen bez náboženské víry (téměř o 400 dětí) a také byla výrazně vyšší než hodnota uváděná za celý kraj (o 196). Mezi věřícími ženami je patrné nižší zastoupení bezdětných a žen s jedním dítětem než u žen celkem. Naopak věřící ženy měly častěji 2 a více dětí. Stejně jako u celé populace žen i věřící mají v nižším a středním věku méně dětí než starší generace.

Tab. 3.3.3 Ženy ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí, náboženské víry a věku

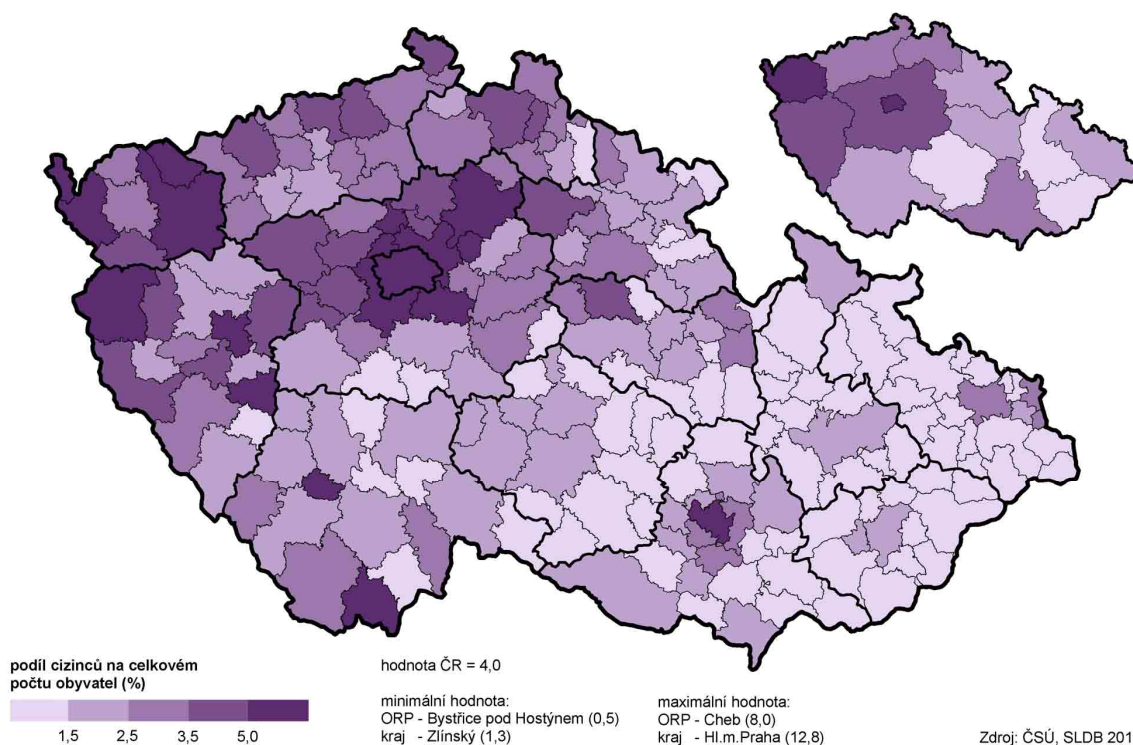
	Ženy ve věku 15 a více let	v tom s počtem všech živě narozených dětí (%)						Počet živě narozených dětí na 1 000 žen
		0	1	2	3	4 a více	nezjištěno	
Věřící								
Celkem	51 766	16,5	14,0	44,2	17,4	6,4	1,5	1 861
z toho ve věku:								
15 - 29	7 101	75,0	11,7	6,1	0,7	0,2	6,3	287
30 - 49	12 757	12,0	17,3	47,6	16,5	5,8	0,7	1 894
50 a více let	31 844	5,2	13,3	51,4	21,5	7,9	0,7	2 179
Bez náboženské víry								
Celkem	72 586	25,8	16,3	42,7	10,7	2,4	2,1	1 475
z toho ve věku:								
15 - 29	19 311	77,5	11,2	4,6	0,4	0,1	6,2	234
30 - 49	28 456	9,8	21,4	55,0	11,0	2,2	0,5	1 752
50 a více let	24 673	3,9	14,4	58,5	18,4	4,4	0,4	2 069

3.4. Cizinci, státní občanství

V kraji žije podprůměrný počet cizinců, většinou se jedná o občany evropských zemí

V celorepublikovém pohledu je podíl cizinců na počtu obyvatel Pardubického kraje podprůměrný. V populaci celé ČR byl zjištěn 4% podíl cizinců, v kraji to bylo pouze 2,4 %. Cizí státní příslušníci nejčastěji uváděli státní občanství Ukrajiny (0,7 % z celé populace kraje), Slovenska (0,6 %) a Vietnamu (0,3 %). Nižší zastoupení pak bylo zaznamenáno u občanů Polska, Bulharska a Mongolska. Z globálnějšího pohledu vyplývá, že občané evropských zemí měli v populaci kraje 2% podíl. Vyšší zastoupení přitom bylo zjištěno u občanů zemí Evropské unie (1,1% podíl), než u osob z evropských zemí mimo Evropskou unii (0,8% podíl). Ještě nižší bylo zastoupení občanů asijských zemí (0,4% podíl).

Cizinci ve správních obvodech ORP a krajích

Tab. 3.4.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a státního občanství

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	511 627	49,3	50,7	14,7	68,9	16,4
z toho podle státního občanství:						
Česká republika	496 333	49,1	50,9	14,9	68,4	16,7
jiné země EU	5 748	55,4	44,6	4,0	92,6	3,4
z toho:						
Bulharsko	596	67,8	32,2	1,5	96,5	2,0
Polsko	1 210	38,3	61,7	0,8	95,3	3,9
Rumunsko	260	73,8	26,2	2,7	96,5	0,8
Slovensko	3 187	55,6	44,4	5,5	92,2	2,2
evropské země mimo EU	4 130	58,4	41,6	6,5	91,1	2,4
z toho:						
Moldavská republika	226	60,6	39,4	6,6	92,5	0,9
Rusko	181	40,3	59,7	9,9	77,3	12,7
Ukrajina	3 460	59,1	40,9	6,2	92,4	1,4
země Asie	2 224	60,6	39,4	9,9	89,0	1,0
z toho:						
Mongolsko	309	41,4	58,6	17,8	81,2	1,0
Vietnam	1 598	64,3	35,7	8,1	91,1	0,8
dvoji občanství	714	48,0	52,0	36,1	47,8	16,1
z toho:						
ČR a SR	290	45,9	54,1	23,1	58,3	18,6
bez státního občanství	34	61,8	38,2	17,6	67,6	14,7
nezjištěno	2 206	60,6	39,4	8,2	64,5	27,3

Cizinec žijící v kraji je většinou muž v produktivním věku

U cizích státních příslušníků bylo většinou zastoupení mužů v populaci vyšší než zastoupení žen. Toto tvrzení však neplatí plošně. Například u Poláků, Rusů a Mongolů, kteří byli sečtení na území kraje, výrazně převyšuje počet žen nad počtem mužů. Tento rozdíl lze vysvětlit specifikem typu zaměstnání, které cizinci z různých zemí v ČR vykonávají. Z hlediska věku byly jednoznačně nejsilněji zastoupeny osoby v produktivním věku, zastoupení dětí a osob ve věku 65 a více let bylo většinou minimální. Výjimku tvoří občané Ruska, kteří měli v kraji poměrně silně zastoupené všechny tři hlavní věkové skupiny. Další specifikum je možno nalézt u občanů Mongolska a Vietnamu, u kterých bylo zjištěno vyšší zastoupení dětí – lze předpokládat, že v kraji žijí celé rodiny s dětmi. Z územního hlediska žilo relativně nejvíce cizinců na Pardubicku (4,6% podíl), dále na Lanškrounsku a Přeloučsku, nejméně na Poličsku (0,7 %). Toto rozdělení zřejmě souvisí s možností pracovního uplatnění v dané oblasti.

3.5. Národnost, mateřský jazyk

Čtvrtina obyvatel kraje otázku národnosti nezodpověděla

Zodpovězení otázky na národnost, ke které se obyvatelé hlásí, bylo dobrovolné. Možnost nezodpovědět tuto otázku využilo více než 25 % obyvatel kraje. K české národnosti se přihlásilo více než 95 % osob, které otázku národnosti zodpověděly, 1,3 % obyvatel se přihlásilo k národnosti slovenské, následovala národnost moravská s 1,2% podílem, dále národnost ukrajinská a vietnamská. K romské národnosti se v Pardubickém kraji přihlásilo pouze 175 osob. Dvojitou národnost uvedlo 0,8 % obyvatel. Z územního pohledu lze dle očekávání zjistit nadprůměrné zastoupení osob hlásící se k moravské národnosti ve správním obvodu ORP Moravská Třebová a na Svitavsku, tedy části kraje, která sousedí s moravskými kraji a částečně leží na historickém území Moravy. Slovenská národnost byla častější v nejuvýchodnější části kraje – na Králicku. Vyšší zastoupení měla i na Pardubicku, což lze zřejmě vysvětlit možností pracovního uplatnění.

Tab. 3.5.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a národnosti

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	511 627	49,3	50,7	14,7	68,9	16,4
v tom:						
osoby hlásící se k jedné národnosti	377 524	48,5	51,5	14,0	68,2	17,8
z toho národnost:						
česká	362 436	48,3	51,7	14,3	67,9	17,8
moravská	4 514	56,7	43,3	8,1	69,6	22,3
slovenská	4 789	47,0	53,0	3,0	74,3	22,7
polská	621	31,1	68,9	1,4	88,4	10,1
německá	288	56,3	43,8	5,2	49,3	45,5
romská	175	56,0	44,0	21,7	73,7	4,6
maďarská	257	55,6	44,4	0,4	66,9	32,7
mongolská	231	40,3	59,7	15,6	84,4	-
ruská	212	39,6	60,4	8,0	76,4	15,6
ukrajinská	1 621	53,4	46,6	8,7	88,9	2,4
vietnamská	819	61,7	38,3	11,4	87,5	1,1
osoby hlásící se ke dvěma národnostem	2 957	51,1	48,9	18,5	62,3	19,3
národnost neuvedena	131 146	51,6	48,4	16,4	71,1	12,5

Čeština je mateřským jazykem pro 96 % obyvatel kraje (ze zjištěných hodnot)

Dotaz na mateřský jazyk nepatřil k dobrovolným otázkám, proto se podařilo získat odpověď od nesrovnatelně větší části populace. Tuto otázku nezodpovědělo pouze 2,9 % obyvatel kraje. Z osob, které dotaz na mateřský jazyk zodpověděly, uvedlo 96 % jako mateřský jazyk češtinu, dále 1,1 % slovenštinu, následoval jazyk ukrajinský, vietnamský a moravský. Uvedené zastoupení je většinou srovnatelné s rozdělením populace dle národnosti. Výjimkou je romská národnost, ke které se přihlásilo 175 osob, přičemž romský jazyk uvedlo jako mateřský jazyk 239 osob; romský jazyk v kombinaci s češtinou nebo slovenštinou uvedlo dokonce 1 483 obyvatel kraje.

Tab. 3.5.2 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a mateřského jazyka

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	511 627	49,3	50,7	14,7	68,9	16,4
v tom:						
osoby s jedním mateřským jazykem	489 425	49,1	50,9	14,6	68,9	16,5
z toho:						
český	476 913	49,1	50,9	14,9	68,6	16,5
moravský	655	54,5	45,5	8,9	64,1	27,0
slovenský	5 564	47,2	52,8	2,6	73,1	24,2
polský	647	30,6	69,4	0,8	89,0	10,2
německý	244	48,4	51,6	4,5	38,5	57,0
romský	239	49,8	50,2	22,2	71,5	6,3
bulharský	455	67,5	32,5	0,4	96,3	3,3
maďarský	282	50,0	50,0	0,4	58,9	40,8
ruský	493	37,7	62,3	5,9	82,6	11,6
ukrajinský	1 466	51,6	48,4	5,3	91,7	3,1
vietnamský	981	63,6	36,4	6,6	92,7	0,7
osoby se dvěma mateřskými jazyky	7 250	47,9	52,1	14,8	63,4	21,8
nezjištěno	14 952	57,1	42,9	17,0	71,9	11,1

3.6. Místo narození

Téměř polovina obyvatel kraje žije v místě svého rodiště

Jedním ze zjišťovaných ukazatelů bylo při sčítání 2011 místo faktického bydliště matky sčítané osoby v době narození této osoby (dále jen místo narození). Na základě porovnání místa narození a současného bydliště lze vyhodnotit počet rodáků, tj. osob, které žijí v obci, kde se narodily. Na základě této informace je možno usuzovat, které lokality nebo velikostní skupiny obcí jsou pro obyvatele kraje natolik přijatelné, že se z nich nestěhují. K datu sčítání téměř polovina obyvatel kraje žila ve stejné obci, ve které se narodila. Zde je však nutno věnovat pozornost skupině dětí ve věku do 15 let. V této věkové skupině je logicky podíl rodáků vysoký, protože rozhodnutí o místě bydliště nastává až ve vyšším věku. Naopak poměrně nízké zastoupení rodáků lze pozorovat u věkové skupiny nad 64 let – zde zřejmě z toho důvodu, že během života dochází k řadě změn, včetně změny místa bydliště. Zajímavé je zjištění, že v obci svého rodiště žije více mužů než žen. To je možno vysvětlit tím, že ženy častěji následují svého partnera do místa jeho bydliště.

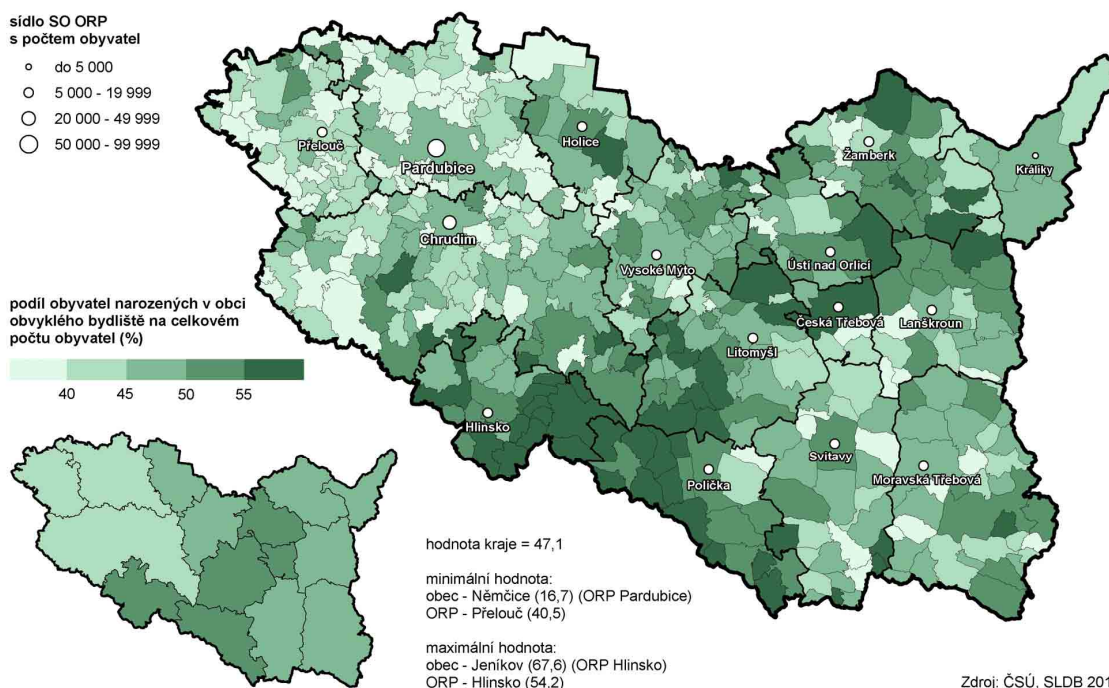
Tab. 3.6.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a podle bydliště matky v době narození

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	511 627	49,3	50,7	14,7	68,9	16,4
v tom:						
narození v České republice	487 802	49,2	50,8	15,3	68,6	16,1
z toho:						
v obci bydliště	240 899	52,8	47,2	25,1	65,2	9,7
v jiné obci okresu	101 061	45,0	55,0	7,3	74,7	18,0
v jiném okrese kraje	34 904	44,3	55,7	5,9	70,6	23,5
v jiném kraji	82 671	46,0	54,0	4,8	69,4	25,8
narození v zahraničí	21 954	51,0	49,0	2,1	77,8	20,1
z toho ve Slovenské republice	10 554	46,8	53,2	1,3	70,4	28,3
nezjištěno	1 871	61,3	38,7	5,6	44,1	50,3

Nejvyšší podíl rodáků žije v obcích s 5 až 20 tisíci obyvateli

Z územního pohledu žilo nejvíce rodáků v jižní a střední části kraje – na Hlincecku, Poličsku, Litomyšlsku (území s nejvyšší religiozitou) a ve správním obvodu ORP Česká Třebová. Nejvíce se lidé z obce svého rodiště stěhují na Přeloučsku, Pardubicku a Chrudimsku. Nejvyšší podíl rodáků je patrný v obcích s počtem 5 – 20 tis. obyvatel, nejnižší pak v obcích do 200 obyvatel.

Rodáci v obcích a správních obvodech ORP Pardubického kraje

3.7. Vztah k náboženské víře

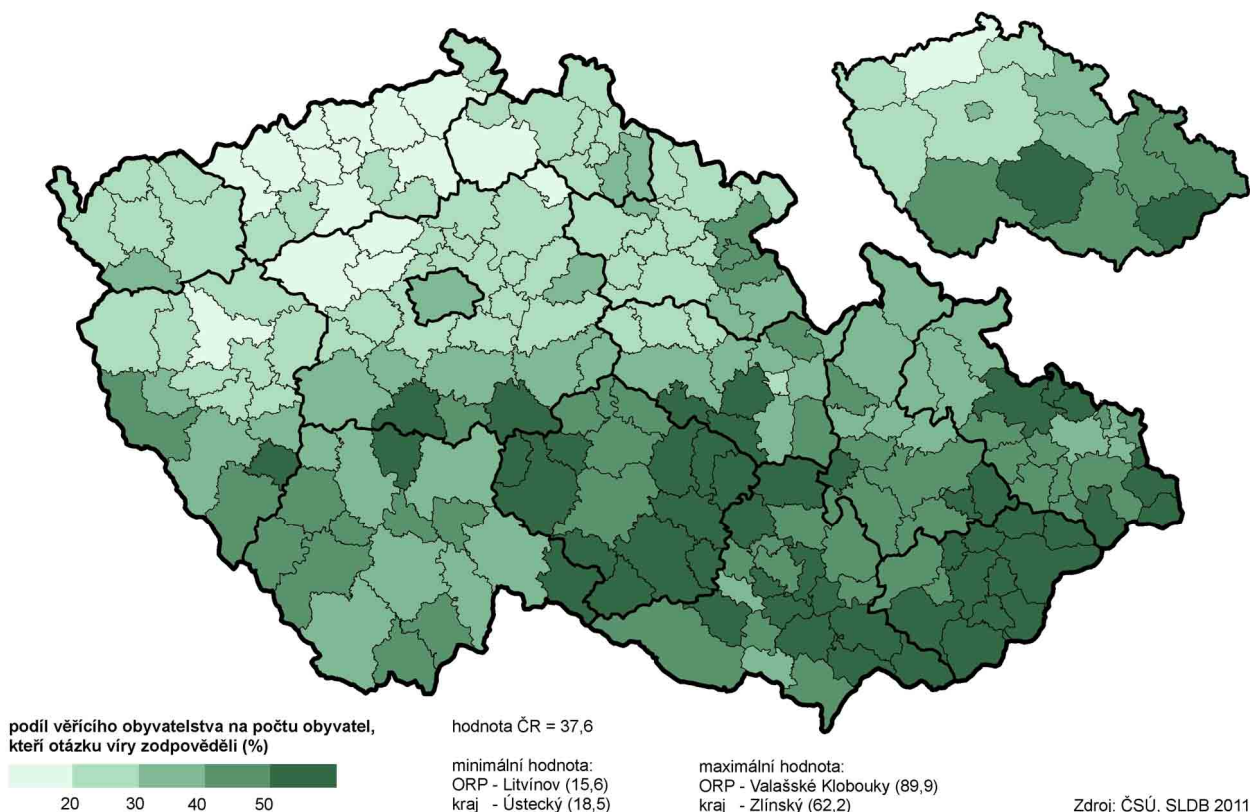
Dvě třetiny obyvatel kraje jsou bez náboženské víry, ženy mají k náboženství silnější vztah než muži

Zodpovězení otázky na vztah k náboženské víře bylo dobrovolné. Na tuto otázku odpovědělo pouze 55 % obyvatel kraje. Záležitost vztahu k náboženství se tedy rozhodlo neprezentovat více než 230 tisíc osob s obvyklým pobytem v kraji. K následujícímu rozboru bude jako základ používán počet obyvatel kraje, kteří otázku náboženské víry zodpověděli, tedy 279 593 osob. Za osoby bez náboženské víry se označilo 64 % obyvatel kraje. K věřícím se přihlásilo více než 100 tisíc osob (36 % obyvatel kraje). Nově byli při sčítání 2011 věřící rozděleni na osoby hlásící se ke konkrétní církvi či náboženské společnosti – tuto variantu označily dvě třetiny věřících (70 tisíc osob) a na věřící, kteří se nehlásí ke konkrétní církvi či náboženské společnosti (více než 30 tisíc osob). Z jednotlivých církví se obyvatelé kraje nejčastěji přihlásili k Církvi římskokatolické – více než polovina věřících. Mezi věřícími je patrná převaha žen, a to nad rámec zastoupení obou pohlaví v celé populaci. Muži naopak častěji patřili do skupiny osob bez náboženské víry.

Osoby bez náboženské víry byly ze tří čtvrtin v produktivním věku

Z hlediska věku byli mezi věřícími, kteří se nehlásí ke konkrétní církvi, silně zastoupeny osoby v produktivním věku. Na druhou stranu věřící hlásící se ke konkrétní církvi byli výrazně reprezentováni věkovou skupinou 65 a více let. Osoby bez náboženské víry byly téměř ze tří čtvrtin v produktivním věku. U obyvatel kraje, kteří svůj vztah k náboženské víře neuvedli, odpovídalo věkové rozložení celé populaci s mírným navýšením u dětí do 15 let, u kterých zřejmě vztah k víře není vytvořený a rodiče malých dětí nechtěli tuto informaci za děti uvádět. U nejstarší věkové skupiny je patrný nižší podíl těch, kteří otázku víry nezodpověděli.

**Věřící obyvatelstvo ve správních obvodech ORP a krajích
(z uvedených hodnot)**

Relativně nejvíce věřících žije v jižní části kraje

Z územního pohledu je patrný nejvyšší podíl věřících v jižní části kraje (na Hlinecku, Poličsku a Litomyšlsku), která je v rámci republiky součástí území s vyšší religiozitou. Z celorepublikového hlediska je zastoupení věřících v populaci Pardubického kraje průměrné.

Tab. 3.7.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a náboženské víry

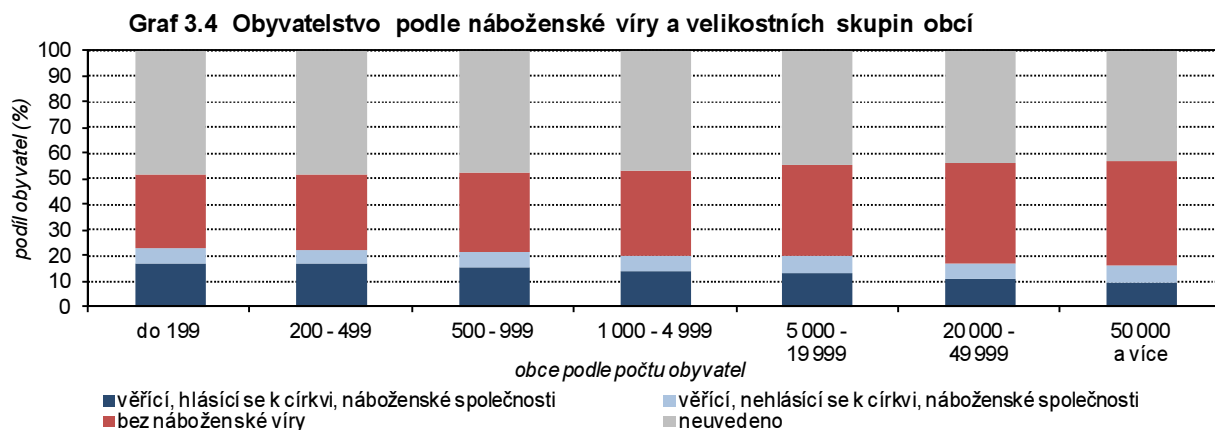
	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	511 627	49,3	50,7	14,7	68,9	16,4
z toho podle náboženské víry:						
věřící - nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti	30 840	45,1	54,9	6,7	74,1	19,2
věřící - hlásící se k církvi, náboženské společnosti	70 150	44,0	56,0	9,7	54,5	35,8
z toho:						
Církev bratrská	745	47,8	52,2	20,3	64,8	14,9
Církev československá husitská	2 135	37,5	62,5	3,3	36,7	60,0
Církev římskokatolická	50 524	43,3	56,7	10,5	52,4	37,1
Českobratrská církev evangelická	5 042	43,9	56,1	7,5	52,3	40,2
Náboženská společnost Svědkové Jehovovi	374	38,8	61,2	5,9	80,5	13,6
Pravoslavná církev v českých zemích	800	53,5	46,5	8,5	85,0	6,5
bez náboženské víry	178 566	51,4	48,6	16,5	74,5	8,9
neuveďeno	232 034	49,9	50,1	15,8	68,2	15,9

Věřící častěji žijí v menších obcích

Věřící mají vyšší zastoupení v menších obcích, se zvyšujícím se počtem obyvatel jejich podíl klesá. Věřící obyvatelé malých obcí se častěji hlásí ke konkrétní církvi či náboženské společnosti. Z hlediska zastoupení obou pohlaví byl podíl věřících mužů vyšší v malých obcích, u věřících žen to bylo naopak, žily častěji ve větších obcích a městech. Podíl osob bez náboženské víry byl nejvyšší v krajském městě. Obyvatelé menších obcí častěji otázku vztahu k náboženské víře nezodpověděli.

Tab. 3.7.2 Obyvatelstvo podle pohlaví, náboženské víry a velikostních skupin obcí

	Věřící						Bez náboženské víry		Neuveďeno	
	celkem		muži		ženy		počet	%	počet	%
	počet	%	počet	%	počet	%				
Kraj celkem	100 990	19,7	44 779	44,3	56 211	55,7	178 566	34,9	232 034	45,4
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	3 304	22,7	1 487	45,0	1 817	55,0	4 219	29,0	7 040	48,3
200 - 499	12 457	22,7	5 750	46,2	6 707	53,8	16 274	29,6	26 256	47,7
500 - 999	14 188	21,4	6 455	45,5	7 733	54,5	20 890	31,6	31 106	47,0
1 000 - 4 999	22 315	20,1	9 976	44,7	12 339	55,3	36 626	33,0	51 990	46,9
5 000 - 19 999	30 008	19,9	12 953	43,2	17 055	56,8	54 211	35,9	66 711	44,2
20 000 - 49 999	3 996	17,2	1 684	42,1	2 312	57,9	9 086	39,1	10 157	43,7
50 000 a více	14 722	16,2	6 474	44,0	8 248	56,0	37 260	41,1	38 774	42,7

3.8. Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Kraj má 2. nejvyšší podíl vyučených

Nejvyšší ukončené vzdělání se zjišťovalo u osob 15letých a starších. Z celkového počtu obyvatel kraje v tomto věku (436 534) na otázku vzdělání neodpověděla více než 4 % osob. Mezi osobami, u kterých bylo vzdělání zjištěno, jsou nejvíce zastoupeni obyvatelé se středním vzděláním bez maturity včetně vyučených (38% podíl). V této vzdělanostní skupině Pardubický kraj vyniká v celorepublikovém srovnání – mezi kraji zaujímá 2. místo. Druhou nejpočetnější skupinu tvořili obyvatelé s úplným středním vzděláním s maturitou, přičemž tato vzdělanostní skupina zahrnuje také vyšší odborné a nástavbové vzdělání – zastoupení 32 %. Téměř 19 % osob starších 14 let, které otázku zodpověděly, byli obyvatelé se základním vzděláním včetně těch, kteří v době sčítání neměli základní vzdělání ukončeno.

Zastoupení vysokoškolsky vzdělaných je pod republikovou úrovní

Více než 43 tis. (10 %) obyvatel kraje mělo k datu sčítání ukončené vysokoškolské vzdělání. V podílu vysokoškolsky vzdělaných je kraj hluboko pod republikovou úrovní, mezi kraji zaujímá 10. místo. Mezi vysokoškolsky vzdělanými převažovali držitelé magisterských titulů (tato kategorie zahrnuje tituly Ing., MUDr., JUDr., PhDr., Mgr. aj.) s téměř 80% podílem, dále bakaláři (17% podíl) a vysokoškolsky vzdělaní, kteří při dalším studiu získali doktorský titul (tituly za jménem, např. Ph.D., Th.D., DrSc.). Více než 1 900 obyvatel kraje uvedlo, že jsou bez vzdělání, tj. nemají ukončeno základní vzdělání, ani v době sčítání nebyli žáky základní školy.

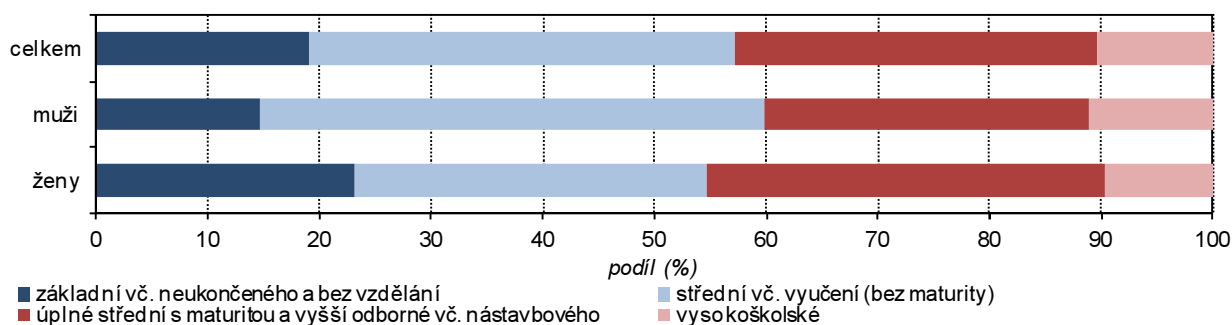
Tab. 3.8.1 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví, věku a nejvyššího ukončeného vzdělání

	Celkem	z toho ženy (%)	Z celku podle věku (%)						
			15 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 69	70 a více
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	436 534	51,1	6,8	15,3	19,1	15,2	16,1	14,5	12,7
v tom podle nejvyššího ukončeného vzdělání:									
základní									
vč. neukončeného	77 974	62,8	30,1	6,9	5,4	5,3	12,6	14,8	24,7
střední vč. vyučení (bez maturity)	159 784	42,5	1,2	10,9	20,5	17,6	19,9	17,2	12,6
úplné střední s maturitou a vyšší odborné									
vč. nástavbového	135 844	56,3	1,2	23,0	23,2	17,0	14,2	13,0	8,3
vysokoškolské	43 246	47,9	-	21,5	25,3	19,2	16,4	11,2	6,3
v tom:									
bakalářské	7 449	59,6	-	59,3	27,0	8,9	3,0	1,0	0,8
magisterské	34 242	46,3	-	14,1	24,5	21,6	19,4	13,2	7,1
doktorské	1 555	28,2	-	3,1	33,9	15,7	16,2	15,2	15,6
bez vzdělání	1 911	48,2	3,2	14,4	23,0	15,2	17,8	11,0	13,9
nezjištěno	17 775	45,3	14,7	17,4	20,4	13,4	10,7	7,6	9,4

Ženy mají nejčastěji úplné střední vzdělání s maturitou, včetně vyššího odborného a nástavbového vzdělání

V ženské části populace převažovaly ženy s úplným středním vzděláním s maturitou (34% podíl), následovaly ženy se středním vzděláním bez maturity vč. vyučených a ženy se vzděláním základním. Vysokoškolsky vzdělaných žen žilo v kraji téměř 21 tis., což znamená 48% podíl z celkového počtu vysokoškolsky vzdělaných. Z pohledu jednotlivých stupňů vzdělání byly ženy silně zastoupeny ve skupině osob se základním vzděláním a dále ve skupině osob s bakalářským titulem (jako jeden z důvodů lze uvést další vzdělávání např. u zdravotních sester a učitelek v mateřských školách). Ženská část populace byla také silně zastoupena ve skupině osob s úplným středním vzděláním s maturitou, se zahrnutím vyššího odborného a nástavbového vzdělání.

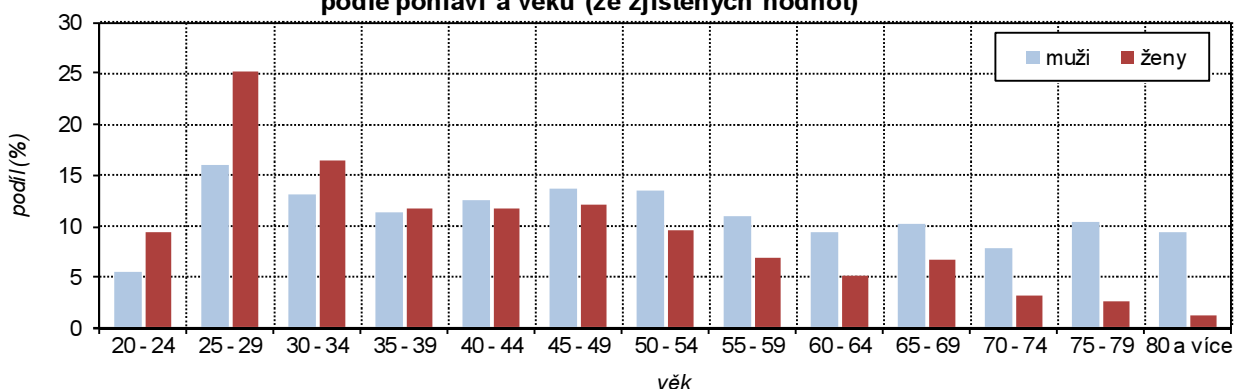
Graf 3.5 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání (ze zjištěných hodnot)

Mladší ročníky dosahují vyššího stupně vzdělání než starší generace

Základní stupeň vzdělání, který zahrnuje i vzdělání neukončené, byl téměř jednou třetinou tvořen věkovou skupinou 15 až 19 let (z velké většiny se jednalo o žáky základních škol starší 14 let, dále učně a studenty středních škol). V této vzdělanostní skupině měli vysoké zastoupení nejstarší obyvatelé, téměř čtvrtina obyvatel se základním vzděláním byla ve věku 70 a více let. Ve vzdělanostní skupině střední vzdělání bez maturity včetně vyučení je patrný nižší podíl osob ve věku 20 – 29 let, což lze vysvětlit zvýšenou snahou mladé generace získat maturitu, ať už denním studiem na střední škole nebo dalším studiem při zaměstnání. Mezi obyvateli se středním vzděláním s maturitou byla silněji zastoupena věková skupina 20 až 39 let, což koresponduje s předchozím tvrzením o snaze ukončit střední školu maturitní zkouškou. U vysokoškolsky vzdělaných měla vyšší podíl věková skupina 20 – 49 let, nízké zastoupení lze sledovat u věku 70 a více let – pro tuto generaci nebylo vysokoškolské vzdělání tak obvyklé a dostupné.

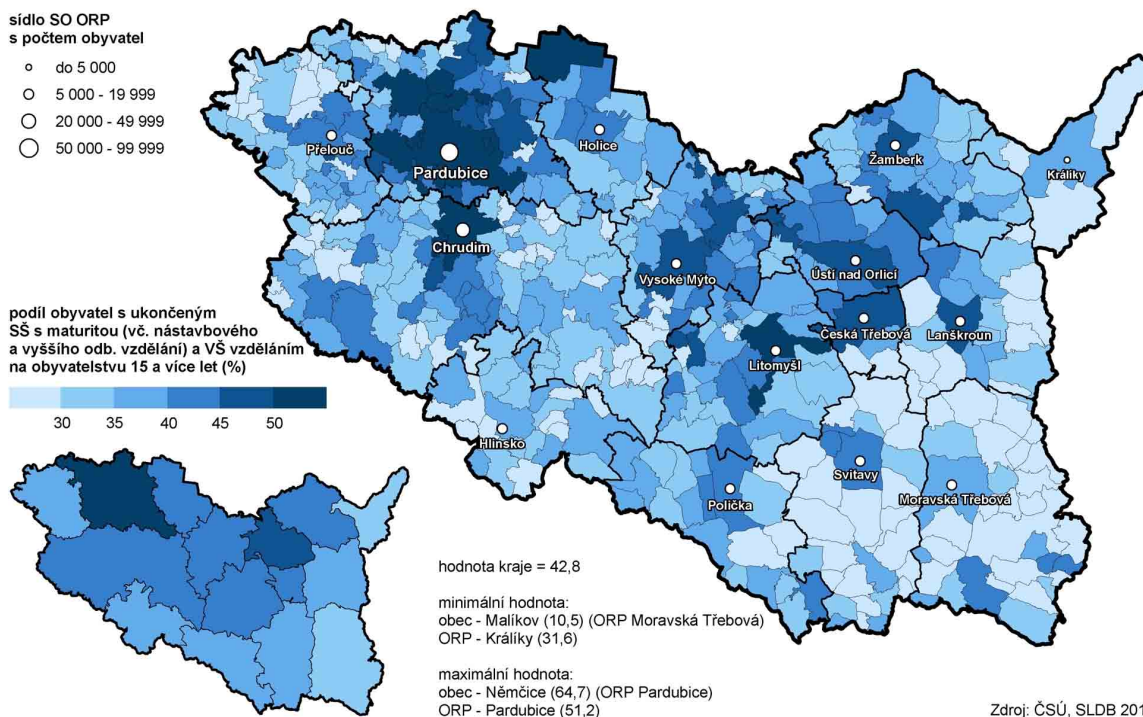
Graf 3.6 Podíl obyvatel s ukončeným vysokoškolským vzděláním podle pohlaví a věku (ze zjištěných hodnot)

Tab. 3.8.2 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání a velikostních skupin obcí

	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	v tom podle nejvyššího ukončeného vzdělání (%)					nezjištěno
		základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplně střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	vysokoškolské	bez vzdělání	
Kraj celkem	436 534	17,9	36,6	31,1	9,9	0,4	4,1
v tom obce s počtem obyvatel:							
do 199	12 428	22,7	43,5	24,5	5,8	0,4	3,1
200 - 499	46 391	20,7	42,5	26,3	6,4	0,6	3,5
500 - 999	55 422	20,0	41,8	27,4	6,8	0,4	3,5
1 000 - 4 999	93 704	19,2	38,6	29,0	8,3	0,7	4,3
5 000 - 19 999	129 192	17,6	35,1	32,9	10,1	0,3	3,9
20 000 - 49 999	19 981	15,2	30,9	36,3	13,7	0,3	3,6
50 000 a více	79 416	13,5	30,0	35,8	15,3	0,3	5,1

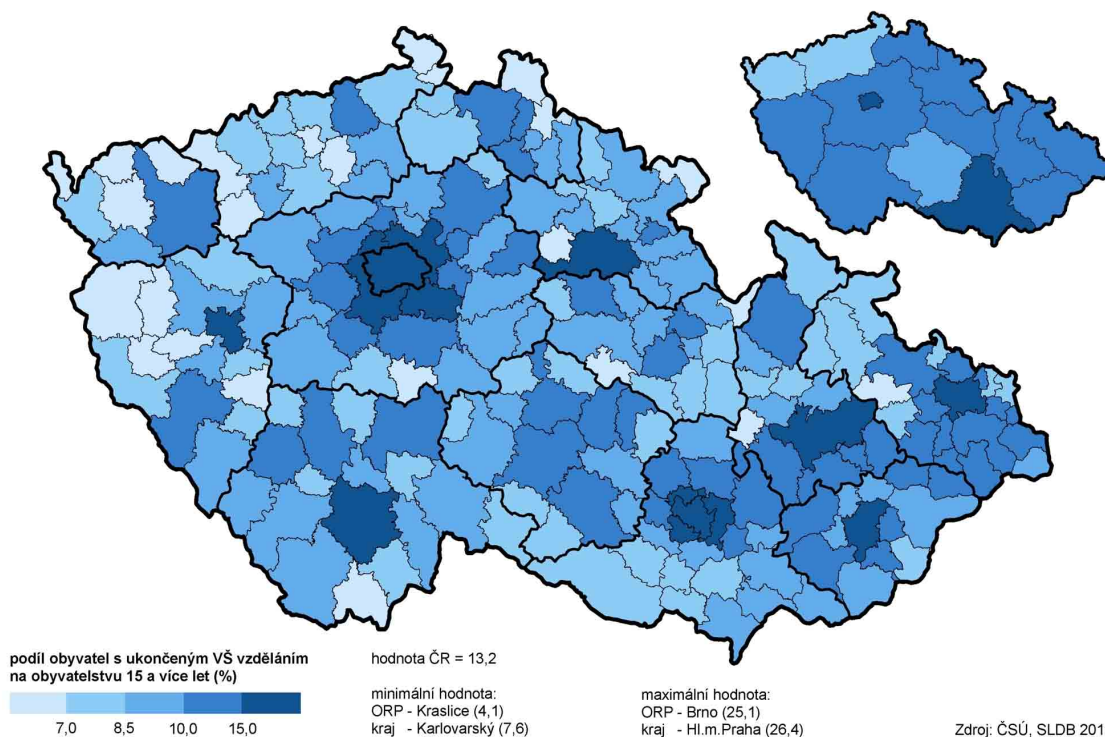
Obyvatelstvo se vzděláním středoškolským s maturitou a vyšším v obcích a správních obvodech ORP Pardubického kraje (ze zjištěných hodnot)

Relativně nejvíce osob se středním vzděláním s maturitou a vyšším žije na Pardubicku

Z územního pohledu vyplývá, že osoby se středním vzděláním s maturitou a vyšším žily především ve větších městech (sídlech ORP) a jejich okolí. Ze správních obvodů ORP byl zjištěn nejvyšší podíl osob v této vzdělanostní skupině na Pardubicku. Předcházející tvrzení koresponduje s rozložením vzdělanosti podle velikosti obce – osoby se základním vzděláním byly nejvíce zastoupeny v nejmenších obcích. Osoby s úplným středním vzděláním s maturitou a vyšším žily častěji v obcích s více než 5 tisíci obyvateli.

Obyvatelstvo s vysokoškolským vzděláním ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

4. Ekonomická aktivita obyvatelstva

4.1. Zaměstnaní, nezaměstnaní, ekonomicky neaktivní

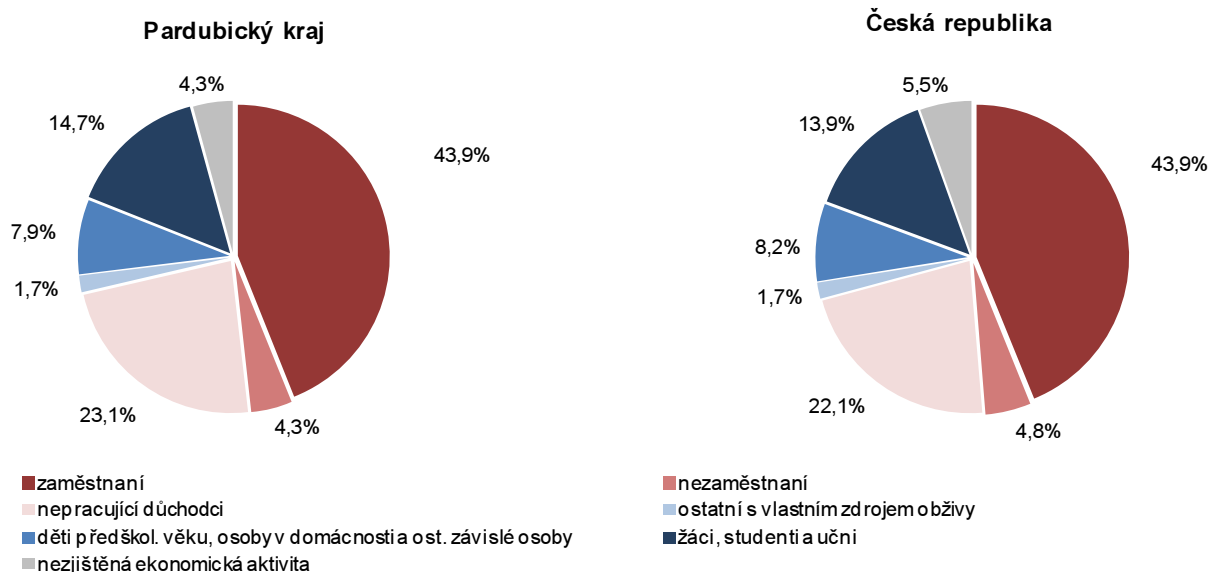
Podíl ekonomicky aktivních je mírně vyšší než podíl ekonomicky neaktivních

Zastoupení ekonomicky aktivních (246 779) a ekonomicky neaktivních (243 033) osob v populaci kraje bylo k datu sčítání velice vyrovnané. Podíl ekonomicky aktivních (48,2 %) pouze mírně převyšoval podíl ekonomicky neaktivních (47,5 %), přičemž u 4,3 % populace se ekonomickou aktivitu nepodařilo zjistit. Ve skupině ekonomicky aktivních měli vyšší zastoupení muži (55 %), mezi ekonomicky neaktivní patřily častěji ženy (57% podíl). Ekonomicky aktivní byli z 98 % v produktivním věku. Ekonomicky neaktivních bylo v produktivním věku 37 %, s převažujícím podílem žen (62 %). Toto uspořádání lze vysvětlit tím, že skupinu ekonomicky neaktivních žen v produktivním věku posilují ženy na rodičovské dovolené a ženy v domácnosti. Na vysoký podíl žen mezi ekonomicky neaktivními má také vliv fakt, že ženy odcházejí do důchodu v nižším věku než muži.

Tab. 4.1.1 Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

	Celkem	v tom		z toho ve věku 15 - 64 let		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní	246 779	135 796	110 983	242 731	133 268	109 463
v tom (%):						
zaměstnaní	91,0	91,4	90,5	90,9	91,3	90,4
z toho (%):						
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	92,3	95,0	88,9	93,6	96,6	90,0
pracující důchodci	4,2	3,7	4,7	2,7	2,1	3,5
ženy na mateřské dovolené	2,1	x	4,6	2,1	x	4,7
nezaměstnaní	9,0	8,6	9,5	9,1	8,7	9,6
Ekonomicky neaktivní	243 033	103 676	139 357	90 433	34 599	55 834
v tom (%):						
nepracující důchodci	48,7	44,2	52,0	45,7	45,6	45,8
ostatní s vlastním zdrojem obživy	3,6	0,9	5,7	9,7	2,7	14,1
osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby	16,7	18,5	15,4	5,4	2,2	7,4
žáci, studenti a učni	31,0	36,4	26,9	39,2	49,5	32,7
Nezjištěná ekonomická aktivita	21 815	12 838	8 977	19 379	11 199	8 180

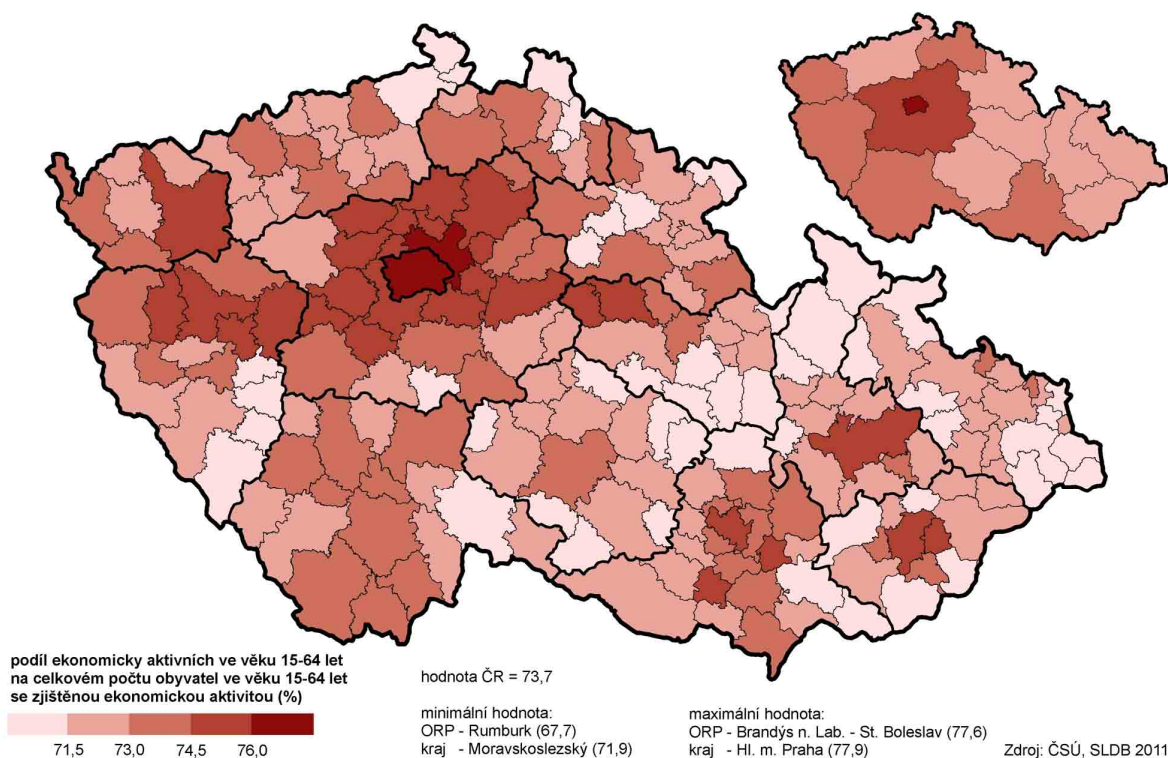
Graf 4.1 Struktura obyvatel podle stupně ekonomické aktivity

Ženy měly větší podíl mezi nezaměstnanými než mezi zaměstnanými

Skupina ekonomicky aktivních byla z převážné většiny tvořena zaměstnanými, nezaměstnaných bylo v době sčítání 9 %. Zaměstnaní byli z 98 % v produktivním věku a převažující skupinu zaměstnaných tvořili zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní a pomáhající (92% podíl). Zastoupení pracujících důchodů mezi zaměstnanými bylo 4% s vyšším podílem žen. Nezaměstnaných žilo v kraji více než 22 tisíc. Zastoupení žen mezi nezaměstnanými bylo o 3 procentní body vyšší než ve skupině zaměstnaných. Mezi ekonomicky neaktivními byli nejsilněji zastoupeni nepracující důchodci (49% podíl) s téměř dvoutřetinovým podílem žen. Více než třetina nepracujících důchodců byla v produktivním věku, což lze vysvětlit určitým podílem invalidních důchodců, odchody do starobního důchodu ve věku nižším než 65 let (především u žen) a častějším využitím možnosti odejít do předčasného důchodu.

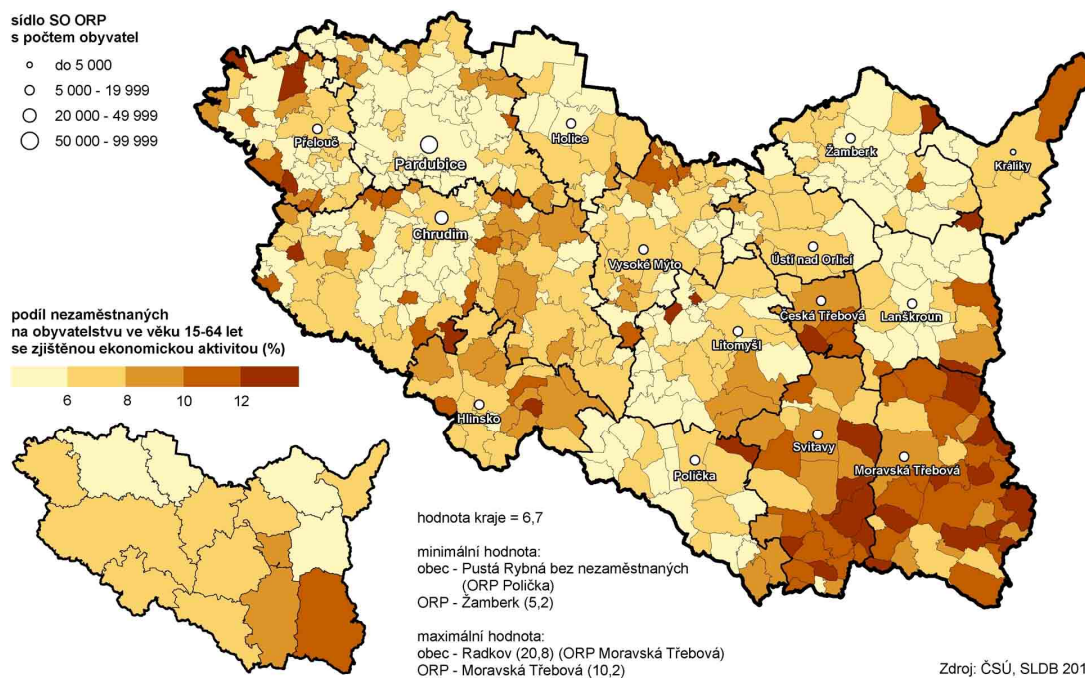
Intenzita ekonomické aktivity ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

Kraj má relativně nízký podíl nezaměstnaných

Míra ekonomické aktivity (podíl počtu ekonomicky aktivních na počtu osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou) byla v Pardubickém kraji 59,5 % (o 1,2 procentního bodu nižší než v celé ČR; 9. místo mezi kraji). Pozitivně lze hodnotit poměrně nízký podíl nezaměstnaných na celkovém počtu ekonomicky aktivních, Pardubický kraj zaujímal mezi ostatními kraji 6. místo. Zastoupení pracujících důchodců mezi ekonomicky aktivními bylo podprůměrné (10. místo mezi kraji). Ve skupině ekonomicky neaktivních vynikal Pardubický kraj v podílu žáků, studentů a učňů (3. místo mezi kraji), naopak pod republikovým průměrem byl v podílu osob v domácnosti a dětí předškolního věku (11. místo). V rámci kraje byla nejvyšší míra ekonomické aktivity na Holicku a Pardubicku. Zaměstnaní byli mezi ekonomicky aktivními nejsilněji zastoupeni na Žambersku a na Pardubicku, nejvyšší podíl nezaměstnaných byl zjištěn na Moravskotřebovsku, Svitavsku a Českotřebovsku. Toto územní rozložení vypovídá o horších podmínkách zaměstnanosti v jihovýchodní části kraje. Relativně nejvíce ekonomicky neaktivních žilo v jižní části kraje – na Poličsku a Hlinecku a dále na Králicku. Nejvyšší zastoupení nepracujících důchodců mezi ekonomicky neaktivními bylo zjištěno na Přeloučsku; dále ve správních obvodech ORP Česká Třebová a Moravská Třebová (oblasti s vysokou nezaměstnaností). Nadprůměrný podíl žáků, studentů a učňů byl zaznamenán na Žambersku a Litomyšlsku.

Nezaměstnaní v obcích a správních obvodech ORP Pardubického kraje (ze zjištěných hodnot)

Podíl zaměstnaných na počtu ekonomicky aktivních je vyšší ve větších obcích

Z pohledu velikostních skupin obcí je patrné, že se s rostoucím počtem obyvatel zvyšuje podíl zaměstnaných na celkovém počtu ekonomicky aktivních. V obcích do 20 tis. obyvatel byl podíl zaměstnaných podprůměrný, nad krajskou hodnotou byl pouze v Chrudimi a Pardubicích. Pracující důchodci byli nadprůměrně zastoupeni v obcích nad 5 tisíc obyvatel. Podíl nepracujících důchodců byl vysoký v nejmenších obcích, ale také v krajském městě, což odpovídá skutečnosti, že obyvatelstvo těchto dvou velikostních skupin obcí má nejvyšší průměrný věk. V obcích s počtem obyvatel 500 až 999, které jsou charakteristické nejmladším obyvatelstvem, lze zjistit vyšší zastoupení skupiny žáků, studentů a učňů a žen na mateřské dovolené a dále skupiny, která zahrnuje děti předškolního věku.

Tab. 4.1.2 Obyvatelstvo podle velikostních skupin obcí a ekonomické aktivity

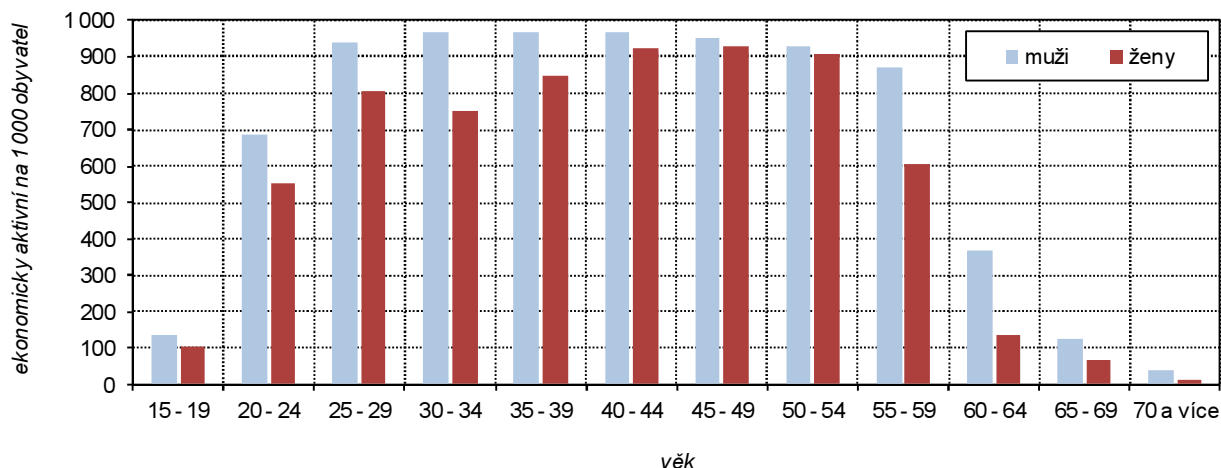
	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Ekonomicky aktivní	246 779	6 735	25 979	31 872	52 347	72 352	11 671	45 823
v tom (%):								
zaměstnaní	91,0	88,9	90,4	90,8	90,8	90,6	91,4	92,7
z toho (%):								
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	92,3	93,3	93,3	93,3	93,1	92,0	91,4	90,7
pracující důchodci	4,2	3,3	3,3	3,2	3,5	4,5	4,7	5,6
ženy na mateřské dovolené	2,1	2,2	2,1	2,2	2,1	2,0	2,2	2,0
nezaměstnaní	9,0	11,1	9,6	9,2	9,2	9,4	8,6	7,3
Ekonomicky neaktivní	243 033	7 263	26 904	31 900	53 774	72 254	10 660	40 278
v tom (%):								
nepracující důchodci	48,7	51,6	47,8	45,3	47,1	50,2	46,9	51,4
ostatní s vlastním zdrojem obživy	3,6	3,6	3,6	4,0	3,9	3,4	3,6	3,6
osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby	16,7	15,7	17,1	17,8	16,7	15,9	17,0	17,2
žáci, studenti a učni	31,0	29,1	31,5	32,9	32,3	30,6	32,5	27,8
Nezjištěná ekonomická aktivita	21 815	567	2 109	2 414	4 817	6 334	908	4 666

4.2. Ekonomicky aktivní podle věku a vzdělání

Mezi ekonomicky aktivními převažují muži

Z věkového rozložení ekonomicky aktivních vyplývá, že ve všech věkových skupinách je podíl mužů vyšší než podíl žen, což odpovídá zastoupení obou pohlaví mezi ekonomicky aktivními celkem. U mladších věkových skupin je rozdíl větší (a to nad rámec vyššího zastoupení mužů v populaci 15 – 49 let), zřejmě vlivem delšího studia a rodičovské dovolené u žen. Okolo věku 40 let se podíly vyrovnávají. Velký rozdíl ve prospěch mužů se vytváří u věkové skupiny 55 až 59 let, kdy mají ženy horší uplatnění na trhu práce a také část žen vzniká nárok na starobní důchod. U osob v poproduktivním věku se rozdíl v zastoupení obou pohlaví opět zmenšuje.

Graf 4.2 Ekonomická aktivita podle pohlaví a věku (ze zjištěných hodnot)

Tab. 4.2.1 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle pohlaví a věku

	Celkem	v tom					
		muži	v tom		ženy	v tom	
			zaměstnaní	nezaměstnaní		zaměstnané	nezaměstnané
Ekonomicky aktivní	246 779	135 796	124 142	11 654	110 983	100 448	10 535
v tom ve věku (%):							
15 - 19	1,4	1,4	1,1	4,8	1,3	1,0	3,9
20 - 24	7,9	8,1	7,3	16,5	7,6	7,1	12,4
25 - 29	11,1	11,2	11,1	12,3	11,0	11,0	10,9
30 - 34	13,4	14,1	14,4	10,8	12,6	12,5	13,0
35 - 39	14,8	14,6	15,0	10,0	15,1	15,2	14,0
40 - 44	12,1	11,3	11,6	8,1	13,1	13,3	11,1
45 - 49	11,9	11,0	11,2	8,8	13,1	13,4	10,7
50 - 54	11,5	10,6	10,6	10,5	12,7	12,7	12,0
55 - 59	10,7	11,2	11,0	14,0	10,1	10,0	11,4
60 - 64	3,5	4,6	4,7	3,9	2,2	2,4	0,4
65 - 69	1,0	1,1	1,2	x	0,8	0,9	x
70 a více let	0,5	0,6	0,7	x	0,4	0,5	x
nezjištěno	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2

Zastoupení žen mezi nezaměstnanými je vyšší než mezi ekonomicky aktivními

Podíl žen mezi nezaměstnanými (47,5 %) byl o 2,5 procentního bodu vyšší než mezi ekonomicky aktivními. Z porovnání podílu nezaměstnaných na počtu ekonomicky aktivních podle pohlaví vyplývá, že ve většině věkových kategorií byl tento podíl u mužů nižší než u žen. Opačný stav nastal pouze u věku 20 až 24 let a minimální rozdíl ve věku 25 až 29 let, kdy je část žen na rodičovské dovolené a tím přechází do skupiny ekonomicky neaktivních. Největší rozdíl ve prospěch mužů je patrný ve věkové skupině 30 až 34 let, kdy ženy po skončení rodičovské dovolené (často obtížně) hledají zaměstnání. Ve vyšších věkových skupinách se rozdíl mezi oběma pohlavími zmenšuje,

ve věku 55 – 59 let je vyrovnán. Ve věkové skupině 60 až 64 let je vyšší nezaměstnanost u mužů, což lze vysvětlit tím, že ženy odcházejí do důchodu v nižším věku a přesouvají se tedy do skupiny ekonomicky neaktivních.

Tab. 4.2.2 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání

	Celkem	v tom		Z celku					
		muži	ženy	zaměstnaní			nezaměstnaní		
				celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní	246 779	135 796	110 983	224 590	124 142	100 448	22 189	11 654	10 535
v tom podle vzdělání (%):									
základní vč. neukončeného	7,3	6,4	8,5	6,0	5,0	7,2	20,6	20,4	20,9
střední vč. vyučení (bez maturity)	40,8	47,2	33,0	40,3	46,8	32,2	46,2	51,2	40,8
úplné střední (s maturitou)	32,3	28,6	36,8	33,2	29,4	37,8	23,4	19,7	27,5
nástavbové studium	3,3	2,3	4,6	3,5	2,4	4,8	1,9	1,5	2,5
vyšší odborné vzdělání	1,9	1,3	2,6	2,0	1,4	2,7	1,0	0,7	1,3
vysokoškolské	13,6	13,4	13,8	14,4	14,2	14,7	5,0	4,7	5,3
bez vzdělání	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,7	0,8	0,6
nejjistěno	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	1,0	1,0	1,0

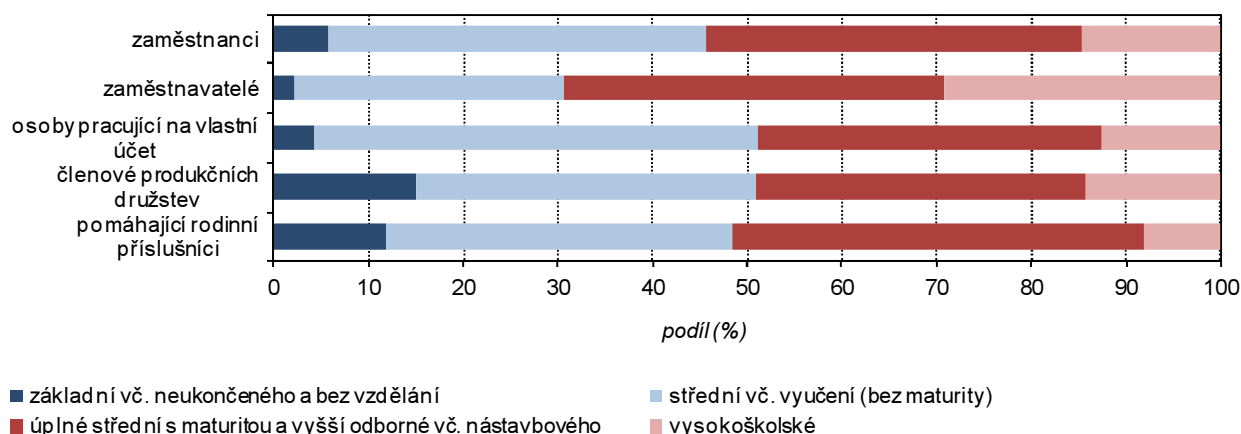
Rozložení vzdělanosti ve skupině ekonomicky aktivních odpovídá rozložení v celé populaci kraje

Z analýzy rozdělení ekonomicky aktivního obyvatelstva podle nejvyššího ukončeného vzdělání vyplývá, že nejsilněji je zastoupena skupina osob se středním vzděláním bez maturity včetně vyučených (41% podíl) a dále skupina s úplným středním vzděláním s maturitou (včetně vyššího odborného a nástavbového vzdělání) s podílem 32%. Obyvatelé s ukončeným vysokoškolským vzděláním měli mezi ekonomicky aktivními 14% zastoupení – tento stav odpovídá rozložení vzdělanosti v celé populaci kraje. Rozdíl je patrný pouze u skupiny osob se základním vzděláním včetně neukončeného, která zahrnuje i žáky základních škol starší 14 let, studenty a učně; ti většinou patří do skupiny ekonomicky neaktivních. Ve srovnání s celou republikou mají v Pardubickém kraji nadprůměrné zastoupení ekonomicky aktivní se středním vzděláním bez maturity vč. vyučených, vyšší stupně vzdělání jsou zastoupeny podprůměrně.

Nezaměstnaní mají nižší úroveň vzdělanosti

Mezi zaměstnanými je patrné větší zastoupení osob s vyšším stupněm vzdělání (tj. středním s maturitou a vyšším) než vyučených a osob se základním vzděláním vč. neukončeného. Zcela opačný stav nastává u nezaměstnaných, kde podíl osob se základním vzděláním výrazně převyšoval hodnotu za ekonomicky aktivní celkem, vyšší podíl měly i osoby se středním vzděláním bez maturity, naopak osoby s vyšším vzděláním (středním s maturitou a vyšším) byly mezi nezaměstnanými zastoupeny méně.

Graf 4.3 Vzdělanostní struktura zaměstnaných podle postavení v zaměstnání (ze zjištěných hodnot)

Ekonomicky aktivní ženy mají vyšší úroveň vzdělání než muži

Mezi ekonomicky aktivními ženami měly nejsilnější zastoupení ženy s úplným středním vzděláním s maturitou včetně nástavbového a vyššího odborného vzdělání. Podíl vysokoškolsky vzdělaných žen byl vyšší než podíl vysokoškolsky vzdělaných mužů o 0,4 procentního bodu. Naopak nižší zastoupení (než u ekonomicky aktivních celkem i u ekonomicky aktivních mužů) měly ženy mezi vyučenými.

Nejvyšší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných bylo zjištěno u skupiny zaměstnavatelů

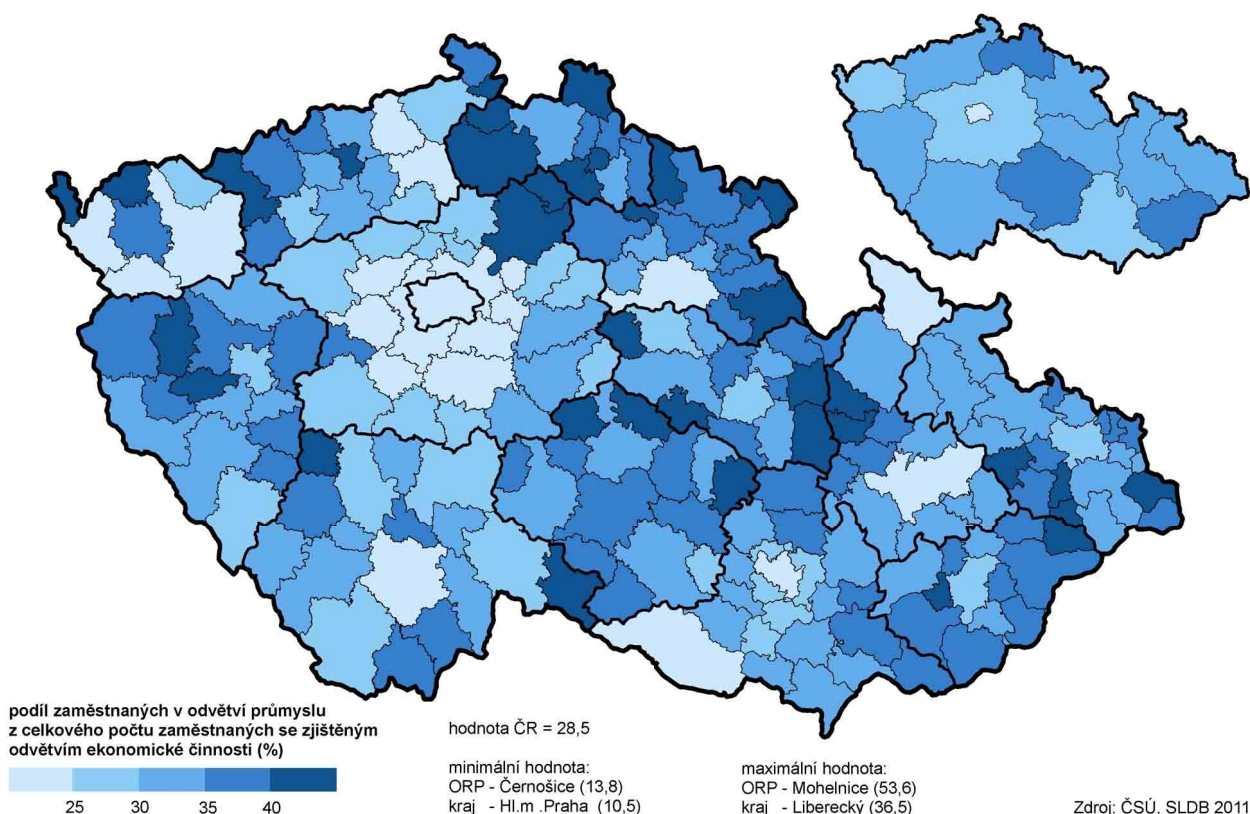
Z hlediska postavení v zaměstnání měli ve skupině zaměstnanců silné zastoupení středoškolsky vzdělaní (s maturitou i bez maturity). Mezi zaměstnavateli převažovaly osoby s úplným středním vzděláním s maturitou, vysoký podíl měli také vysokoškolsky vzdělaní. Osoby pracující na vlastní účet měly převážně střední vzdělání bez maturity včetně vyučení.

4.3. Zaměstnaní podle odvětví

Téměř třetina zaměstnaných pracuje v průmyslu

Největší část zaměstnaných (30 %) pracovala v roce 2011 v průmyslu. Téměř deseti procenty bylo zastoupeno odvětví velkoobchod, maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel, následované stavebnictvím (7% podíl). Srovnatelně byla zastoupena odvětví zdravotní a sociální péče, vzdělávání, doprava a skladování, veřejná správa a obrana (přibližně 6% podíl).

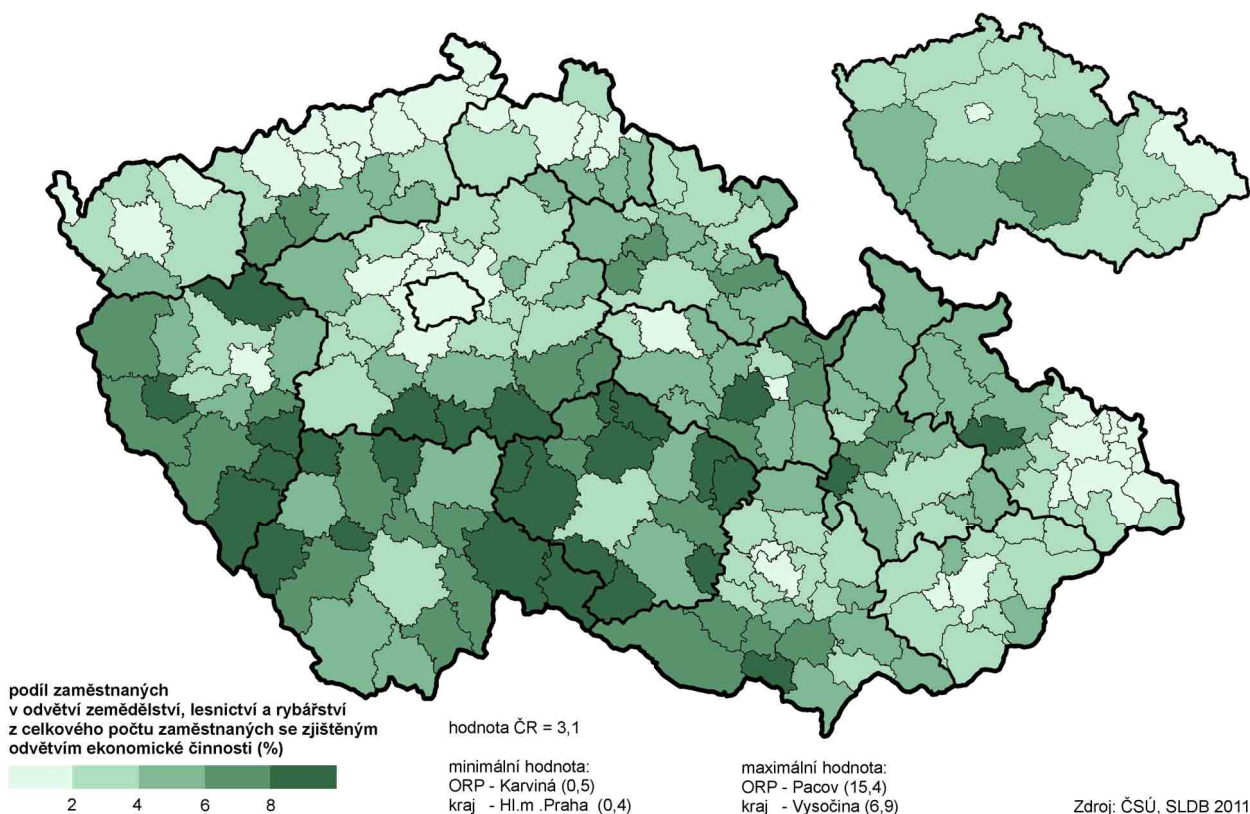
Zaměstnaní v průmyslu ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

V zemědělství, lesnictví a rybářství pracuje především starší generace

Ženy byly silně zastoupeny v odvětví zdravotní a sociální péče, vzdělávání a dále v peněžnictví a pojišťovnictví. Nízké zastoupení žen lze zjistit v oborech stavebnictví, doprava a skladování a také zemědělství, lesnictví, rybářství. Věkové rozložení pracovníků v jednotlivých odvětvích většinou odpovídá věkovému rozložení u zaměstnaných celkem. Výjimkou jsou například odvětví informační a komunikační činnosti a odvětví ubytování, stravování a pohostinství, která zaměstnávají především mladší generaci (15 – 39 let, resp. 15 – 29 let); v zemědělství naopak převažují starší pracovníci, věk 50 – 59 let.

**Zaměstnaní v zemědělství, lesnictví a rybářství ve správních obvodech ORP a krajích
(ze zjištěných hodnot)**

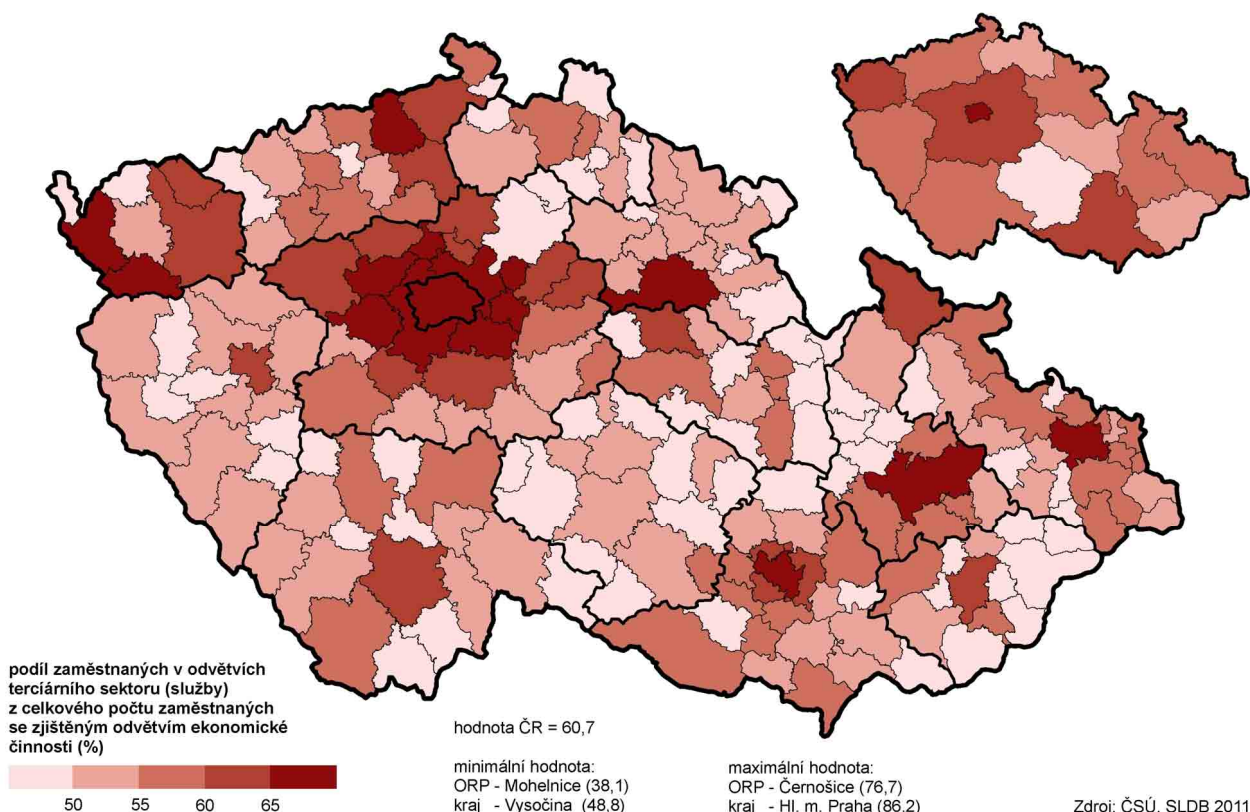
Tab. 4.3.1 Zaměstnaní podle věku a odvětví ekonomické činnosti

	Celkem	v tom ve věku						nezjištěný věk
		15 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 64	65 a více	
Zaměstnaní	224 590	43 311	64 408	55 077	49 574	8 211	3 749	260
v tom podle odvětví ekonomické činnosti (%):								
zemědělství, lesnictví, rybářství	3,8	2,1	3,0	4,1	5,5	7,4	5,2	3,1
průmysl celkem	30,4	31,2	31,5	30,7	30,2	25,1	14,6	21,5
z toho zpracovatelský průmysl	28,5	30,1	29,8	28,5	27,8	22,2	13,0	20,4
stavebnictví	6,9	5,4	7,6	7,1	7,4	6,5	4,3	6,5
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	9,7	9,7	10,6	10,0	8,6	6,9	7,7	8,8
doprava a skladování	5,5	4,1	5,6	6,4	6,0	5,1	2,3	5,8
ubytování, stravování a pohostinství	2,4	3,7	2,4	2,0	1,8	1,5	1,5	1,5
informační a komunikační činnosti	2,3	4,3	2,7	1,7	1,1	1,0	0,8	1,9
peněžnictví a pojišťovnictví	2,3	3,0	2,3	2,3	1,7	1,8	1,7	0,4
činnosti v oblasti nemovitostí	0,4	0,3	0,4	0,5	0,4	0,7	1,0	0,8
profesní, vědecké a technické činnosti	2,9	3,3	2,8	2,7	2,6	4,0	6,4	1,5
veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	5,5	4,7	6,3	6,0	5,0	4,2	1,8	1,9
vzdělávání	6,1	3,7	5,1	7,3	7,6	7,6	9,1	3,1
zdravotní a sociální péče	6,2	5,5	5,9	6,3	6,9	6,1	7,7	3,5
kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1,0	1,3	1,0	0,9	0,9	1,3	2,4	-
jiné činnosti	3,9	4,1	3,5	3,6	4,2	4,7	6,5	1,9
nezjištěno	10,7	13,6	9,5	8,5	10,0	15,9	27,0	37,7

Pardubický kraj má čtvrtý nejvyšší podíl zaměstnaných v průmyslu a v odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství

V rámci celé České republiky vykazuje Pardubický kraj nadprůměrný podíl zaměstnaných v průmyslu (4. místo mezi kraji). Z územního hlediska jde především o Lanškrounsko a Přeloučsko. Také v počtu zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství zaujímal kraj v roce 2011 v celorepublikovém porovnání čtvrté místo. Ze správních obvodů ORP bylo v tomto odvětví relativně nejvíce zaměstnaných na Litomyšlsku, Žambersku a Poličsku. V podílu zaměstnaných v dopravě byl kraj mezi ostatními kraji na 5. místě. Naopak velmi nízký podíl zaměstnaných lze zjistit v odvětví ubytování, stravování a pohostinství, ve kterém kraj vykazuje v celorepublikovém srovnání dokonce poslední místo. Tento stav lze vysvětlit nízkým zájmem o služby v oblasti cestovního ruchu v Pardubickém kraji. Podprůměrný je také podíl zaměstnaných v odvětví zdravotní a sociální péče (11. pořadové místo).

Zaměstnaní v terciárním sektoru ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

Tab. 4.3.2 Zaměstnaní podle velikostních skupin obcí a odvětví ekonomické činnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Zaměstnaní	224 590	5 986	23 474	28 925	47 528	65 518	10 662	42 497
z toho podle odvětví ekonomické činnosti (%):								
zemědělství, lesnictví, rybářství	3,8	10,6	8,6	7,5	4,3	2,0	1,3	0,6
průmysl	30,4	30,9	31,3	32,9	31,4	32,4	21,9	26,1
stavebnictví	6,9	8,2	8,5	8,2	7,5	6,2	7,1	5,4
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	9,7	8,8	9,0	8,5	9,0	10,1	11,6	10,4
doprava a skladování	5,5	5,6	5,4	5,8	5,6	5,7	4,5	5,2
ubytování, stravování a pohostinství	2,4	2,2	2,2	2,1	2,4	2,5	2,4	2,6
vzdělávání	6,1	3,8	4,5	5,1	5,8	7,0	7,2	6,5

Obyvatelé malých obcí častěji pracují v zemědělství, lesnictví a rybářství a také ve stavebnictví

Podíl osob pracujících v jednotlivých odvětvích ekonomické činnosti se mění v závislosti na velikosti obce. U obyvatel menších obcí byl výrazně vyšší podíl zaměstnaných v zemědělství, lesnictví a rybářství než u obyvatel větších obcí a měst. Nižší zastoupení zaměstnanců průmyslových odvětví je patrné ve městech nad 20 tisíc obyvatel – tedy v Chrudimi a v Pardubicích. Se zvyšujícím se počtem obyvatel obce roste podíl zaměstnaných v odvětví vzdělávání a dále v odvětví velkoobchod, maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel. Mezi obyvateli menších obcí je patrný zvýšený podíl zaměstnaných ve stavebnictví, v krajském městě byl podíl zaměstnaných v tomto odvětví nejnižší ze všech velikostních kategorií obcí v kraji.

4.4. Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a hlavních tříd zaměstnání

Zaměstnanci mají mezi zaměstnanými čtyřpětinový podíl

V Pardubickém kraji žilo v době sčítání téměř 225 tisíc osob, které patřily mezi zaměstnané. Největší podíl na celkovém počtu zaměstnaných měli zaměstnanci (79 %), dále osoby pracující na vlastní účet se 12% zastoupením, následovali zaměstnavatelé (3% podíl). Zastoupení členů produkčních družstev a pomáhajících rodinných příslušníků bylo velice nízké a nedosahovalo 0,5 %.

Tab. 4.4.1 Zaměstnaní podle pohlaví a postavení v zaměstnání

	Celkem	v tom		Struktura zaměstnaných (%)		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy
Zaměstnaní	224 590	124 142	100 448	100,0	100,0	100,0
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	178 258	93 552	84 706	79,4	75,4	84,3
zaměstnavatelé	7 570	5 675	1 895	3,4	4,6	1,9
osoby pracující na vlastní účet	26 206	18 984	7 222	11,7	15,3	7,2
členové produkčních družstev	318	231	87	0,1	0,2	0,1
pomáhající rodinní příslušníci	939	249	690	0,4	0,2	0,7
nezjištěno	11 299	5 451	5 848	5,0	4,4	5,8

Tři čtvrtiny zaměstnavatelů jsou muži

Podíl obou pohlaví mezi zaměstnanými odpovídalo zastoupení mezi ekonomicky aktivními, tj. 55 % mužů a 45 % žen. Muži měli výrazně vyšší podíl ve skupině zaměstnavatelů (75 %) a osob pracujících na vlastní účet (72 %). Zastoupení žen mezi zaměstnanci (48 %) bylo silnější než v celé skupině zaměstnaných, a to o 3 procentní body. Ženy měly převažující podíl mezi pomáhajícími rodinnými příslušníky.

Tab. 4.4.2 Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a věku

	Celkem	z toho podle postavení v zaměstnání				
		zaměstnanci	zaměstnavatelé	osoby pracující na vlastní účet	členové produkčních družstev	pomáhající rodinní příslušníci
Zaměstnaní	224 590	178 258	7 570	26 206	318	939
v tom ve věku (%):						
15 - 24	8,3	8,3	1,0	5,0	3,5	8,9
25 - 34	24,6	25,7	11,5	22,2	11,9	12,0
35 - 44	27,5	27,8	27,3	29,5	15,1	22,6
45 - 54	23,7	23,7	32,4	24,3	34,0	29,0
55 - 59	10,5	10,5	15,4	10,1	20,1	14,3
60 - 64	3,7	3,0	8,2	5,2	11,0	5,8
65 - 69	1,1	0,7	2,9	2,3	2,5	4,7
70 a více	0,6	0,3	1,1	1,3	1,9	2,8
nezjištěno	0,1	0,1	0,1	0,1	-	-

Mezi zaměstnanými byla nejsilněji zastoupena věková skupina 35 až 44 let, zaměstnavatelé byli většinou ve věku 45 až 54 let

Z pohledu věkového složení zaměstnaných je nejsilněji zastoupen věk 35 až 44 let, a to nad rámec vysokého zastoupení této věkové skupiny v celé populaci. Zaměstnaní v poproduktivním věku měli 2% podíl. U zaměstnanců a osob pracujících na vlastní účet byla také nejsilněji zastoupena věková skupina 35 – 44 let. Největší část zaměstnavatelů byla ve věku 45 – 54 let. Mezi zaměstnanými ženami je ve srovnání se zaměstnanými celkem patrný nižší podíl věkových skupin 25 – 34 let (odpovídá věku, kdy jsou ženy na rodičovské dovolené) a 60 – 64 let (věk odchodu do důchodu). Naopak vyšší podíl měly zaměstnané ženy ve věku 35 – 54 let.

Tab. 4.4.3 Zaměstnaní podle velikostních skupin obcí a postavení v zaměstnání

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Zaměstnaní	224 590	5 986	23 474	28 925	47 528	65 518	10 662	42 497
z toho podle postavení v zaměstnání (%):								
zaměstnanci	79,4	77,8	77,9	79,3	79,0	80,1	77,4	80,3
zaměstnavatelé	3,4	2,7	3,3	3,0	3,1	3,6	4,4	3,5
osoby pracující na vlastní účet	11,7	13,2	13,0	12,0	12,0	10,7	12,4	11,3
členové produkčních družstev	0,1	0,2	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1
pomáhající rodinní příslušníci	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3

V malých obcích a ve městě Chrudim byl zjištěn vyšší podíl osob pracujících na vlastní účet

Zaměstnanci měli nižší zastoupení v obcích do 500 obyvatel a ve velikostní kategorii 20 – 50 tisíc obyvatel (zastoupena pouze městem Chrudim). Naopak v malých obcích a v Chrudimi byl zjištěn vyšší podíl osob pracujících na vlastní účet. Skupina zaměstnavatelů byla nadprůměrně zastoupena v obcích s počtem obyvatel nad 5 tisíc.

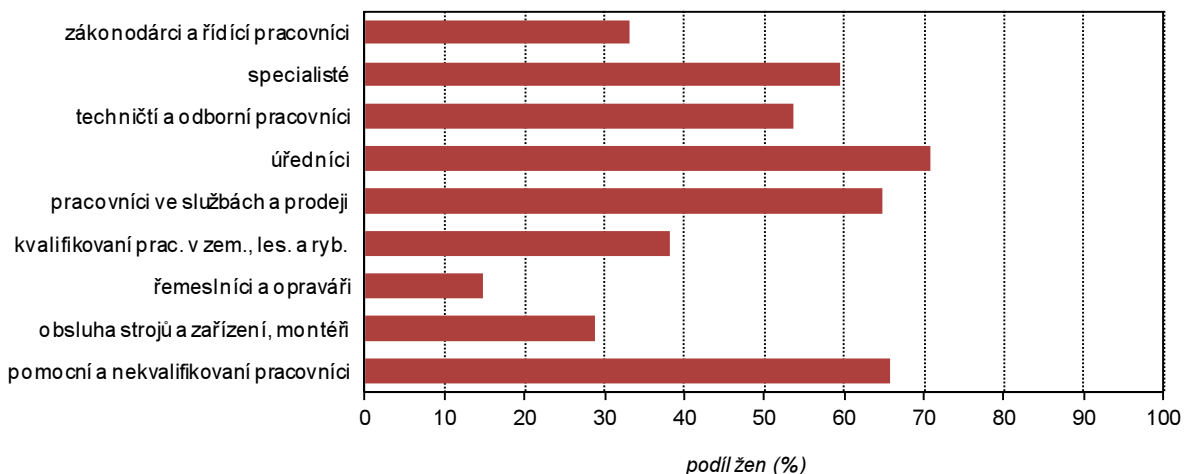
Tab. 4.4.4 Zaměstnaní podle pohlaví a hlavních tříd zaměstnání

	Celkem	v tom		Struktura zaměstnaných (%)		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy
Zaměstnaní	224 590	124 142	100 448	100,0	100,0	100,0
z toho podle hlavních tříd zaměstnání:						
zákonodárci a řídící pracovníci	12 836	8 584	4 252	5,7	6,9	4,2
specialisté	31 207	12 637	18 570	13,9	10,2	18,5
techničtí a odborní pracovníci	40 951	18 961	21 990	18,2	15,3	21,9
úředníci	11 811	3 444	8 367	5,3	2,8	8,3
pracovníci ve službách a prodeji	28 014	9 885	18 129	12,5	8,0	18,0
kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	4 087	2 529	1 558	1,8	2,0	1,6
řemeslníci a opraváři	36 461	31 098	5 363	16,2	25,1	5,3
obsluha strojů a zařízení, montéři	32 214	22 978	9 236	14,3	18,5	9,2
pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	8 107	2 784	5 323	3,6	2,2	5,3
zaměstnanci v ozbrojených silách	1 324	1 169	155	0,6	0,9	0,2
nezjištěno	17 578	10 073	7 505	7,8	8,1	7,5

Největší část zaměstnaných pracuje jako techničtí a odborní pracovníci

Z hlediska hlavních tříd zaměstnání byli mezi zaměstnanými nejvíce zastoupeni techničtí a odborní pracovníci, dále řemeslníci a opraváři a třída zaměstnání obsluha strojů a zařízení vč. montérů. Muži byli nejčastěji zaměstnání jako řemeslníci a opraváři, největší část žen pracovala jako techničtí a odborní pracovníci. Z pohledu jednotlivých tříd zaměstnání měly ženy vysoké zastoupení ve třídách úředníci a pracovníci ve službách a prodeji, ale také jako pomocní a nekvalifikovaní pracovníci, minimální podíl žen pracoval v ozbrojených silách.

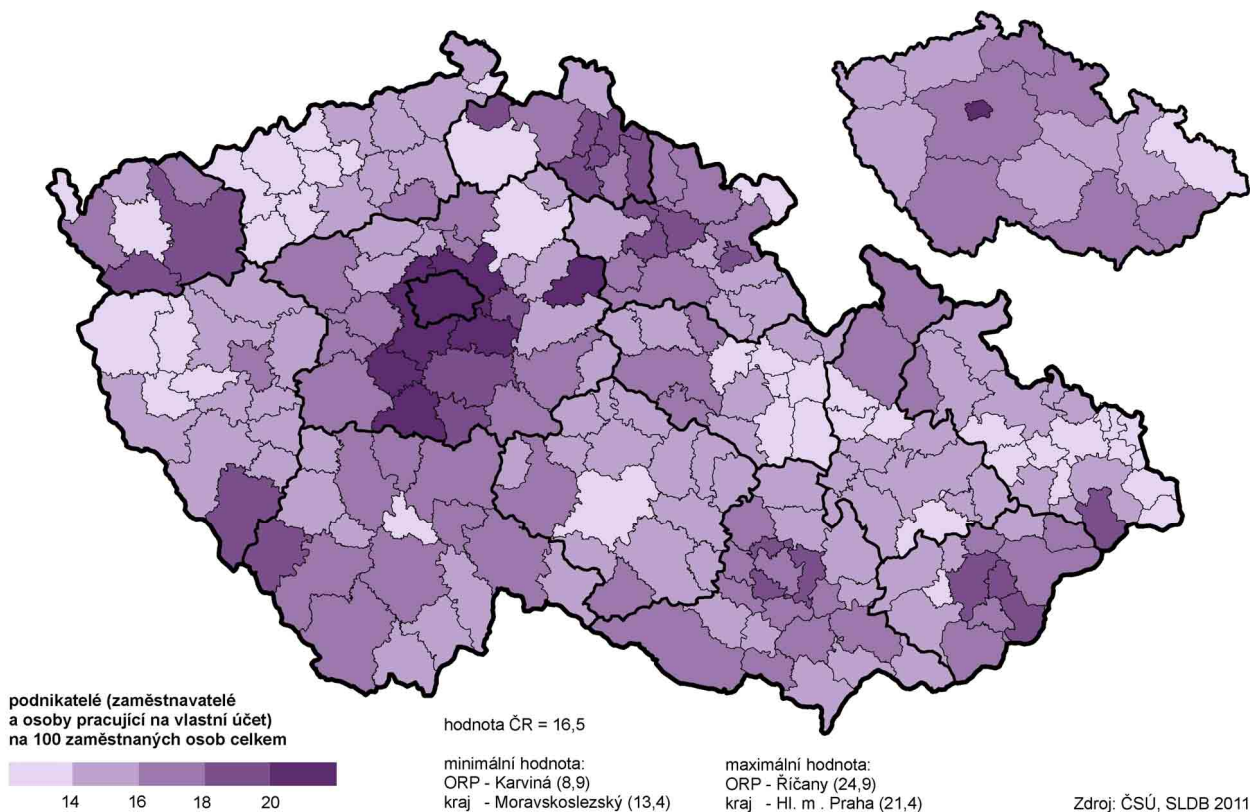
Graf 4.4 Zastoupení žen podle hlavních tříd zaměstnání

Více než tři čtvrtiny podnikatelů pracovaly na vlastní účet

Skupinu podnikatelů tvoří zaměstnavatelé a osoby pracující na vlastní účet. Více než tři čtvrtiny podnikatelů pracovaly na vlastní účet, pouze 22 % podnikatelů byli zaměstnavatelé. Nejvíce podnikatelů patřilo do věkové skupiny 30 – 39 let. Úroveň vzdělání podnikatelů byla srovnatelná s úrovní vzdělanosti celé populace kraje. Méně byla zastoupena vzdělanostní skupina základní vzdělání včetně neukončeného (zahrnuje také žáky starší 14 let, učně a studenty). Nadprůměrný podíl měly všechny vyšší vzdělanostní skupiny, a to shodně o 6 procentních bodů. Naopak mezi podnikateli bylo relativně méně osob bez vzdělání než v celém kraji. Vyšší podíl podnikatelů lze zaznamenat na Hlinceku, Holicku a Chrudimsku. Východní část kraje naopak vykazuje podprůměrné zastoupení podnikatelů ve skupině zaměstnaných.

Podnikatelé ve správních obvodech ORP a krajích

Tab. 4.4.5 Podnikatelé podle nejvyššího ukončeného vzdělání a věku

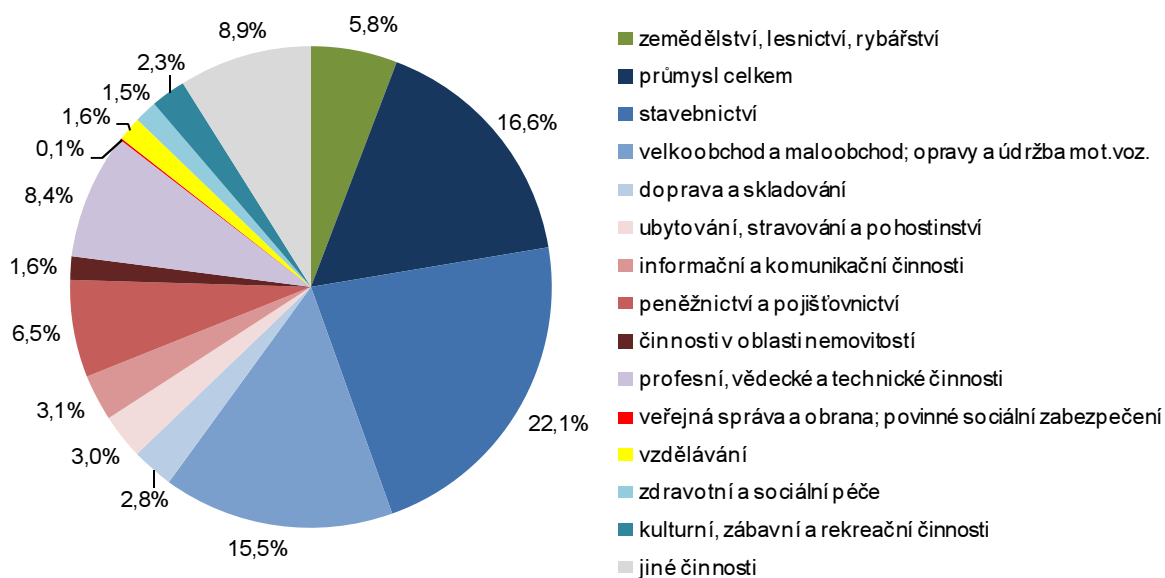
	Celkem	v tom podle vzdělání (%)							
		základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení bez maturity	úplné střední s maturitou	nástavbové studium	vyšší odborné vzdělání	vysokoškolské	bez vzdělání	nezjištěno
Počet podnikatelů ¹⁾	34 956	3,7	43,0	32,4	3,1	1,2	15,9	0,1	0,5
v tom:									
zaměstnavatelé	7 659	2,1	28,5	35,5	3,4	1,1	28,9	0,1	0,5
osoby pracující na vlastní účet	27 297	4,2	47,0	31,6	3,1	1,2	12,2	0,1	0,6
v tom ve věku:									
15 - 29	4 035	5,7	35,2	40,4	2,3	2,3	13,3	0,2	0,6
30 - 39	9 841	3,6	48,2	32,1	3,2	1,8	10,6	0,0	0,5
40 - 49	9 297	2,7	44,2	33,8	2,7	0,5	15,5	0,1	0,6
50 - 59	8 469	4,2	44,3	27,9	3,0	0,7	19,5	0,1	0,4
60 - 69	2 847	3,4	31,4	31,9	5,6	1,2	25,9	0,0	0,7
70 a více	422	5,5	21,6	32,5	5,0	3,1	32,0	-	0,5
nezjištěno	45	6,7	40,0	13,3	8,9	-	13,3	2,2	15,6

¹⁾ včetně nezaměstnaných

Největší část osob pracujících na vlastní účet podnikala ve stavebnictví

Osoby pracující na vlastní účet nejčastěji podnikaly ve stavebnictví (22 %), dále v průmyslu (17 %) a v odvětví velkoobchod, maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel (16 %). Ve srovnání s celou skupinou zaměstnaných je u pracujících na vlastní účet patrná silnější orientace na stavební profese.

Graf 4.5 Osoby samostatně výdělečně činné podle odvětví ekonomické činnosti (ze zjištěných hodnot)

4.5. Ekonomická aktivita žen

Polovina žen ve věku 15 a více let patří do skupiny ekonomicky aktivních

Z celkového počtu žen ve věku 15 a více let s obvyklým pobytem v Pardubickém kraji (223 tis.) patřila polovina mezi ekonomicky aktivní, 46 % bylo ekonomicky neaktivních a u 4 % žen se nepodařilo ekonomickou aktivitu zjistit. Jak již bylo zmíněno v předcházející části analýzy, zastoupení žen mezi ekonomicky aktivním obyvatelstvem kraje se výrazně odlišuje od zastoupení žen v celé populaci kraje. V obyvatelstvu celkem mají ženy větší

podíl než muži, a to o 1,4 procentního bodu. Naopak mezi ekonomicky aktivními převažují muži o 5 procentních bodů. Jako důvody vyššího zastoupení žen mezi ekonomicky neaktivními lze uvést rodičovskou dovolenou, vyšší zastoupení mezi osobami v domácnosti, odchod do důchodu v nižším věku a také výrazně vyšší podíl žen mezi obyvateli kraje ve věku 65 a více let.

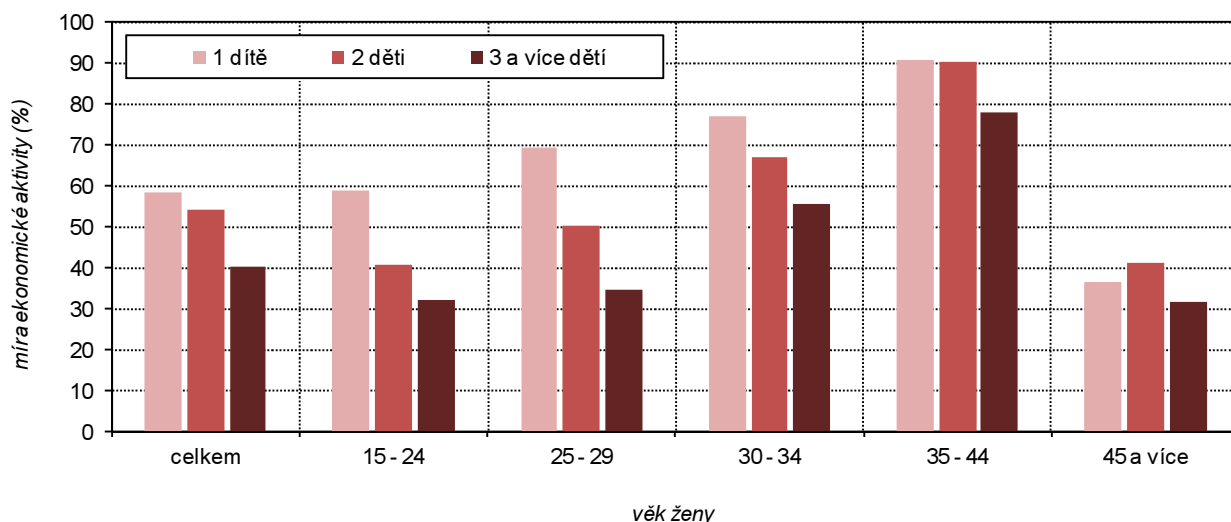
Tab. 4.5.1 Ženy ve věku 15 a více let podle ekonomické aktivity, postavení v zaměstnání a počtu živě narozených dětí

	Ekonomicky aktivní celkem	v tom					Ekonomicky neaktivní celkem	Nezjištěná ekonomická aktivita
		zaměstnané	z toho postavení v zaměstnání			nezaměstnané		
			zaměstnankyně	zaměstnavatelky	osoby pracující na vlastní účet			
Ženy ve věku 15 a více let	110 983	100 448	84 706	1 895	7 222	10 535	103 029	8 977
v tom s počtem živě narozených dětí (%):								
0	21,6	21,3	22,1	8,2	17,8	24,6	19,7	16,1
1	17,3	17,3	16,7	17,9	18,0	17,8	13,3	13,2
2	45,7	46,7	47,0	58,1	48,9	36,0	41,7	24,2
3 a více	13,9	13,4	13,1	15,4	14,4	18,8	22,3	14,3
nezjištěno	1,4	1,3	1,1	0,4	1,0	2,7	3,0	32,2
Průměrný počet dětí	1,6	1,6	1,5	1,8	1,6	1,6	1,8	1,7

Ve všech stupních ekonomické aktivity mají ženy nejčastěji dvě děti

Z téměř 111 tisíc ekonomicky aktivních žen bylo 91 % zaměstnaných. Mezi zaměstnanými převažovaly zaměstnankyně (84% podíl), následovala skupina žen, které pracovaly na vlastní účet (7 %), nejnižší zastoupení měly zaměstnavatelky (2% podíl). Mezi pracujícími studenty a uční i mezi pracujícími důchodci měly ženy vyšší zastoupení než muži. Z hlediska počtu živě narozených dětí v závislosti na ekonomické aktivitě žen je patrné, že ve všech stupních ekonomické aktivity mají ženy nejčastěji dvě děti. U ekonomicky neaktivních žen je patrný vyšší podíl žen, které mají 3 a více dětí než u ekonomicky aktivních. To lze vysvětlit tím, že ve skupině ekonomicky neaktivních je zastoupena starší generace žen, která měla více dětí, než je současný standard. Nezaměstnané ženy měly ve srovnání se zaměstnanými ženami častěji tři a více dětí, méně často dvě děti. Mezi podnikatelkami bylo méně bezdětných, častěji měly dvě děti než celá populace žen 15letých a starších.

Graf 4.6 Ekonomická aktivita žen podle věku ženy a počtu živě narozených dětí (ze zjištěných hodnot)

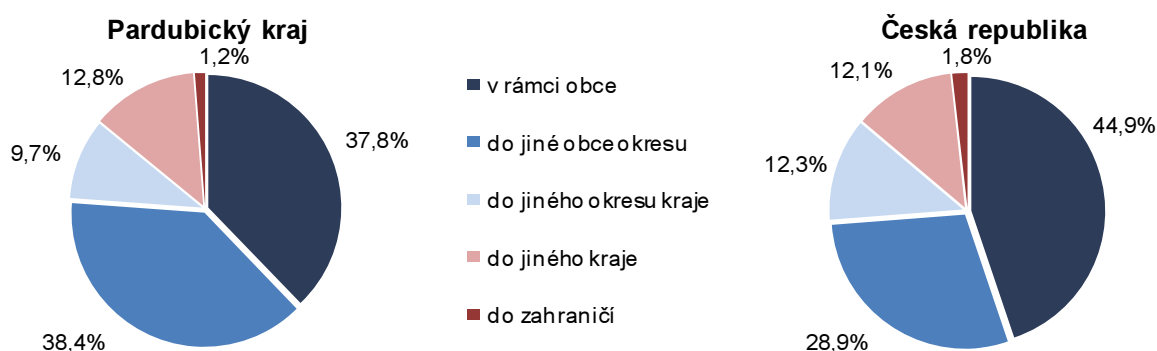
5. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a do škol

5.1. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání

Mezi vyjíždějíci nejsou zahrnuti ti, kteří blíže nespecifikovali místo pracoviště, popř. osoby bez stálého pracoviště

Při hodnocení vyjíždky do zaměstnání je třeba vzít v úvahu, že byla zjišťována u zaměstnaných osob bez pracujících studentů. Je nutné rozlišovat celkový počet vyjíždějíci (pracujících v jiném domě než mají obvyklý pobyt) včetně těch, kteří k cestě do zaměstnání nepoužívají žádný dopravní prostředek, od počtu vyjíždějíci z obce či z vyššího administrativně správního celku (okresu, kraje). Nový způsob sběru dat, který byl poprvé využit při SLDB 2011, významně ovlivnil i výsledky, týkající se dojíždky do zaměstnání. To, že více než třetina respondentů (v kraji téměř 36 %) neuvěděla, zda za práci dojíždí, neumožňuje srovnávat vývoj dojíždky v čase. Nebrání to však územnímu srovnání a po odečtení osob s nezjištěnou vyjíždkou ani vyčíslení intenzity vyjíždky z obcí. Mezi dojíždějíci nejsou zahrnuti zaměstnaní bez stálého pracoviště; těch bylo v kraji 10 566. V Pardubickém kraji uvedlo 98 tisíc zaměstnaných osob místo pracoviště s dostatečnou přesností k určení typu vyjíždky. U dalších 5 217 osob nebylo místo pracoviště v ČR blíže specifikováno. Přímou na adrese obvyklého bydliště pracovalo v kraji 12,8 % zaměstnaných osob. V porovnání s republikovým průměrem jsou v kraji méně zastoupeny osoby pracující v obci obvyklého bydliště. V dalším textu (nebude-li uvedeno jinak) se budeme věnovat vyjíždce do zaměstnání mimo obec obvyklého bydliště.

Graf 5.1 Struktura vyjíždky do zaměstnání podle typu vyjíždky

Ženy častěji dojíždějí v rámci obce, muži častěji vyjíždějí z obce

Vyjíždějíci z obce se na celkové počtu vyjíždějíci podíleli v kraji 62,2 %, což je 7,1 procentního bodu nad republikovým průměrem. Dojíždějíci do zaměstnání do obcí kraje bylo o 6 429 méně než vyjíždějíci; dojíždějíci převažovali nad vyjíždějíci pouze v okrese Pardubice. V rámci obce upřednostňují vyjíždku do zaměstnání ženy (54 % všech dojíždějíci), z obce vyjíždějí častěji muži (57 % všech vyjíždějíci).

Tab. 5.1.1 Základní ukazatele dojíždky do zaměstnání podle okresů

	Vyjíždějíci z obce				Podíl vyjíždějíci denně (%)	Dojíždějíci do obce			
	celkem	v tom		denně		celkem	v tom		denně
		muži	ženy				muži	ženy	
Kraj celkem	61 003	34 571	26 432	51 291	84,1	54 574	30 304	24 270	47 586
v tom okresy:									
Chrudim	12 896	7 246	5 650	10 952	84,9	8 957	4 782	4 175	7 960
Pardubice	18 728	10 569	8 159	16 170	86,3	19 908	11 360	8 548	17 337
Svitavy	13 066	7 455	5 611	10 666	81,6	10 197	5 450	4 747	9 032
Ústí nad Orlicí	16 313	9 301	7 012	13 503	82,8	15 512	8 712	6 800	13 257

Ve východní polovině kraje je více zastoupena vyjíždka v rámci okresu

Území kraje není z hlediska typu vyjíždky do zaměstnání homogenní. Vyjíždka ve východní polovině kraje směřuje v souvislosti s odlehlostí významných center dojíždky především do ostatních obcí daného okresu. Část okresu Chrudim má dobrou časovou dostupnost krajského města, což vede k nadprůměrnému podílu vyjíždějíci do ostatních okresů kraje. Na Pardubicku pouze 7 % vyjíždějíci směřuje do ostatních okresů kraje, zato téměř třetina vyjíždí do jiného kraje (zejména Královéhradeckého).

Tab. 5.1.2 Dojíždka do zaměstnání podle typu podle okresů

	Vyjíždějící z obce	v tom (%)				Dojíždějící do obce	v tom (%)		
		do jiné obce okresu	do jiného okresu kraje	do jiného kraje	do zahraničí		z jiné obce okresu	z jiného okresu kraje	z jiného kraje
Kraj celkem	61 003	61,7	15,7	20,6	2,0	54 574	69,0	17,5	13,5
v tom okresy:									
Chrudim	12 896	50,8	31,6	15,7	1,9	8 957	73,2	15,5	11,3
Pardubice	18 728	59,8	7,2	30,8	2,2	19 908	56,2	24,2	19,6
Svitavy	13 066	63,3	17,8	17,0	1,8	10 197	81,2	8,9	10,0
Ústí nad Orlicí	16 313	71,3	11,0	15,8	1,9	15 512	75,0	15,8	9,2

Více než polovina vyjíždějících z Pardubic směřuje za hranice kraje

Velikost obce nemá podstatný vliv na typ dojíždky, větší význam má poloha obce vzhledem k centrům dojíždky a hranicím územních celků. Obzvláště patrné je to u tří nejvyšších velikostních kategorií obcí, zahrnujících města s více než 5 tisíci obyvateli. Ve městech s 5 – 20 tisíci obyvateli ještě mírně převažuje vnitrookresní vyjíždka a podíl vyjíždějících do ostatních okresů kraje nedosahuje ani 20 %. Ve velikostní kategorii do 50 tis. obyvatel (pouze Chrudim) se projevuje blízkost krajského města extrémním podílem vyjíždějících do ostatních okresů kraje a v Pardubicích (jediným zástupcem v kategorii obcí nad 50 tis. obyvatel) téměř polovina vyjíždějících směřuje do jiných krajů (nejvíce do města Hradce Králové).

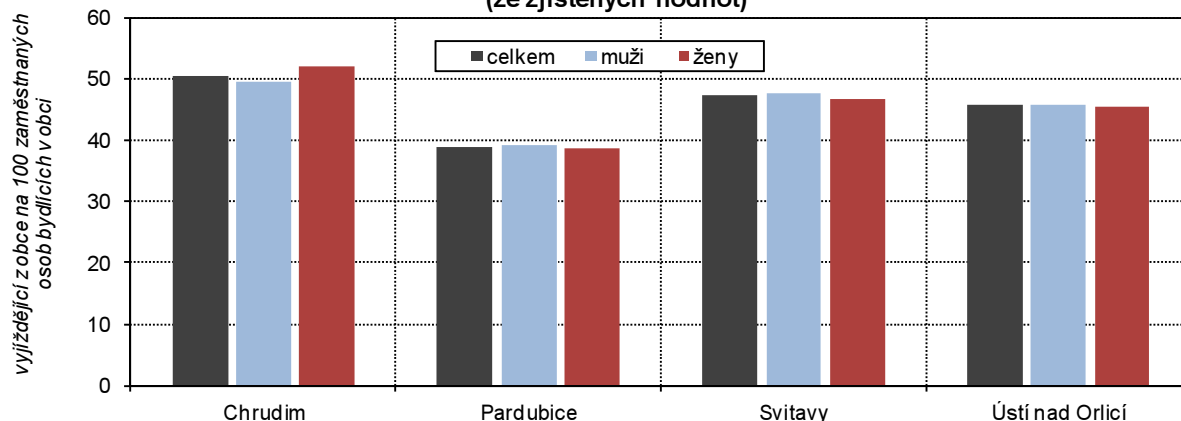
Tab. 5.1.3 Vyjíždějící do zaměstnání podle velikostních skupin obcí

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Vyjíždějící do zaměstnání z obce bydliště	61 003	2 511	9 665	11 823	16 876	12 682	2 325	5 121
z nich vyjíždí (%):								
do jiné obce okresu	61,7	68,0	70,3	74,7	65,7	56,3	20,3	31,6
do jiného okresu kraje	15,7	15,9	13,1	10,8	13,2	17,8	57,5	15,4
do jiného kraje	20,6	15,1	15,5	13,4	19,7	23,0	18,0	48,4
Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště (%) ¹⁾	44,6	71,8	69,9	66,3	59,1	31,8	36,1	19,1
Podíl vyjíždějících denně z úhrnu vyjíždějících (%)	84,1	87,7	87,7	86,7	85,4	78,3	82,8	80,0

¹⁾ ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště

Intenzita vyjíždky se počítá z počtu osob se zjištěným místem pracoviště

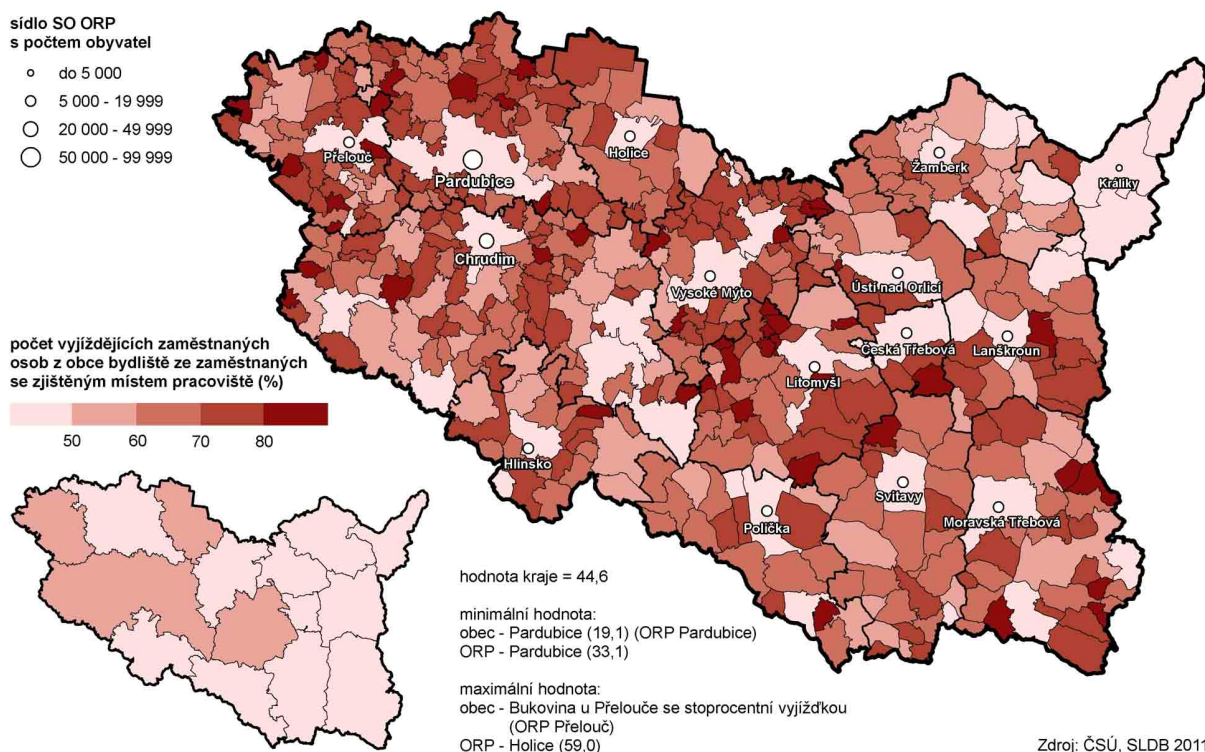
Nejspolehlivěji lze intenzitu vyjíždky do zaměstnání z obce bydliště vyjádřit podílem vyjíždějících osob z obce bydliště na počtu zaměstnaných osob bydlících v dané obci. Vzhledem k vysokému podílu zaměstnaných s nezjištěnou vyjíždkou byl při výpočtu tento podíl „očišťen“ o osoby s nezjištěnou vyjíždkou.

Graf 5.2 Vyjíždka do zaměstnání z obcí podle pohlaví a okresů (ze zjištěných hodnot)

Z malých obcí více vyjíždějí ženy, z větších měst muži

Podíl vyjíždějících z obce je výrazně ovlivněn velikostí obce, kde s rostoucí velikostí se zvětšuje i nabídka pracovních příležitostí, a tím se snižuje intenzita vyjížděky. Zatímco v obcích do 500 obyvatel podíl vyjíždějících překračuje 70 %, v obcích s více než 5 tisíci obyvateli je to necelá třetina zaměstnaných. Z územního hlediska je nadprůměrný podíl vyjíždějících z obce v okrese Chrudim (hlavně správní obvod ORP Chrudim), v dalších okresech kraje je to z SO ORP Holice, Přelouč a Litomyšl. Z obcí má nejvyšší podíl vyjíždějících Bukovina u Přelouče (100 %), Suchá Lhota (92 %) a Biskupice (okres Chrudim; 91 %). Podprůměrný podíl byl především v SO ORP Pardubice a Česká Třebová, z obcí v Pardubicích (19 %), Lanškrouně (20 %), Hlinsku (24 %) a ve Svitavách (25 %). Významnější rozdíl v podílu vyjíždějících mužů a žen nebyl zjištěn při územním srovnání okresů, zato z hlediska velikostních skupin obcí byl výrazný. V obcích do 5 tis. obyvatel měly vyšší podíl vyjíždějících ženy (v obcích do 199 obyvatel vyjíždělo z obce 80 % žen a 66 % mužů), v obcích nad 5 tis. obyvatel muži (v Chrudimi o třetinu, v Pardubicích dokonce o polovinu).

Vyjížděka do zaměstnání podle obcí a správních obvodů ORP Pardubického kraje (ze zjištěných hodnot)

Demografické a sociální faktory ovlivňují dojížděku ...

Vyjížděku za práci do značné míry ovlivňuje i situace na trhu práce. Nedostatek pracovních příležitostí vede k větší vyjížděce, a to zejména u mladších mužů. Mladší ženy volí vyjížděku za práci méně často z důvodu péče o děti a starší osoby ze zdravotních důvodů. Tyto osoby se zejména Svitavsku častěji zařadí mezi nezaměstnané, popř. odcházejí do předčasného důchodu.

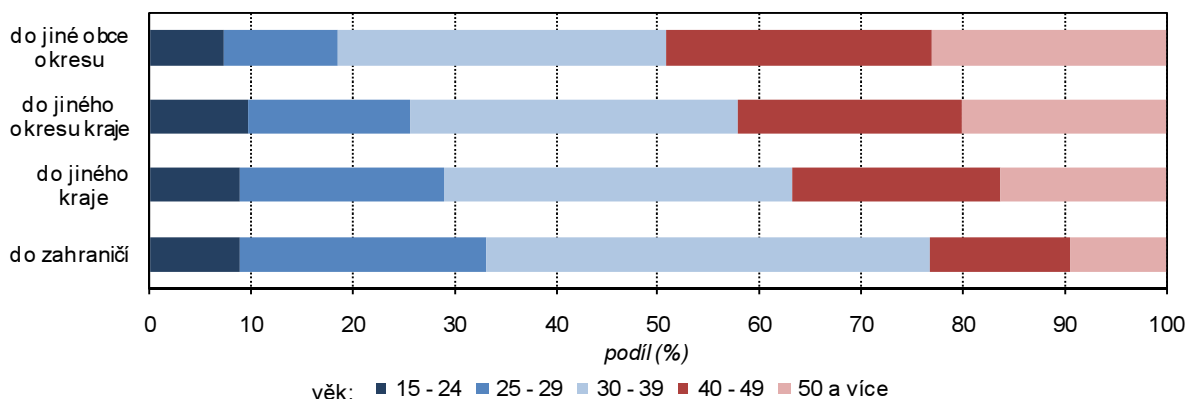
Tab. 5.1.4 Vyjíždějící do zaměstnání podle pohlaví, věku a podle okresů

	Vyjíždějící z obce	v tom (%)		z toho ve věku (%)					
		muži	ženy	15 - 24	25 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 a více
Kraj celkem	61 003	56,7	43,3	8,0	14,1	32,9	24,0	18,0	2,9
v tom okresy:									
Chrudim	12 896	56,2	43,8	8,3	14,1	32,2	23,5	19,0	2,8
Pardubice	18 728	56,4	43,6	6,5	13,6	34,1	23,9	18,3	3,5
Svitavy	13 066	57,1	42,9	9,2	14,5	31,9	24,4	17,6	2,4
Ústí nad Orlicí	16 313	57,0	43,0	8,7	14,3	32,8	24,1	17,3	2,7

.... zejména věk

Z následujícího grafu je patrný vysoký podíl osob starších než 40 let vyjíždějících v rámci okresu, zatímco jejich zastoupení mezi vyjíždějícími do zahraničí je poloviční. Opačná situace je mezi mladými lidmi ve věku 25 – 29 let.

Graf 5.3 Vyjíždějící z obce do zaměstnání podle věku a typu vyjížděky (ze zjištěných hodnot)

Z kraje vyjíždějí za prací častěji osoby vzdělanější

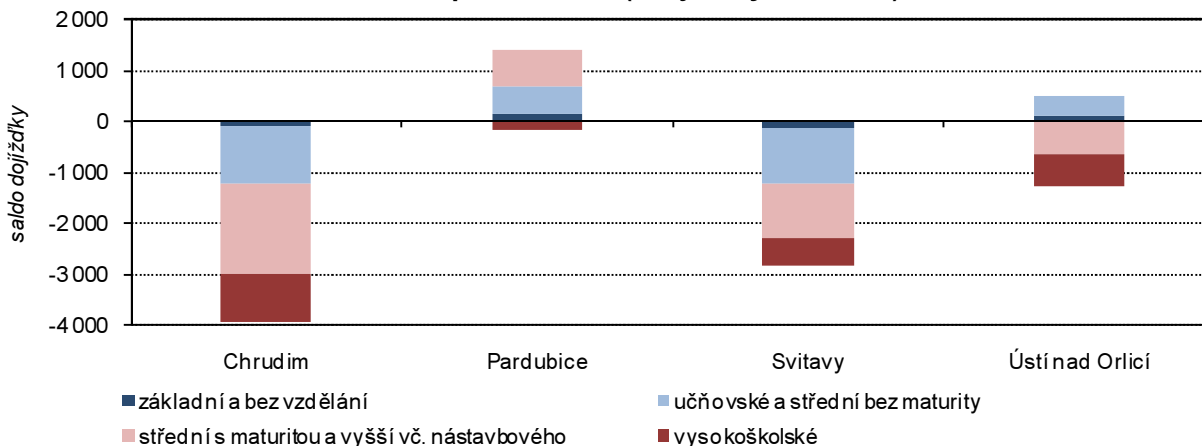
Vzdělanostní struktura vyjíždějících do zaměstnání je ovlivněna nejen úrovní vzdělání obyvatel daného území, ale i kvalifikačními požadavky zaměstnavatelů v regionu. Jestliže je pro Pardubický kraj charakteristický vysoký podíl zaměstnanosti v průmyslu a zemědělství na úkor služeb, dochází zákonitě k převisu vyjíždějících s úplným středním či vysokoškolským vzděláním nad dojíždějícími (v kraji o více než 5 000 osob (zejména v okrese Chrudim a Svitavy).

Tab. 5.1.5 Vyjížděka do zaměstnání podle nejvyššího ukončeného vzdělání podle okresů

	Vyjíždějící z obce					Dojíždějící do obce				
	celkem	z toho nejvyšší ukončené vzdělání (%)				celkem	z toho nejvyšší ukončené vzdělání (%)			
		základní a bez vzdělání	střední vč. vyučení bez maturity	úplné střední s maturitou a vyšší odborné ¹⁾	vysokoškolské		základní a bez vzdělání	střední vč. vyučení bez maturity	úplné střední s maturitou a vyšší odborné ¹⁾	vysokoškolské
Kraj celkem	61 003	3,5	32,3	43,7	20,3	54 574	3,8	33,8	43,7	18,6
v tom okresy:										
Chrudim	12 896	3,4	32,9	44,1	19,4	8 957	3,7	34,6	43,9	17,7
Pardubice	18 728	2,8	27,4	43,8	25,8	19 908	3,2	28,6	44,7	23,3
Svitavy	13 066	4,2	38,5	41,4	15,7	10 197	3,9	38,7	42,4	14,8
Ústí nad Orlicí	16 313	3,8	32,5	45,1	18,4	15 512	4,5	36,7	43,1	15,5

¹⁾ vč. nástavbového

Graf 5.4 Saldo vyjížděky do zaměstnání podle nejvyššího ukončeného vzdělání podle okresů (ze zjištěných hodnot)

Ve všech okresech kraje je záporné saldo dojížd'ky za prací u vysokoškoláků

Saldo dojížd'ky (rozdíl počtu dojíždějících a vyjíždějících) je v okrese Pardubice kladné ve všech vzdělanostních kategoriích s výjimkou vysokoškoláků, z okresu Ústí nad Orlicí převažuje počet vyjíždějících nad dojíždějícími i u středoškoláků, naproti tomu v okresech Chrudim a Svitavy je záporné saldo ve všech vzdělanostních skupinách obyvatel.

Dominantní postavení má dojížd'ka do průmyslu

Více než třetina vyjíždějících z obcí pracuje v průmyslu, přitom nejvyšší je tento podíl v okrese Svitavy a Ústí nad Orlicí. Desetina vyjíždějících pracuje v obchodě, nadprůměrné zastoupení tohoto odvětví je v okrese Pardubice. Struktura dojíždějících se téměř neliší, výraznější odchylna je jen u podílu dojíždějících do průmyslu v okrese Ústí nad Orlicí (vyšší o 7,6 procentního bodu oproti vyjíždějícím), do zdravotnictví v okresech Chrudim a Svitavy (o 1,8 p. b.) a do zemědělství v okrese Svitavy (o 1,4 p. b.).

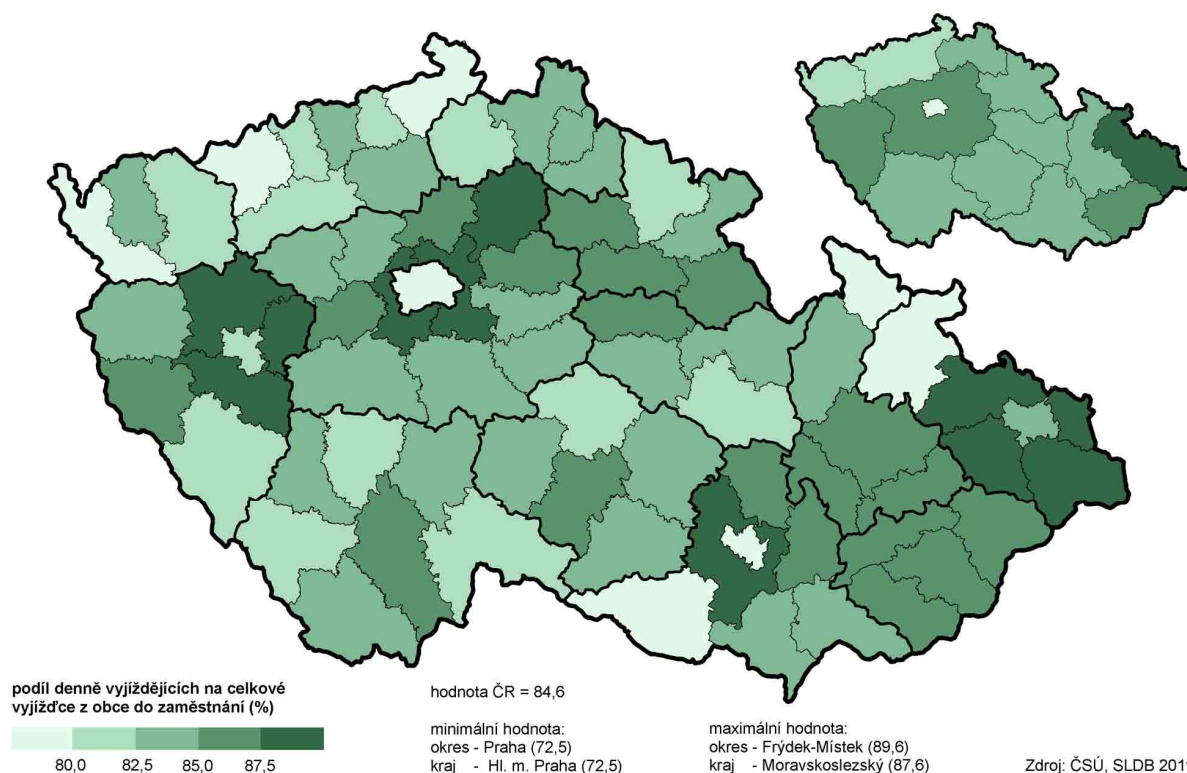
Tab. 5.1.6 Vyjíždějící do zaměstnání podle odvětví podle okresů

	Vyjíždějící z obce	z toho odvětví (%)						
		zemědělství, lesnictví, rybářství	průmysl	stavebnictví	obchod a opravy motorových vozidel	doprava a skladování	vzdělávání	zdravotní a sociální péče
Kraj celkem	61 003	3,5	35,2	5,1	9,5	6,7	6,3	7,4
v tom okresy:								
Chrudim	12 896	3,0	32,8	5,7	9,4	6,9	6,3	7,9
Pardubice	18 728	2,0	30,6	4,6	10,8	6,5	5,9	7,3
Svitavy	13 066	5,3	38,7	5,7	9,2	6,0	6,5	7,4
Ústí nad Orlicí	16 313	4,0	39,6	4,8	8,1	7,3	6,4	7,1

Nejvyšší podíl vyjíždějících jinak než denně je na Svitavsku

Z hlediska frekvence vyjížd'ky je nejčastější denní vyjížd'ka. Podíl denně vyjíždějících se snižuje s rostoucí vzdáleností od významných center dojížd'ky. Nízký podíl denně vyjíždějících je též ve velkých městech (Praha, Brno), kde je specifická struktura vyjíždějících. Z okresů Pardubického kraje má mírně nadprůměrný podíl denně vyjíždějících okres Pardubice, podprůměrný podíl okres Svitavy, který se řadí k „vnitřním periferiím“.

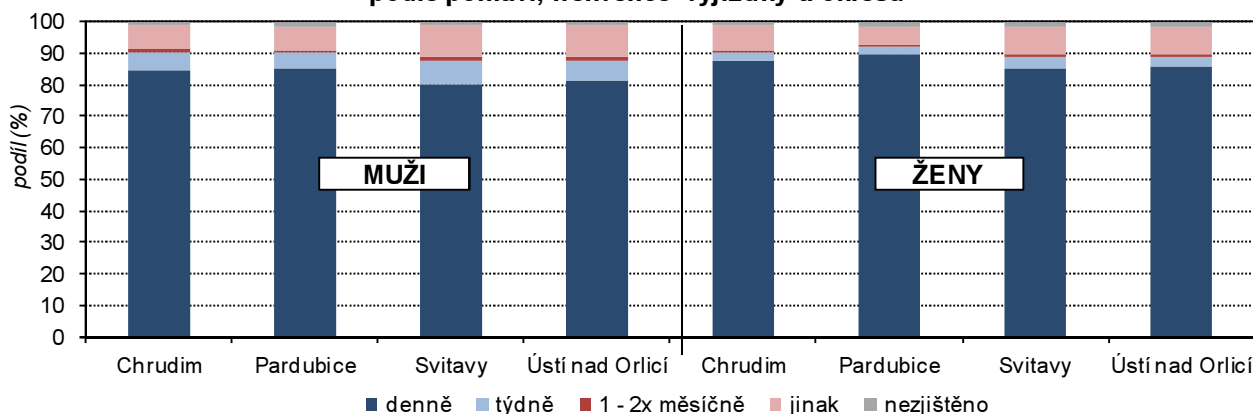
Denní vyjížd'ka do zaměstnání v okresech a krajích

Vyšší podíl denně vyjíždějících mají ženy

Z obcí kraje denně vyjíždí 84 % všech vyjíždějících, přitom podíl denně vyjíždějících žen (87 %) je výrazně vyšší než mužů (82 %). Denní vyjíždka je méně častá v obcích s 5 – 20 tis. obyvateli a z územního hlediska ve východní polovině kraje. Přibližně 5 % osob vyjíždí za prací 1x týdně, 1 – 2x měsíčně pouze 1 % vyjíždějících. Zbývající desetina osob vyjíždí s jinou frekvencí.

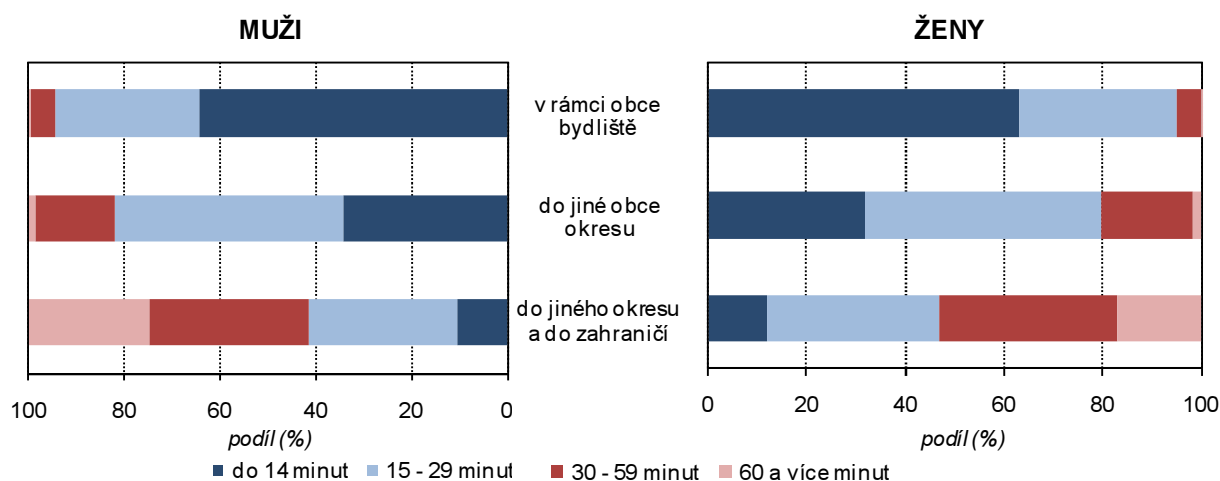
Graf 5.5 Struktura vyjíždějících za prací mimo obec podle pohlaví, frekvence vyjíždky a okresů

Čtvrtina mužů, kteří vyjíždějí za prací do jiných okresů, stráví na cestě déle než 1 hodinu

Čas strávený dojíždkou do zaměstnání (doba jedné cesty „ode dveří ke dveřím“) byl zjišťován u všech dojíždějících (docházejících). V Pardubickém kraji trvá 62 % dojíždějících cesta v rámci obce méně než 15 minut a déle než 30 minut cestuje v obci pouze 5 % dojíždějících. Delší dobu stráví na cestě při vnitroobecní dojíždce obyvatelé okresu Pardubice vlivem větší rozlohy krajského města. Jedna cesta trvá třetině vyjíždějících do ostatních obcí okresu méně než 15 minut a téměř polovině osob trvá 15 – 29 minut. Pouze necelá 2 % osob stráví na cestě déle než 1 hodinu. Mezi vyjíždějícími z okresu stráví desetina vyjíždějících méně než 15 minut, třetina 15 – 29 minut, třetina 30 – 59 minut a zbývající necelá čtvrtina více než 1 hodinu. Mezi ženami je jejich podíl nižší (17 %). Vyšší podíl vyjíždějících s časem stráveným dojíždkou do jiných okresů delším než 1 hodina byl v okrese Ústí nad Orlicí (31 % mužů a 20 % žen).

Graf 5.6 Vyjíždějící do zaměstnání podle pohlaví, typu vyjíždky a času stráveného dojíždkou (ze zjištěných hodnot)

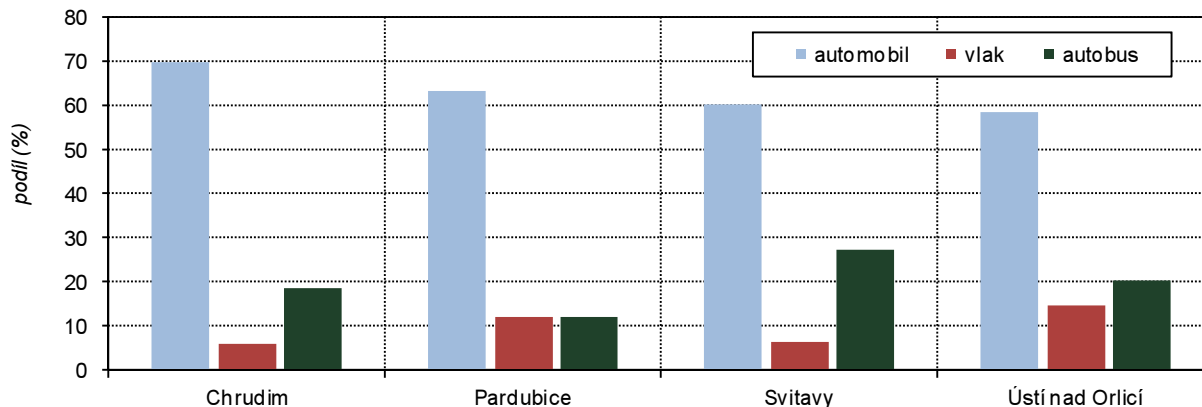

K cestě do zaměstnání využívají v kraji osobní automobil téměř dvě třetiny vyjíždějících

Součástí zjišťovaných údajů o dojíždce byl i dopravní prostředek, který je k cestě využíván. Postupné omezování veřejné dopravy vede k růstu využívání osobních automobilů, a to jak v roli řidiče, tak spolujezdce. Sdílení automobilu více osobami však není příliš rozšířeno; jako spolujezdec cestuje v kraji automobilem jeden z osmi dojíždějících do zaměstnání autem (od jednoho z deseti v okrese Pardubice po jednoho z šesti v okrese Svitavy). Poměrně významná je kombinace využívání více dopravních prostředků. V Pardubickém kraji využívá k cestě do zaměstnání pouze automobil 57 % vyjíždějících

a dalších 6 % osob v kombinaci s jiným dopravním prostředkem. Sóló autobus využívá 12 % vyjíždějících a v kombinaci dalších 7 % osob. Vlákem cestuje do zaměstnání více než desetina vyjíždějících, z toho polovina bez kombinace s jiným dopravním prostředkem. Ve všech okresech kraje má dominantní postavení využívání osobního automobilu.

Graf 5.7 Vyjíždka do zaměstnání z obce bydliště podle použitého dopravního prostředku (včetně kombinace) a okresů

Automobil je nejvíce využíván k cestě za práci v okrese Chrudim

Využití osobního automobilu k cestě do zaměstnání je z celostátního pohledu v Pardubickém kraji nadprůměrné, a to především v okrese Chrudim, kde 64 % dojíždějících do zaměstnání využívá auto bez kombinace s jiným dopravním prostředkem a dalších 6 % v kombinaci s jiným vozidlem.

5.2. Vyjíždka a dojíždka do škol

Místo školy neuvedla téměř polovina studujících

Z celkového počtu 78,5 tis. žáků, studentů a učňů s obvyklým bydlištěm v kraji jich uvedlo místo školy s dostatečnou přesností 40 tisíc, zatímco u 28,6 tis. žáků a studentů nebylo místo školy zjištěno vůbec. Na celkovém počtu 26,4 tis. vyjíždějících z obce se dívky podílely z 52,1 %, ačkoli mezi bydlícími tvoří necelou polovinu.

Většina žáků dojíždí v rámci okresu, polovina studentů a učňů vyjíždí za hranice kraje

Žáci základních škol vyjíždějí do školy především v rámci okresu; z 5 740 vyjíždějících ve věku 6 – 14 let jich mezi obcemi okresu cestovalo 89 %. Naproti tomu mezi staršími studenty a uční, kterých vyjíždělo z obcí kraje 20 660, jich v rámci okresu dojížděla třetina, do jiného okresu kraje pětina a do jiných krajů či zahraničí 48 %. Naproti tomu do obcí kraje dojíždělo z jiných krajů o 4 168 méně studentů a učňů ve věku 15 let a starších. U žáků do 15 let bylo záporné saldo mezikrajské dojíždky pouze 190 osob.

Tab. 5.2.1 Dojíždka do škol podle typu podle okresů

	Vyjíždějící z obce				Dojíždějící do obce			
	celkem	v tom (%)			celkem	v tom (%)		
		do jiné obce okresu	do jiného okresu kraje	do jiného kraje a do zahraničí		z jiné obce okresu	z jiného okresu kraje	z jiného kraje
Kraj celkem	26 400	44,7	16,2	39,1	22 042	53,6	19,3	27,1
v tom okresy:								
Chrudim	5 592	37,7	26,2	36,1	2 866	73,6	18,2	8,2
Pardubice	6 948	48,2	8,0	43,8	9 849	34,0	21,0	45,0
Svitavy	6 245	45,0	16,9	38,1	4 283	65,6	15,9	18,5
Ústí nad Orlicí	7 615	46,4	15,7	38,0	5 044	70,0	19,7	10,3

Z okresu Pardubice vyjíždějí studenti častěji do jiných krajů a do zahraničí

Z tabulky 5.2.1 jsou patrné značné rozdíly ve struktuře vyjíždějících mezi okresy kraje. V okrese Chrudim je nadprůměrný podíl vyjíždějících do ostatních okresů kraje, a to zejména okresu Pardubice (na úkor dojíždky v rámci okresu). V okrese Pardubice je výrazně podprůměrný podíl vyjíždějících do ostatních okresů kraje, zato vyšší podíl studentů vyjíždí do jiných krajů a do zahraničí.

Tab. 5.2.2 Vyjíždějící do škol podle velikostních skupin obcí

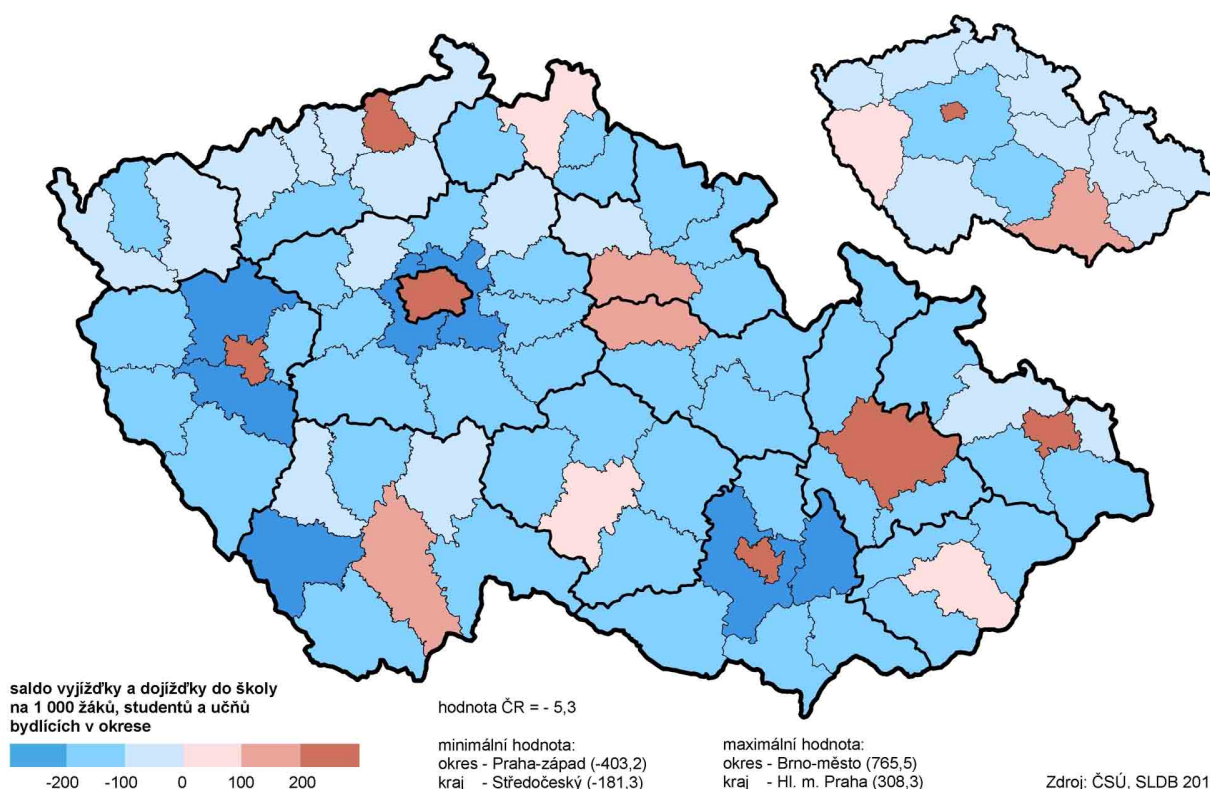
	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Vyjíždějící do škol z obce bydliště	26 400	1 220	4 788	5 169	6 474	5 908	873	1 968
z nich vyjíždí (%):								
do jiné obce okresu	44,7	64,8	62,2	61,0	47,5	25,9	3,1	12,8
do jiného okresu kraje	16,2	12,5	12,9	12,7	15,4	20,8	40,7	13,0
do jiného kraje	38,3	22,3	24,6	25,7	36,3	52,3	55,2	72,4
Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště z úhrnu studujících (%) ¹⁾	54,4	98,2	92,9	76,0	58,4	41,6	38,4	25,4
Podíl vyjíždějících denně z úhrnu vyjíždějících z obce (%)	65,4	79,1	77,3	73,5	67,9	49,1	51,3	53,9

¹⁾ se zjištěným místem školy

Z krajského města vyjíždí téměř tři čtvrtiny studentů za hranice kraje

To, že z malých obcí vyjíždějí mimo obec i žáci do základních škol, se projevuje rozdílnou strukturou typu vyjížděky v závislosti na velikosti obce. Z obcí do 500 obyvatel vyjíždějí téměř dvě třetiny žáků a studentů do jiné obce okresu a méně než čtvrtina do jiných krajů. Ve městech s 5 – 50 tis. obyvateli směřuje mimo Pardubický kraj více než polovina žáků a studentů, z krajského města jsou to dokonce téměř tři čtvrtiny vyjíždějících.

Saldo vyjížděky a dojížděky do školy v okresech a krajích

Okres Pardubice má v ČR 12. nejvyšší kladné saldo dojížděky do škol

Pouze ve třech krajích je kladné saldo dojížděky do škol. Pardubický kraj má 5. nejvyšší záporné saldo dojížděky; v přepočtu na 1 000 bydlících studentů jich o 56 více z kraje vyjíždí, než do něj dojíždí. Okres Pardubice se řadí mezi 12 okresů v ČR (včetně Prahy), ve kterých převažuje počet dojíždějících žáků, studentů a učňů nad vyjíždějícími. Zásahu na tom má především Univerzita Pardubice. Počtem 1 122 studujících na 1 000 bydlících žáků a studentů se tento okres řadí na 9. místo v ČR.

Tab. 5.2.3 Vyjíždějící do škol podle pohlaví podle okresů

	Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště z úhrnu studujících (%) ¹⁾			Denně vyjíždějící do školy z obce bydliště			Podíl vyjíždějících denně z úhrnu vyjíždějících do školy z obce (%)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Kraj celkem	54,4	52,6	56,2	17 270	8 549	8 721	65,4	67,6	63,4
v tom okresy:									
Chrudim	60,0	58,2	61,7	3 632	1 805	1 827	64,9	67,7	62,4
Pardubice	47,0	45,2	48,7	5 152	2 541	2 611	74,2	76,5	72,0
Svitavy	58,2	57,4	59,1	3 809	1 911	1 898	61,0	62,2	59,8
Ústí nad Orlicí	55,7	53,2	58,1	4 677	2 292	2 385	61,4	63,9	59,2

¹⁾ se zjištěným místem školy

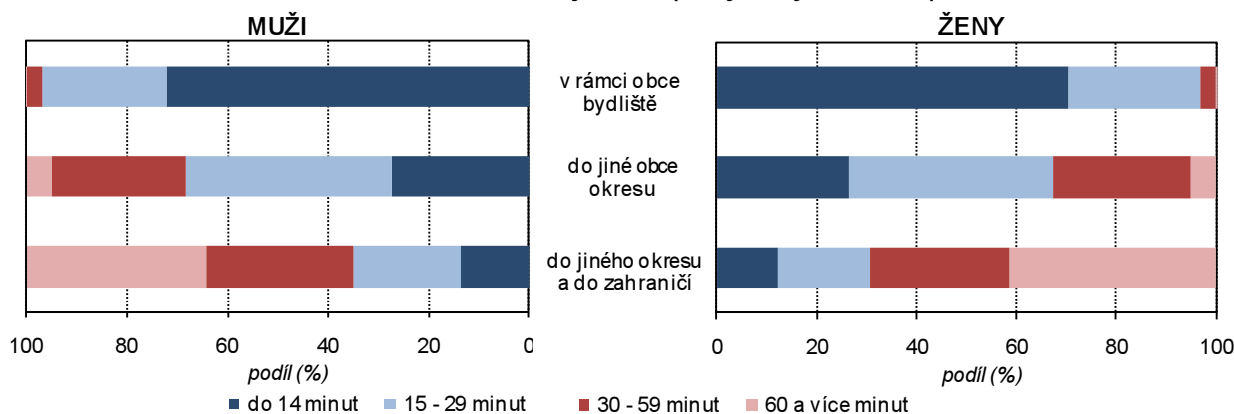
Intenzita vyjížděky do škol je vyšší u žen než u mužů

Obdobně jako u vyjížděky do zaměstnání je nevhodnější vyjádřit intenzitu vyjížděky do škol z obce bydliště podílem vyjíždějících žáků a studentů z obce bydliště na počtu studujících s bydlištěm v obci (po odečtení osob s nezjištěnou vyjížděkou). V kraji vyjíždí mimo obec 54,4 % žáků a studentů, přitom podíl vyjíždějících žen je o 3,6 procentního bodu vyšší než mužů. Z územního hlediska je vyšší podíl vyjíždějících na Chrudimsku, podprůměrný na Pardubicku. To do značné míry souvisí se sídelní strukturou, neboť v menších obcích je podíl vyjíždějících výrazně vyšší než ve městech (vliv vyjížděky do základních škol).

Nejvyšší je podíl denně vyjíždějících z malých obcí

Denně vyjíždějí do škol dvě třetiny studujících, častěji denně vyjíždějí muži než ženy. Vliv krajského města se projevuje tím, že je v okrese Pardubice podíl vyjíždějících denně výrazně nadprůměrný. Z hlediska velikosti obcí je nejvyšší podíl studentů s denní vyjížděkou v nejmenších obcích, nejnižší je ve městech do 20 tis. obyvatel a u větších měst opět roste (vliv blízkosti Hradce Králové). Vysoké záporné saldo denní dojížděky do škol Pardubického kraje vůči ostatním krajům (více než 1 000 žáků a studentů) souvisí s dobrou dopravní dostupností Prahy a Hradce Králové ze západní poloviny kraje.

Graf 5.8 Vyjíždějící do škol podle pohlaví, typu vyjížděky a času stráveného dojížděkou (ze zjištěných hodnot)

Většinu žáků a studentů trvá cesta do školy v rámci obce méně než 15 minut

Dojížděka (docházka) do škol trvá v kraji v rámci obce bydliště méně než 15 minut sedmi desetinám studentů, další čtvrtině dojíždějících 15 – 29 minut. Z vyjíždějících do ostatních obcí okresu tráví více než 30 minut cestou do školy třetina studentů, mezi vyjíždějícími do jiných okresů tráví dojížděkou 40 % studentů více než jednu hodinu.

Nejčastěji je v kraji k cestě do školy využíván autobus

Na rozdíl od vyjíždějících do zaměstnání je v kraji mezi vyjíždějícími při denní cestě do školy nejčastěji využíván sólo autobus (34 % vyjíždějících) a sólo vlak (14 % vyjíždějících). Až poté následuje sólo automobil (10 %), přičemž převažují spolucestující nad řidiči. I u dojížděky do škol jsou patrné územní rozdíly: vysoký podíl studentů využívá sólo autobus na Svitavsku (48 %), naproti tomu vlak je více využíván na Orlickoústecku (20 %), osobní automobil a MHD na Pardubicku (po 14 %).

5.3. Úhrnná bilance dojížděky do zaměstnání a do škol

Pardubický kraj má mezi kraji 5. nejvyšší záporné saldo dojížděky

Z bilance mezikrajské vyjížděky do zaměstnání a do škol vyplývá, že se počtem 22 707 vyjíždějících do jiných krajů řadí Pardubický kraj na 4. místo za Středočeský kraj, Kraj Vysočinu a Hlavní město Prahu. Naproti tomu má kraj 3. nejnižší počet vyjíždějících do zahraničí (po Královéhradeckém a Libereckém kraji). Počtem 13 339 dojíždějících se kraj řadí až na místo šesté; více dojíždějících směřuje do Hlavního města Prahy, Jihomoravského, Středočeského, Olomouckého a Královéhradeckého kraje. Převaha počtu vyjíždějících nad dojíždějícími o 9 368 osob vede k 5. největšímu zápornému saldu mezikrajské dojížděky za Středočeským krajem, Krajem Vysočina, Ústeckým a Zlínským krajem. Mezi vyjíždějícími do zaměstnání má větší záporné saldo denní vyjížděka (více než 3 tis. osob) oproti jiné než denní vyjížděce (2 tis. osob). U vyjížděky do škol je větší záporné mezikrajské saldo vyjíždějících jinak než denně (3 tis. osob) než saldo vyjíždějících denně (cca 1 100 osob).

Největší záporné saldo dojížděky má kraj vzhledem k Hlavnímu městu Praze

Největší záporné saldo dojížděky má Pardubický kraj vzhledem k Hlavnímu městu Praze (4 863 osob), Jihomoravskému (3 092 osob) a Královéhradeckému kraji (2 051 osob). Výraznější kladné saldo má pouze ke Kraji Vysočina (688 osob).

Tab. 5.3.1 Počet vyjíždějících, dojíždějících a saldo dojížděky podle okresů

	Vyjíždějící z obce			Dojíždějící do obce			Saldo dojížděky		
	do zaměstnání	do škol	celkem	do zaměstnání	do škol	celkem	do zaměstnání	do škol	celkem
Kraj celkem	61 003	26 400	87 403	54 574	22 042	76 616	-6 429	-4 358	-10 787
v tom okresy:									
Chrudim	12 896	5 592	18 488	8 957	2 866	11 823	-3 939	-2 726	-6 665
Pardubice	18 728	6 948	25 676	19 908	9 849	29 757	1 180	2 901	4 081
Svitavy	13 066	6 245	19 311	10 197	4 283	14 480	-2 869	-1 962	-4 831
Ústí nad Orlicí	16 313	7 615	23 928	15 512	5 044	20 556	-801	-2 571	-3 372

Kladné saldo dojížděky má pouze okres Pardubice

Mezi okresy kraje má kladné saldo dojížděky pouze okres Pardubice, zásluhu na tom má zejména dojížděka do škol. Veškeré kladné saldo dojížděky do zaměstnání souvisí s denním dojížděním. Největší záporné saldo dojížděky má okres Chrudim; více se na tom podílí vyjížděka do zaměstnání, a to především denní vyjížděka (téměř 3 000 osob).

Okres Chrudim má vazbu na krajské město

Z bilance meziokresní dojížděky do zaměstnání vyplývá, že z okresu Chrudim vyjíždí za prací 6 343 osob, z toho nejvíce do okresu Pardubice (58 %), následuje Hlavní město Praha (10 %), okresy Hradec Králové a Ústí nad Orlicí (po 5 %), Havlíčkův Brod a Kutná Hora (po 4 %). Další 4 % směřují za prací do zahraničí. Z 2 404 dojíždějících jich do chrudimského okresu za prací míří 44 % z okresu Pardubice, 13 % z okresu Havlíčkův Brod, 7 % z okresu Svítavy a po 6 % z okresů Kutná Hora, Ústí nad Orlicí a Žďár nad Sázavou. Největší záporné saldo dojížděky do zaměstnání má okres Chrudim vzhledem k okresu Pardubice (2 589 osob), Hlavnímu městu Praze (569 osob), okresům Hradec Králové (222 osob) a Kutná Hora (88 osob). Významnější kladné saldo dojížděky má pouze ve vztahu k okresům Havlíčkův Brod (62 osob) a Svítavy (42 osob).

Okres Pardubice má vazbu na Hradec Králové

Z okresu Pardubice vyjíždí za prací 7 537 osob, z toho nejvíce do okresu Hradec Králové (41 %), následuje Hlavní město Praha (18 %), okres Chrudim (14 %), Kolín (6 %), Ústí nad Orlicí a Kutná Hora (3 %). Další více než 5 % směřuje za prací do zahraničí. Z 8 717 dojíždějících jich do pardubického okresu za prací cestuje 42 % z okresu Chrudim, 21 % z okresu Hradec Králové, 10 % z okresu Ústí nad Orlicí a po 3 % z okresů Kutná Hora, Rychnov nad Kněžnou, Svítavy a Kolín. Největší záporné saldo dojížděky do zaměstnání má okres Pardubice vzhledem k Hlavnímu městu Praze (1 239 osob), okresům Hradec Králové (1 009 osob) a Kolín (246 osob). Kladné saldo dojížděky má ve vztahu k okresům Chrudim (2 589 osob), Ústí nad Orlicí (662 osob), Svítavy (209 osob), Havlíčkův Brod (120 osob) a Rychnov nad Kněžnou (111 osob).

**Okres Svitavy
má vazbu
na okres Ústí nad Orlicí
a Blansko**

V okrese Svitavy částečně přetrvávají dřívější vazby na moravské okresy. Z okresu vyjíždí za prací 4 790 osob, z toho nejvíce do okresu Ústí nad Orlicí (40 %), následují okresy Blansko a Brno-město (po 10 %), Hlavní město Praha (9 %) a okres Pardubice (5 %). Dalších 5 % směřuje za prací do zahraničí. Z 1 921 dojíždějících jich do svitavského okresu za prací cestuje 38 % z okresu Ústí nad Orlicí, 20 % z okresu Blansko, 11 % z okresu Žďár nad Sázavou a 7 % z okresu Chrudim. Největší záporné saldo dojížděky do zaměstnání má okres Svitavy vzhledem k okresu Ústí nad Orlicí (1 170 osob), Hlavnímu městu Praze (429 osob), okresům Brno-město (418 osob), Pardubice (209 osob), Hradec Králové (101 osob) a Blansko (91 osob). Významnější kladné saldo dojížděky má pouze ve vztahu k okresu Žďár nad Sázavou (116 osob).

**Okres Ústí nad Orlicí
má vazbu
na okres Pardubice**

Z okresu Ústí nad Orlicí vyjíždí za prací 4 680 osob, z toho nejvíce do okresů Pardubice (19 %) a Svitavy (16 %), následuje Hlavní město Praha (15 %), okresy Rychnov nad Kněžnou (14 %), Hradec Králové (8 %) a Šumperk (4 %). Dalších 7 % směřuje za prací do zahraničí. Z 3 879 dojíždějících do ústeckého okresu jich za prací přijíždí 49 % z okresu Svitavy, 14 % z okresu Šumperk, 10 % z okresu Rychnov nad Kněžnou, 8 % z okresu Chrudim a 6 % z okresu Pardubice. Největší záporné saldo dojížděky do zaměstnání má okres Ústí nad Orlicí vzhledem k okresu Pardubice (662 osob), Hlavnímu městu Praze (655 osob), okresům Rychnov nad Kněžnou (276 osob), Hradec Králové (273 osob) a Brno-město (153 osob). Kladné saldo dojížděky má ve vztahu k okresům Svitavy (1 170 osob), Šumperk (352 osob) a Chrudim (145 osob).

Tab. 5.3.2 Obce s největším počtem vyjíždějících, dojíždějících a saldem dojížděky (řazeno podle dojížděky do zaměstnání)

Obec	Vyjíždějící z obce		Obec	Dojíždějící do obce		Obec	Saldo dojížděky	
	do zaměstnání	do škol		do zaměstnání	do škol		do zaměstnání	do škol
Pardubice	5 121	1 968	Pardubice	12 799	7 801	Pardubice	7 678	5 833
Chrudim	2 325	873	Chrudim	3 501	1 499	Lanškroun	1 960	350
Česká Třebová	1 357	615	Litomyšl	2 556	1 314	Litomyšl	1 683	850
Ústí nad Orlicí	1 236	524	Lanškroun	2 519	713	Vysoké Mýto	1 188	407
Přelouč	1 112	315	Ústí nad Orlicí	2 223	857	Chrudim	1 176	626
Svitavy	1 045	543	Svitavy	2 067	687	Svitavy	1 022	144
Choceň	977	428	Vysoké Mýto	2 021	801	Ústí nad Orlicí	987	333
Litomyšl	873	464	Česká Třebová	1 522	722	Hlinsko	596	-148

**Lanškroun je
po krajském městě
největším centrem
dojížděky za prací v kraji**

Za centra dojížděky lze považovat města, ve kterých výrazně převažuje počet pracovních míst nad počtem bydlících zaměstnaných osob či počet míst ve školách nad počtem bydlících žáků a studentů. Z hlediska převažujícího počtu pracovních míst se v Pardubickém kraji za krajské město řadí Lanškroun, Litomyšl, Vysoké Mýto a Chrudim, z hlediska obsazených pracovních míst na 1 000 zaměstnaných obvykle bydlících osob v dané obci je pořadí center dojížděky v kraji odlišné: Lanškroun, Litomyšl, Jevíčko, Vysoké Mýto a Pardubice.

Největší dojížděkové proudy dojíždějících do zaměstnání v kraji

Dojíždějící do zaměstnání v rámci kraje	
obec vyjížděky - obec dojížděky	počet osob
Chrudim - Pardubice	1 150
Sezemice - Pardubice	556
Přelouč - Pardubice	520
Pardubice - Chrudim	501
Lázně Bohdaneč - Pardubice	438
Česká Třebová - Ústí nad Orlicí	371
Holice - Pardubice	322
Choceň - Vysoké Mýto	286
Slatiňany - Chrudim	282
Dolní Újezd - Litomyšl	248

Dojíždějící do zaměstnání přes hranice kraje	
obec vyjížděky - obec dojížděky	počet osob
Pardubice - Hradec Králové	932
Hradec Králové - Pardubice	863
Pardubice - Praha	816
Opatovice nad Labem - Hradec Králové	301
Býšť - Hradec Králové	218
Chrudim - Praha	151
Holice - Hradec Králové	149
Praha - Pardubice	111
Velké Opatovice - Jevíčko	98
Česká Třebová - Praha	97

6. Domácnosti

6.1. Struktura domácností

Soužití více hospodařících domácností v jednom bytě je v kraji méně časté

Bytové domácnosti jsou tvořené osobami žijícími společně v jednom bytě, přičemž jejich počet odpovídá počtu obydlených bytů. V 96 % bytů žila v kraji v roce 2011 vždy pouze jedna společně hospodařící domácnost; zbývající 4 % připadala na byty obývané dvěma a více hospodařícími domácnostmi, což představuje ve srovnání s ostatními kraji spíše podprůměrný podíl. Mezi správními obvody obcí s rozšířenou působností v kraji byla nejvyšší míra soužití více hospodařících domácností v bytě zjištěna na Holicku, Králícku a Hlinecku.

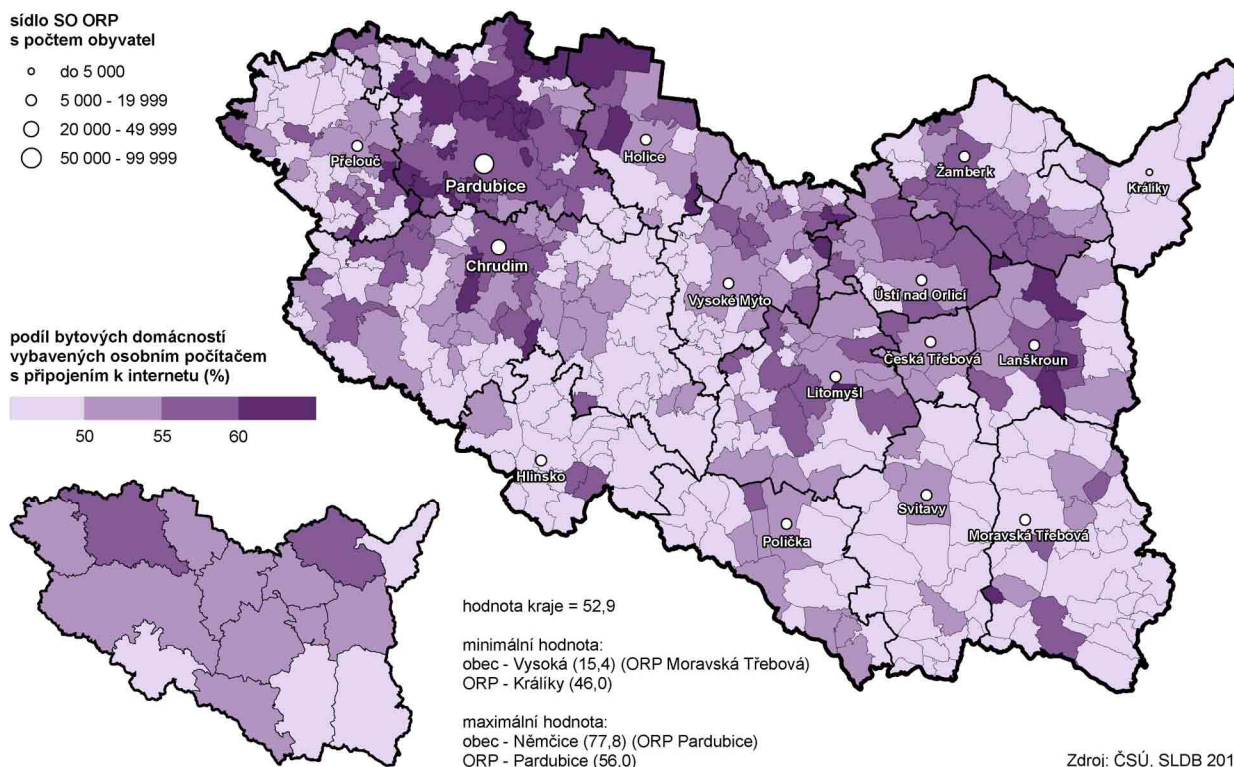
Tab. 6.1.1 Základní údaje o bytových domácnostech

	Bytové domácnosti celkem	v tom s počtem členů (%)				
		1	2	3	4	5 a více
Počet domácností	196 288	54 135	57 561	35 126	33 341	16 125
%	100,0	27,6	29,3	17,9	17,0	8,2
v tom: tvořené 1 HD	187 799	54 135	56 061	33 502	31 851	12 250
tvořené 2 a více HD	8 489	x	1 500	1 624	1 490	3 875

Bytové domácnosti jsou v kraji v průměru početnější

Ve struktuře bytových domácností v kraji převládají domácnosti dvoučlenné následované domácnostmi jednotlivců. V mezikrajském srovnání jsou v Pardubickém kraji nadprůměrně zastoupeny domácnosti čtyř a vícečlenné. Průměrný počet osob tvořících jednu bytovou domácnost (2,54) je mezi kraji pátý nejvyšší. Nejpočetnější bytové domácnosti v kraji žijí v obcích s 200 až 999 obyvateli (2,78), mezi SO ORP pak na Litomyšlsku, Holicku a Hlinecku. Nejméně početné bytové domácnosti nacházíme na Pardubicku (2,38).

Domácnosti vybavené internetem v obcích a správních obvodech ORP Pardubického kraje

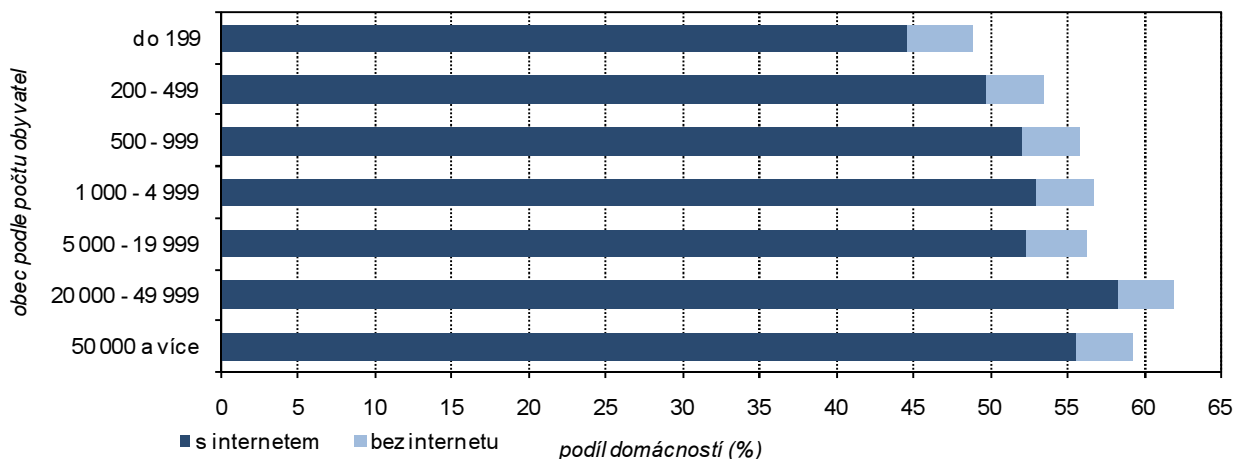
Rozdíly ve vybavenosti výpočetní technikou mezi velikostními skupinami obcí se snižují

Data sčítání lidu umožňují analyzovat vybavenost bytových domácností osobním počítačem vč. připojení k internetu. Rychlý rozvoj informačních technologií v posledních letech se projevil v nárůstu vybavenosti osobním PC (vč. přenosných) v kraji na 57 %. Postupně se také vyrovnávají rozdíly ve vybavenosti výpočetní technikou mezi velikostními skupinami obcí. Ta se v roce 2011 v kraji pohybovala od 49 % v obcích do 199 obyvatel po 62 % v Chrudimi. Z hlediska typů domácností nacházíme nejvyšší vybavenost PC v úplných rodinách se závislými dětmi a nejnižší v domácnostech jednotlivců.

Vybavenost domácností výpočetní technikou odpovídá republikovému průměru

Na celkovém počtu bytových domácností v kraji se v roce 2011 podílely domácnosti s internetem 53 % a tvořily tak 93 % domácností s PC (jde o podíly na úrovni republikového průměru). Mezi SO ORP měly nejvyšší zastoupení domácnosti s internetem na Pardubicku (56 % všech domácností), Žambersku a Holicku. Nejmenší vybavenost internetovým připojením byla zjištěna na Králicku (46 %), Moravskotřebovsku a Svitavsku.

Graf 6.1 Bytové domácnosti vybavené osobním počítačem podle velikostních skupin obcí

Hospodařící domácnosti v kraji se vyznačují vyšším průměrným počtem členů a nadprůměrným zastoupením rodinných domácností

Zbývající část kapitoly o domácnostech bude věnována bližšímu pohledu na hospodařící domácnosti – HD (na rozdíl od sčítání lidu 2001 nebyly v roce 2011 samostatně sledovány domácnosti cenzové). Pardubický kraj se řadí k regionům s nejvyšším průměrným počtem členů hospodařící domácnosti (2,42 v roce 2011). Zároveň dlouhodobě patří ke krajům s nadprůměrným zastoupením rodinných domácností. Ty se v roce 2011 na všech hospodařících domácnostech podílely dvěma třetinami, což je třetí nejvyšší podíl po Kraji Vysočina a Zlínském kraji.

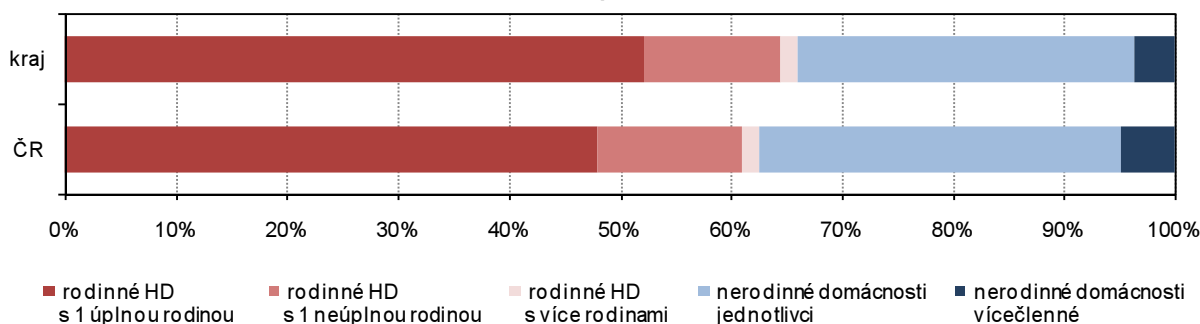
Tab. 6.1.2 Základní údaje o hospodařících domácnostech

	Hospodařící domácnosti celkem	v tom						
		celkem	rodinné domácnosti			nerodinné domácnosti		
			v tom tvořené			celkem	v tom	
			1 rodinou	2 rodinami	3 a více rodinami		domácnosti jednotlivců	vícečlenné nerodinné domácnosti
Počet domácností	207 396	137 000	133 552	3 407	41	70 396	62 789	7 607
%	100,0	66,1	97,5	2,5	0,0	33,9	89,2	10,8
Počet členů domácností	501 902	419 974	401 587	18 062	325	81 928	62 789	19 139
Průměrný počet členů	2,42	3,07	3,01	5,30	7,93	1,16	1,00	2,52

Nerodinné domácnosti jsou v kraji méně časté

Domácnosti jednotlivců se na všech hospodařících domácnostech v kraji v roce 2011 podílely 30,3 % a vícečlenné nerodinné domácnosti 3,7 %. V obou případech se jedná o třetí nejnížší podíly v mezikrajském srovnání.

Graf 6.2 Struktura hospodařících domácností

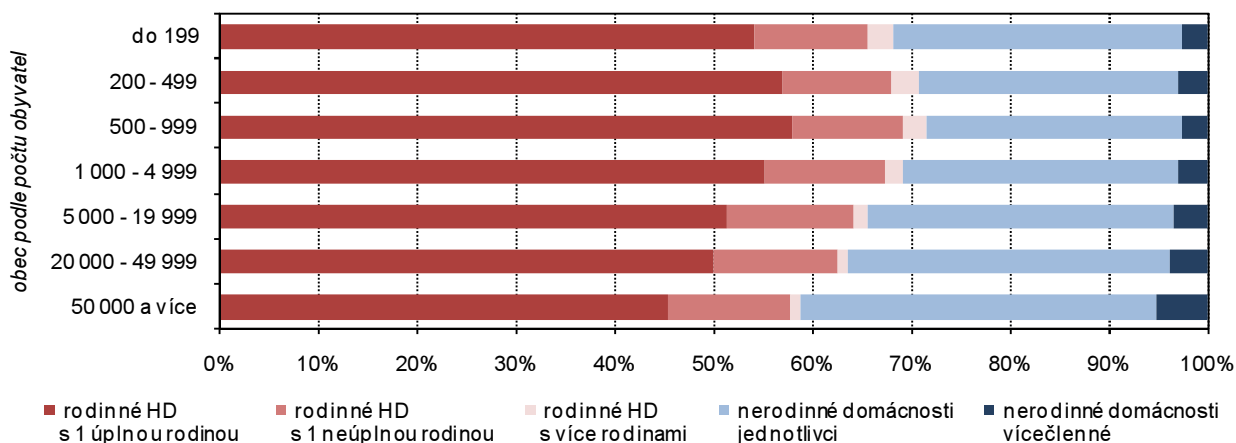
pozn.: HD = hospodařící domácnosti

Tab. 6.1.3 Hospodařící domácnosti podle velikostních skupin obcí a typu domácnosti

	Celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Hospodařící domácnosti	207 396	5 724	20 746	24 954	42 934	62 777	9 912	40 349
v tom (%):								
rodinné domácnosti	66,1	68,1	70,6	71,4	69,1	65,3	63,5	58,6
domácnosti jednotlivců	30,3	29,2	26,3	25,8	27,7	31,1	32,4	36,1
vícečlenné nerodinné domácnosti	3,7	2,7	3,1	2,8	3,2	3,5	4,0	5,3
Průměrný počet členů	2,42	2,54	2,63	2,64	2,53	2,36	2,32	2,16

Rodinné domácnosti mají převahu v menších obcích, nerodinné domácnosti zejména v krajském městě

Zřetelné rozdíly ve struktuře hospodařících domácností jsou patrné podle velikostních skupin obcí. Rodinné domácnosti mají jednoznačnou převahu v menších obcích (zejména s 200 až 999 obyvateli). Naopak domácnosti jednotlivců i vícečlenné nerodinné domácnosti dominují ve vyšších velikostních kategoriích a zejména pak v krajském městě. Z hlediska SO ORP nacházíme nejvyšší podíl rodinných domácností na Litomyšlsku a Holicku (71 %). Domácnosti jednotlivců i vícečlenné nerodinné domácnosti mají nejvyšší zastoupení na Pardubicku (34 %, resp. 5 % ze všech HD regionu).

Graf 6.3 Struktura hospodařících domácností podle velikostních skupin obcí

pozn.: HD = hospodařící domácnosti

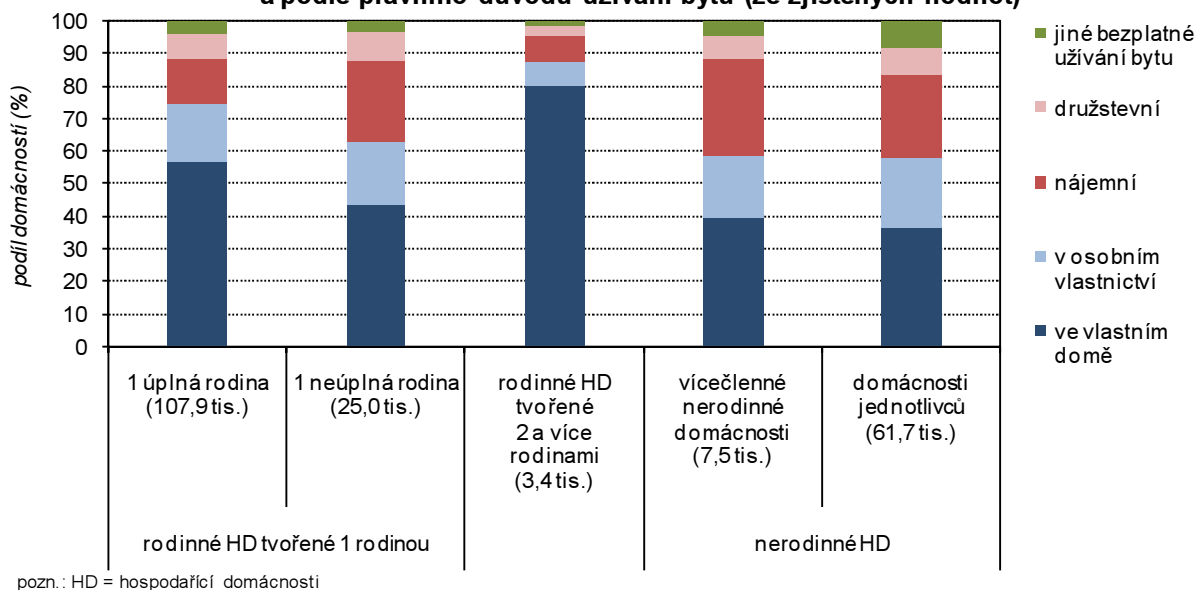
Domácnosti bydlicí mimo byty jsou nejčastěji jednotlivci v nouzových obydlích

Mimo byty bylo v kraji sečteno 0,8 % všech HD, přičemž republikový podíl činil 1,2 %. Ze dvou třetin se na těchto domácnostech podíleli jednotlivci sečtení zejména v nouzových obydlích. Mezi SO ORP nacházíme nejvyšší podíl domácností mimo byty na Žambersku (1,4 %), Králicku a Chrudimsku, nejnižší naopak na Litomyšlsku (0,4 %), Vysokomýtsku a Holicku. K problematice bydlení domácností je třeba doplnit, že jednotlivé osoby žijící v zařízeních a bezdomovci nevyplňovaly Bytový list a nejsou tudíž v počtu HD zahrnuti.

Tab. 6.1.4 Základní údaje o bydlení hospodařících domácností

	Celkem	v tom						
		tvořené 1 rodinou				tvořené 2 a více rodinami	domácnosti jednotlivců	vícečlenné nerodinné domácnosti
		celkem	bez závislých dětí	se závislými dětmi				
Hospodařící domácnosti	207 396	133 552	75 055	58 497	3 448	62 789	7 607	
v tom podle způsobu bydlení:								
bydlící v bytech	205 548	132 951	74 732	58 219	3 446	61 689	7 462	
v tom (%):								
v rodinných domech	56,2	60,5	60,9	60,0	84,3	46,8	44,4	
v bytových domech	42,2	38,5	38,2	38,8	15,3	50,4	52,4	
v ostatních budovách	1,6	1,0	0,9	1,1	0,4	2,7	3,3	
bydlící mimo byty	1 660	413	201	212	2	1 100	145	
bydlící v zařízeních	188	188	122	66	-	x	x	

Graf 6.4 Hospodařící domácnosti bydlící v bytech podle typu domácnosti a podle právního důvodu užívání bytu (ze zjištěných hodnot)

V bytech se sníženou kvalitou častěji bydlí nerodinné domácnosti

V průměru lépe technicky vybavené byty obývají úplné rodiny. Pouze 2,1 % z nich bydlelo v době sčítání v kraji v bytech se sníženou kvalitou (bez ústředního topení s částečným příslušenstvím). U neúplných rodin přitom činil tento podíl 4,8 %. Byty se sníženou kvalitou nejčastěji obývaly vícečlenné nerodinné domácnosti (17,7 % z nich) a domácnosti jednotlivců (8,3 %), které oproti rodinným domácnostem častěji bydlí v nájemních bytech. Problematické úrovně bydlení domácností se podrobněji věnuje kapitola 7.4 této publikace.

6.2. Rodinné domácnosti

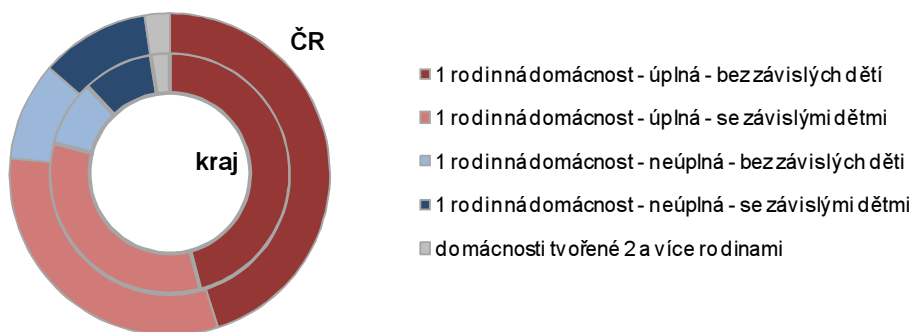
Soužití více rodin v domácnosti je typické spíše pro větší obce

Ve struktuře rodinných domácností z 97,5 % (v kraji i ČR) převažují domácnosti tvořené jednou rodinou. Jestliže v nejmenších obcích do 199 obyvatel v kraji činí tento podíl 96,0 %, s velikostí obcí roste na 98,4 % v krajském městě. Rodinným domácnostem tvořeným jednou rodinou bude v dalším textu věnována větší pozornost mj. i z důvodu dostupnosti podrobnějších údajů.

Tab. 6.2.1 Rodinné domácnosti (vč. partnerství osob stejného pohlaví) podle počtu členů a podle typu domácnosti

	Celkem	v tom s počtem členů (%)				Průměrný počet členů hospodařící domácnosti	
		2	3	4	5 a více	celkem	z toho s vlastním příjmem
Rodinné domácnosti	137 000	40,7	25,4	24,6	9,3	3,07	1,52
v tom:							
tvořené 1 rodinou	133 552	41,7	26,1	24,5	7,7	3,01	1,49
úplné rodiny	108 326	38,6	24,8	28,0	8,6	3,09	1,55
v tom:							
bez závislých dětí	62 931	66,4	23,0	8,5	2,1	2,47	1,29
se závislými dětmi	45 395	-	27,4	55,0	17,6	3,95	1,91
neúplné rodiny	25 226	55,3	31,5	9,4	3,7	2,64	1,24
v tom:							
bez závislých dětí	12 124	72,6	20,2	4,8	2,4	2,39	1,44
se závislými dětmi	13 102	39,4	42,0	13,7	4,9	2,87	1,05
tvořené 2 rodinami	3 407	x	x	27,7	72,3	5,30	2,59
v tom:							
2 úplné rodiny	1 696	x	x	15,5	84,5	5,64	2,89
2 neúplné rodiny	175	x	x	49,1	50,9	4,91	2,18
1 úplná a 1 neúplná rodina	1 536	x	x	38,7	61,3	4,97	2,32
tvořené 3 a více rodinami	41	x	x	x	100,0	7,93	4,22

Graf 6.5 Struktura rodinných domácností

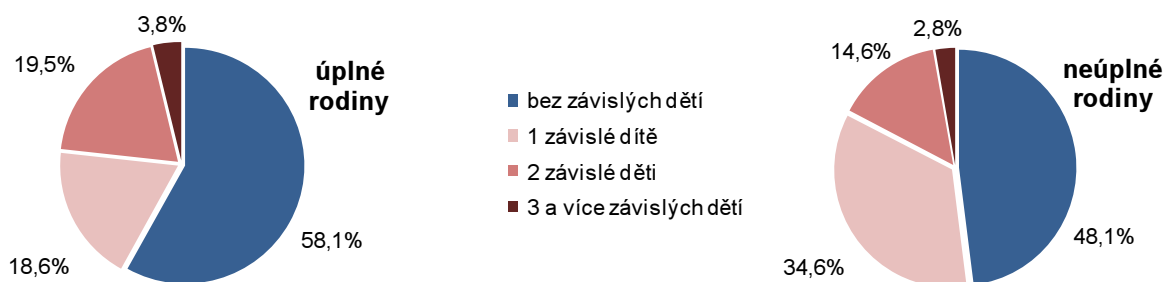
V kraji jsou nadprůměrně zastoupeny úplné rodiny se závislými dětmi

Ve struktuře rodinných domácností v kraji mají ve srovnání s republikovým průměrem převahu úplné rodiny, a to především se závislými dětmi (tj. ekonomicky neaktivními do 25 let). Na celkovém počtu rodinných domácností se podílejí jednou třetinou (třetí nejvyšší podíl mezi kraji) a zároveň mají o 1,7 procentního bodu vyšší zastoupení oproti republikovému. K nejnižším mezi kraji naopak patří podíl neúplných rodin (s dětmi i bez dětí; viz graf výše).

Průměrný počet dětí v rodinných domácnostech v kraji je vyšší než republikový

Mezi neúplnými rodinami v kraji zjišťujeme oproti úplným rodinám téměř dvojnásobný podíl domácností s jedním závislým dítětem. V úplných rodinách pak mají zřetelnou převahu domácnosti bez závislých dětí. Na jednu úplnou rodinu se závislými dětmi připadalo v roce 2011 v kraji v průměru 1,66 dítěte, v neúplných rodinách byl tento počet 1,40. V obou případech se jedná o hodnoty nad republikovým průměrem.

Graf 6.6 Struktura domácností tvořených 1 rodinou podle počtu závislých dětí

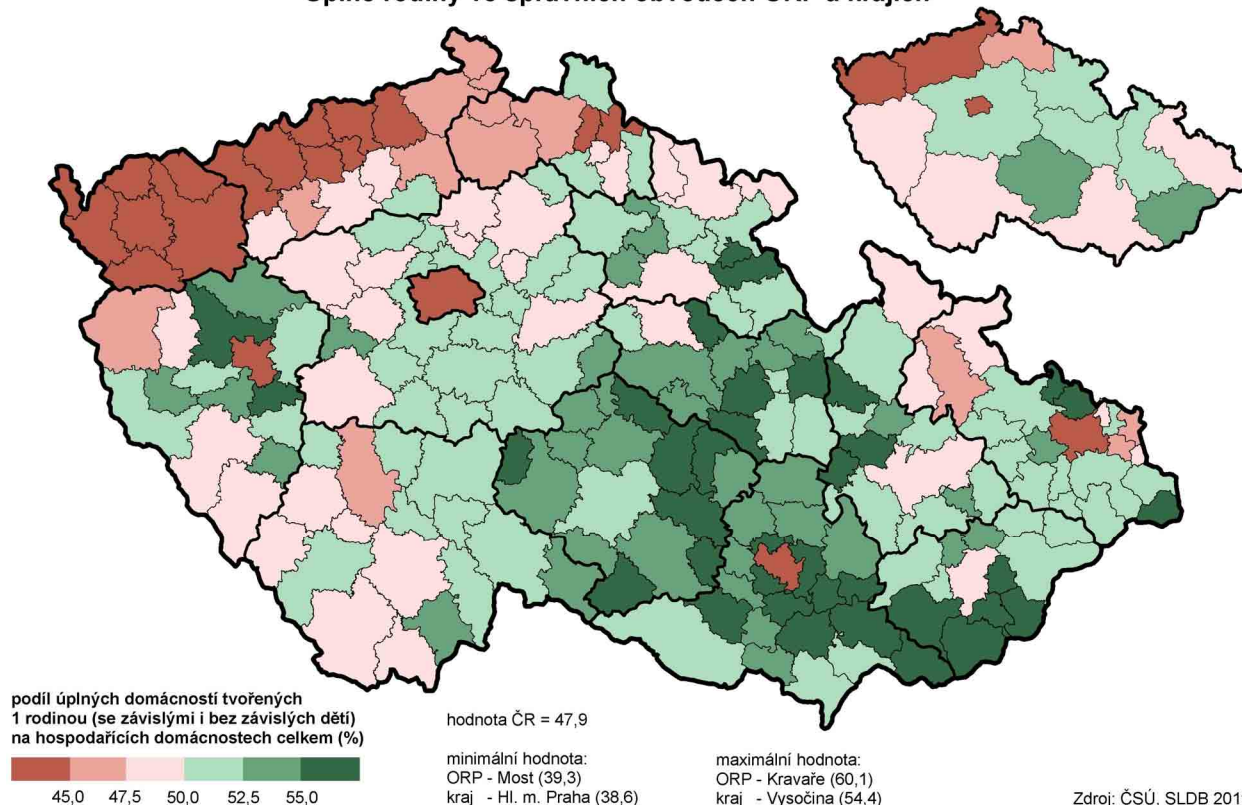
Podíl úplných rodin s rostoucí velikostí obcí klesá

S rostoucí velikostí obcí zastoupení úplných rodin klesá, maxima přitom v roce 2011 v kraji dosahovalo v obcích s 200 až 999 obyvateli (83,7% podíl na rodinných domácnostech tvořených jednou rodinou). Neúplné rodiny měly nejvyšší zastoupení v krajském městě (21,7 % při krajském průměru 18,9 %). Specifikem nejmenších obcí do 199 obyvatel (často málo atraktivních pro mladé rodiny) je pak nadprůměrný podíl rodin bez závislých dětí.

Tab. 6.2.2 Rodinné domácnosti podle velikostních skupin obcí a podle typu domácnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Rodinné domácnosti	137 000	3 897	14 645	17 821	29 676	41 022	6 297	23 642
v tom:								
tvořené 1 rodinou	133 552	3 741	14 092	17 223	28 841	40 206	6 182	23 267
úplné rodiny	108 326	3 097	11 793	14 408	23 657	32 214	4 931	18 226
v tom (%):								
se závislými dětmi	41,9	39,9	42,8	45,8	43,9	40,9	42,0	37,7
bez závislých dětí	58,1	60,1	57,2	54,2	56,1	59,1	58,0	62,3
neúplné rodiny	25 226	644	2 299	2 815	5 184	7 992	1 251	5 041
v tom (%):								
se závislými dětmi	51,9	40,4	45,3	48,6	51,0	54,2	57,0	54,5
bez závislých dětí	48,1	59,6	54,7	51,4	49,0	45,8	43,0	45,5
tvořené 2 a více rodinami	3 448	156	553	598	835	816	115	375

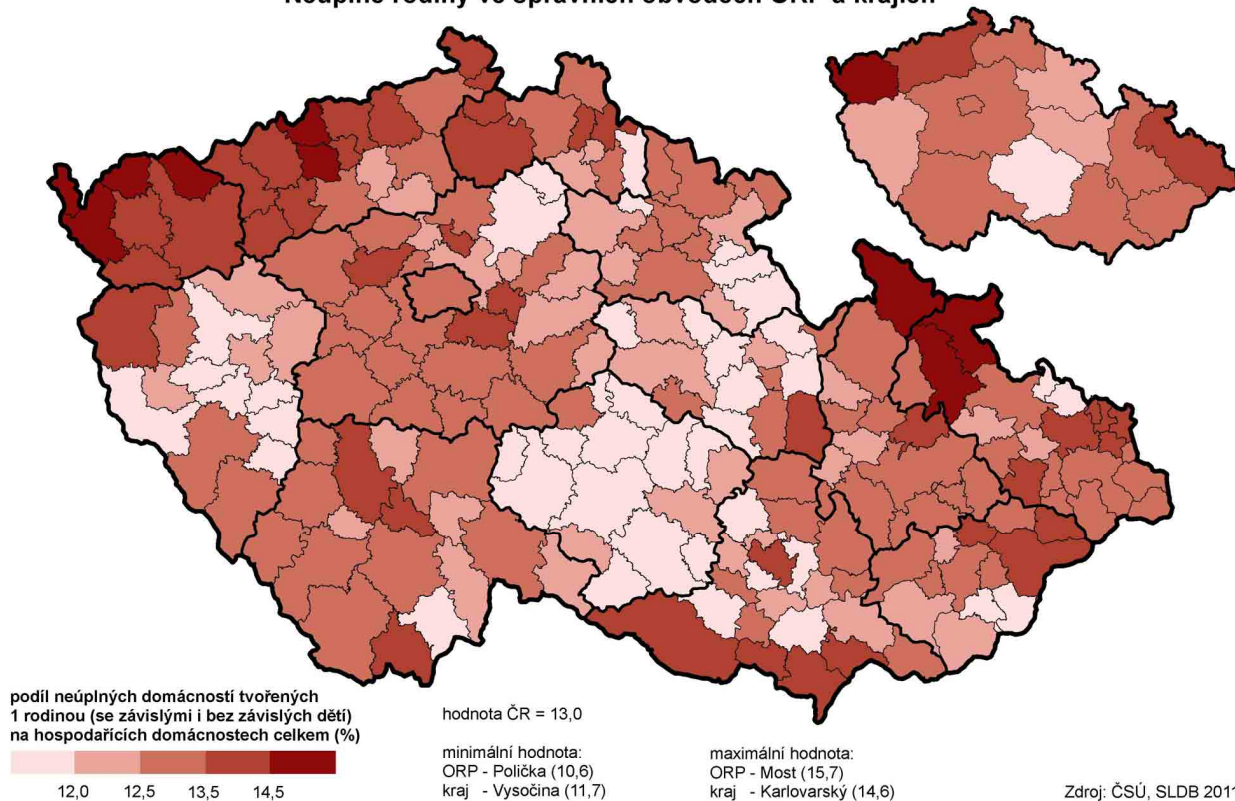
Úplné rodiny ve správních obvodech ORP a krajích

Na meziregionální rozdíly ve struktuře rodinných domácností působí ekonomické i sociální vlivy

Na rozdíly ve struktuře domácností mezi regiony působí ekonomické, sociální i náboženské vlivy, což je patrné z obou kartogramů. Maxima dosahuje podíl úplných rodin v jihovýchodní části republiky (mj. vliv vyšší religiozity); v SO ORP kraje pak na Litomyšlsku, Holicku a Poličsku. Neúplné rodiny mají dominantní postavení v krajích s nejvyšší nezaměstnaností (Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský), uvnitř kraje na Moravskotřebovsku a Svitavsku.

Neúplné rodiny ve správních obvodech ORP a krajích

V čele neúplných rodin stojí oproti úplným rodinám častěji nezaměstnaní či ekonomicky neaktivní

Z pohledu struktury rodinných domácností podle ekonomické aktivity osoby v jejich čele zjišťujeme méně příznivé charakteristiky v neúplných rodinách, a to jak v případě podílu nezaměstnaných na ekonomicky aktivních (dvojnásobný oproti úplným rodinám), tak i v zastoupení ekonomicky neaktivních. Oproti republikovým hodnotám jsou v kraji zřetelně vyšší podíly ekonomicky neaktivních v čele úplných i neúplných rodin (zejména rodin bez závislých dětí).

Tab. 6.2.3 Domácnosti tvořené 1 rodinou podle typu rodiny a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	Celkem	v tom					
		úplné rodiny			neúplné rodiny		
		celkem	v tom		celkem	v tom	
			bez závislých dětí	se závislými dětmi		bez závislých dětí	se závislými dětmi
Domácnosti tvořené 1 rodinou	133 552	108 326	62 931	45 395	25 226	12 124	13 102
v tom ekonomická aktivita osoby v čele domácnosti (%):							
ekonomicky aktivní	67,8	68,9	49,7	95,5	63,0	44,2	80,4
v tom:							
zaměstnaná	93,9	95,0	93,4	96,1	88,9	90,6	88,1
nezaměstnaná	6,1	5,0	6,6	3,9	11,1	9,4	11,9
ekonomicky neaktivní	29,3	28,6	47,5	2,5	31,9	51,5	13,8
ekonomická aktivita nezjištěna	2,9	2,4	2,8	2,0	5,1	4,4	5,7

Podíl manželských soužití na úplných rodinách je v kraji jedním z nejvyšších

Většina úplných rodin je tvořena manželskými páry (v kraji 89,9 %, což je čtvrtý nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání); na faktická manželství (neformální soužití druha a družky) připadá 9,9 % (v průměru za ČR 11,2 %) a podíl registrovaných či faktických partnerství (osob stejného pohlaví) tvoří 0,2 %. S rostoucí velikostí obce se zastoupení nemanželských soužití zvyšuje.

Tab. 6.2.4 Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou podle velikostních skupin obcí a podle typu domácnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou	108 326	3 097	11 793	14 408	23 657	32 214	4 931	18 226
v tom (%):								
manželské páry	89,9	92,2	92,3	91,1	90,8	89,1	89,5	87,5
faktická manželství	9,9	7,7	7,6	8,7	9,0	10,8	10,3	12,3
registrovaná a faktická partnerství	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2

Shoda stupně dosaženého vzdělání partnerů je v kraji vyšší než v průměru za ČR

Pohled na rodinné soužití osob různého pohlaví podle stupně dosaženého vzdělání poskytuje následující tabulka. Shoda stupně vzdělání obou partnerů byla v kraji zjištěna ve 48 % případů, v celé ČR pak ve 44 %. Pro zajímavost lze uvést, že pouze 0,5 % vysokoškoláček žilo v době sčítání v kraji s mužem se základním vzděláním (vč. neukončeného), naproti tomu partnerku se základním vzděláním mělo 1,9 % vysokoškoláků.

Tab. 6.2.5 Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - manželské páry a faktická manželství podle nejvyššího ukončeného vzdělání partnerů

	Celkem	z toho podle vzdělání manželky, partnerky (%)				
		základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední s maturitou a vyšší odborné ¹⁾	vysokoškolské	bez vzdělání
Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou	108 161	14,2	34,9	38,5	10,9	0,2
z toho podle vzdělání manželky, partnera (%):						
základní vč. neukončeného	6,9	3,7	2,0	0,9	0,1	0,0
střední vč. vyučení (bez maturity)	49,0	7,9	23,0	16,0	1,6	0,1
úplné střední s maturitou a vyšší odborné ¹⁾	29,4	2,1	8,2	15,5	3,4	0,0
vysokoškolské	13,1	0,2	1,3	5,8	5,7	-
bez vzdělání	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

¹⁾ vč. nástavbového

V neformálních soužitích druhá a družky žijí nejčastěji svobodní

Při bližším pohledu na faktická manželství neboli soužití druhá a družky zjišťujeme, že nejčastěji jsou tvořena oboustranně svobodnými partnery (v kraji ve 40,6 % případů, v ČR ve 42,1 %). K poměrně početným patří i soužití, v nichž jsou muž i žena rozvedení či ovdovělí (29 % faktických manželství v kraji, tj. o 1,9 procentního bodu více než v celé ČR). Neformální soužití jsou z více než poloviny tvořena svazky bez závislých dětí, častěji se s nimi setkáváme v mladší generaci a u osob bez náboženského vyznání.

Tab. 6.2.6 Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - faktická manželství podle věku ženy, počtu závislých dětí a rodinného stavu partnerů

	Celkem		z toho podle věku ženy (%)				
	počet	%	15 - 24	25 - 34	35 - 39	40 - 49	50 a více
Faktická manželství	10 748	100,0	10,7	38,1	14,2	16,1	20,9
v tom podle počtu závislých dětí:							
bez závislých dětí	5 883	54,7	14,2	30,3	5,3	14,3	35,9
1 dítě	2 896	26,9	9,1	49,7	18,3	18,8	4,1
2 děti	1 636	15,2	2,7	45,4	33,6	17,4	1,0
3 a více dětí	333	3,1	1,2	40,8	39,6	18,0	0,3
z toho podle rodinného stavu:							
muž i žena svobodní	4 362	40,6	23,2	65,2	9,1	1,9	0,7
muž svobodný, žena vdaná	36	0,3	2,8	44,4	22,2	16,7	13,9
muž svobodný, žena rozvedená nebo ovdovělá	1 308	12,2	0,8	21,5	26,8	27,8	23,0
muž ženatý, žena svobodná	38	0,4	18,4	60,5	7,9	10,5	2,6
muž ženatý, žena vdaná	765	7,1	1,0	20,1	18,0	25,0	35,8
muž ženatý, žena rozvedená nebo ovdovělá	91	0,8	0,0	13,2	18,7	24,2	44,0
muž rozvedený nebo ovdovělý, žena svobodná	996	9,3	10,5	54,6	18,6	10,6	5,6
muž rozvedený nebo ovdovělý, žena vdaná	66	0,6	0,0	16,7	12,1	28,8	42,4
muž i žena rozvedení nebo ovdovělí	3 083	28,7	0,0	7,0	13,5	30,4	49,1

V čele neúplných rodin jsou nejčastěji rozvedené osoby; ve většině případů ženy

V čele neúplných rodin tvořených vždy soužitím jednoho z rodičů s alespoň jedním dítětem stojí nejčastěji žena – v kraji v 80,4 % (o 0,8 procentního bodu méně oproti republikovému podílu). Více než polovina neúplných rodin v čele s mužem (55,2 %, tj. 1,4 p. b. nad hodnotou ČR) je bez závislých dětí, přitom v rodinách v čele s ženou tento podíl dosahuje 46,3 % (přibližně na úrovni ČR). Ženy v čele neúplných rodin jsou v průměru mladší než muži – nejčastěji ve věku 35 až 44 let, u mužů převažuje věková kategorie 45 až 54 let. V čele neúplné rodiny stojí nejčastěji rozvedená osoba (ve 45,3 % případů v kraji a 44,2 % v ČR v roce 2011); mezi ženami přitom oproti mužům zjišťujeme vyšší podíl rozvedených i ovdovělých. Počet svobodných žen se závislými dětmi v neúplných rodinách a faktických manželstvích je téměř stejný.

Tab. 6.2.7 Domácnosti tvořené 1 neúplnou rodinou podle počtu závislých dětí a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	V čele muž	v tom s počtem závislých dětí			V čele žena	v tom s počtem závislých dětí		
		0	1	2 a více		0	1	2 a více
Neúplné rodiny	4 943	2 728	1 627	588	20 283	9 396	7 093	3 794
v tom podle ekonomické aktivity osoby v čele (%):								
zaměstnaní	61,5	48,6	75,8	81,5	54,7	37,5	70,3	68,2
v tom podle postavení v zaměstnání:								
zaměstnanci	44,1	34,7	54,3	59,5	45,9	31,2	58,4	58,6
zaměstnavatelé	3,4	2,6	4,2	4,4	1,1	1,0	1,2	1,3
osoby pracující na vlastní účet	11,1	8,7	14,1	14,1	4,2	2,8	5,6	5,0
ostatní vč. nezjištěno	2,9	2,7	3,2	3,4	3,5	2,5	5,0	3,3
nezaměstnaní	6,6	5,9	7,1	8,0	7,1	3,7	9,5	10,9
ekonomicky neaktivní	25,2	39,0	9,6	4,8	33,5	55,1	13,7	17,2
ekonomická aktivita nezjištěna	6,7	6,5	7,4	5,8	4,7	3,8	6,5	3,6

Muži v čele neúplných rodin se oproti ženám vyznačují převahou ekonomicky aktivních

Z hlediska ekonomické aktivity nacházíme mezi ženami v čele neúplných rodin oproti mužům mnohem vyšší zastoupení ekonomicky neaktivních (viz tabulka výše), mezi nimiž jsou nejen ženy na rodičovské dovolené, ale i nepracující důchodkyně. Muži mají naopak převahu v podílu zaměstnaných, zejména pak osob pracujících na vlastní účet (především v rodinách s dětmi).

Neúplné rodiny žijí ve srovnání s úplnými rodinami častěji v bytech se sníženou kvalitou a nájemních bytech

Z níže uvedené tabulky je zřejmé, že úplné rodiny bez i se závislymi dětmi obývají v průměru kvalitnější byty oproti neúplným rodinám, což často souvisí s finančními možnostmi členů domácnosti. Ve srovnání s republikovými podíly zjišťujeme v kraji nižší zastoupení rodin v bytech se sníženou kvalitou (s největším rozdílem u neúplných rodin s jedním závislým dítětem). Jestliže úplné rodiny nejčastěji obývají byty ve vlastním domě či v osobním vlastnictví, neúplné rodiny (především s více dětmi) kromě bydlení ve vlastním domě mnohem častěji využívají nájemní byty.

Tab. 6.2.8 Rodinné domácnosti bydlící v bytech podle typu domácnosti a podle typu bytu, právního důvodu užívání a velikosti bytu

	Celkem	v tom hospodařící domácnosti tvořené								2 a více rodinami
		1 rodinou								
		úplné rodiny				neúplné rodiny				
		celkem	s počtem závislých dětí			celkem	s počtem závislých dětí			
	0	1	2 a více	0	1	2 a více				
Rodinné domácnosti bydlící v bytech	136 397	107 903	62 653	20 128	25 122	25 048	12 079	8 634	4 335	3 446
z toho podle typu bytu (%):										
byty standardní	96,5	97,2	97,1	96,2	98,4	93,1	93,4	91,0	96,2	98,5
byty se sníženou kvalitou	2,6	2,1	2,2	2,8	1,2	4,8	4,8	5,8	2,7	1,0
z toho podle právního důvodu užívání bytu (%):										
ve vlastním domě	53,0	55,1	53,9	52,1	60,5	40,6	48,7	31,4	36,1	78,6
v osobním vlastnictví	17,1	17,3	19,0	16,9	13,3	17,7	17,9	19,1	14,5	7,1
jiné bezplatné užívání bytu	3,6	3,8	4,1	2,6	3,9	3,0	2,7	3,1	3,8	1,4
nájemní	15,3	13,6	13,0	15,7	13,4	23,6	17,3	28,1	31,9	8,0
družstevní	7,0	6,9	6,7	8,0	6,7	8,0	7,3	8,7	8,4	2,9
z toho podle počtu obytných místností bytu (%):										
1	2,4	1,9	2,3	1,7	1,3	4,3	3,6	5,4	3,8	1,4
2	7,3	6,4	7,1	6,4	4,7	11,8	10,2	14,4	11,1	2,8
3	23,7	23,4	26,1	21,4	18,2	26,7	27,2	26,2	26,3	12,3
4	32,1	33,2	34,0	32,3	31,8	28,3	29,7	25,5	29,9	26,2
5 a více	30,8	32,2	27,8	33,7	42,1	21,3	22,7	18,2	23,8	55,4

Ekonomické postavení osoby v čele domácnosti se odráží ve způsobu bydlení

Zřetelné rozdíly jsou patrné ve způsobu bydlení v závislosti na ekonomické aktivitě osoby v čele domácnosti. V případě soužití manželských párů vč. soužití druhá a družky například zjišťujeme nadprůměrný (více než pětina) podíl rodin v čele s nezaměstnanou osobou žijících v nájemních bytech, resp. vysoké zastoupení bytů ve vlastním domě u zaměstnavatelů.

Tab. 6.2.9 Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - manželské páry a faktická manželství bydlící v bytech podle právního důvodu užívání bytu a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	Celkem	z toho podle právního důvodu užívání bytu (%)				
		ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	jiné bezplatné užívání	nájemní	družstevní
Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - manželské páry a faktická manželství bydlící v bytech	107 738	55,1	17,3	3,8	13,6	6,9
v tom podle ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti:						
zaměstnaní	70 536	56,0	16,8	2,9	14,0	7,5
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	52 382	53,5	18,1	2,8	14,8	8,3
zaměstnavatelé	4 140	71,3	9,9	2,2	8,2	4,4
osoby pracující na vlastní účet	11 438	62,3	13,5	3,4	11,8	5,4
ostatní vč. nezjištěno	2 576	55,2	16,0	2,4	15,5	5,7
nezaměstnaní	3 738	49,9	14,3	2,5	22,5	6,4
ekonomicky neaktivní	30 847	54,6	19,2	6,2	11,3	5,9
ekonomická aktivita nezjištěna	2 617	42,6	12,8	2,7	17,4	5,2

6.3. Nerodinné domácnosti

Mezi nerodinnými domácnostmi mají převahu jednotlivci

Nerodinné domácnosti v kraji jsou téměř z 90 % tvořené jednotlivci, zbývající desetina patří vícečlenným domácnostem. Ty představují soužití 2 nebo více příbuzných i nepříbuzných společně hospodařících osob. Nejčastěji jsou tyto domácnosti dvoučlenné – v roce 2011 v kraji v 72,6 % případů; soužití tří osob bylo zastoupeno 16,4 %. Podíl domácností prarodičů s vnoučaty na vícečlenných nerodinných domácnostech v kraji mírně převyšuje republikový průměr, přičemž nejvyšších hodnot dosahuje v malých obcích do 999 obyvatel.

Tab. 6.3.1 Nerodinné domácnosti podle velikostních skupin obcí a typu domácnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Nerodinné domácnosti	70 396	1 827	6 101	7 133	13 258	21 755	3 615	16 707
v tom:								
domácnosti jednotlivců	62 789	1 673	5 463	6 431	11 882	19 551	3 216	14 573
z toho ženy (%)	56,0	52,0	52,8	52,9	56,0	57,8	57,8	56,5
vícečlenné nerodinné domácnosti	7 607	154	638	702	1 376	2 204	399	2 134
z toho domácnosti prarodičů s vnoučaty (%)	8,9	10,4	13,5	11,1	9,9	8,6	6,8	6,9

Nerodinné domácnosti bydlí častěji mimo byty

Ve srovnání s rodinnými domácnostmi se nerodinné domácnosti vyznačují vyšším podílem bydlících mimo byty – mezi jednotlivci jich bylo 1,8 % a vícečlennými nerodinnými domácnostmi 1,9 % (při průměru za kraj 0,8 %).

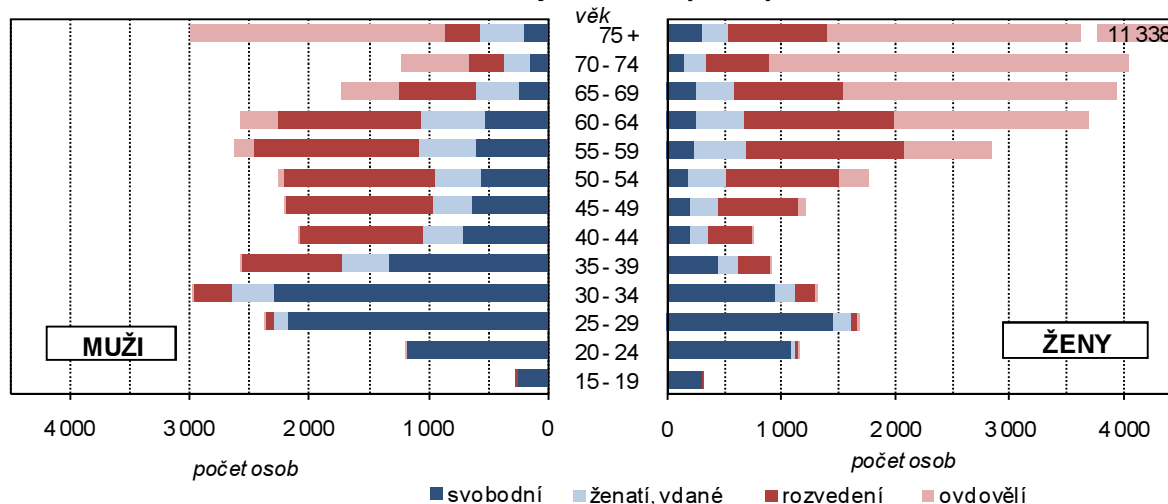
Tab. 6.3.2 Nerodinné domácnosti podle způsobu bydlení

	Celkem	v tom			
		domácnosti bydlící v bytech			domácnosti bydlící mimo byty vč. zařízení
		v rodinných domech	v bytových domech	v ostatních budovách	
Nerodinné domácnosti	70 396	32 211	35 020	1 920	1 245
v tom:					
domácnosti jednotlivců	62 789	28 901	31 111	1 677	1 100
vícečlenné nerodinné domácnosti	7 607	3 310	3 909	243	145

Mezi domácnostmi jednotlivců převažují ovdovělé ženy

Mezi domácnostmi jednotlivců mají jednoznačnou převahu ovdovělé ženy – v kraji téměř s 30 %, následují svobodní muži s přibližně 18% podílem a rozvedení muži se 14 %. Z pohledu pětiletých věkových kategorií dosahují jednotlivci nejčastěji věku 55 a více let, přitom pětasedmdesátiletí a starší se na všech domácnostech jednotlivců v kraji podíleli 23 % a v této nejvyšší věkové skupině připadaly v roce 2011 na jednoho muže téměř 4 ženy. Jestliže mezi domácnostmi jednotlivců tvořených ženami mají dvoutřetinové zastoupení nepracující důchodkyně, mezi muži-jednotlivci se podíl důchodců blíží pouze 30 % a nejvíce jsou zastoupeni zaměstnaní muži (z 53 %).

Graf 6.7 Věkové složení domácností jednotlivců podle pohlaví a rodinného stavu

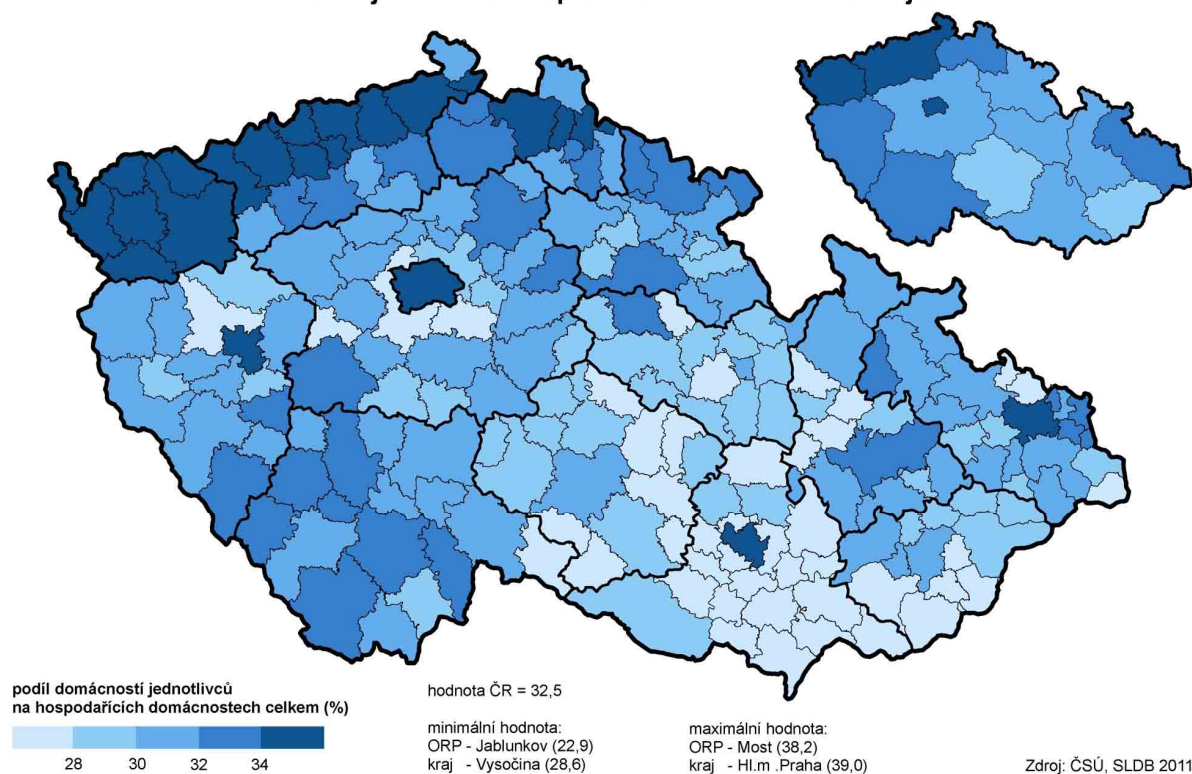

Tab. 6.3.3 Domácnosti jednotlivců podle pohlaví, rodinného stavu a ekonomické aktivity

	Muži celkem	z toho rodinný stav (%)				Ženy celkem	z toho rodinný stav (%)			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Domácnosti jednotlivců	27 601	40,7	14,1	31,1	13,5	35 188	17,8	8,2	21,8	52,1
v tom podle ek. aktivity:										
zaměstnaní	14 685	49,4	13,7	34,2	2,6	9 278	40,7	13,0	34,0	12,3
nezaměstnaní	1 838	51,8	7,8	38,2	2,0	957	41,4	12,2	38,8	7,4
nepracující důchodci	7 767	16,8	15,2	27,6	40,4	22 847	4,5	5,3	16,5	73,7
ost. ekonomicky neaktivní	623	84,3	5,1	9,6	0,8	800	75,0	10,9	8,6	5,3
nezjištěno	2 688	44,2	19,8	24,9	6,3	1 306	36,1	20,3	23,2	17,8

Podíl domácností jednotlivců je v kraji jedním z nejnižších v mezikrajském srovnání

Nadprůměrné zastoupení mají domácnosti jednotlivců ve velkých městech, viz též kartogram níže. V mezikrajském srovnání dosahují nejvyššího podílu v Hl. m. Praze (téměř 40 %), s odstupem následují kraje Karlovarský a Ústecký. Pardubickému kraji patří až 12. příčka, přičemž uvnitř kraje se zastoupení domácností jednotlivců pohybuje od 33,6 % na Pardubicku (následovaném Českořebovskem) po 25,9 % na Litomyšlsku (s předposledním Holickem).

Domácnosti jednotlivců ve správních obvodech ORP a krajích

Domácnosti (zejména nezaměstnaných) jednotlivců obývají častěji nájemní byty

Mezi domácnostmi jednotlivců bydlícími samostatně v bytě převažují osoby, žijící ve vlastním domě (největší zastoupení mají v domácnostech ekonomicky neaktivních osob). Významný podíl zaujímají též jednotlivci bydlící v nájemních bytech (nejčastěji jsou využívány mezi nezaměstnanými). Byty v osobním vlastnictví i družstevní byty obývají nejčastěji domácnosti zaměstnaných.

Tab. 6.3.4 Domácnosti jednotlivců bydlící v bytech podle právního důvodu užívání bytu a podle ekonomické aktivity a postavení v zaměstnání obyvatel bytu

	Bydlící samostatně v bytě	z toho podle právního důvodu užívání bytu (%)				Bydlící v bytě s dalšími HD
		ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní	družstevní	
Domácnosti jednotlivců	54 135	28,9	19,8	23,6	7,4	7 554
v tom ekonomická aktivity:						
zaměstnaní	20 096	25,8	23,1	25,8	9,3	3 451
nezaměstnaní	2 214	26,3	15,8	27,2	7,7	493
ekonomicky neaktivní	29 060	32,6	18,8	22,7	6,4	2 694
nezjištěná ekonomická aktivita	2 765	14,8	10,2	15,1	4,4	916

7. Domy a byty

7.1. Charakteristika domovního fondu

Domy s byty tvoří v kraji 99,9 % všech domů k bydlení

Celkový počet domů v Pardubickém kraji, za které jsou publikovány a analyzovány výsledky SLDB 2011, je 128 618, z toho je 128 446 domů s byty a 172 ubytovacích zařízení bez bytu. Všechna ubytovací zařízení bez bytu jsou zařazena do kategorie „ostatní budovy“. V celkovém počtu domů k bydlení není zahrnuto dalších 99 domů, ve kterých byly sečteny obvykle bydlící osoby, ale tyto domy neslouží k bydlení (nemocnice, léčebná zařízení, lázeňské ústavy, zařízení pro krátkodobé ubytování a správní úřady).

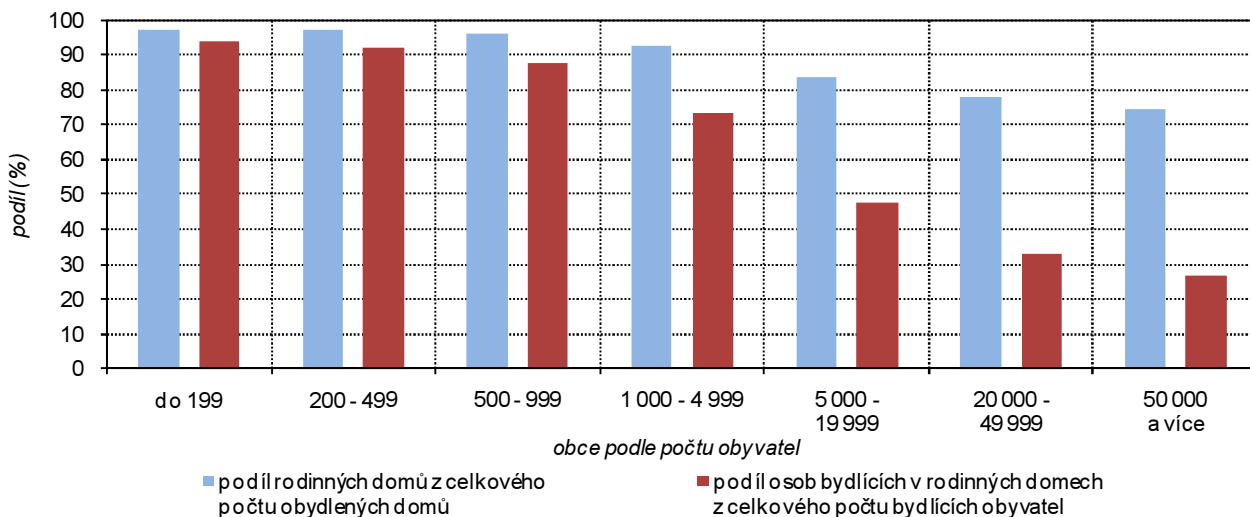
Tab. 7.1.1 Domovní fond podle velikostních skupin obcí

	Domy celkem	v tom								
		celkem	obydlené						neobydlené	
			v tom						celkem	%
			rodinné domy		bytové domy		ostatní budovy			
počet	%	počet	%	počet	%					
Kraj celkem	128 618	104 850	94 008	100,0	9 080	100,0	1 762	100,0	23 768	100,0
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	6 901	4 554	4 435	4,7	70	0,8	49	2,8	2 347	9,9
200 - 499	22 119	16 129	15 656	16,7	276	3,0	197	11,2	5 990	25,2
500 - 999	23 440	18 416	17 651	18,8	530	5,8	235	13,3	5 024	21,1
1 000 - 4 999	32 997	27 029	24 981	26,6	1 621	17,9	427	24,2	5 968	25,1
5 000 - 19 999	29 437	26 014	21 737	23,1	3 728	41,1	549	31,2	3 423	14,4
20 000 - 49 999	3 262	2 970	2 314	2,5	563	6,2	93	5,3	292	1,2
50 000 a více	10 462	9 738	7 234	7,7	2 292	25,2	212	12,0	724	3,0

Obydlené jsou více než čtyři pětiny domů

Rodinné domy tvoří 91,0 % všech domů, bytové domy 7,2 % a 1,8 % připadá na ostatní budovy (zejména domovy důchodců, penzióny pro důchodce, ústavy sociální péče pro postižené osoby, ubytovny a svobodárny, vysokoškolské koleje, domovy mládeže a internáty, dětské domovy). Nejvíce rodinných domů je v obcích s 1 000 – 4 999 obyvateli, bytových domů a ostatních budov ve městech s 5 000 – 19 999 obyvateli. Z celkového počtu 23 768 neobydlených domů v kraji je čtvrtina v obcích s 200 – 499 obyvateli a čtvrtina v obcích s 1 000 – 4 999 obyvateli. Obydlené domy se na celkovém počtu domů k bydlení podílejí z 81,5 %. S rostoucí velikostí obce roste i podíl obydlých domů (z 66 % v obcích do 200 obyvatel na 93 % v krajském městě).

Graf 7.1 Obydlené rodinné domy a osoby bydlící v rodinných domech podle velikostních skupin obcí

V rodinných domech žijí tři pětiny obyvatel kraje

Rodinné domy se na počtu obydlených domů v kraji podílejí z 89,7 %, v nich však bydlí pouze 60 % obyvatel kraje žijících v domech určených k bydlení. V malých obcích se podíl bydlících osob v rodinných domech příliš neliší od podílu rodinných domů na celkovém počtu domů, naproti tomu ve městech s více než 20 tis. obyvatel je podíl bydlících osob v rodinných domech o více než 45 procentních bodů nižší.

Tab. 7.1.2 Neobydlené domy s byty podle druhu a podle důvodu neobydlenosti

	Celkem		v tom					
	počet	%	rodinné domy		bytové domy		ostatní budovy	
			počet	%	počet	%	počet	%
Neobydlené domy s byty	23 695	100,0	23 087	100,0	120	100,0	488	100,0
z toho z důvodu:								
změna uživatele	438	1,8	407	1,8	9	7,5	22	4,5
slouží k rekreaci	12 866	54,3	12 866	55,7	-	-	-	-
přestavba domu	1 078	4,5	1 042	4,5	21	17,5	15	3,1
dosud neobydlen po kolaudaci	190	0,8	181	0,8	3	2,5	6	1,2
pozůstalostní nebo soudní řízení	280	1,2	280	1,2	-	-	-	-
nezpůsobilý k bydlení	1 598	6,7	1 525	6,6	21	17,5	52	10,7
jiný důvod	6 751	28,5	6 330	27,4	62	51,7	359	73,6

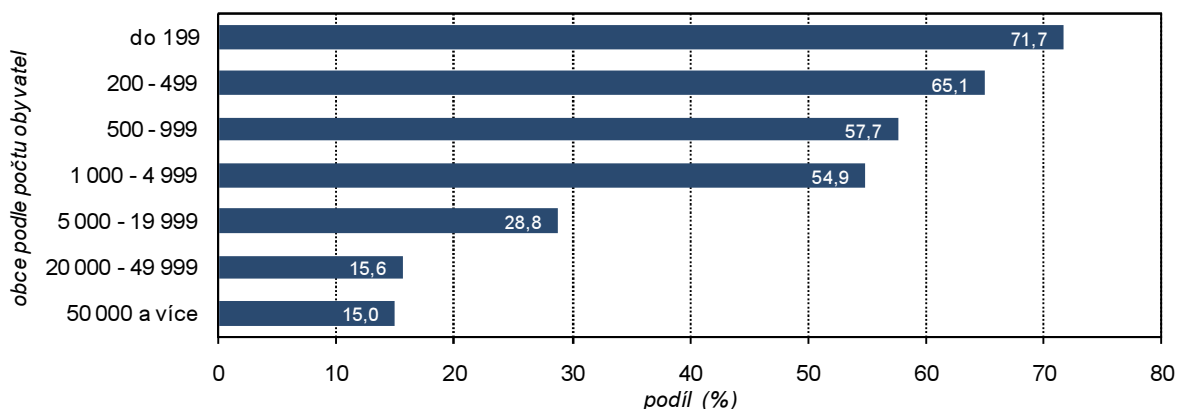
Více než polovina neobydlených domů slouží k rekreaci

Z celkového počtu 23 695 neobydlených domů s byty bylo 97,4 % rodinných domů. Zatímco neobydlené rodinné domy se podílejí na celkovém počtu rodinných domů jednou pětinou a neobydlené ostatní budovy na celkovém počtu ostatních budov téměř jednou čtvrtinou, neobydlených bytových domů bylo z celkového počtu bytových domů pouze 1,3 %. Více než polovina neobydlených rodinných domů sloužila k rekreaci. Nezpůsobilých k bydlení bylo 1,6 tis. domů, z toho rodinných domů 95 %. Významnou příčinou neobydlenosti domů byla také jejich přestavba (hlavně u bytových domů).

Nejvyšší podíl neobydlených domů je na Hlinceku a Poličsku

Z územního hlediska je nejvyšší podíl neobydlených domů ve správním obvodu ORP Hlinsko (25,6 %) a Polička (25,5 %), v obcích Svojanov, Čenkovice, Želivsko, Nová Ves u Jarošova a Vysoká. Nejnižší podíl neobydlených domů byl v SO ORP Pardubice (10,4 %) a Česká Třebová (11,6 %), v obcích Kukle (všechny domy obydlené), Nasavrky, Ráby, Linhartice a Řídký. Z měst (sídla SO ORP) byl nejvyšší podíl neobydlených domů zjištěn v Králíkách (21 %) a Hlinsku (16 %), nejnižší v Pardubicích a ve Svitavách (po 7 %).

Graf 7.2 Podíl neobydlených domů s byty sloužících k rekreaci z celkového počtu neobydlených domů podle velikostních skupin obcí

V krajském městě slouží k rekreaci 108 domů

S rostoucí velikostí obcí se snižuje podíl neobydlených domů, a to zejména vzhledem k jejich rekreačnímu využití. V malých obcích do 200 obyvatel mají v kraji rekreační využití téměř tři čtvrtiny neobydlených domů, ani v krajském městě není jejich počet zanedbatelný (108, tj. 15% podíl z neobydlených domů).

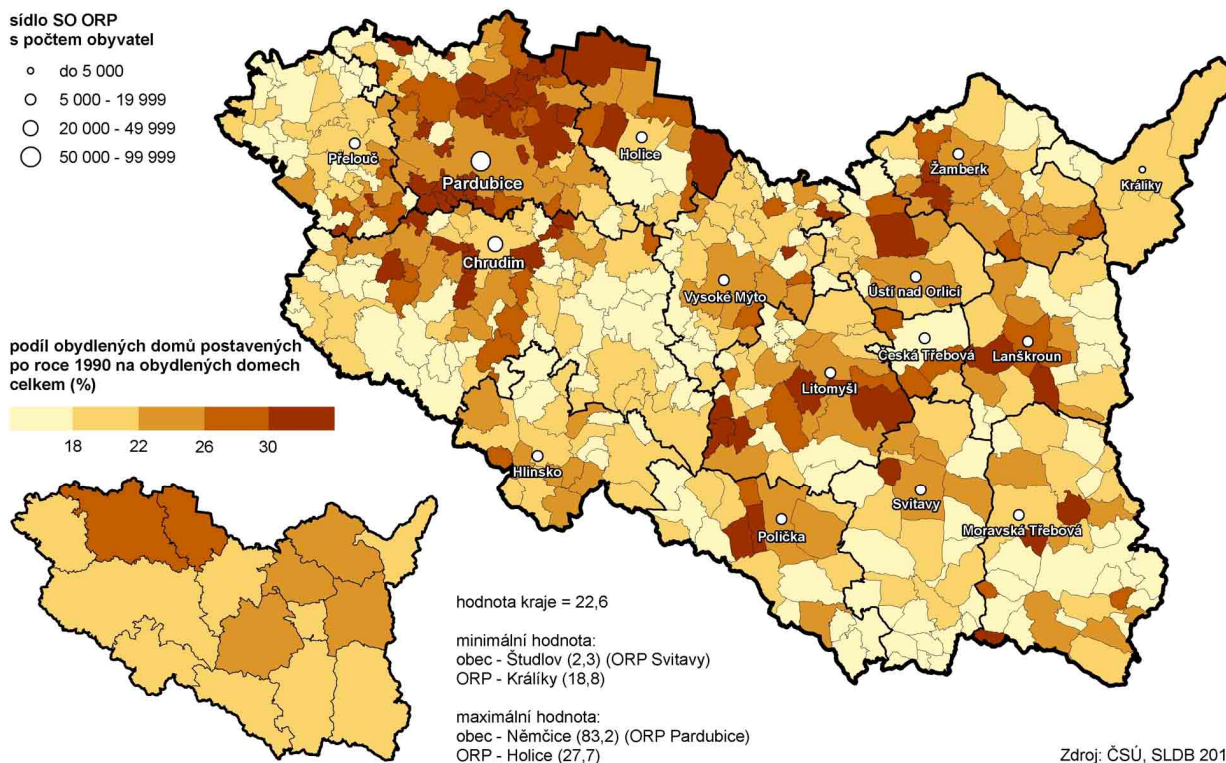
Tab. 7.1.3 Obydlené domy s byty podle stáří a druhu domu

	Celkem	z toho domy podle období výstavby nebo rekonstrukce								Průměrné stáří domů v letech
		1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011	
Obydlené domy s byty	104 751	12 508	15 489	7 495	10 975	19 231	13 327	11 083	12 548	47,9
%	100,0	11,9	14,8	7,2	10,5	18,4	12,7	10,6	12,0	x
v tom:										
rodinné domy	94 008	11 600	14 426	5 825	9 484	17 166	12 158	10 085	11 790	48,0
%	100,0	12,3	15,3	6,2	10,1	18,3	12,9	10,7	12,5	x
bytové domy	9 080	647	900	1 590	1 415	1 924	1 079	792	603	46,3
%	100,0	7,1	9,9	17,5	15,6	21,2	11,9	8,7	6,6	x
ostatní budovy	1 663	261	163	80	76	141	90	206	155	54,4
%	100,0	15,7	9,8	4,8	4,6	8,5	5,4	12,4	9,3	x

Průměrné stáří bytových domů je 4. nejnižší v ČR

Téměř čtyři pětiny rodinných domů stojí samostatně, 11 % tvoří řadové rodinné domy a 10 % jsou dvojdomky. Nejrozšířenější jsou rodinné domy se dvěma nadzemními podlažími (54 %), 41 % jich je jednopodlažních. Bytové domy mají nejčastěji 3 podlaží (27 %), popř. 2 podlaží (24 %). Více než 10 podlaží má 129 domů (1,4 % z úhrnu bytových domů). Průměrné stáří obydených domů s byty v kraji je 48 let, což je o 2 roky méně, než činí republikový průměr. Podílejí se na tom především bytové domy, které jsou v průměru o 6 let mladší, než je celostátní průměr (mezi kraji 4. nejnižší hodnota). Nejvíce domů (rodinných i bytových) bylo v kraji postaveno či zrekonstruováno v letech 1971 – 1980. Ostatní budovy byly nejčastěji postaveny před rokem 1920. To se projevuje jejich vyšším průměrným stářím (o 6,4 roku vyšším než u rodinných domů). Nejmenší podíl mezi rodinnými domy mají objekty z let 1946 – 1960, bytové domy se nejméně stavěly po roce 2000. Nejmenší zastoupení mezi ostatními budovami mají objekty z let 1961 – 1970.

Domy postavené po roce 1990 v obcích a správních obvodech ORP Pardubického kraje

Nejvyšší podíly domů postavených po roce 1991 jsou v obcích v blízkosti krajského města, popř. Hradce Králové

V letech 1991 – 2011 se výstavba domů k bydlení soustředila především do okolí větších měst. V Pardubickém kraji byla intenzivní výstavba na severozápadě kraje v obcích s dobrou dostupností krajských měst Pardubic a Hradce Králové; v SO ORP Holice tvořily v roce 2011 domy mladší než 20 let 27,7 % a v SO ORP Pardubice 27,1 %. Více než polovina nových domů byla ve 4 obcích kraje: Němčice (83,2 %), Srnojedy (63,8 %), Spojil (58,3 %) a Byšť (56,5 %). Nejméně se nové domy podílejí na domovním fondu v SO ORP Králíky a Česká Třebová (po 18,8 %). Z obcí byl nejnižší podíl domů postavených po roce 1990 ve Študlově (2,3 %), Rudné (4,3 %), Mladoňovicích (4,5 %) a Nové Vsi u Jarošova (5,0 %). Z měst – sídel SO ORP – má nejstarší domovní fond (vyjádřeno průměrným stářím domů) Moravská Třebová, Česká Třebová, Králíky a Svitavy, nejmladší domovní fond je v Žamberku a Holicích.

Graf 7.3 Obydlené domy podle vlastnictví

Kraj má nadprůměrný podíl domů vlastněných fyzickými osobami

Nadprůměrný podíl domů ve vlastnictví fyzickou osobou v kraji oproti průměru ČR souvisí s tím, že je v kraji o 2,8 procentního bodu vyšší podíl rodinných domů na celkovém počtu domů v porovnání s celostátní hodnotou. Naproti tomu je zde nižší podíl domů ve vlastnictví jiných právnických osob a bytových družstev.

Tab. 7.1.4 Obydlené domy s byty podle druhu domu, stáří a vlastníka domu

	Celkem	z toho		Z celku podíl domů podle období výstavby nebo rekonstrukce (%)							nezjištěno
		rodinné domy	bytové domy	1919 a dřívě	1920 - 1945	1946 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011		
Obydlené domy s byty	104 751	94 008	9 080	11,9	14,8	36,0	12,7	10,6	12,0	2,0	
v tom podle vlastníka domu:											
fyzická osoba	89 333	87 664	1 263	12,5	15,7	34,9	12,9	10,7	12,6	0,7	
obec, stát	2 710	897	1 315	15,7	13,0	23,9	5,8	22,0	16,4	3,1	
bytové družstvo	1 483	54	1 425	0,7	2,0	49,8	27,2	15,7	4,3	0,3	
jiná právnická osoba	767	338	193	24,1	15,1	30,9	9,5	10,3	9,1	0,9	
spoluvlastnictví vlastníků bytů	7 826	3 969	3 840	8,3	10,6	53,4	12,2	6,4	8,2	0,9	
kombinace vlastníků	1 125	236	871	5,5	7,4	52,5	19,4	8,0	6,1	1,1	
nezjištěno	1 507	850	173	3,2	3,0	6,1	1,3	1,3	0,5	84,6	

Nejvíce bytových domů je ve spoluvlastnictví vlastníků bytů

Rodinné domy jsou v kraji z více než 93 % ve vlastnictví fyzických osob. Další 4 % respondentů uvedla, že je rodinný dům ve spoluvlastnictví vlastníků bytů. Nejrozšířenější vlastnickou formou bytových domů je spoluvlastnictví vlastníků bytů (42 %), 16 % domů vlastní bytová družstva a 14 % domů je v komunálním či státním vlastnictví. Stejný podíl mají i domy vlastněné fyzickými osobami. Na rozdíl od domů ve vlastnictví fyzických osob, které mají z hlediska období výstavby (rekonstrukce) nadprůměrné zastoupení z období 1920 – 1946, domy ve vlastnictví obcí či státu jsou více zastoupeny z let 1991 – 2011, domy bytových družstev z let 1946 – 1990 a domy ve vlastnictví jiných právnických osob z období před rokem 1920. To, že více než polovina domů z let 1946 – 1960 je ve spoluvlastnictví vlastníků bytů, případně jde o kombinaci vlastníků, je důsledkem postupné privatizace bytového fondu v bytových domech.

Tab. 7.1.5 Obydlené domy podle materiálu nosných zdí a stáří domů a podle velikostních skupin obcí

	Obydlené domy	z toho podíl domů (%) podle								Průměrné stáří domů v letech	
		materiálu nosných zdí		období výstavby nebo rekonstrukce						rodinné domy	bytové domy
		kámen, cihly, tvárnice	stěnové panely	1919 a dřívě	1920 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011		
Kraj celkem	104 850	91,1	2,6	11,9	32,4	18,4	12,7	10,6	12,0	48,0	46,3
v tom obce s počtem obyvatel:											
do 199	4 554	91,5	0,4	18,1	32,0	17,7	11,3	8,0	9,8	54,3	50,6
200 - 499	16 129	92,6	0,7	14,0	32,2	17,9	12,3	10,1	11,4	49,7	41,2
500 - 999	18 416	91,7	1,0	12,0	28,7	19,5	14,2	10,6	13,3	46,0	40,4
1 000 - 4 999	27 029	91,8	1,5	12,4	29,4	18,7	13,5	11,0	12,8	46,9	46,1
5 000 - 19 999	26 014	90,8	4,4	10,8	33,9	19,0	12,6	11,2	10,8	48,4	46,5
20 000 - 49 999	2 970	87,5	6,2	11,7	33,9	15,1	14,6	10,9	10,6	49,2	45,6
50 000 a více	9 738	87,0	7,0	7,6	43,9	15,4	8,7	9,4	12,9	47,8	48,3

Nejstarší domovní fond je v obcích s méně než 200 obyvateli

Nejstarší domovní fond je v kraji v obcích do 200 obyvatel, a to v rodinných i bytových domech. Naproti tomu v průměru nejmladší domy jsou v obcích s 500 – 999 obyvateli. Je to důsledek intenzivnější výstavby domů v těchto obcích po roce 2000. Větší zájem o stavbu domů zde vyvolává to, že na rozdíl od nejmenších obcí mají tyto obce již určitou základní vybavenost (ordinaci lékaře, školu, prodejnu, pohostinství). S rostoucí velikostí obce se snižuje podíl domů postavených z tradičních materiálů (cihly, kámen) ve prospěch domů ze stěnových panelů. Z panelů je v kraji postaveno 1 911, tj. 21 % všech bytových domů, z toho 43 % bylo postaveno v 70. letech 20. století. Ze stejné dekády pochází i polovina z panelů postavených rodinných domů (hlavně typ OKAL). Dřevěné nosné zdi mělo v roce 2011 více než 1 300 domů a 586 domů bylo postaveno z nepálených cihel.

Kraj má oproti průměru ČR nižší podíl domů napojených na kanalizační síť a domů vytápěných ústředním topením

Technické vybavení domů v kraji je nižší než republikový průměr u připojení na kanalizační síť (v kraji 54 % domů, průměr České republiky je téměř 63 %) a u podílu domů s ústředním vytápěním (80 % domů v kraji oproti 83 % domů v ČR). Z domů se zjištěným vybavením má v kraji vodovod 99,6 % domů, z toho 9 % z veřejné sítě. Na plyn jsou shodně jako v celé ČR napojeny dvě třetiny domů.

Kanalizační přípojku má v kraji jen polovina rodinných domů

Relativně velké rozdíly jsou v úrovni technického vybavení mezi rodinnými a bytovými domy. To je dáno především tím, že bytové domy jsou častěji stavěny ve větších obcích, kde je technická vybavenost domů všeobecně vyšší. Kanalizační přípojku má v kraji jen polovina rodinných domů, naproti tomu ji má 88 % bytových domů. Vlastní čističku odpadních vod má v kraji 3 831 domů. Napojení na plyn má 86 % bytových domů a pouze 62 % rodinných domů, přitom v obcích do 1 000 obyvatel je jich méně než polovina. Opačná situace je u podílu domů s ústředním topením (ať již s kotelnou v domě, či mimo dům). Ústřední topení má 82 % rodinných domů a pouze 59 % bytových domů. Bez ústředního vytápění jsou zejména starší domy; nemá ho 69 % bytových domů postavených do roku 1919 a 73 % domů z let 1920 – 1945.

V napojení domů na kanalizační síť zaostávají Králíky, v plynifikaci domů Žamberk

Poměrně velké rozdíly v technické vybavenosti domů jsou i mezi největšími městy v kraji. Nejvyšší podíl napojených domů na kanalizaci je v Pardubicích (93 %), Svitavách (89 %) a v Holicích (88 %), naproti tomu v Králíkách a v Moravské Třebové není napojena více než třetina domů. Nejvíce domů má připojení na plyn ve Svitavách (94 % domů), Pardubicích (93 %) a v Chrudimi (92 %). V Žamberku nemá plynovou přípojku 51 % domů, nízký podíl plynifikovaných domů je i v Poličce (62 %). Nejvyšší podíl domů s ústředním topením je v Hlinsku (84 %), Pardubicích (83 %) a v Chrudimi (82 %), zatímco v Moravské Třebové a v Lanškrouně není ústředním topením vytápěna více než čtvrtina domů.

7.2. Charakteristika bytového fondu

V kraji převažují byty v rodinných domech, ...

Z celkového počtu 233 798 bytů, které byly v roce 2011 sečteny v Pardubickém kraji, jich bylo 196 288 obydleno. Na bytovém fondu ČR se kraj podílí 4,9 %. Více než 55 % obydlených bytů je v rodinných domech a 43 % v bytových domech. Vzhledem k celostátnímu průměru je podíl bytů v rodinných domech vyšší o 11,8 procentního bodu a je mezi kraji čtvrtý nejvyšší (po Středočeském kraji, Kraji Vysočina a Zlínském kraji). Naproti tomu v Hlavním městě Praze dominují byty v bytových domech (téměř 86 %).

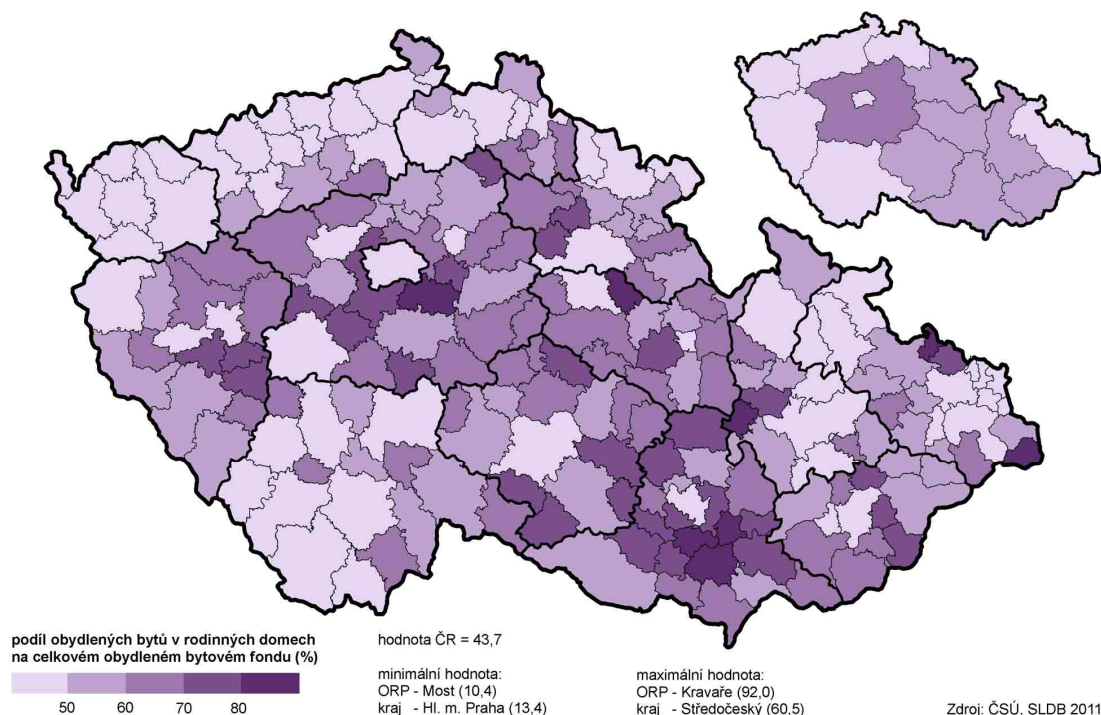
Tab. 7.2.1 Bytový fond podle velikostních skupin obcí

	Byty celkem	v tom						Podíl neobydlených bytů z celkového počtu bytů (%)
		obydlené byty			neobydlené byty			
		celkem	z toho (%)		celkem	z toho (%)		
			v rodinných domech	v bytových domech		v rodinných domech	v bytových domech	
Kraj celkem	233 798	196 288	55,5	43,0	37 510	79,7	17,8	16,0
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	8 078	5 370	93,7	5,3	2 708	97,5	2,0	33,5
200 - 499	26 752	19 533	92,2	6,6	7 219	96,0	2,8	27,0
500 - 999	30 083	23 500	86,9	11,6	6 583	94,4	4,4	21,9
1 000 - 4 999	49 460	40 372	70,7	27,3	9 088	82,6	13,4	18,4
5 000 - 19 999	67 501	59 641	42,9	55,6	7 860	62,8	33,7	11,6
20 000 - 49 999	10 348	9 458	27,6	71,2	890	45,8	51,1	8,6
50 000 a více	41 576	38 414	22,5	76,0	3 162	40,0	57,5	7,6

... v bytových domech jich je nejvíce v obcích nad 5 tis. obyvatel

S rostoucí velikostí obcí se zvyšuje podíl obydlených bytů v bytových domech a klesá podíl neobydlených bytů na celkovém počtu bytů. Zatímco největší počet obydlených bytů je v obcích s 5 – 20 tis. obyvateli, nejvíce neobydlených bytů je v obcích s 1 – 5 tis. obyvateli. V obcích do 5 tis. obyvatel převažují obydlené byty v rodinných domech nad byty v bytových domech, ve větších obcích je to naopak. Neobydlené byty v bytových domech mají převahu nad byty v rodinných domech až v obcích nad 20 tis. obyvatel.

Obydlené byty v rodinných domech ve správních obvodech ORP a krajích

Mezi SO ORP má nejvyšší podíl bytů v rodinných domech Holicko a Litomyšlsko

Mezi správními obvody ORP v kraji má nejvyšší podíl obydlených bytů v rodinných domech SO ORP Holice (81,7 %) a SO ORP Litomyšl (73,7 %). V 70 obcích kraje jsou byty pouze v rodinných domech. Naproti tomu v SO ORP Pardubice se na obydleném bytovém fondu podílejí byty v rodinných domech z 37,2 % a v SO ORP Česká Třebová ze 46,7 %. Z obcí mají méně než čtvrtinu bytů v rodinných domech v Pardubicích (22,5 %) a v Prachovicích (24,2 %).

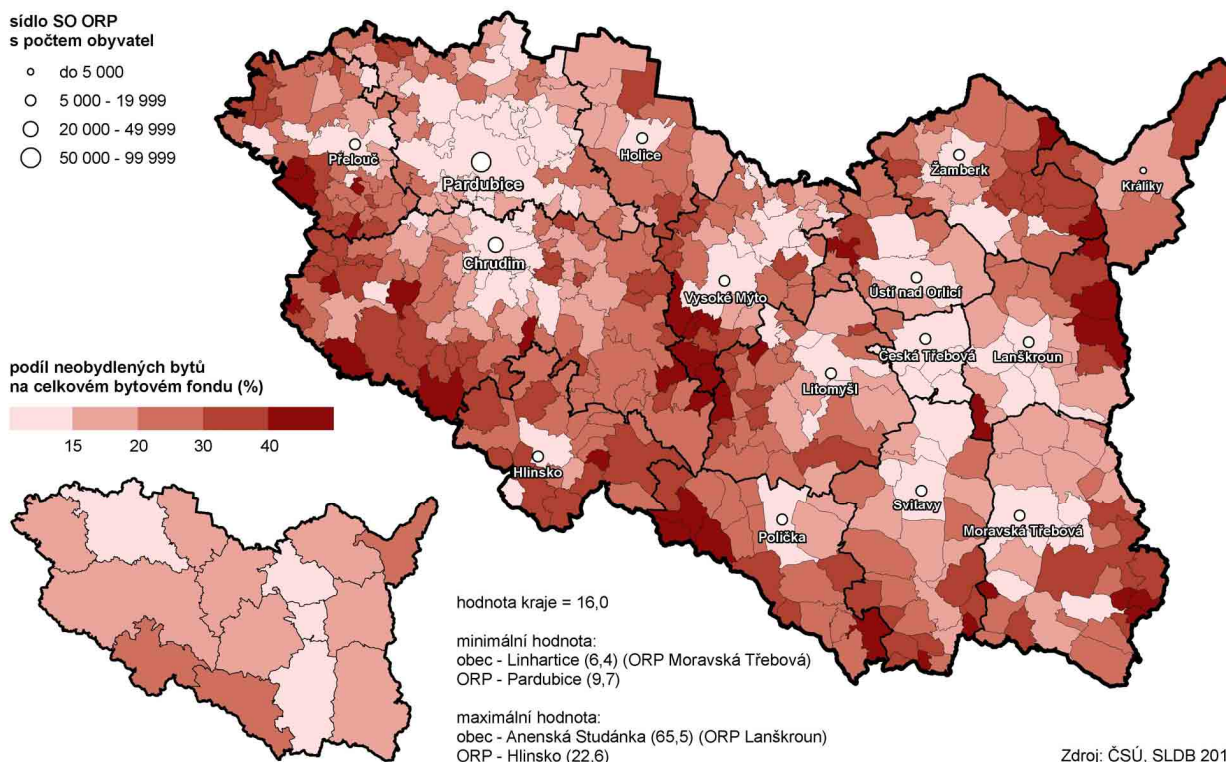
Tab. 7.2.2 Neobydlené byty podle druhu domu a důvodu neobydlenosti

	Celkem		v tom				Z celku neobydlené byty v obydlených domech			
			v obydlených domech		v neobydlených domech		rodinných		bytových	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Neobydlené byty	37 510	100,0	12 604	100,0	24 906	100,0	6 076	100,0	6 081	100,0
z toho z důvodu:										
změna uživatele	974	2,6	485	3,8	489	2,0	107	1,8	365	6,0
slouží k rekreaci	12 722	33,9	395	3,1	12 327	49,5	272	4,5	121	2,0
přestavba bytu	1 847	4,9	735	5,8	1 112	4,5	357	5,9	371	6,1
dosud neobydlen po kolaudaci	342	0,9	132	1,0	210	0,8	71	1,2	60	1,0
pozůstalostní nebo soudní řízení	423	1,1	143	1,1	280	1,1	82	1,3	61	1,0
nezpůsobilý k bydlení	2 014	5,4	343	2,7	1 671	6,7	270	4,4	70	1,2
jiný důvod	13 913	37,1	7 521	59,7	6 392	25,7	3 604	59,3	3 559	58,5

Šestina bytů v kraji není obydlena

Neobydlených bytů bylo v roce 2011 v kraji 37 510, z toho třetina v obydlených domech. Podílem 16,0 % neobydlených bytů se kraj řadí v mezikrajském srovnání na 6. místo (nejvyšší podíl je 19,8 % v Jihočeském kraji) a republikový průměr překračuje o 2,3 procentního bodu. Více než třetina neobydlených bytů slouží k rekreaci, přitom v neobydlených domech je podíl výrazně vyšší. Vzhledem k tomu, že u poloviny neobydlených bytů nebyl důvod neobydlenosti blíže specifikován či vůbec nebyl uveden, je třeba považovat tyto informace pouze za orientační (zejména u neobydlených bytů v obydlených domech).

Neobydlené byty v obcích a správních obvodech ORP Pardubického kraje

Nejvyšší podíl neobydlených bytů má Hlinecko a Poličsko

Z územního hlediska je nejvyšší podíl neobydlených bytů ve správním obvodě ORP Hlinecko (22,6 %), Polička (22,5 %) a Králíky (21,1 %), z obcí v Anenské Studánce, Svojanově a v Nové Vsi u Jarošova. Nejnižší podíl neobydlených bytů byl zjištěn v SO ORP Pardubice (9,7 %) a SO ORP Česká Třebová (10,7 %), z obcí v Linharticích, Rybitví a v Zářecké Lhotě.

Tab. 7.2.3 Obydlené byty podle druhu domu a vlastnictví domu

	Celkem		v tom					
			v rodinných domech		v bytových domech		v ostatních budovách	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Obydlené byty	196 288	100,0	108 878	100,0	84 414	100,0	2 996	100,0
v tom podle vlastníka domu:								
fyzická osoba	107 924	55,0	101 798	93,5	5 636	6,7	490	16,4
obec, stát	15 723	8,0	1 062	1,0	13 048	15,5	1 613	53,8
bytové družstvo	17 602	9,0	66	0,1	17 528	20,8	8	0,3
jiná právnická osoba	1 637	0,8	401	0,4	926	1,1	310	10,3
spoluvlastnictví vlastníků bytů	40 593	20,7	4 274	3,9	36 299	43,0	20	0,7
kombinace vlastníků	10 107	5,1	337	0,3	9 743	11,5	27	0,9
nezjištěno	2 702	1,4	940	0,9	1 234	1,5	528	17,6

Převažují obydlené byty vlastněné fyzickými osobami

V mezikrajském srovnání má Pardubický kraj čtvrtý nejvyšší podíl bytů v domech ve vlastnictví fyzických osob, průměr ČR je překročen o 8,8 procentního bodu. Tato skutečnost bezprostředně souvisí s nadprůměrným podílem bytů v rodinných domech, u kterých je vlastnictví fyzickými osobami dominantní (v kraji 93,5 %). U bytů v bytových domech mají nejvyšší zastoupení byty v domech spoluvlastněných vlastníky bytů, následují byty v domech patřících bytovým družstvům. Z téměř 3 000 bytů v ostatních budovách je více než polovina v domech vlastněných obcemi či státem.

Tab. 7.2.4 Obydlené byty podle druhu domu a právního důvodu užívání bytu

	Celkem		v tom					
			v rodinných domech		v bytových domech		v ostatních budovách	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Obydlené byty	196 288	100,0	108 878	100,0	84 414	100,0	2 996	100,0
v tom podle právního důvodu užívání bytu:								
ve vlastním domě	88 567	45,1	87 666	80,5	653	0,8	248	8,3
v osobním vlastnictví	35 138	17,9	22	0,0	35 097	41,6	19	0,6
jiné bezplatné užívání	9 406	4,8	9 134	8,4	224	0,3	48	1,6
nájemní	35 193	17,9	4 364	4,0	28 989	34,3	1 840	61,4
družstevní	13 933	7,1	46	0,0	13 884	16,4	3	0,1
jiný důvod užívání bytu	2 189	1,1	1 339	1,2	760	0,9	90	3,0
nezjištěno	11 862	6,0	6 307	5,8	4 807	5,7	748	25,0

V bytových domech je více bytů v osobním vlastnictví než bytů nájemních

Struktura bytů podle právního důvodu jejich užívání je též do značné míry ovlivněna podílem bytů v rodinných domech na celkovém počtu bytů. V kraji je 45,1 % bytů ve vlastním domě, to je o 9,3 procentního bodu nad republikovým průměrem. Téměř shodný je v kraji počet nájemních bytů a bytů v osobním vlastnictví, přitom v ČR převažuje zastoupení nájemních bytů (vliv Hlavního města Prahy a Moravskoslezského kraje). Nejvíce nájemních bytů v kraji (42 %) je v domech vlastněných obcemi či státem, 18 % v domech fyzických osob, 18 % v družstevních domech a 13 % v domech ve společném vlastnictví vlastníků bytů. Většina (85 %) bytů v osobním vlastnictví je v kraji v domech spoluvlastněných vlastníky bytů, zbytek připadá především na domy s kombinací vlastníků. Podprůměrný je v kraji podíl družstevních bytů. Tři čtvrtiny z nich jsou v domech vlastněných bytovými družstvy a zbytek v domech s kombinací vlastníků.

Tab. 7.2.5 Obydlené byty podle stáří a druhu domu

	Celkem	z toho v domech podle období výstavby nebo rekonstrukce							
		1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011
Obydlené byty	196 288	15 905	22 142	17 296	25 235	45 137	27 769	21 059	18 674
%	100,0	8,1	11,3	8,8	12,9	23,0	14,1	10,7	9,5
v tom:									
v rodinných domech	108 878	13 038	16 635	6 662	11 466	21 429	13 991	11 431	12 622
%	100,0	12,0	15,3	6,1	10,5	19,7	12,9	10,5	11,6
v bytových domech	84 414	2 513	5 303	10 515	13 670	23 465	13 468	9 061	5 475
%	100,0	3,0	6,3	12,5	16,2	27,8	16,0	10,7	6,5
v ostatních budovách	2 996	354	204	119	99	243	310	567	577
%	100,0	11,8	6,8	4,0	3,3	8,1	10,3	18,9	19,3

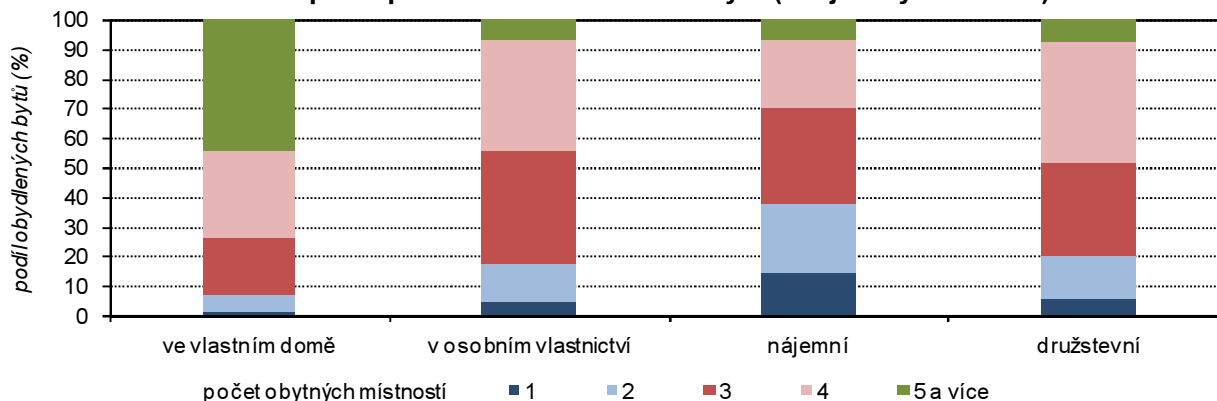
Nejvíce bytů je z let 1971 - 1980

Téměř čtvrtina obydlených bytů v kraji byla postavena (rekonstruována) v letech 1971 – 1980. V té době vrcholila výstavba bytových domů, zejména panelových sídlišť ve městech; z 23 465 bytů v bytových domech z let 1971 – 1980 jich je 68 % v panelových domech. Ze stejného období pochází i pětina všech bytů v rodinných domech. Po roce 2000 se ve větším rozsahu stavěly budovy, které nesloužily pouze k bydlení. V kategorii ostatní budovy spadá do období 2001 – 2011 pětina bytů, přitom v bytových domech je to jen 6,5 % bytů.

V kraji převažují byty se 4 a více obytnými místnostmi

Z celkového počtu obydlených bytů v kraji jich nemá kuchyni či kuchyňský kout 2,5 tis., tj 1,3 %. Čtyři pětiny bytů mají kuchyň větší než 8 m². Na rozdíl od předchozích sčítání se tyto větší kuchyně počítají do celkového počtu obytných místností. Obdobně jako v celé ČR jsou v obydleném bytovém fondu v kraji nejvíce zastoupeny byty se čtyřmi obytnými místnostmi. Vyšší podíl bytů v rodinných domech v kraji vede k tomu, že je zde oproti průměru ČR vyšší podíl větších bytů (o 2,6 procentního bodu u bytů s 5 a více obytnými místnostmi a o 1,0 procentního bodu u bytů se 4 místnostmi). Při SLDB 2011 byl zjišťován i počet obytných místností menších než 8 m². Jejich počet 102,5 tis. v kraji znamená, že zde v průměru na 1 byt připadalo 0,5 obytné místnosti s plochou 4,0 - 7,9 m². Nejčastěji se menší místnosti vyskytovaly v bytech s jednou větší obytnou místností (měly v průměru 0,8 další malé obytné místnosti).

Graf 7.4 Obydlené byty podle počtu obytných místností s plochou 8 m² a více a podle právního důvodu užívání bytu (ze zjištěných hodnot)

Nájemní byty mají v průměru méně obytných místností

Téměř polovina obydlených bytů ve vlastním domě má 5 a více obytných místností (s plochou 8 m² a více), zatímco 1 obytnou místnost má jen 1,7 % bytů. Na 1 byt ve vlastním domě připadá v průměru 4,4 obytné místnosti, tj. o 0,6 místnosti více, než je průměr všech obydlených bytů v kraji. Příliš se neliší struktura bytů v osobním vlastnictví a družstevních bytů. Podíl bytů s 1 obytnou místností je zde menší než 6 %, podíl bytů s 5 a více místnostmi je cca 7 %. V družstevních bytech je však mírně vyšší podíl bytů se 4 místnostmi. Shodný je však průměrný počet obytných místností – 3,3. Nájemní byty v kraji mají v průměru 2,9 obytné místnosti, přitom 1 obytnou místnost má 14 % nájemních bytů a jen 7 % bytů má 5 a více obytných místností.

Tab. 7.2.6 Obydlené byty podle velikosti bytu a velikostních skupin obcí

	Obydlené byty	z toho podíl bytů podle počtu obytných místností s plochou 8 m ² a více (%)				
		1	2	3	4	5 a více
Kraj celkem	196 288	4,9	10,9	25,2	28,5	23,9
v tom obce s počtem obyvatel:						
do 199	5 370	2,4	8,5	24,5	27,6	30,4
200 - 499	19 533	2,5	7,7	22,7	27,5	33,8
500 - 999	23 500	2,8	8,2	22,3	27,6	33,7
1 000 - 4 999	40 372	4,5	9,1	23,0	27,7	29,7
5 000 - 19 999	59 641	4,8	12,8	27,4	28,4	19,9
20 000 - 49 999	9 458	5,6	13,6	23,8	32,7	17,0
50 000 a více	38 414	8,0	12,7	27,9	29,6	13,5

Třetina bytů v obcích s 200 – 999 obyvateli má 5 a více obytných místností

Nejnižší podíl bytů s 1 obytnou místností je v kraji v nejmenších obcích, se 2 místnostmi v obcích s 200 – 499 obyvateli a se 3 místnostmi v obcích s 500 – 999 obyvateli. Naproti tomu nejvyšší podíl bytů se 3 obytnými místnostmi je v krajském městě, se 4 místnostmi v Chrudimi (jediném zástupci v kategorii obcí s 20 – 50 tis. obyvateli) a s 5 a více místnostmi v obcích s 200 – 999 obyvateli. V průměru připadá v kraji na 1 obydlý byt 3,8 obytné místnosti s plochou 8 m² a více. Nad tímto průměrem jsou byty v obcích do 5 tis. obyvatel, z obcí mají nejvíce obytných místností na byt Třebosice (5,1), Srch (5,0), Spořil a Rabštejnská Lhota (v obou 4,9). Pod krajským průměrem se pohybuje průměrný počet místností ve městech, nejnižší je v Pardubicích a Chvaleticích (v obou 3,4 obytné místnosti na byt) a z ostatních obcí v Želivsku (3,1), Rudolticích (3,2), Rybitví a Vlčkově (v obou 3,4).

Tab. 7.2.7 Obydlené byty podle stáří a druhu domu a podle velikosti bytu

	Celkem	z toho v domech podle období výstavby nebo rekonstrukce							
		1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011
Rodinné domy									
Obydlené byty	108 878	13 038	16 635	6 662	11 466	21 429	13 991	11 431	12 622
z toho s počtem obytných místností s plochou 8 m ² a více (%):									
1	1,9	3,6	2,2	2,3	1,6	1,4	1,4	1,8	1,3
2	6,5	13,2	9,1	8,1	6,5	4,3	3,5	4,6	3,6
3	20,5	27,7	26,3	30,2	26,7	19,6	14,0	14,1	10,5
4	27,6	27,7	30,9	28,4	30,5	33,0	26,0	24,1	18,3
5 a více	38,4	22,3	26,7	26,3	31,1	38,5	51,4	50,7	60,7
Bytové domy									
Obydlené byty	84 414	2 513	5 303	10 515	13 670	23 465	13 468	9 061	5 475
z toho s počtem obytných místností s plochou 8 m ² a více (%):									
1	8,0	10,4	7,7	4,0	7,8	7,2	7,1	12,9	13,6
2	16,5	21,1	29,2	13,2	9,8	14,2	15,4	23,5	25,7
3	31,7	32,0	29,6	53,1	40,9	28,6	21,2	18,9	30,1
4	30,1	15,5	14,5	19,8	32,0	38,2	38,0	29,0	15,9
5 a více	5,7	6,1	4,8	3,1	3,0	5,5	11,4	5,6	4,8

Byty v rodinných domech v kraji mají nejčastěji 5 a více obytných místností, byty v bytových domech jen 3

Obydlené byty v rodinných domech mají v kraji v průměru 4,3 obytných místností, zatímco byty v bytových domech o 1,2 obytné místnosti méně. Zastoupení bytů s 1 obytnou místností je v rodinných domech čtyřikrát menší než v bytových domech, zatímco zastoupení bytů s 5 a více místnostmi je v rodinných domech téměř 7x vyšší než v bytových domech. V rodinných domech je tato skupina největších bytů nejpočetnější. Naproti tomu v bytových domech má nejvíce bytů 3 obytné místnosti. Z hlediska období výstavby se byty v rodinných domech stavěly s nejvíce obytnými místnostmi po roce 2000, v bytových domech v období 1981 – 1990.

K ohřevu teplé vody využívalo v roce 2011 sluneční energii jen 475 domácností

Technická vybavenost bytů v kraji mírně zaostává za republikovým průměrem. Plyn je zaveden do 67,5 % bytů (z celkového počtu bytů se zjištěným vybavením), což je o 1,2 procentního bodu pod průměrem ČR. Podíl bytů s vodovodem se téměř neliší od celostátní úrovně (99,6 %), bytů s teplou vodou je však v kraji 97,7 %, tedy o 0,5 procentního bodu méně než v celé ČR. Nejrozšířenějším zdrojem teplé vody je elektrický ohřivač (38 % bytů), následuje plynový ohřivač (27 %), zdroj mimo budovu (23 %) a jiný či kombinovaný zdroj (5 %). Solární energie byla v roce 2011 využívána k ohřevu teplé vody pouze ve 475 bytech (tj. v 0,2% bytů se zjištěnou vybaveností).

Kraj má v rámci ČR nejnižší podíl bytů napojených na kanalizační síť

Největší zápornou odchylku (9,6 procentního bodu) má kraj u podílu bytů s napojením na kanalizační síť; hodnota 70,1 % napojených bytů je mezi kraji nejnižší. Naproti tomu podíl bytů s připojením na žumpu či jímku je v mezikrajském srovnání nejvyšší (27,0 % při průměru ČR 18,6 %). Poměrně málo je v kraji rozšířená vlastní čistička odpadních vod; je na ni napojeno méně než 3 % bytů. Vlastní splachovací záchod nemá v kraji 4 108 bytů (se zjištěným vybavením), z toho tzv. „suchý záchod“ má 3 234 bytů. Vlastní koupelnu či sprchový kout nemá 2 687 bytů, z toho obyvatelé 1 757 bytů nemají koupelnu ani sprchový kout vůbec k dispozici. Vybavenost bytů vlastním WC (97,8 %) tak zaostává za průměrem ČR o 0,6 procentního bodu a vybavenost vlastní koupelnou (98,6 %) se téměř neliší od republikového průměru.

Tab. 7.2.8 Obydlené byty podle technické vybavenosti, druhu domu a velikostních skupin obcí

	Obydlené byty	z toho podíl bytů podle technické vybavenosti (%) ¹⁾						
		plyn zaveden do bytu	vodovod v bytě	teplá voda	přípoj na kanalizační síť	žumpa, jímka	vlastní splachovací záchod	vlastní koupelna, sprchový kout
Rodinné domy								
Kraj celkem	108 878	62,5	99,4	96,3	51,1	44,8	96,3	97,7
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	5 030	41,0	98,8	92,4	13,4	81,4	93,5	96,5
200 - 499	18 018	48,1	99,2	94,6	23,9	69,9	94,5	97,0
500 - 999	20 431	48,7	99,4	95,8	31,1	62,9	95,7	97,6
1 000 - 4 999	28 541	62,7	99,4	96,4	50,0	45,1	96,3	97,8
5 000 - 19 999	25 604	74,3	99,7	97,7	77,3	21,3	97,5	98,0
20 000 - 49 999	2 606	91,5	99,7	98,0	81,7	14,8	99,0	98,7
50 000 a více	8 648	93,2	99,9	98,8	91,7	7,8	98,9	99,1
Bytové domy								
Kraj celkem	84 414	74,6	99,9	99,6	94,3	4,5	99,8	99,6
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	282	37,8	100,0	98,0	13,6	80,3	98,8	99,6
200 - 499	1 296	50,5	100,0	98,8	41,1	47,7	99,8	99,8
500 - 999	2 728	49,2	100,0	99,1	49,5	33,2	99,4	99,5
1 000 - 4 999	11 019	64,3	99,9	99,3	84,2	12,3	99,6	99,2
5 000 - 19 999	33 160	72,8	99,9	99,6	98,2	1,8	99,7	99,7
20 000 - 49 999	6 733	83,8	100,0	99,3	98,4	1,5	99,9	99,4
50 000 a více	29 196	82,0	100,0	99,8	99,9	0,1	99,9	99,8

¹⁾ podíl z úhrnu obydlených bytů se zjištěným technickým vybavením

Na kanalizační síť je v obcích do 500 obyvatel napojena méně než čtvrtina bytů

Významné rozdíly v technické vybavenosti bytů jsou v kraji jak mezi byty v rodinných a bytových domech, tak z hlediska velikosti obcí. Obecně je vyšší vybavenost bytů v bytových domech a s rostoucí velikostí obcí roste vybavenost bytů v rodinných i bytových domech. Méně než polovina bytů má plyn zaveden v obcích do 1 000 obyvatel. V obcích s více než 5 tis. obyvateli jsou častěji napojeny na plyn byty v rodinných domech. Většina ze 4 186 bytů v kraji bez teplé vody je koncentrována v rodinných domech v malých obcích. Dosud probíhalo budování kanalizace a jejího napojení na čistírnu odpadních vod především ve větších obcích, proto zůstává v kraji více než polovina bytů v obcích do 1 000 obyvatel bez napojení na kanalizační síť. Zatímco podíl bytů v bytových domech s vlastním WC a koupelnou se v kraji blíží ke stu procent,

má v obcích do 200 obyvatel v rodinných domech vlastní splachovací záchod jen 93,5 % bytů a vlastní koupelnu či sprchový kout 96,5 % bytů.

Nízký podíl bytů je napojen na kanalizační síť v Králikách

Mezi městy, sídly SO ORP, jsou značné rozdíly zejména v podílu bytů napojených na plyn a na kanalizační síť. Nejvyšší podíl obydlených bytů s plynovou přípojkou mají Svitavy (89 %) a Chrudim (86 %). Naproti tomu nejmenší podíl byl zjištěn v Žamberku (40 %) a v Poličce (52 %). Nejvyšší podíl bytů napojených na kanalizační síť mají Pardubice (98 %), Chrudim a Svitavy (obě města 94 %). Méně než tři čtvrtiny bytů jsou na kanalizační síť napojeny v Králikách.

Tab. 7.2.9 Obydlené byty podle způsobu vytápění a druhu domu

	Celkem	z toho podle způsobu vytápění (%)							
		ústřední topení				etážové topení		kamna	
		celkem	z toho			celkem	z toho na plyn	celkem	z toho na plyn
			kotelna mimo dům	kotelna v domě					
			celkem	z toho na plyn					
Obydlené byty	196 288	78,4	24,8	53,1	33,6	9,7	7,9	8,8	2,6
v tom:									
v rodinných domech	108 878	82,1	0,7	81,1	48,2	4,6	3,0	10,0	2,0
v bytových domech	84 414	73,9	56,1	17,1	14,4	16,3	14,3	7,2	3,6
v ostatních budovách	2 996	69,9	16,9	51,7	42,3	6,5	4,4	6,4	0,9

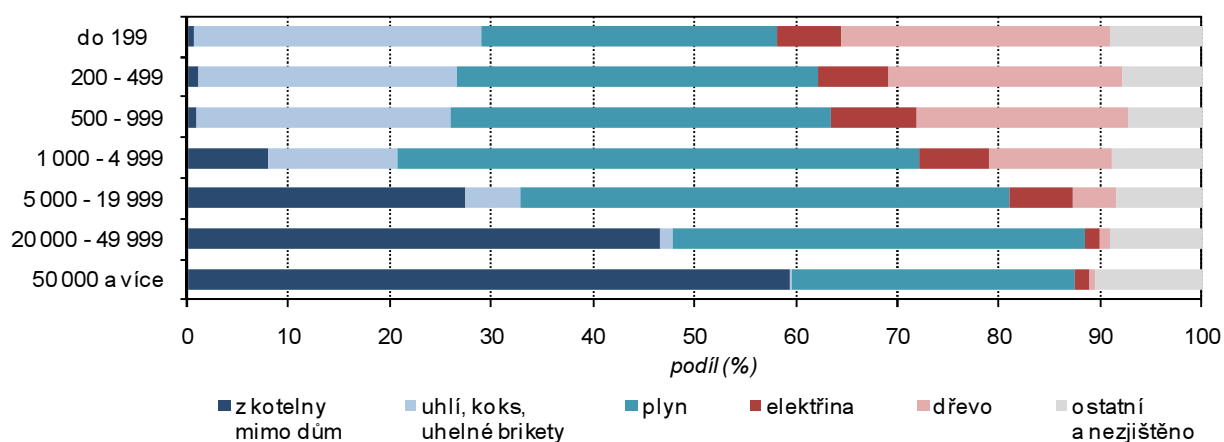
Ústřední topení slouží k vytápění téměř 80 % bytů

Téměř čtyři pětiny bytů v kraji jsou vytápěny ústředním topením. Jen necelá třetina z těchto bytů je vytápěna z kotelny umístěné mimo dům. U bytů v bytových domech je však jejich podíl více než dvoutřetinový. V malých obcích do 200 obyvatel je podíl bytů s ústředním topením 74 %, zatímco v krajském městě je to 87 %. Etážové vytápění má desetina bytů v kraji, nejvyšší podíl takto vytápěných bytů je v obcích s 5 – 20 tisíci obyvateli (15 %), v obcích do 500 obyvatel je to jen 5 %. V obcích do 200 obyvatel je nejvyšší podíl bytů vytápěných kamny (více než 14 %).

Nejvíce bytů je v kraji vytápěno plynem

Z hlediska energie používané k vytápění bytů v kraji je nejvíce zastoupen plyn (více než 40 %). Necelá čtvrtina bytů je vytápěna ze zdroje mimo dům, přičemž v tomto případě není známo, z čeho je teplo vyráběno; zejména je to uhlí (elektrárny) a plyn (především menší teplárny a blokové kotelny). I přes pokles jsou i nadále k vytápění využívána pevná fosilní paliva (uhlí, koks a uhelné brikety); jimi je vytápěno 11 % bytů. Zvyšuje se počet bytů vytápěných dřevem popř. dřevěnými briketami (v kraji na více než 9 % bytů, v ČR 7 %).

Graf 7.5 Obydlené byty podle energie používané k vytápění podle velikostních skupin obcí

V nejmenších obcích je dřevem vytápěna čtvrtina bytů

V obcích do 200 obyvatel je podíl bytů vytápěných plynem podprůměrný (29 %), zato je zde nejvyšší podíl bytů, které využívají uhlí (28 %) a dřevo (26 %). Nejvyšší podíl bytů vytápěných elektřinou je v obcích s 500 – 999 obyvateli (téměř 9 %), přitom krajský průměr je o třetinu nižší.

7.3. Úroveň bydlení

V kraji je nadprůměrný podíl standardních bytů

Na rozdíl od předchozích sčítání, kdy byla kvalita bytů charakterizována čtyřmi kategoriemi (I. – IV.), byl bytový fond v roce 2011 tříděn na byty standardní a byty se sníženou kvalitou. Pro nedostatek relevantních dat nebyly v kraji podle typu zaříděny 4 tisíce obydlených bytů. V porovnání s celostátním průměrem je v kraji podíl standardních bytů vyšší o 1,5 procentního bodu. Více jsou zde zastoupeny byty bez ústředního topení s úplným příslušenstvím. Nadprůměrný je v kraji podíl standardních bytů v bytových domech, a to s ústředním topením a úplným příslušenstvím. Naproti tomu výrazně pod průměrem je podíl standardních bytů v ostatních budovách. Právě v těchto domech je nejvyšší podíl bytů s nezjištěnou kvalitou (jedna šestina bytů v ostatních budovách).

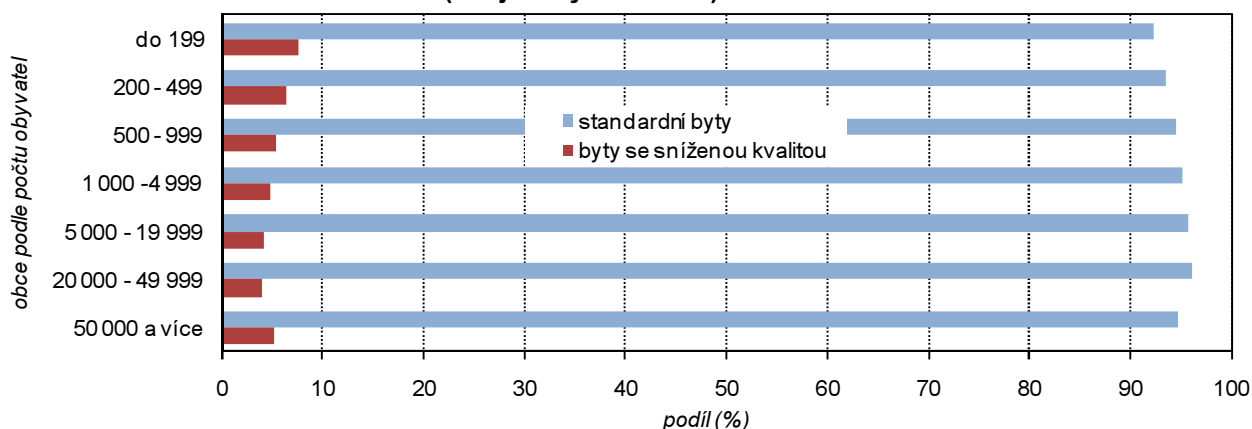
Tab. 7.3.1 Obydlené byty podle druhu domu a podle typu (kvality) bytu

	Celkem		v tom					
			v rodinných domech		v bytových domech		v ostatních budovách	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Obydlené byty	196 288	100,0	108 878	100,0	84 414	100,0	2 996	100,0
z toho podle typu (kvality):								
byty standardní celkem	182 657	93,1	101 214	93,0	79 199	93,8	2 244	74,9
v tom:								
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	171 716	87,5	93 081	85,5	76 516	90,6	2 119	70,7
s ústředním topením a částečným příslušenstvím	2 119	1,1	1 667	1,5	413	0,5	39	1,3
bez ústředního topení a s úplným příslušenstvím	8 822	4,5	6 466	5,9	2 270	2,7	86	2,9
byty se sníženou kvalitou	9 633	4,9	5 858	5,4	3 520	4,2	255	8,5

Nízký podíl bytů se sníženou kvalitou je u bytů družstevních a v osobním vlastnictví

Značné rozdíly jsou v kraji v podílu bytů se sníženou kvalitou z hlediska právního důvodu užívání bytu. Byty nižší kvality se téměř nevyskytují mezi družstevními byty ani mezi byty v osobním vlastnictví. Podprůměrný je podíl bytů se sníženou kvalitou i u nájemních bytů a bytů ve vlastním domě. Naproti tomu sníženou kvalitou má více než polovina bytů s nezjištěným právním důvodem užívání bytu. Z toho lze vyvodit, že zařazení cca dvou třetin bytů do kategorie bytů se sníženou kvalitou není jednoznačné, protože šlo o přiřazení na základě neúplných údajů.

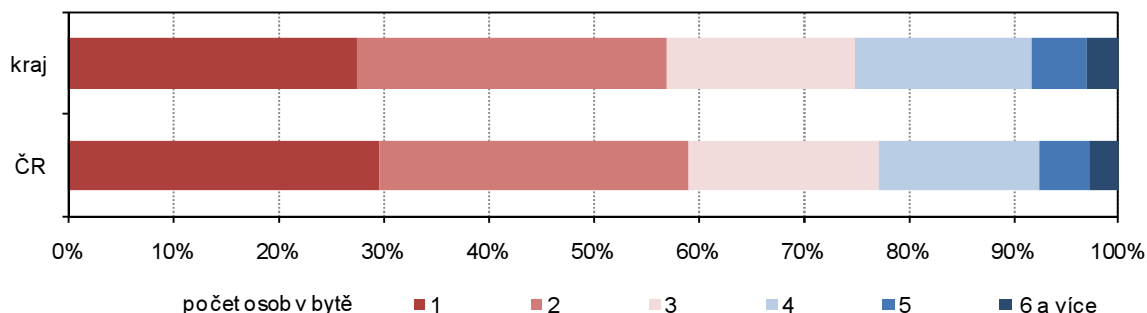
Graf 7.6 Obydlené byty podle typu a velikostních skupin obcí (ze zjištěných hodnot)

Nejvyšší podíl bytů se sníženou kvalitou je v nejmenších obcích

Z hlediska velikosti obcí je nejmenší podíl bytů se sníženou kvalitou ve městech s 5 – 50 tis. obyvateli, nejvyšší v nejmenších obcích a v krajském městě. Z územního hlediska je výrazně nadprůměrný podíl bytů se sníženou kvalitou ve správních obvodech ORP Moravská Třebová a Králíky. Nejpříznivější situace je ve správních obvodech ORP Ústí nad Orlicí, Lanškroun a Žamberk.

Graf 7.7 Obydlené byty podle počtu osob v bytě

Nejvíce bytů je obydleno dvěma osobami

Oproti celostátnímu průměru je v kraji o 2 procentní body méně bytů obydlených jen jednou osobou, nadprůměrný je podíl bytů obydlených 4 a 5 osobami. Nejvíce bytů v kraji je obydleno dvěma osobami (29 %). V bytech s 1 obytnou místností žije nejčastěji 1 osoba (62 % bytů), jednou osobou je též obydlena téměř polovina (48 %) bytů se 2 obytnými místnostmi. Byty se 3 a 4 místnostmi obývají nejčastěji 2 osoby, byty s 5 a více místnostmi nejčastěji 4 osoby. Nejvíce bytů (28,5 %) má 4 obytné místnosti, přitom nejvíce jednotlivců (15 547) žije v bytech se 3 místnostmi, 2 a 3 osoby jsou nejčastěji v bytech se 4 místnostmi, 4 a více osob v bytech s 5 a více místnostmi. Nejvíce osob (30,5 %) však bydlí v bytech s 5 a více místnostmi.

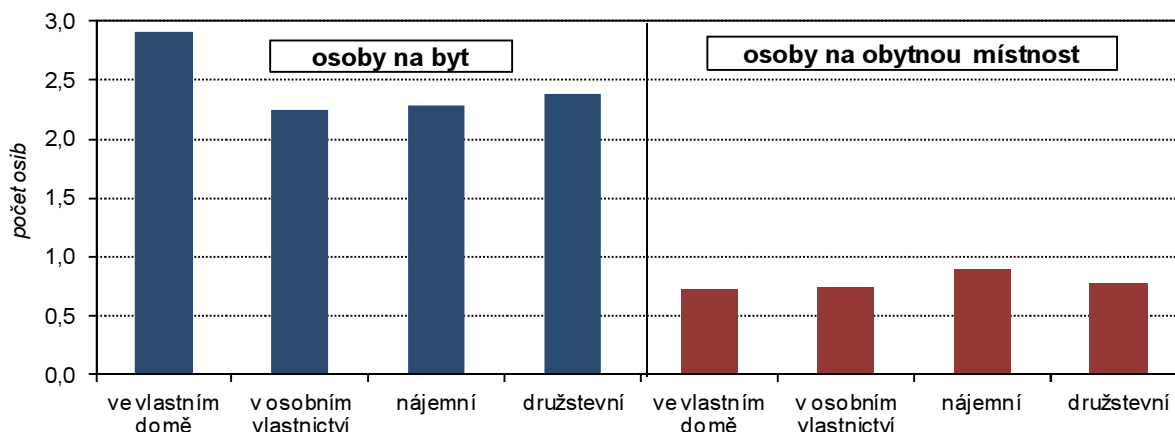
Tab. 7.3.2 Charakteristiky úrovně bydlení v obydlených bytech podle druhu domu

	Bydlící osoby v bytech		Obytné místnosti 8 m ² a více		Průměrný počet osob na 1 obytnou místnost	Plocha bytů (tis. m ²)		Obytná plocha (m ²)	
	celkem	na 1 byt	celkem	na 1 byt		celková	obytná	na 1 byt	na 1 osobu
Obydlené byty celkem	498 743	2,54	693 258	3,78	0,76	15 822	11 826	66,5	32,3
v tom:									
v rodinných domech	303 832	2,79	444 415	4,30	0,72	10 553	7 757	77,8	34,9
v bytových domech	188 525	2,23	242 876	3,13	0,80	5 121	3 959	52,2	28,9
v ostatních budovách	6 386	2,13	5 967	2,68	0,95	148	110	51,1	28,1

Velikost bytů je v kraji nadprůměrná, průměrný počet osob na byt je též vyšší

Obydlené byty v kraji jsou oproti průměru ČR větší o 2,3 m² celkové plochy, o 1,2 m² obytné plochy a mají o 0,08 obytné místnosti (větší než 8 m²) na 1 byt více. Vzhledem k tomu, že v kraji připadá na byt vyšší průměrný počet osob (o 0,07 osoby), neliší se od celostátního průměru počet osob na obytnou místnost a obytná plocha na osobu je v kraji dokonce 0,2 m² pod republikovým průměrem. Byty v rodinných domech jsou v kraji více zalidněny než byty v domech bytových, mají však v průměru obytnou plochu o 25,6 m² větší, a proto je v nich obytná plocha na osobu větší o 6 m².

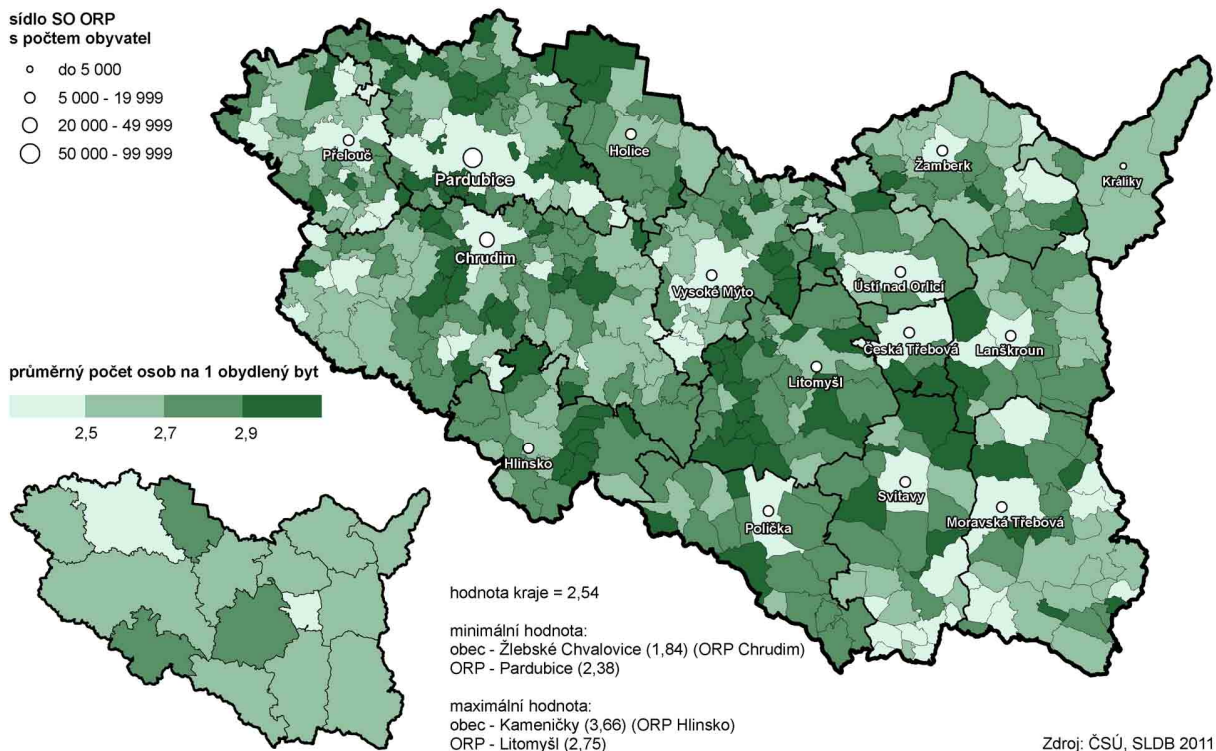
Graf 7.8 Průměrný počet osob na byt a obytnou místnost 8 m² a více podle právního důvodu užívání bytu

V nájemních bytech připadá na osobu nejmenší obytná plocha

Zatímco největší průměrný počet osob na byt v kraji připadá na byty ve vlastním domě a nejméně na byty v osobním vlastnictví, z pohledu počtu osob na obytnou místnost jsou nejzaldiněnější nájemní byty. V těchto bytech je i nejmenší obytná plocha na osobu (28,1 m², přitom u bytů ve vlastním domě je to 34,6 m²).

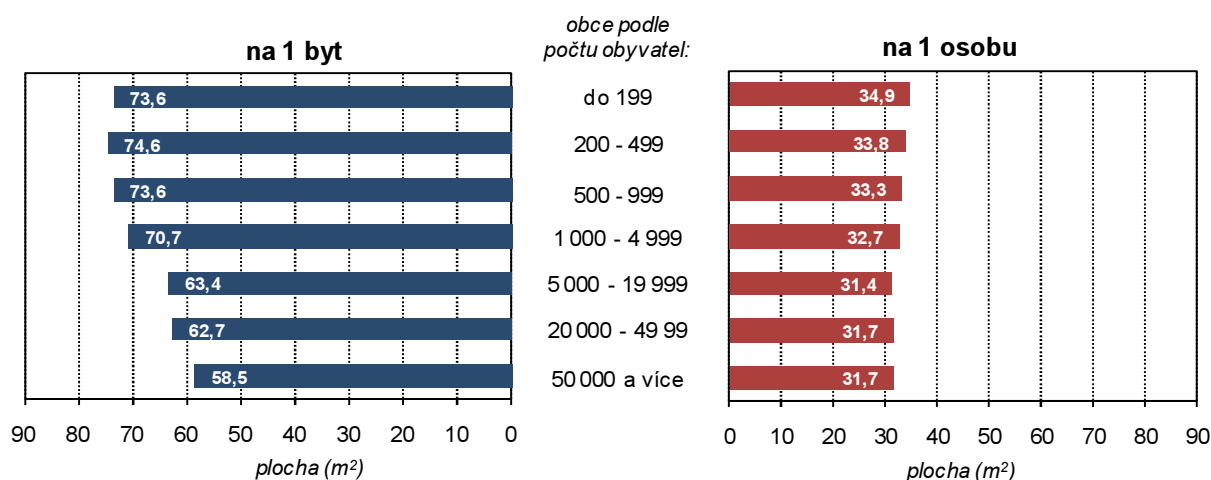
Průměrný počet osob v obydlených bytech v obcích a správních obvodech ORP Pardubického kraje

Nejvyšší průměrný počet osob na byt je na Litomyšlsku

Mezi správními obvody ORP kraje se průměrný počet osob na obydlený byt pohybuje od 2,4 v SO ORP Pardubice po 2,7 v SO ORP Litomyšl, Holice a Hlinsko. Výrazně větší rozdíly jsou mezi jednotlivými obcemi. V obci s nejvyšším počtem osob na byt – Kameničkách je v bytech v průměru dvojnásobný počet osob než v obci s nejnižší hodnotou (Žlebské Chvalovice).

Graf 7.9 Průměrná obytná plocha na 1 byt a na 1 osobu podle velikostních skupin obcí

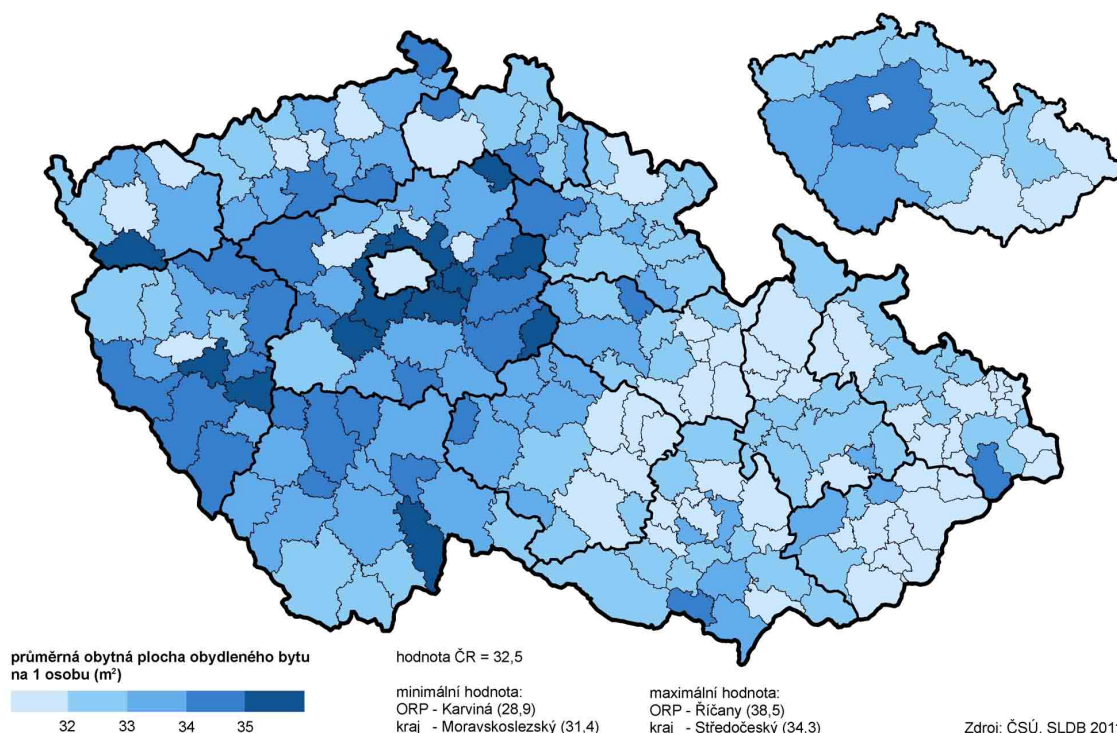

S rostoucí velikostí obcí se obytná plocha na osobu zmenšuje

Největší byty z hlediska průměrné obytné plochy jsou v kraji v obcích s 200 – 499 obyvateli, z hlediska průměrného počtu obytných místností s plochou 8 m² a více se neliší byty ve třech nejnižších velikostních skupinách, tj. v obcích do 999 obyvatel (4,1 místnosti na byt). Nejmenší byty jsou v průměru

v nejvyšší velikostní kategorii obcí, tj. v krajském městě, jak z hlediska obytné plochy (58,5 m²), tak i počtu obytných místností (3,4). Obytná plocha na osobu se s rostoucí velikostí obce zmenšuje (z 34,9 m² v obcích do 200 obyvatel na 31,7 m² v krajském městě).

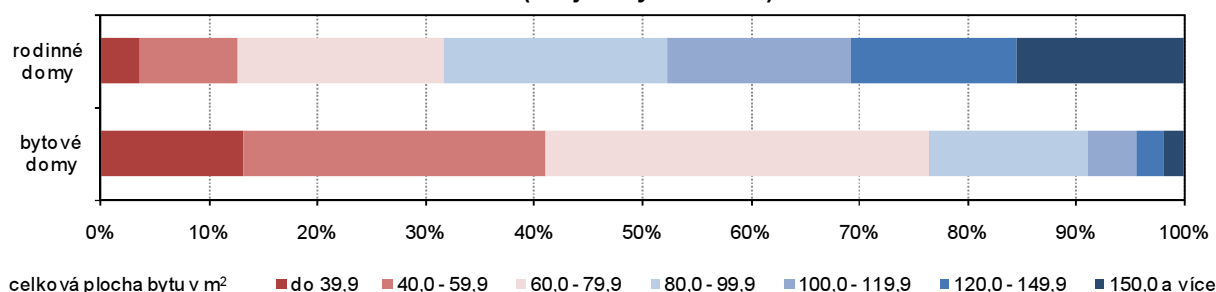
Obytná plocha bytů ve správních obvodech ORP a krajích

Největší byty jsou na Holicku a Litomyšlsku

Z územního hlediska jsou v kraji největší byty ve správních obvodech ORP Holice (76 m² obytné plochy) a Litomyšl (72 m²), nejmenší v SO ORP Česká Třebová (62 m²) a Pardubice (63 m²). Největší byty v rodinných domech jsou v SO ORP Pardubice, byty v bytových domech v SO ORP Holice. Z jednotlivých obcí kraje byla největší obytná plocha bytu zjištěna v Třebosicích (102 m²), následuje Barchov (96 m²), Spojil a Býšť (po 94 m²). Velké byty jsou především v obcích v blízkosti krajského města, ve kterých probíhala intenzivní výstavba rodinných domů po roce 2000 (obecně jsou byty v rodinných domech postavené v kraji v období 2001 – 2011 téměř o čtvrtinu větší než všechny byty v rodinných domech v kraji). Nejmenší byty jsou v Rudolticích (53 m²) a v Rybitví (54 m²), přitom v Rudolticích tato skutečnost souvisí s výstavbou velkého počtu malometrážních bytů v bytových domech v období 2001 – 2011.

Graf 7.10 Obydlené byty v rodinných a bytových domech podle celkové plochy bytu (ze zjištěných hodnot)

Celková plocha 1 bytu v rodinných domech je v průměru o polovinu větší než bytu v bytových domech

Na 1 byt připadá v kraji v průměru 89 m² celkové plochy, přitom byty v rodinných domech jsou o 17 m² větší a byty v bytových domech o 21 m² menší. Nejvíce bytů v kraji (26 %) má celkovou plochu bytu mezi 60 a 80 m², desetina bytů je větších než 150 m² a pouhých 8 % bytů má celkovou plochu bytu menší než 40 m². Značné rozdíly ve struktuře z hlediska celkové plochy jsou mezi byty

v rodinných a bytových domech. Nejvíce – 21 % – bytů v rodinných domech má v kraji plochu 80 – 100 m², 16 % bytů je větších než 150 m² a jen 4 % bytů nedosahuje 40 m². Byty v bytových domech mají nejčastěji plochu 60 – 80 m² (35 %), bytů nad 150 m² jsou 2 %, zatímco bytů do 40 m² je více než 13 %.

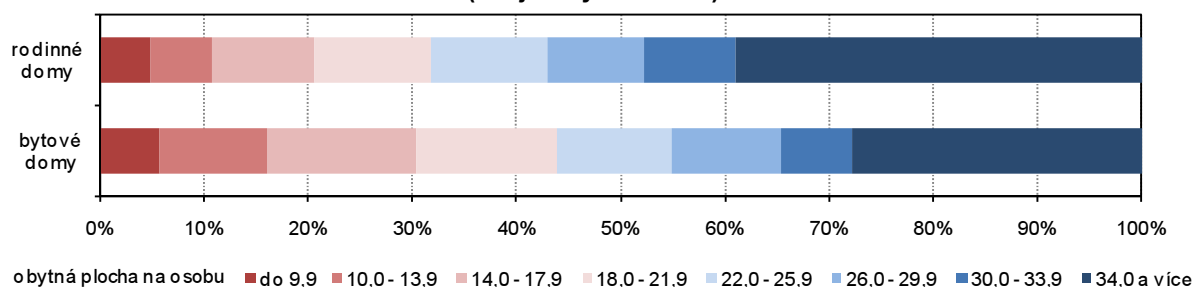
Tab. 7.3.3 Obydlené byty podle druhu domu a obytné plochy bytu

	Obydlené byty				Struktura obydlých bytů (%)			
	celkem	v tom			celkem	v tom		
		v rodinných domech	v bytových domech	v ostatních budovách		v rodinných domech	v bytových domech	v ostatních budovách
Obydlené byty	196 288	108 878	84 414	2 996	100,0	100,0	100,0	100,0
z toho s obytnou plochou v m ² :								
do 19,9	7 307	2 802	4 133	372	3,7	2,6	4,9	12,4
20,0 - 29,9	8 920	2 167	6 366	387	4,5	2,0	7,5	12,9
30,0 - 39,9	13 406	4 320	8 834	252	6,8	4,0	10,5	8,4
40,0 - 49,9	25 565	9 085	16 278	202	13,0	8,3	19,3	6,7
50,0 - 59,9	30 543	12 553	17 769	221	15,6	11,5	21,0	7,4
60,0 - 69,9	24 683	14 214	10 283	186	12,6	13,1	12,2	6,2
70,0 - 79,9	19 027	13 004	5 884	139	9,7	11,9	7,0	4,6
80,0 - 99,9	24 382	19 699	4 501	182	12,4	18,1	5,3	6,1
100,0 - 119,9	12 140	11 072	962	106	6,2	10,2	1,1	3,5
120,0 - 149,9	7 245	6 885	309	51	3,7	6,3	0,4	1,7
150,0 a více	4 544	3 944	556	44	2,3	3,6	0,7	1,5

Nejvíce bytů v kraji má obytnou plochu 50 – 60 m²

Obytná plocha jednoho bytu je v kraji 66,5 m², tzn., že je o 22,5 m² menší než plocha celková. Nejčtenější jsou v kraji byty s obytnou plochou 50 – 60 m² (téměř 16 %), následují byty s 40 – 50 m². Pouze 7 307 bytů je menších než 20 m²; 57 % z nich je v bytových domech. Naproti tomu 4 544 bytů má obytnou plochu větší než 150 m², z nich je 87 % v rodinných domech. Byty v rodinných domech mají nejčastěji 80 – 100 m², byty v bytových domech 50 – 60 m² a byty v ostatních budovách 20 – 30 m² (nejčastěji v penzionech pro důchodce).

Graf 7.11 Obydlené byty v rodinných a bytových domech podle obytné plochy na osobu (ze zjištěných hodnot)

Nejmenší plocha na osobu je v nájemních a družstevních bytech

Obytná plocha na osobu je v kraji 32,3 m² při republikovém průměru 32,5 m². Nejmenší plocha připadá na osobu v nájemních a družstevních bytech (28,1 m², resp. 28,3 m²). Podprůměrná plocha na osobu je i v bytech v osobním vlastnictví (29,9 m²). V rodinných domech připadá v kraji na osobu v průměru 34,9 m², tj. o 1,2 m² méně než v celé ČR, přitom v 36 % těchto bytů připadá na osobu více než 34 m². V bytech v bytových domech připadá v kraji na osobu 28,9 m² a ve čtvrtině z nich je to plocha větší než 34 m². Méně než 10 m² připadá na osobu v 5 % bytů (ve 4 747 bytech v rodinných a 4 264 bytech v bytových domech).

Největší obytná plocha na osobu je na Holicku

Největší obytná plocha na osobu připadá ve správních obvodech ORP Holice (34,4 m²) a Chrudim (33,3 m²), nejmenší plocha připadá na obyvatele bytů v SO ORP Lanškroun (30,9 m²) a Česká Třebová (31,0 m²). Mezi jednotlivými obcemi mají největší obytnou plochu na osobu k dispozici obyvatelé Biskupic (okres Chrudim) a Hartinkova (v obou po 45,0 m²), nejméně obytné plochy připadá na obyvatele Vysoké a Rudoltic.

7.4. Úroveň bydlení domácností

Nejpříznivější charakteristiky úrovně bydlení jsou v domácnostech jednotlivců

Značné rozdíly byly zjištěny v úrovni bydlení jednotlivých typů domácností. Podle očekávání mají nejpříznivější charakteristiky úrovně bydlení domácnosti jednotlivců i přesto, že jejich byty jsou menší a mají v průměru méně obytných místností. Úplné rodiny žijí ve větších bytech než neúplné rodiny, avšak vzhledem k tomu, že v bytech obývaných úplnými rodinami je vyšší počet bydlících osob, je počet osob na obytnou místnost u obou typů rodin shodný. Méně příznivé podmínky mají rodiny se závislými dětmi (především neúplné rodiny, v jejichž čele je žena). Ty jsou z hlediska počtu osob na obytnou místnost srovnatelné s byty, ve kterých žijí 2 hospodařící domácnosti. Třikrát větší počet osob na obytnou místnost než je krajský průměr žije v bytech se 3 a více hospodařícími domácnostmi.

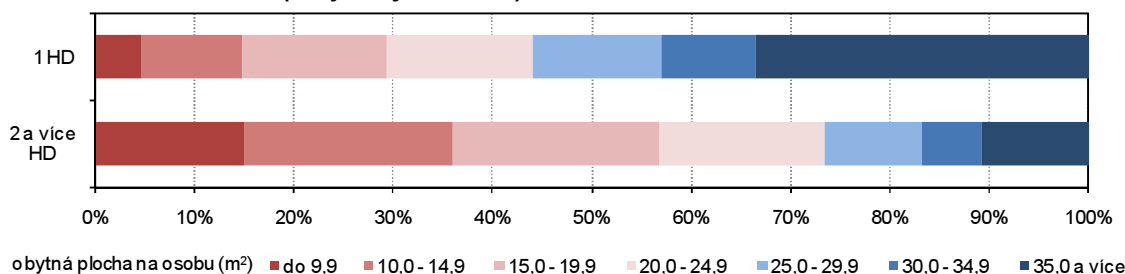
Tab. 7.4.1 Domácnosti bydlící v bytech podle typu a podle úrovně bydlení

	Byty celkem		Počet osob		Obytné místnosti 8 m ² a více na byt	Průměrná obytná plocha bytu (m ²)
	počet	%	na byt	na obytnou místnost		
Bytové domácnosti	196 288	100,0	2,54	0,76	3,78	66,5
tvořené 1 hospodařící domácností	187 799	95,7	2,45	0,74	3,75	65,9
rodinné domácnosti	127 451	64,9	3,07	0,86	4,04	71,1
tvořené 1 rodinou	124 184	63,3	3,01	0,85	1,51	70,7
úplné rodiny	101 510	51,7	3,10	0,85	4,10	72,0
bez závislých dětí	59 051	30,1	2,48	0,71	3,95	67,7
se závislými dětmi	42 459	21,6	3,96	1,04	4,31	77,9
neúplné rodiny	22 674	11,6	2,63	0,85	3,66	64,6
bez závislých dětí	11 165	5,7	2,39	0,74	3,75	65,3
se závislými dětmi	11 509	5,9	2,87	0,96	3,57	63,8
tvořené 2 a více rodinami	3 267	1,7	5,32	1,23	4,92	87,4
domácnosti jednotlivců	54 135	27,6	1,00	0,42	3,05	53,0
vícečlenné nerodinné domácnosti	6 213	3,2	2,49	0,90	3,32	59,5
tvořené 2 hospodařícími domácnostmi (HD)	7 917	4,0	4,26	1,09	4,44	80,3
tvořené 3 a více HD	572	0,3	7,16	2,24	3,88	69,7

Nejnižší podíl bytů se sníženou kvalitou je obýván dvěma společně hospodařícími rodinami

Úroveň bydlení, vyjádřená typem (kvalitou) bytu, ve kterém hospodařící domácnosti žijí, nezávisí ani tak na počtu domácností v bytě jako na typu domácnosti. Nejnižší podíl bytů se sníženou kvalitou byl v roce 2011 v kraji v bytech, ve kterých společně hospodařily 2 rodiny (1,0 % těchto domácností), popř. ve kterých žily úplné rodiny se 2 a více závislými dětmi (1,2 %), či úplné rodiny bez závislých dětí. Nejvyšší podíl bytů se sníženou kvalitou obývaly vícečlenné nerodinné domácnosti (17,7 % domácností), domácnosti jednotlivců (8,3 %) a neúplné rodiny s 1 závislým dítětem (5,8 %).

Graf 7.12 Obydlené byty podle počtu hospodařících domácností (HD) a podle obytné plochy na osobu (ze zjištěných hodnot)

Ve třetině samostatně bydlících domácností připadá na osobu více než 35 m² obytné plochy

Značné rozdíly jsou mezi samostatně a společně bydlícími hospodařícími domácnostmi, porovnáme-li je z hlediska obytné plochy na osobu. V 15 % domácností, které žijí v bytech s další hospodařící domácností, připadá na osobu méně než 10 m² obytné plochy a v 11 % je to více než 35 m². Naproti tomu u necelých 5 % samostatně bydlících domácností připadá na osobu méně než 10 m² a ve třetině domácností je to více než 35 m².

8. Vývoj v letech 1970–2011

8.1. Obyvatelstvo

Pro srovnání v čase jsou využívány údaje o obyvatelstvu podle trvalého (nikoli obvyklého) pobytu

Chceme-li porovnávat výsledky sčítání lidu 2011 s předchozími cenzy, je třeba vzít v úvahu nejen metodické změny definic některých ukazatelů či vyšší podíl nezjištěných dat, ale i fakt, že nově byly definitivní výsledky sčítání zpracovány podle obvyklého (nikoli trvalého) pobytu. Za účelem srovnání v čase však byly vybrané ukazatele SLDB 2011 spočítány i podle trvalého pobytu a bližší pozornost je jim věnována právě v této kapitole hodnotící vývoj od roku 1970.

Podíl obyvatel v menších obcích se od sčítání v roce 1991 zvyšuje

Z následující tabulky je patrné nejen rozsáhlé slučování obcí probíhající v 70. letech minulého století, ale i jejich osamostatňování po roce 1989. Zároveň lze v průběhu 70. a 80. let sledovat úbytek podílu obyvatel v obcích s méně než 5 000 obyvateli doprovázený populačním přírůstkem ve větších městech. Opačný trend se pak začal projevovat (díky suburbanizaci, tj. osidlování zázemí větších měst) od konce 90. let minulého století.

Tab. 8.1.1 Vývoj sídelní struktury podle velikostních skupin obcí (na území kraje k 26. 3. 2011)

	1970		1980		1991		2001		2011	
	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)
Kraj celkem	553	100,0	391	100,0	425	100,0	453	100,0	451	100,0
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	119	3,5	66	1,8	106	2,9	120	3,1	106	2,7
200 - 499	229	15,1	152	9,5	157	10,0	172	10,8	176	11,0
500 - 999	135	19,6	99	14,0	90	12,6	91	13,0	91	12,8
1 000 - 4 999	54	18,8	60	22,1	54	19,2	53	19,9	61	22,2
5 000 - 19 999	15	28,4	15	30,7	16	32,1	15	30,7	15	29,5
20 000 - 49 999	-	-	1	4,0	1	4,6	1	4,7	1	4,5
50 000 a více	1	14,6	1	17,9	1	18,6	1	17,8	1	17,3

Poznámka: obce byly zařazeny do velikostních skupin podle počtu obyvatel zjištěného při příslušném sčítání

Výsledky sčítání potvrzují stárnutí populace

Největší populační přírůstek (téměř 5% v kraji i celé ČR) byl zaznamenán mezi sčítáními v letech 1970 a 1980. Úbytek počtu obyvatel v následujícím interenzálním období byl po sčítání v roce 2001 vystřídán jen mírným růstem (o 1,5% v kraji, resp. 2,5% v celé ČR). Pokles podílu dětí do 14 let v populaci mezi sčítáními v letech 1980 a 2011 (v kraji z 24,0% na 14,6%) byl doprovázen zřetelným nárůstem počtu i podílu osob v nejvyšší věkové kategorii a zpomalujícím se přírůstkem podílu obyvatel v produktivním věku.

Tab. 8.1.2 Obyvatelstvo podle pohlaví a věku podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Počet obyvatel	488 766	512 573	508 718	508 281	516 123
muži	237 025	249 720	248 157	248 935	254 791
0 - 14 let	53 966	62 968	56 187	44 023	38 860
15 - 64 let	157 955	158 576	167 299	176 945	181 553
65 a více let včetně nezjištěného věku	25 104	28 176	24 671	27 967	34 378
ženy	251 741	262 853	260 561	259 346	261 332
0 - 14 let	51 784	59 919	53 376	41 536	36 444
15 - 64 let	161 799	160 254	167 957	174 662	175 464
65 a více let včetně nezjištěného věku	38 158	42 680	39 228	43 148	49 424

Od 90. let minulého století se stále zvyšuje podíl svobodných v populaci

Významné změny jsou patrné ve struktuře obyvatelstva z hlediska rodinného stavu. Jestliže ještě v roce 1991 tvořili svobodní pětinu obyvatelstva ve věku 15 a více let v kraji i ČR, do roku 2011 vzrostl v kraji tento podíl na 29%; zároveň se zvýšil i podíl rozvedených. Naopak zastoupení ženatých/vdaných, které v kraji dlouhodobě převyšuje průměr ČR, kleslo ve stejném období z 65% na 51%. Mírně (mj. díky zlepšující se lékařské péči) klesl i podíl ovdovělých.

Odpovědi na otázky národnosti a víry byly dobrovolné

Otázky národnosti a víry byly při sčítání dobrovolné a výsledky provázely vysoký podíl nezjištěných hodnot, nicméně lze v kraji v roce 2011 oproti roku 2001 dokumentovat mírně vyšší počet hlásících se k moravské národnosti (nedosahující však hodnot roku 1991) a zároveň úbytek věřících nejpočetnějších církví.

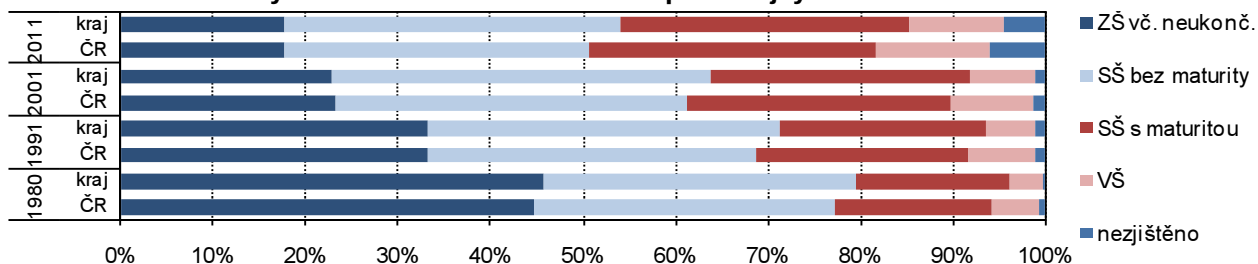
Tab. 8.1.3 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle rodinného stavu a nejvyššího ukončeného vzdělání podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	383 016	389 686	399 155	422 722	440 819
z toho muži podle rodinného stavu:					
svobodní	.	.	47 091	60 802	74 158
ženatí	.	131 616	129 181	121 793	112 903
rozvedení	.	.	9 269	15 312	21 795
ovdovělí	.	.	6 341	6 047	6 474
z toho ženy podle rodinného stavu:					
svobodné	.	.	32 053	43 583	54 250
vdané	.	131 985	129 333	121 945	112 434
rozvedené	.	.	12 228	19 029	26 500
ovdovělé	.	.	33 498	32 369	31 424
z toho podle nejvyššího ukončeného vzdělání:					
základní (vč. neukončeného)	.	178 024	131 852	96 137	77 757
střední vč. vyučení (bez maturity)	.	131 810	151 321	172 362	159 708
úplně střední (s maturitou) a vyšší	.	63 938	88 848	118 648	136 628
vysokoškolské	.	13 998	21 360	29 662	44 800
nezjištěno	.	1 115	4 381	4 240	20 015

Úroveň vzdělanosti v kraji roste, avšak pomaleji než v celé ČR

Přestože i otázka vzdělanosti se v roce 2011 potýkala s vyšším podílem nezjištěných hodnot (viz též graf níže), lze potvrdit rostoucí vzdělanostní úroveň populace kraje. Oproti roku 1980 byl zjištěn dvojnásobný podíl středoškoláků s maturitou a trojnásobný podíl vysokoškoláků na obyvatelstvu ve věku 15 let a více. Přesto kraj nadále za republikovou úroveň vzdělanosti zaostává.

Graf 8.1 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání

Podíl nezaměstnaných i nepracujících důchodců roste

Ještě obezřetněji je třeba se zřetelem na vysoký podíl nezjištěných údajů v roce 2011 hodnotit v čase ekonomickou aktivitu obyvatel. S ohledem na stárnutí populace i přes prodlužující se věk při odchodu do penze není překvapující neustálý nárůst počtu nepracujících důchodců. Od roku 1980 vzrostl v kraji jejich počet téměř o 40 % (u mužů o 55 % a u žen o 30 %). Pozornost je třeba také věnovat posilující kategorii nezaměstnaných mezi ekonomicky aktivními.

Tab. 8.1.4 Ekonomická aktivita obyvatelstva podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Ekonomicky aktivní	251 276	270 650	267 530	255 709	248 530
muži	.	142 134	140 162	141 283	136 455
ženy	.	128 516	127 368	114 426	112 075
v tom: zaměstnaní	.	.	262 648	235 411	226 005
muži	.	.	137 425	131 026	124 584
ženy	.	.	125 223	104 385	101 421
nezaměstnaní	.	.	4 882	20 298	22 525
muži	.	.	2 737	10 257	11 871
ženy	.	.	2 145	10 041	10 654
Ekonomicky neaktivní	237 490	241 923	241 188	249 758	243 334
muži	.	107 586	107 995	105 883	103 711
ženy	.	134 337	133 193	143 875	139 623
z toho nepracující důchodci	.	85 126	97 390	114 281	118 078
muži	.	29 380	35 172	42 635	45 646
ženy	.	55 746	62 218	71 646	72 432
Ekonomická aktivita nezjištěna	-	-	-	2 814	24 259
muži	-	-	-	1 769	14 625
ženy	-	-	-	1 045	9 634

8.2. Hospodařící domácnosti

Podíl neúplných rodin i domácností jednotlivců neustále roste

V dlouhodobém vývoji je ve struktuře domácností patrný neustále se zvyšující podíl neúplných rodin i domácností jednotlivců doprovázený poklesem zastoupení úplných rodin, a to zejména rodin se závislymi dětmi. Kromě demografických vlivů se zde projevuje trend odkládání založení rodiny do pozdějšího věku v souvislosti se snahou nejdříve vytvořit ekonomické zázemí, najít odpovídající bydlení i širokými možnostmi vzdělávání a cestování. Jestliže se v roce 1980 domácnosti jednotlivců v kraji podílely na všech hospodařících domácnostech (HD) 21 %, do roku 2011 vzrostl tento podíl na 30 %. Ve stejném období klesl podíl HD tvořených jednou rodinou ze 74 % na 64 %.

Tab. 8.2.1 Domácnosti podle výsledků sčítání 1970 až 2011

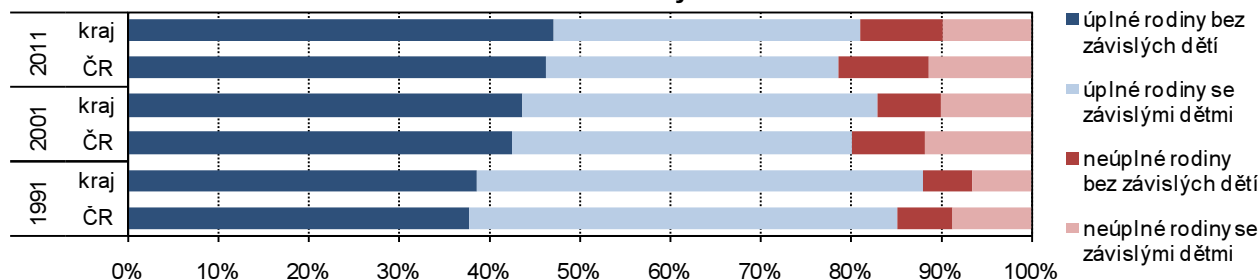
	1970	1980	1991	2001	2011
Hospodařící domácnosti celkem	163 487	181 844	185 676	201 395	207 396
z toho: jednotlivců	.	38 918	45 188	56 726	62 789
tvořené 1 rodinou	.	135 006	135 323	138 808	133 552
Rodinné domácnosti podle typu (%):					
úplné rodiny	.	91,4	88,0	83,1	81,1
bez závislých dětí	.	46,0	38,6	43,7	47,1
se závislymi dětmi	.	45,4	49,4	39,5	34,0
neúplné rodiny	.	8,6	12,0	16,9	18,9
bez závislých dětí	.	4,7	5,4	6,9	9,1
se závislymi dětmi	.	3,9	6,6	10,0	9,8

Poznámka: v roce 1980 se místo závislých dětí jedná o děti do 15 let

V kraji je dlouhodobě nadprůměrný podíl úplných rodin

Oproti republikovým hodnotám se v kraji dlouhodobě projevuje nadprůměrné zastoupení úplných rodin (především se závislymi dětmi); podíl neúplných rodin i domácností jednotlivců naopak průměru ČR nedosahuje.

Graf 8.2 Struktura rodinných domácností

8.3. Domy a byty

Obydlenost domů a bytů v roce 2011 určuje obvyklý pobyt

Jestliže pro hodnocení vývoje obyvatelstva v kap. 8.1 byly za rok 2011 pro srovnatelnost v čase využity vybrané ukazatele přepočtené podle trvalého pobytu, v případě obydlivosti domovního a bytového fondu je vzhledem k metodice zpracování dat nutné počítat s dostupnými údaji podle obvyklého pobytu.

Tab. 8.3.1 Domovní fond podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Domy celkem	103 818	109 537	113 612	118 714	128 618
obydlené	96 168	97 757	95 651	96 680	104 850
neobydlené	7 650	11 780	17 961	22 034	23 768
z toho slouží k rekreaci	.	.	9 335	12 249	12 866
Podíl neobydlených domů (%)	7,4	10,8	15,8	18,6	18,5
Z obydlivosti domů:					
rodinné domy	86 893	86 778	84 400	86 696	94 008
bytové domy	6 250	8 947	9 843	8 116	9 080
Podíl rodinných domů (%)	90,4	88,8	88,2	89,7	89,7
Obydlené domy podle vlastníka (%):					
fyzická osoba	.	.	85,5	88,9	85,2
obec, stát	.	.	9,8	3,5	2,6
bytové družstvo	.	.	3,0	2,5	1,4
spoluvlastnictví vlastníků bytů	7,5

Nejvíce domů přibýlo mezi roky 2001 a 2011

Relativně největší přírůstek celkového počtu domů od roku 1970 byl v kraji i celé ČR zaznamenán mezi sčítáními v letech 2001 a 2011 (o 8 %, resp. 10 %). Na rozdíl od předchozího vývoje zároveň v tomto období došlo ke snížení podílu neobydlených domů na domovním fondu, přesto oproti roku 1970 zůstává více než dvojnásobný.

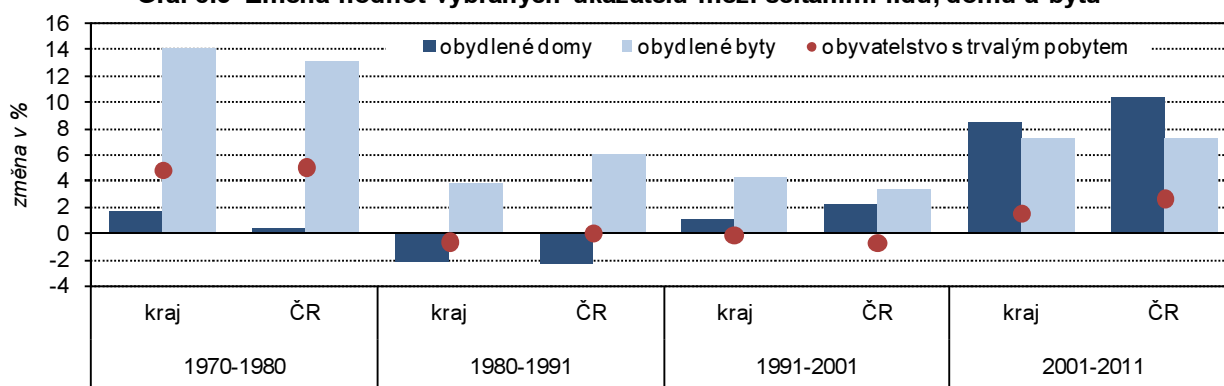
Po roce 1991 roste význam výstavby rodinných domů

Jestliže do sčítání v roce 1991 se díky rychlejší výstavbě bytových domů (s maximálním nárůstem v 70. letech) zastoupení rodinných domů na obydlých domech snižovalo, v následujícím období lze sledovat opačný trend. Především díky suburbanizaci (výstavbě v zázemí velkých měst) vzrostl počet obydlých rodinných domů v kraji mezi roky 1991 a 2011 o 11 % a v celé ČR o 15 %. Podíl rodinných domů na všech obydlých domech v kraji dlouhodobě překračuje republikový průměr o více než 3 procentní body.

Počet obecních (státních) domů i domů ve vlastnictví bytových družstev klesá

Významné změny zaznamenáváme ve struktuře domovního fondu z hlediska vlastnictví domu projevující se neustále klesajícím podílem obecních (státních) domů i domů ve vlastnictví bytových družstev (viz Tab. 8.3.1). Nově nabyvá na významu kategorie domů ve spoluvlastnictví vlastníků bytů. Oproti republikovým hodnotám dlouhodobě zjišťujeme v kraji nadprůměrné zastoupení domů ve vlastnictví fyzických osob (vliv vyššího podílu rodinných domů v kraji), v čase se však kraj průměru ČR (83,3 % v roce 2011) postupně přibližuje.

Graf 8.3 Změna hodnot vybraných ukazatelů mezi sčítáními lidu, domů a bytů

Nárůst počtu bytů od roku 2001 se nevyrovnal přírůstku ze 70. let minulého století

Mezi sčítáními v letech 2001 a 2011 vzrostl celkový počet bytů v kraji o 9,7 % a v celé ČR o 8,9 % (v obou případech jde o nejvyšší procentní navýšení od roku 1980). Podíl neobydlených bytů na bytovém fondu se od roku 1980 v kraji neustále zvyšoval, a to rychlejším tempem ve srovnání s republikovým. Hodnotíme-li vývoj počtu obydlých bytů, zjišťujeme nejvyšší relativní nárůst mezi sčítáními v letech 1970 a 1980 – v kraji o 14 %, v celé ČR o 13 %, následuje období 2001 až 2011 se sedmiprocentním navýšením v kraji i ČR.

Tab. 8.3.2 Bytový fond podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Byty celkem	.	184 415	197 030	213 069	233 798
obydlené	148 018	168 940	175 443	182 943	196 288
neobydlené	.	15 475	21 587	30 126	37 510
Podíl neobydlených bytů (%)	.	8,4	11,0	14,1	16,0
Obydlené byty podle druhu domu:					
v rodinných domech	.	101 685	96 390	101 468	108 878
v bytových domech	.	64 542	77 187	79 100	84 414
Podíl bytů v rodinných domech (%)	.	60,2	54,9	55,5	55,5
Obydlené byty podle právního důvodu užívání bytu (%):					
ve vlastním domě	.	.	48,6	46,6	45,1
v osobním vlastnictví	.	.	0,8	11,1	17,9
nájemní	.	.	28,8	19,4	17,9
družstevní	.	.	16,2	13,8	7,1
Obydlené byty podle převládajícího způsobu vytápění (%):					
ústřední	.	.	44,4	69,4	78,4
etážové	.	.	30,7	12,0	9,7
kamna	.	.	23,9	14,8	8,8
Počet osob na 1 obydlý byt	.	3,01	2,88	2,75	2,54

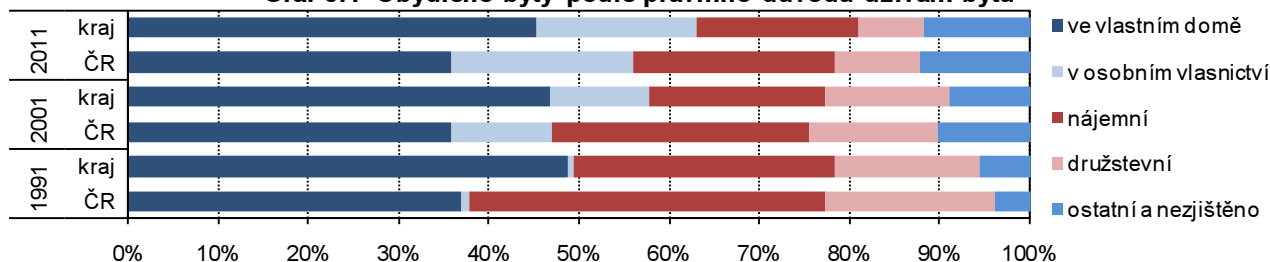
Průměrný počet osob žijících v bytě klesá

Jestliže v roce 1980 byl podíl bytů v rodinných domech na všech obydlených bytech v kraji o 14,3 procentního bodu vyšší oproti republikové hodnotě, do roku 2011 tento rozdíl postupně klesal (na 11,7 procentního bodu). Zároveň se v kraji v souladu s celorepublikovým trendem od roku 1980 trvale snižoval průměrný počet osob žijících v jednom bytě. Nejvíce se republikovému průměru, který kraj dlouhodobě překračuje, přiblížil v roce 2011 (rozdíl o 0,07).

Významně roste podíl bytů v osobním vlastnictví

Z hlediska právního důvodu užívání bytu došlo k prudkému nárůstu počtu bytů v osobním vlastnictví, a to zejména mezi sčítáními v letech 1991 a 2001, kdy se jejich počet v kraji zvýšil téměř patnáctinásobně (vícenásobně než v celé ČR). Početní úbytek naopak zaznamenaly nájemní a družstevní byty. Oproti republikovým hodnotám je v kraji na rozdíl od jiných forem užívání dlouhodobě patrné nadprůměrné zastoupení bytů ve vlastním domě, které se však postupně průměru ČR přibližuje.

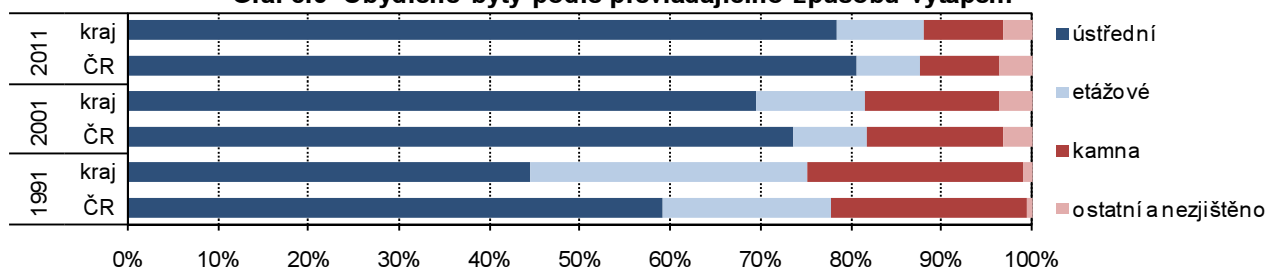
Graf 8.4 Obydlené byty podle právního důvodu užívání bytu

Ubývá bytů vytápěných kamny i bytů s etážovým topením

Ke zřetelným posunům v čase dochází též v případě převládajícího způsobu vytápění bytů. Ubývá především bytů vytápěných kamny, ale i bytů s etážovým vytápěním. Naopak zřetelně roste počet bytů s ústředním vytápěním; ve srovnání s republikovými hodnotami však zjišťujeme v kraji dlouhodobě podprůměrný podíl těchto bytů. Disparity ve struktuře bytového fondu z hlediska způsobů vytápění v kraji oproti celé ČR se nicméně postupně snižují.

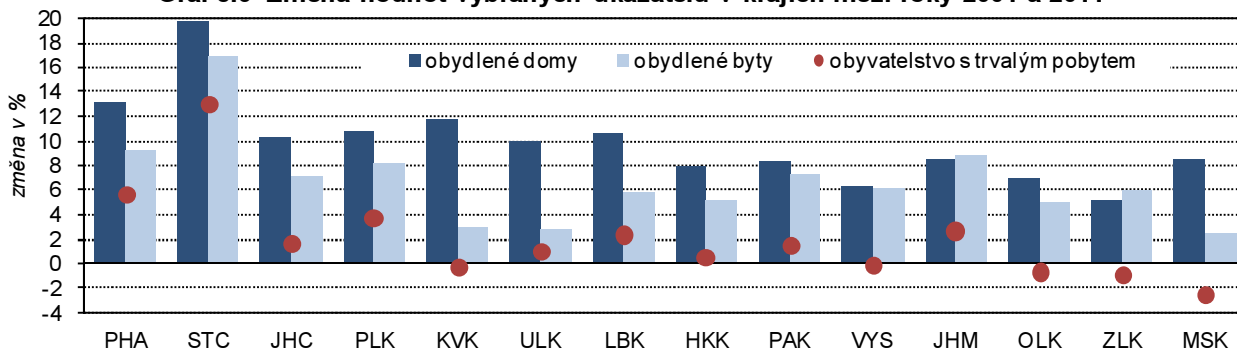
Graf 8.5 Obydlené byty podle převládajícího způsobu vytápění

Relativní přírůstek počtu obydlených bytů od roku 2001 byl v kraji pátý nejvyšší v mezikrajském srovnání

V závěru kapitoly o hodnocení vývoje hodnot ukazatelů SLDB v čase lze uvést, že v mezikrajském srovnání byl v kraji mezi roky 2001 a 2011 zaznamenán sedmý nejvyšší relativní přírůstek obyvatelstva, procentní nárůst počtu obydlených domů byl v pořadí desátý a zároveň došlo k pátému největšímu navýšení počtu obydlených bytů. Ve všech těchto ukazatelích zaznamenal nejvyšší relativní přírůstek Středočeský kraj následovaný Hlavním městem Prahou. Naopak k největšímu úbytku obyvatelstva došlo v Moravskoslezském kraji, který se rovněž vyznačoval nejnižším procentním přírůstkem počtu obydlených bytů. Domů pak přibýlo relativně nejméně ve Zlínském kraji.

Graf 8.6 Změna hodnot vybraných ukazatelů v krajích mezi roky 2001 a 2011

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

Obyvatelstvo

Údaj o **počtu obyvatel** v definitivních výsledcích SLDB 2011 zahrnuje všechny osoby, které měly v rozhodný okamžik sčítání místo obvyklého pobytu na území České republiky.

Místo obvyklého pobytu je definováno jako místo, kde osoba obvykle tráví období svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z důvodu rekreace, návštěv, pracovních cest, pobytu ve zdravotnickém zařízení apod. a kde je členem konkrétní domácnosti.

Pro zahrnutí osoby do obvykle bydlicího obyvatelstva České republiky je rozhodující kritérium 12 měsíců pobytu na území ČR, příp. úmysl dlouhodobého pobytu.

Pro odvození místa obvyklého pobytu osoby byla určující deklarace na sčítacím formuláři týkající se faktického bydliště osoby (bez ohledu na místo trvalého pobytu, resp. povoleného přechodného pobytu); vyhodnocovány byly i další informace o faktickém bydlišti před rokem, údaje o místě trvalého pobytu, resp. povoleného přechodného pobytu, a místě sečení.

Osoby v zařízeních jsou osoby s místem obvyklého pobytu ve všech typech ubytovacích a lůžkových léčebných zařízeních sloužících k individuálnímu i kolektivnímu ubytování většího počtu osob (svobodárny, domovy důchodců, penziony pro důchodce, dětské domovy, ústavy sociální péče, ubytovny, studentské koleje, domovy mládeže, internáty, léčebny, sanatoria, kojenecké ústavy, lázeňské ústavy apod.).

Osoby mimo byty a zařízení jsou osoby s místem obvyklého pobytu v nouzových obydlích, mobilních objektech, rekreačních chatách, chalupách (tj. v objektech, které nejsou součástí bytového fondu) nebo v obytných domech, ale mimo byty (nouzové ubytování v nebytovém prostoru).

Bezdomovci jsou osoby, které jako osoby bez domova (nemající domov či možnost dlouhodobě využívat nějaké přístřeší) identifikoval při sčítání v terénu sčítací komisař. „Bezdomovectví“ nebylo zjišťováno prostřednictvím otázek na sčítacím formuláři. Za místo obvyklého pobytu je u bezdomovců, v souladu s mezinárodními doporučeními, považováno místo sečení. V datových výstupech jsou bezdomovci zahrnuti územně v lokalitách, kde byli sečeni, pouze v údajích za osoby. Údaje o domácnostech se v případě bezdomovců nezjišťují.

Národnost vyplnil každý podle svého rozhodnutí, včetně uvedení dvou národností nebo neuvedení žádné (údaj byl dobrovolný). Obdobný postup – dobrovolné uvádění údaje podle svého rozhodnutí – byl uplatňován také při zjišťování **náboženské víry**.

Rodinný stav je stav de jure, tedy právní manželský stav osoby. Faktický stav – soužití druha a družky – se rozlišuje pouze v rámci údajů za domácnosti. Rozdíl mezi součtem za jednotlivé kategorie rodinného stavu a celkovým počtem představují kromě osob s nezjištěným rodinným stavem také osoby s registrovaným partnerstvím.

Registrované partnerství je stav de jure, tedy právní stav – registrované partnerství osob stejného pohlaví uzavřené podle zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství, anebo dle platných právních předpisů v zahraničí.

Bydlištěm matky v době narození sčítané osoby se rozumělo faktické bydliště matky v době narození sčítané osoby, tj. první bydliště, kde sčítaná osoba žila hned po narození.

Nejvyšší ukončené vzdělání vyplňovaly pouze osoby ve věku 15 a více let podle nejvyšší ukončené školy. Jako samostatný stupeň vzdělání se rozlišuje *nástavbové studium* (zahrnující kromě nástavbového a pomaturitního studia rovněž absolventy dvou nebo více středních škol ukončených závěrečnou zkouškou nebo maturitou) a *vyšší odborné vzdělání* (absolventi vyšších odborných aj. škol ukončených absolutoriem).

Ekonomicky aktivní jsou všechny osoby představující pracovní sílu – zaměstnaní (pracující) a nezaměstnaní.

Zaměstnavatelé jsou ekonomicky aktivní osoby, které zaměstnávají (nebo zaměstnávaly) jednu nebo více osob. *Samostatně činní* jsou osoby s podnikatelským oprávněním, které pracují na vlastní účet a nezaměstnávají v rámci svého podnikání žádné další osoby – zaměstnance.

Otázky týkající se **dojížděky/docházky do zaměstnání nebo školy** (místo pracoviště nebo školy, frekvence dojížděky, dopravní prostředek a doba trvání dojížděky/docházky) vyplňovali pouze zaměstnaní a žáci, studenti a učni, kteří uváděli údaje o dojížděce/docházce do školy i v případě, že byli pracujícími studenty a učni.

Osoby vyjíždějící do zaměstnání a škol jsou osoby, které uvedly, že jsou zaměstnané nebo žáci základních škol, studenti či učni a současně místo jejich pracoviště nebo školy bylo v jiném domě, než ve kterém měly místo obvyklého pobytu.

Domácnosti

Údaje o domácnostech byly zpracovány podle zápisů na Bytovém listu, kde osoby žijící v jednom bytě zaznamenaly příbuzenské a jiné vztahy v rámci jedné hospodařící domácnosti. Domácnosti jsou tvořeny osobami se společným místem obvyklého pobytu.

Bytovou domácnost tvoří osoby žijící společně v jednom bytě.

Hospodařící domácnost tvoří osoby, které společně hospodaří, tj. společně hradí výdaje domácnosti, jako je strava, náklady na bydlení aj. Společné hospodaření se vztahuje i na děti, které do příslušné domácnosti patří, i když samy na výdaje domácnosti nepřispívají. Součástí rodinných domácností tvořených 1 rodinou mohou být i další jednotlivé osoby, pokud s rodinou společně hospodaří.

Závislé dítě je každá osoba v domácnosti tvořené 1 rodinou, která má k osobě v čele vztah „syn/dcera“, je ekonomicky neaktivní a je ve věku 0–25 let.

V hospodařících domácnostech tvořených 1 rodinou je určena **osoba v čele domácnosti**. V úplných rodinách - párech osob odlišného pohlaví je osobou v čele vždy muž, v párech osob stejného pohlaví je osobou v čele vždy starší osoba. V neúplné rodině je osobou v čele rodič.

Hospodařící domácnosti byly zpracovány za osoby bydlící **v bytech, mimo byty** (nouzové bydlení, chaty, chalupy) a také za **rodiny v zařízení**. Jednotlivé osoby žijící v zařízení a osoby bez přístřeší (bezdomovci) nevyplňovaly Bytový list a nejsou tudíž do počtu hospodařících domácností zahrnuty.

Domy

Do **počtu domů** jsou zahrnuty všechny domy určené k bydlení (obydlené i neobydlené), objekty s byty (bytem) a ubytovací zařízení bez bytu, pokud slouží k bydlení. Do počtu domů tak patří kromě rodinných a bytových domů i různá zařízení určená k bydlení – např. domovy mládeže, internáty, dětské domovy, ústavy sociální péče, domovy důchodců, penziony pro důchodce, kláštery a konventy, azylová zařízení pro cizince, provozní budovy s bytem (např. škola s bytem) apod.

Podle **druhu domu** se rozlišují:

- **rodinný dům** – má maximálně tři samostatné byty, nejvíce dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví. Mezi rodinné domy patří rovněž rekreační chalupy s číslem popisným nevyčleněné z bytového fondu, využívané k rekreaci. Rodinný dům může být samostatný, dvojdomek (společná část obvodové zdi s rodinným domem na sousedící parcele) nebo řadový (alespoň tři rodinné domy k sobě přiléhají částí obvodové zdi)
- **bytový dům** – má více bytů přístupných ze společné chodby nebo schodiště a nejde o rodinný dům, počet podlaží není určující. Mezi bytové domy patří také vily, které nesplňují podmínky rodinného domu.
- **ostatní budovy** – zahrnují všechny další druhy budov kromě rodinných a bytových domů.

Obydlený dům je dům, ve kterém je alespoň jeden obydlý byt nebo je v něm umístěno zařízení pro hromadné ubytování osob alespoň s jednou obvykle bydlící osobou. V obydlém domě musí mít obvyklý pobyt alespoň jedna osoba.

Neobydlený dům je dům určený k bydlení, ve kterém nebyla sečtena žádná osoba s obvyklým pobytem. Do počtu neobydlených domů jsou zahrnuty všechny domy s byty a všechny domy s ubytovacím zařízením bez bytu, pokud jsou určeny k bydlení. Neobydlené objekty bez bytů, příp. se zařízením sloužícím pouze ke krátkodobému ubytování (hotely, turistické ubytovny, nemocnice, apod.) nejsou do počtu neobydlených domů zahrnuty.

Vlastníkem domu je fyzická nebo právnická osoba. Rozhodující je forma vlastnictví, nikoliv počet vlastníků. Vlastník – fyzická osoba zahrnuje i případy více spoluvlastníků domu, pokud to jsou fyzické osoby. Vlastník – bytové družstvo zahrnuje všechny typy bytových družstev, i bývalá SBD, LBD aj. Spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek) zahrnuje pouze případy, kdy je celý dům ve spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek) a vlastníci jednotek jsou uvedeni v katastru nemovitostí jako vlastníci jednotek a spoluvlastníci budovy. Kombinace vlastníků představuje spoluvlastnictví fyzických osob (vlastníků jednotek) a právnické osoby, většinou družstva (část bytů nepřivedených do osobního vlastnictví).

Byty

Obydlený byt je byt, ve kterém má alespoň jedna osoba obvyklý pobyt.

Neobydlený byt je byt, ve kterém nebyla žádná osoba s obvyklým pobytem.

Právní důvod užívání bytu charakterizuje status užívání z hlediska uživatele bytu.

Typ bytu nahrazuje dřívější členění bytů na čtyři kategorie a rozlišuje byty standardní a byty se sníženou kvalitou. Byty standardní jsou byty s ústředním topením a úplným nebo částečným příslušenstvím, případně

byty bez ústředního topení s úplným příslušenstvím. Byty se sníženou kvalitou jsou byty bez ústředního topení s částečným příslušenstvím, případně s úplným příslušenstvím, ale ne vlastním.

Obytná místnost je část bytu (zejména obývací pokoj, ložnice, jídelna, kuchyň), která je určena k bydlení a má podlahovou plochu minimálně 8 m².

Obytná plocha bytu je součtem plochy všech obytných místností a kuchyně, pokud má plochu 8 m² a větší. Kuchyňský kout, resp. kuchyň menší než 8 m² není považován za obytnou místnost.

Celková plocha bytu je součtem plochy všech obytných místností, kuchyně, kuchyňského koutu i ostatních prostor bytu (příslušenství, předsíň, apod.). Je to plocha měřená uvnitř obvodových stěn bytu, nezahrnuje tedy sklep, balkon, lodžii (ani zasklenou).

Vybavení obydleného bytu (bytové domácnosti) osobním počítačem se zjišťovalo bez zřetele k tomu, který člen bytové domácnosti je vlastníkem.

Všechny výpočty průměrných hodnot charakteristik bytového fondu – např. průměrná obytná plocha bytu, průměrný počet obytných místností na 1 byt apod. – byly počítány pouze ze souborů bytů se zjištěnými hodnotami.

SROVNATELNOST VÝSLEDKŮ SČÍTÁNÍ 2011 A 2001

Definitivní výsledky SLDB 2011 jsou zpracovány a publikovány za obvykle bydlící obyvatelstvo, resp. tříděny **podle místa obvyklého pobytu osob**. Oproti tomu při sčítání v roce 2001 probíhalo veškeré zpracování a publikování výsledků podle místa trvalého pobytu osob, případně podle místa dlouhodobého pobytu.

Základní metodickou odlišností, která se promítá do všech věcných okruhů zpracovaných dat, je tedy **místo obvyklého pobytu osoby**, které je určující jak pro zpracování územních charakteristik osob, jejich územní třídění, tak pro zpracování domácností, určení obydlenosti bytu a domu i výpočet dojíždčkových proudů.

Všechny údaje za osoby, kde dochází k porovnávání adres – **bydliště jeden rok před sčítáním, bydliště matky v době narození a dojíždka do místa pracoviště nebo školy**, jsou vztaženy k místu obvyklého pobytu.

V údajích o **náboženské víře** v SLDB 2011 je jako samostatná kategorie uvedena deklaráce „věřící – nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti“. V údajích sčítání v roce 2001 byly takto formulované odpovědi zahrnuty mezi „ostatní a nepřesně určené“. Kategorie „bez náboženské víry“ v údajích SLDB 2011 odpovídá kategorii „bez vyznání“ v údajích SLDB 2001, namísto pojmu „nezjištěno“ v údajích z roku 2001 je v SLDB 2011 používán termín „neuvedeno“.

Nejvyšší ukončené vzdělání je obdobně jako v SLDB 2001 členěno do kategorií odpovídajících klasifikaci ISCED-97 (Mezinárodní klasifikace vzdělání).

V údajích o **ekonomické aktivitě** jsou kategorie „osoby v domácnosti“ a „děti předškolního věku, ostatní závislé osoby“, zjišťované při sčítání v roce 2001 odděleně, sloučeny do jediné skupiny.

Údaje o **postavení v zaměstnání** jsou tříděny v souladu s Klasifikací postavení v zaměstnání CZ-ICSE. Kategorie „zaměstnanci v pracovním a služebním poměru“ a „ostatní zaměstnanci (na základě dohod aj.)“ zjišťované při sčítání v roce 2001 odděleně, jsou v SLDB 2011 sloučeny do jediné skupiny.

Údaje o **oboru vzdělání, zaměstnání a odvětví ekonomické činnosti** na rozdíl od SLDB 2001 respektují ve svém členění standardní platné statistické klasifikace – Mezinárodní klasifikace vzdělání (ISCED-97), Klasifikaci zaměstnání (CZ-ISCO), Klasifikaci ekonomických činností (CZ-NACE).

Osoby, které místo výkonu zaměstnání často mění a osoby bez stálého pracoviště při sčítání v roce 2001 uváděly údaj o **místě pracoviště** podle skutečnosti k rozhodnému okamžiku sčítání. V SLDB 2011 je pro tyto osoby zavedena zvláštní kategorie „zaměstnání bez stálého pracoviště“ a v údajích o dojíždce nejsou zahrnuty.

Základním kritériem pro odvození **domácnosti** bylo místo obvyklého pobytu společně žijících a společně hospodařících osob, resp. jediné osoby.

Způsob sběru formulářů a pořízení dat umožnily získání informací o vzájemných vztazích pouze v rámci hospodařící domácnosti. Proto v roce 2011 **nebylo možné zpracovat údaje o domácnostech cenzových**.

Srovnatelnost dat 2011 a 2001 je v případě rodinných domácností omezena na hospodařící domácnosti tvořené 1 rodinou, kde jsou informace o jednotlivé domácnosti zpracovány ve stejném detailu jako v roce 2001.

V omezeném rozsahu jsou k dispozici údaje o osobě v čele a její atributy; odvozeny jsou pouze u domácnosti jednotlivce a u domácností tvořených 1 rodinou.

Nově jsou součástí výstupů za hospodařící domácnosti – z pohledu způsobu bydlení domácnosti – údaje o rodinných domácnostech žijících v zařízeních. Tento údaj nemá srovnání s minulými sčítáními. Osoby žijící v rodinách v zařízení byly v předchozích cenzech sčítány jako jednotlivci v zařízení.

V rámci úplných rodin jsou poprvé (ve vazbě na zjišťování registrovaného partnerství osob) zpracovány údaje i o rodinách osob stejného pohlaví, a to jak registrované partnerství, tak faktické partnerství (neformální soužití).

Obydlenost domů a bytů je odvozena od počtu obvykle bydlících osob na rozdíl od roku 2001, kdy byl určující počet trvale bydlících osob. Na rozdíl od roku 2001 se nezjišťovala ani u domů ani u bytů kategorie „obydlen přechodně“.

Struktura podle **vlastníka domu** není srovnatelná. **Bytové družstvo** zahrnuje případy, kdy je bytové družstvo jediným vlastníkem domu (dle zápisu v katastru nemovitostí). Mezi bytová družstva patří všechny typy bytových družstev – bývalá SBD, LBD, nově vzniklá bytová družstva vyčleněná z původních družstev, nově založená bytová družstva atp. V roce 2001 **stavební bytová družstva** zahrnovala výlučně družstva ustanovená zákonem č. 27/1959 Sb. nebo družstva od původního SBD oddělená. Samostatně byla zjišťována **družstva založená za účelem privatizace domu**. Tyto právnické subjekty měly časově omezenou platnost (průběh privatizace) a po ukončení privatizace se transformovaly nebo zanikly (vlastníky domu se stali vlastníci jednotek). V této položce byly uváděny i jiné právnické osoby – nejen družstva – pokud byly založeny za účelem privatizace domu.

Dřívější lidová bytová družstva (LBD) byla v roce 2001 zahrnuta (pokud nedošlo k převodu bytů do vlastnictví), do položky „obec, stát“.

Jiný obsah má položka **kombinace vlastníků**. Sčítání 2011 definovalo kombinaci vlastníků výlučně jako kombinaci vlastnických forem. V roce 2001 zahrnovala položka kombinace vlastníků spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek), a to v případech všech bytů převedených do vlastnictví i pouze jejich části.

V roce 2011 se **spoluvlastnictví vlastníků jednotek** zjišťovalo samostatně, a to v případě, kdy bylo spoluvlastnictví stoprocentní.

V tématu **ústřední topení a druh paliva** nejsou samostatné údaje o domech s dálkovým topením a blokovou kotelnou, ani používaný druh paliva u kotelny mimo dům; všechny tyto kategorie jsou shrnuty v jediné položce „kotelna mimo dům“.

Právní důvod užívání bytu není ve všech položkách srovnatelný. Byt družstevní zahrnuje všechny případy družstevních bytů (viz též vlastník domu). Při sčítání v roce 2001 byly samostatně zjišťovány právní důvody užívání „byt člena stavebního bytového družstva“ a „byt člena družstva nájemců založeného v průběhu privatizace“. Byty lidových bytových družstev (LBD) v roce 2011 sečtené rovněž jako byty družstevní byly v roce 2001 (i v předchozích sčítáních) sčítány jako byty nájemní.

Odlišné je vymezení **obytné místnosti**. Podle mezinárodních doporučení je ve sčítání 2011 do počtu obytných místností bytu zahrnuta i kuchyň, pokud splňuje velikostní parametry obytné místnosti, tj. pokud má plochu 8 m² a větší. V roce 2001 byla kuchyň považována za obytnou místnost pouze v případech, kdy byla jedinou místností bytu (tzv. obytná kuchyň).

Rozdílná je proti sčítání 2001 definice **obytné plochy bytu**, která je součtem plochy všech obytných místností a kuchyně, pokud má plochu minimálně 8 m². Ve sčítání 2001 se započítávala do obytné plochy bytu z kuchyně pouze plocha přesahující 12 m².

Rozdělení bytů na **byty standardní** a **byty se sníženou kvalitou** nahrazuje bývalé čtyři kategorie bytu. Publikovány jsou detailnější údaje o standardních bytech podle způsobu vytápění a příslušenství, aby bylo možné porovnat údaje v detailu bývalých kategorií I. a II. Byty se sníženou kvalitou jsou srovnatelné pouze s agregací bývalých kategorií bytu III. a IV.

V **hospodařících domácnostech – úplných rodinách** – jsou zahrnuty i páry stejného pohlaví, a to jak registrovaná, tak faktická partnerství. V roce 2001 registrovaná partnerství neexistovala a faktická partnerství, pokud byla na formuláři deklarována, byla zahrnuta do nerodinných domácností.

METHODOLOGICAL NOTES

Population

The data on total population published in the results of the 2011 Population and Housing Census (hereinafter 2011 Census) refer to all persons whose place of usual residence on Census Day 2011 was in the Czech Republic.

Place of usual residence refers to the place where a person usually resides daily, notwithstanding any temporary absences for the purpose of recreation, visiting, work-related travel, or time spent in a health facility, and where the person is a member of a household.

A person should have lived in the Czech Republic for at least twelve months or intent to stay for at least one year in the Czech Republic to be counted among the country's usual resident population.

A person's place of usual residence was determined based on what the person declared in the census form as his or her current place of residence (regardless of the person's place of permanent residence or the place of permitted temporary residence). The person's place of residence one year prior to the census, his or her permanent place of residence or permitted temporary residence, and the place of enumeration were also taken into account.

Institutional residents are persons whose usual place of residence is any of the many types of residential or treatment facilities used as individual or collective housing by a large number of people (e.g. boarding houses, retirement or aged-care facilities, children's homes, social welfare institutions, public dormitories, student dormitories, youth homes, residential halls, physical and mental health treatment centres, infant homes, convalescent centres).

People resident in other housing units are persons whose place of usual residence is in an emergency shelter, mobile home, recreational house or cottage (i.e. objects that are not part of the housing stock) or accommodation in a residential building but not in conventional dwelling.

Homeless persons are those persons who were identified on Census Day by the enumerator as persons with no home (they are not occupants in conventional dwellings, in other housing units or in collective living quarters). There were no direct questions in the census form to survey for 'homelessness'. In conformity with international recommendations, the place of usual residence of a homeless person is his/her place of enumeration. In the census results, homeless persons are geographically included in the place of enumeration only and in the data on persons. Household data were not surveyed for homeless persons.

Ethnicity, including dual ethnicity, was recorded as freely declared by the respondent's wishes and on a voluntary basis, so a respondent could also refuse to report his or her ethnicity. A similar approach – voluntary reporting of the item as freely indicated by the respondent – was applied to religious belief.

Marital status indicates the respondent's *de jure*, i.e. legal, marital status. Cohabiting partners, a *de facto* status, were distinguished only under data on households. The difference between the sum of individual categories of marital status and the total number of persons is made up of persons whose marital status was not identified and of persons living in a registered partnership.

A registered partnership is a *de jure*, i.e. legal, status and represents a registered partnership between two same-sex persons formed in conformity with Act No. 115/2006 Coll. on Registered Partnerships or in conformity with relevant legislation in effect in other countries.

Mother's place of residence at the time of the person's birth refers to the *de facto* place of residence of the mother when the respondent was born, i.e. the respondent's first place of residence immediately after birth.

Educational attainment was surveyed only for persons aged 15 years or older based on the respondent's highest completed level of education. Educational levels distinguished post-secondary education (ISCED 4A) (which includes post-secondary and continuing education and graduates of two or more secondary schools terminating in a final exam or a school-leaving exam) and post-secondary professional education (ISCED 5B) (graduates of post-secondary professional schools terminating in the award of a diploma). The census included three categories of tertiary education (ISCED 5A, 6): bachelor (only graduates of a bachelor's degree programme), master (graduates of a master's study programme or under the former system university graduates generally) and doctor (graduates of a doctoral study programme or under the former system a higher doctorate).

Economically active are all persons who represent the labour force – both employed (working) and unemployed.

Employers are economically active persons who employ (or employed) one or more persons. Own-account workers are persons who have a licence to do business and hold a self/employment job and employ no other persons – employees – in their business. Employees are persons who hold a paid position of employment.

Questions on **commuting to work or school** (the location of place of work or school, the frequency of journey, the mode of transport, and the time taken on journey to work or school) were filled in only by employees and by students and apprentices.

Persons **commuting to work or school** are persons who reported that they are employees or students or apprentices, and whose place of work or school is located in a different building than the one in which their usual place of residence is located.

Households

Data on households were processed according to records in the Dwelling Form. People living in one dwelling reported on their relationships to other members of the same housekeeping household. Households consist of persons who share the same place of usual residence.

Dwelling household consist of persons living together in one dwelling.

Housekeeping household consist of persons who pay jointly for expenses of the household, such as food, living costs, etc. Common housekeeping also applies to children who are members of the household even if they themselves do not contribute to covering household expenses.

One-family household may also include other persons if they join common housekeeping of the household.

In the census results, one-family households are also classified according to the number of dependent children in the household. **A dependent child** is each person in a one-family household who is the son or daughter of the reference person, is economically inactive, and is 0–25 years of age.

A reference person was ascertained in one-family housekeeping households. In one-couple families with partners of different sex the reference person is always the male; in the case of the same-sex partners, the reference person is always the older partner. In a lone-parent family the parent is the reference person.

Housekeeping households were counted for those persons living in a **dwelling, in other housing units** (emergency housing, recreational housing and cottages) and for **families in institutions**. Persons living in an institution and homeless persons did not fill in the Dwelling Form and therefore are not counted in the number of housekeeping households.

Buildings

The **number of buildings** includes all houses used for a residential purpose (whether occupied or vacant), buildings with dwellings (or a dwelling), and collective living quarters without individual dwellings but used for a residential purpose. In addition to family houses and apartment buildings the total number of buildings also includes various other facilities used for a residential purpose – e.g. youth homes, residential halls, children's homes, social welfare institutes, retirement and aged-care homes, monasteries and convents, asylum facilities, technical facilities with a dwelling unit (e.g. a school with a dwelling) and so on.

Categories of **type** of building include:

- Family house – a home with a maximum of three separate dwelling units, no more than two above-ground floors, one underground floor, and an attic. Family houses also include recreational homes that have a house number and are part of the national housing stock even if used for recreational purposes. Family houses are classed as detached homes, semi-detached (two family houses built on adjacent lots and structurally connected by a shared wall) and row houses (at least three family homes joined within one circumferential wall)
- Apartment building – a building that has multiple dwelling units accessed along a common hallway or stairwell and is not a family house, and regardless of the number of floors. Apartment buildings also include villas that do not qualify as family houses.
- Other buildings – these are all other types of buildings that are not family houses or apartment buildings.

An occupied building is an object in which at least one dwelling is occupied or which contains collective accommodation for persons with a least one usual resident. An occupied building should be the usual place of residence for at least one person in order for it to qualify as occupied.

An unoccupied (vacant) building is an object that is intended for residential purposes but was not the place of usual residence for any person at the time of the census. The number of unoccupied buildings includes all buildings that contain dwellings, and any buildings that do not contain dwellings but provide collective accommodation if they are designed for habitation. Unoccupied buildings without dwellings or objects providing just short-term accommodation (hotels, tourist housing, hospitals, etc.) are not counted among unoccupied buildings.

The type of owner of the building can be either a natural or legal person. The form of ownership is relevant, not the number of owners. Ownership by natural persons applies also to cases of multiple co-owners of an object if they are natural persons. Cooperative ownership includes all types of housing cooperatives. Dwelling owner association only includes cases where the object as a whole is co-owned by the owners of the flats (dwelling units) and the owners of these units are listed in the land registry as the owners of the units and the co-owners of the object. Mixed ownership means a combination of co-ownership by natural persons (the owners of dwelling units) and a legal person, which is in most cases a cooperative (some of the dwellings are not privately owned).

Dwellings

An occupied dwelling is a unit in which at least one person has his or her usual place of residence.

A vacant dwelling is a unit that is not the usual place of residence of any person.

Tenure status refers to the status of the occupant of the dwelling. Quality of dwelling distinguishes between standard quality dwellings and dwellings of lower quality. Standard dwellings are units that have central heating and complete or some technical facilities or dwellings without central heating but with complete technical facilities. Dwellings with lower quality are units without central heating and with technical facilities or with complete but shared technical facilities.

A room is defined as a space in a dwelling (usually a living room, bedroom, dining room, or kitchen) designed for habitation with a floor space of at least 8 square metres.

Useful floor space is the sum of floor space of all the unit's rooms and the kitchen if the latter has a floor space of at least 8 square metres. A kitchenette or kitchen smaller than 8 square metres does not count as a room.

Total floor space is the total floor space of all rooms, the kitchen, kitchenette, or other spaces in the dwelling (amenities, front hall, etc.). Floor space is measured along the inside of the unit's circumferential wall and does not include cellars, balconies, or enclosed balconies (even if enclosed by glass).

The availability of personal computer to the dwelling household was ascertained regardless of which member of the dwelling household owned it.

All the calculations of average values of the characteristics of the housing stock – e.g. the average useful floor space of dwellings, average number of rooms per unit, etc. – were computed for dwellings for which said values were ascertained.

COMPATIBILITY OF THE RESULTS OF THE 2011 CENSUS AND THE 2001 CENSUS

The final results of the 2011 Census are processed and published for the **usual resident population** and classed according to the **place of usual residence of a person**. By contrast, in 2001 the results were processed and published according to a person's place of permanent residence or place of long-term residence.

A basic methodological difference that is reflected in all the subject areas of the data is thus the use of the **place of usual residence of a person** as the defining factor for processing the geographical characteristics and classification of persons, and for processing households, determining the occupancy of dwellings and buildings, and calculating the commuter flows.

All data on persons that involve a comparison of addresses – **place of residence one year before the census, mother's place of residence at the time of the person's birth and commuting to the workplace or school** – are compared to the person's place of usual residence.

The data on **religious belief** in the 2011 Census include the statement 'Believers not identified with a church or religious society' as a separate category. In the data from the 2001 Census this type of statement was grouped in the category of 'other and not exactly stated'. In addition to the large number of churches, religious groups, and religious movements on which the 2011 Census publishes separate data, other changes are just terminological and the data are comparable; the category 'no religious belief' in the data from the 2011 Census corresponds to the category 'no denomination' in the data from the 2001 Census, and in the 2011 Census the term 'not stated' replaces the term 'not known' in the 2001 data.

Educational attainment is classed, as it was in the 2001 Census, into categories based on the ISCED-97 classification (International Standard Classification of Education).

In data on **economic activity** the categories 'homemakers' and 'children of pre-school age, other dependent persons', distinguished in the 2001 Census, are merged to form one category in the 2011 Census.

Data on status in **employment** are classed in conformity with the Classification of Status in Employment (CZ-ICSE). The categories 'employees in employment contract or civil servants' and 'other employees' distinguished in the 2001 census are merged into one category in the 2011 Census.

Data on **field of education, occupation and industry (branch of economic activity)** in the 2011 Census differ from the 2001 Census in that they conform to standard statistical classifications: International Standard Classification of Education (ISCED-97), Classification of Occupations (CZ-ISCO), Classification of Economic Activities (CZ-NACE).

Persons who frequently change their place of work and persons without a permanent workplace indicated their **place of work** in the 2001 Census based on the actual place of work at the time of the census. In the 2011 Census a special category was introduced for these persons, i.e. 'employment without a permanent place of work', and they are not included in the data on commuting.

The basic criterion for determining a **household** was the place of usual residence of the person or the persons living together and joins common housekeeping of a household.

Because of the method used to collect the census forms and obtain data, information could only be obtained on relations among members of the household. As a result, in 2011 **it was not possible to process data on former category - census households**.

The 2011 and 2001 data on family households are only comparable in the case of one-family housekeeping households, where the information on individual such households is processed in the same detail as in 2001.

A limited amount of data on the reference person and his/her characteristics is available; such data are derived only for one-person and one-family households.

The results for housekeeping households – from the perspective of the housing arrangements of household – newly include data on family households living in institutions. There is no comparable counterpart

to these data in previous censuses. Persons living in families in institutions were in previous censuses counted as individuals in an institution.

For the first time (in relation to the inclusion of registered partnership in the census) one-couple families also include data on families of the same sex, both registered partnerships and same-sex cohabiting couples (consensual union).

The occupancy of buildings and dwellings is determined by the number of persons with the place of usual residence at the address, unlike in 2001 when it was based on the number of persons with the place of permanent residence. Unlike in 2001 the category 'temporarily occupied' was not included for buildings or dwellings.

The structure of the owner of the building is not comparable between censuses. **Cooperative ownership** includes cases where the housing cooperative is the sole owner of the building (according to records in the land registry). Cooperative ownership includes every type of housing cooperative. In 2001 **building cooperatives** included only cooperatives established in conformity with Act No. 27/1959 Coll. or cooperatives that had separated from a building cooperative to which it previously belonged. **Cooperatives founded for the purpose of privatisation of a building** were classed separately. This item also included other legal persons – not just cooperatives – that were established for the purpose of the privatisation of a residential object.

The item **mixed ownership** has a different meaning. In the 2011 Census mixed ownership was defined solely as a combination of ownership forms. In 2001 it included the dwelling owner associations, regardless of whether all the flats had been privatised or only some of them.

In the 2011 Census **dwelling owner association** formed a separate category (if the co-ownership was one hundred per cent).

On the topic of **central heating and type of fuel** there are no separate data on objects with remote heating or a community heating centre, nor the type of fuel used in the case of a boiler outside the object; all these categories are included under one item, i.e. 'installation outside the building'.

Tenure status is not comparable across all items. Cooperative dwelling includes all cases of a cooperative dwelling (see also 'type of owner'). In 2001 'the dwelling of a member of a building cooperative' and 'the dwelling of a member of a tenants' cooperative founded during the course of privatisation' were two separate categories of tenure status.

A room is defined differently. In conformity with international recommendations, the 2011 Census counts the kitchen as a room as long as it meets the size criteria for a room, i.e. it has a floor space of 8 or more square metres. In 2001 the kitchen was counted as a room only if it was the only room in the dwelling.

Unlike the 2001 Census the 2011 Census reports on not just the number but also the total **floor space of the rooms**, both separately for each room whose floor space is 8 or more square metres, and separately for rooms whose floor space is 4–7.9 square metres.

The floor space of a dwelling is defined differently in the 2011 Census from 2001 as the sum of the floor space of all rooms, and the kitchen if the floor space of the latter is at least 8 square metres. In the 2001 survey the kitchen was counted in the floor space of a dwelling only if it had an area of more than 12 square metres.

The categories of **standard quality and lower quality dwellings** replace the previous classification that had four categories of dwelling units. More detailed data on standard quality dwellings by type of heating and technical facilities are published to enable closer comparability to category 1 and category 2 units under the former classification. Dwellings with lower quality are only comparable to aggregations of category 3 and category 4 units under the former classification (2001).

Housekeeping households – one-couple families – include also same-sex couples, both registered partnerships and same-sex cohabiting couples. In 2001 registered partnerships did not exist and same-sex cohabiting couples, if declared in the census forms, were included under non-family households.

TABULKOVÁ PŘÍLOHA

1. Mezikrajské srovnání

	Česká republika <i>Czech Republic</i>	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Území, sídelní struktura								
Rozloha (km ²)	78 866	496	11 015	10 056	7 561	3 315	5 334	3 163
Počet obcí	6 251	1	1 145	623	501	132	354	215
z toho se statutem města	596	1	82	53	56	37	58	39
Podíl městského obyvatelstva (%)	69,9	100,0	52,7	64,1	67,9	82,9	79,6	78,1
Podíl počtu obyvatel v obcích (%):								
do 199 obyvatel	1,8	x	2,3	4,3	3,7	0,8	0,9	1,2
s 200 - 999 obyvateli	15,3	x	25,0	19,1	17,8	11,9	12,3	15,0
s 1 000 - 4 999 obyvateli	21,4	x	30,2	26,7	28,4	21,8	17,4	20,3
Počet částí obcí	15 060	112	2 797	1 981	1 539	518	1 150	766
Počet základních sídelních jednotek	22 430	916	3 578	2 549	1 861	812	1 825	1 093
Hustota obyvatelstva (osoby/km ²)	132	2 557	117	62	75	89	152	137
Obyvatelstvo								
Počet obyvatel	10 436 560	1 268 796	1 289 211	628 336	570 401	295 595	808 961	432 439
z toho ženy (%)	51,0	51,6	50,6	50,9	50,5	50,8	50,9	51,1
Obyvatelstvo podle způsobu bydlení (%):								
v bytech	97,2	95,7	96,9	97,8	96,6	96,2	97,0	97,3
v zařízeních	1,9	3,4	1,7	1,3	2,0	2,4	2,0	1,5
jinde (rekreační chaty, mobilní nebo nouzová obydlí apod.)	0,8	0,8	1,3	0,9	1,3	1,4	0,9	1,1
bezdomovci	0,11	0,10	0,07	0,08	0,06	0,09	0,12	0,06
Obyvatelstvo podle věku (%):								
0 – 14 let	14,3	12,1	15,5	14,5	13,9	14,3	15,0	14,9
15 – 64 let	69,6	71,6	69,4	69,3	69,5	70,2	69,9	69,7
65 a více let	15,8	15,8	14,8	15,9	16,3	15,1	14,6	15,0
nezjištěno	0,3	0,5	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	0,4
Průměrný věk	41,0	41,2	40,3	41,2	41,4	41,0	40,5	40,7
Obyvatelstvo podle rodinného stavu (z osob se zjištěným stavem, %):								
svobodní	40,0	42,6	39,4	39,2	39,0	41,3	41,1	40,4
ženatí, vdané	42,4	39,4	43,5	43,5	43,1	38,5	39,2	40,8
rozvedení	10,3	11,5	9,9	9,9	10,3	13,2	12,2	11,7
ovdovělí	7,3	6,5	7,1	7,4	7,5	7,0	7,4	7,1
Podíl cizinců na počtu obyvatel (%)	4,0	12,8	4,3	2,2	4,5	5,6	3,3	3,4
Obyvatelstvo podle národnosti (%):								
česká	64,3	64,8	69,9	72,4	70,1	64,4	68,4	69,5
moravská	5,0	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
slezská	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
slovenská	1,4	1,8	1,4	1,1	1,4	2,4	1,5	1,4
neuvedeno	25,3	27,0	26,2	24,7	26,0	27,7	27,0	26,1
Podíl obyvatel narozených v obci obvyklého bydliště (%)	47,1	50,8	39,7	44,1	44,9	38,8	42,7	43,4
Obyvatelstvo podle vztahu k náboženské víře (%):								
věřící - nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti	6,8	7,9	5,7	7,2	5,8	5,7	4,8	5,7
věřící - hlásící se k církvi, náboženské společnosti	14,0	11,0	8,7	13,6	9,3	7,1	5,3	7,2
bez náboženské víry	34,5	37,0	40,1	30,9	38,0	39,7	44,2	42,5
neuvedeno	44,7	44,1	45,6	48,3	46,8	47,4	45,7	44,6
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání (%):								
základní vč. neukončeného	17,6	10,2	16,9	18,2	18,1	22,4	21,7	18,6
střední vč. vyučení (bez maturity)	33,0	20,3	33,6	34,9	34,7	34,3	34,9	35,9
úplně střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	31,2	35,3	32,5	31,6	30,9	27,7	28,2	29,8
vysokoškolské	12,5	23,6	11,5	10,8	10,4	7,0	7,6	9,6

1. Regional comparison

Regions (NUTS 3)							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomouc- ký	Zlínský	Moravsko- slezský	
<i>Area and settlement structure</i>							
4 759	4 519	6 796	7 195	5 267	3 963	5 427	Total area (square kilometers)
448	451	704	673	399	305	300	Number of municipalities
48	37	34	49	30	30	42	of which with town status
67,5	62,4	57,6	62,8	57,2	60,3	75,6	Share of urban population (%)
							Share of population in municipalities by number of inhabitants (%):
2,9	2,8	8,1	1,3	1,1	0,5	0,2	less than 200
20,9	23,7	25,6	16,8	17,8	17,5	6,4	200 - 999
19,4	21,7	18,6	26,6	30,3	29,5	19,6	1000 - 4999
1 074	991	1 402	902	767	438	623	Number of municipality parts
1 529	1 300	1 764	1 583	1 158	950	1 512	Number of basic settlement units
115	113	74	162	119	146	222	Population density
<i>Population</i>							
547 916	511 627	505 565	1 163 508	628 427	579 944	1 205 834	Total population
50,9	50,7	50,5	51,2	51,4	51,3	51,4	of which females (%)
							Population by housing arrangements (%):
97,5	97,5	98,1	97,7	97,7	98,1	97,7	in dwellings
1,7	1,9	1,3	1,5	1,5	1,3	1,6	in collective living quarters
0,7	0,5	0,5	0,7	0,6	0,5	0,5	Others (cottage, mobile home, shelter, etc.)
0,09	0,10	0,07	0,10	0,16	0,13	0,21	Homeless
							Population by age (%):
14,4	14,7	14,6	14,0	14,4	14,2	14,4	0-14
68,4	68,9	68,8	69,5	69,2	69,0	69,6	15-64
16,8	16,1	16,4	16,2	16,2	16,6	15,7	65 or more
0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	Not identified
41,6	41,0	41,1	41,1	41,2	41,5	41,0	Average age
							Population by legal marital status (with identified marital status, %):
38,6	39,2	39,1	40,0	39,6	39,0	39,6	Never married
43,5	44,1	45,5	43,3	43,0	44,5	42,0	Married
10,4	9,3	7,8	9,4	9,8	8,6	10,6	Divorced
7,5	7,4	7,5	7,4	7,5	7,8	7,7	Widowed
2,5	2,4	1,5	3,1	1,4	1,3	1,7	Share of foreign citizens (%)
							Population by ethnicity (%):
71,0	70,8	65,4	48,0	58,1	54,9	63,5	Czech
0,1	0,9	7,0	21,9	12,1	16,4	3,8	Moravian
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	Silesian
1,0	0,9	0,6	1,2	1,2	1,0	2,2	Slovak
25,7	25,6	24,6	23,7	24,6	22,8	23,7	Not declared
							Population born in municipality of usual residence (%)
45,6	47,1	51,0	51,2	48,2	53,0	51,5	
							Population by religious belief (%):
6,1	6,0	6,5	8,0	7,4	7,8	7,6	Believers not identified with a church or religious society
10,4	13,7	22,8	20,7	16,6	29,3	18,5	Believers identified with a church or religious society
37,8	34,9	25,7	28,9	32,2	22,5	30,2	No religious belief
45,8	45,4	45,0	42,4	43,9	40,4	43,8	Not declared
							Population aged 15+ by educational attainment (%):
17,6	17,9	18,5	17,6	18,4	19,0	19,6	Primary and lower secondary, incl. not completed elementary school (ISCED 1, 2)
35,5	36,6	37,5	32,3	35,4	35,8	35,1	Secondary, incl. vocational (ISCED 3C)
31,7	31,1	31,1	30,9	30,7	30,4	29,4	Upper secondary and post-secondary (ISCED 3A, 4, 5B)
10,1	9,9	9,5	14,7	11,4	11,2	11,2	Tertiary (ISCED 5A, 6)

1. Mezikrajské srovnání

1. pokračování

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Ekonomická aktivita								
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	5 080 573	644 643	639 851	307 130	278 674	139 871	377 298	208 512
zaměstnaní	4 580 714	600 730	587 539	280 844	255 278	123 100	325 987	185 944
z toho (%):								
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	91,2	87,3	91,0	91,8	91,6	90,9	91,5	90,6
pracující důchodci	5,0	7,7	5,1	4,6	4,8	5,5	5,0	5,5
ženy na mateřské dovolené	2,1	2,0	2,3	2,1	2,1	2,1	2,1	2,3
nezaměstnaní	499 859	43 913	52 312	26 286	23 396	16 771	51 311	22 568
v tom (%):								
hledající první zaměstnání	16,4	17,1	15,2	16,2	15,9	17,2	19,1	15,2
ostatní nezaměstnaní	83,6	82,9	84,8	83,8	84,1	82,8	80,9	84,8
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	4 784 923	500 971	582 765	294 587	259 975	131 319	372 383	198 712
z toho (%):								
nepracující důchodci	48,2	46,1	45,7	48,5	50,0	47,8	48,6	47,7
osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	17,9	20,3	20,5	17,0	17,6	19,3	18,4	18,1
žáci, studenti a učni	30,2	29,4	29,9	30,9	28,8	29,1	29,6	30,5
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání (%):								
zaměstnanci	77,9	73,2	76,5	78,0	79,4	77,0	79,2	76,5
zaměstnavatelé	3,6	4,3	3,7	3,4	3,2	3,6	3,4	3,5
osoby pracující na vlastní účet	12,9	17,1	14,1	13,0	11,9	12,1	10,6	13,4
členové produkčních družstev	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
pomáhající rodinní příslušníci	0,4	0,5	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5
Zaměstnaní podle vybraných odvětví (%):								
zemědělství, lesnictví, rybářství	2,7	0,4	2,8	5,0	3,9	2,1	1,8	1,8
průmysl	25,4	9,4	23,2	26,7	29,2	24,8	27,0	31,7
stavebnictví	6,8	5,8	6,7	7,8	6,6	6,1	7,0	6,5
velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	10,2	11,3	11,2	10,0	9,5	9,6	9,0	9,2
doprava a skladování	5,6	5,4	7,1	5,3	5,9	5,2	6,6	4,8
ubytování, stravování a pohostinství	3,1	4,3	3,0	3,3	2,8	5,9	2,6	3,0
vzdělávání	6,0	6,2	5,2	5,9	5,6	5,2	6,0	5,9
zdravotní a sociální péče	6,5	6,4	5,7	5,9	6,4	7,3	6,7	5,8
Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání (%):								
zákonodárci a řídící pracovníci	6,0	8,2	6,4	5,5	5,4	5,0	5,4	5,6
specialisté	16,1	25,9	15,1	13,7	13,9	12,1	13,4	13,5
techničtí a odborní pracovníci	18,4	22,0	19,1	17,1	17,6	15,0	18,1	16,7
úředníci	5,5	6,9	6,3	5,0	5,3	4,9	5,1	4,7
pracovníci ve službách a prodeji	13,5	13,3	13,5	13,7	13,2	17,2	14,2	13,3
kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	1,4	0,3	1,4	2,5	1,8	1,3	1,1	1,1
řemeslníci a opraváři	14,5	7,0	13,8	16,0	15,8	14,6	14,6	16,3
obsluha strojů a zařízení, montéři	12,5	4,7	12,1	13,8	14,9	13,9	14,2	14,9
pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	3,5	2,3	3,2	3,8	3,7	5,0	4,0	3,9
zaměstnanci v ozbrojených silách	0,4	0,2	0,3	0,6	0,3	0,2	0,3	0,3
Míra ekonomické aktivity (%) ¹⁾	60,7	65,0	62,5	60,2	60,7	61,1	60,1	60,9
muži	68,6	72,4	70,6	68,2	68,4	67,9	67,8	68,9
ženy	53,4	58,5	55,0	52,7	53,5	54,8	53,0	53,5
Míra zaměstnanosti (%) ²⁾	54,7	60,6	57,4	55,0	55,6	53,7	51,9	54,3
muži	62,1	67,4	65,1	62,7	63,1	59,7	59,2	62,0
ženy	47,8	54,6	50,2	47,9	48,6	48,3	45,3	47,1

¹⁾ podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

²⁾ podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

1. Regional comparison

Continued

Regions (NUTS 3)							
Králové- hradecký	Pardubický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko- slezský	
<i>Economic activity</i>							
260 819	246 779	243 720	572 019	303 992	281 576	575 689	<i>Economically active population</i>
238 986	224 590	220 743	511 844	268 013	252 815	504 301	<i>Employed</i>
							<i>of which (%)</i>
91,3	92,3	93,0	91,4	92,7	92,7	92,5	<i>Employees, employers, own-account workers, contributing family workers</i>
5,1	4,2	3,7	4,6	3,8	3,9	4,1	<i>Working pensioners</i>
2,0	2,1	2,0	2,2	2,1	2,0	1,9	<i>Women on maternity leave</i>
21 833	22 189	22 977	60 175	35 979	28 761	71 388	<i>Unemployed</i>
							<i>in %:</i>
15,4	14,3	15,8	16,5	15,7	15,5	16,8	<i>Seeking first work</i>
84,6	85,7	84,2	83,5	84,3	84,5	83,2	<i>Unemployed, others</i>
260 408	243 033	245 515	541 007	300 693	279 417	574 138	<i>Not economically active population</i>
							<i>of which (%)</i>
49,6	48,7	48,9	48,7	48,9	49,5	49,3	<i>Not working pensioners</i>
16,8	16,7	16,0	17,5	16,6	16,0	16,8	<i>Homemakers, children of pre-school age, other dependent persons</i>
30,1	31,0	31,7	30,2	30,8	31,0	30,7	<i>Pupils, students and apprentices</i>
							<i>Employed by status in employment (%):</i>
77,4	79,4	80,1	78,3	79,9	78,5	81,0	<i>Employees</i>
3,5	3,4	3,2	3,7	3,3	3,9	3,3	<i>Employers</i>
12,9	11,7	11,6	12,9	11,6	12,6	10,0	<i>Own-account workers</i>
0,1	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0	<i>Members of producers' co-operatives</i>
0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	<i>Contributing family workers</i>
							<i>Employed by industry (branch of economic activity) (%):</i>
3,5	3,8	6,3	2,8	3,4	2,5	1,7	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
28,8	30,4	32,9	24,0	27,5	32,8	30,1	<i>Industry</i>
6,4	6,9	7,2	7,9	7,3	8,0	6,3	<i>Construction</i>
9,7	9,7	9,1	10,5	10,0	10,4	10,0	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles</i>
5,0	5,5	5,0	5,3	5,8	4,5	5,4	<i>Transportation and storage</i>
3,0	2,4	2,5	3,0	2,7	3,1	2,9	<i>Accommodation and food service activities</i>
6,1	6,1	6,0	6,7	6,5	6,2	6,4	<i>Education</i>
7,0	6,2	6,4	6,8	7,2	6,2	7,1	<i>Human health and social work activities</i>
							<i>Employed by occupation (%):</i>
5,6	5,7	5,2	6,1	5,4	5,7	5,3	<i>Managers</i>
14,5	13,9	13,4	17,5	14,9	13,9	14,8	<i>Professionals</i>
17,2	18,2	16,7	18,6	17,4	17,5	18,3	<i>Technicians and associate professionals</i>
5,1	5,3	4,5	5,5	5,0	4,5	5,1	<i>Clerical support workers</i>
13,1	12,5	12,4	13,3	13,4	12,8	13,9	<i>Service and sales workers</i>
1,6	1,8	2,8	1,4	1,6	1,2	1,1	<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>
15,7	16,2	18,2	14,8	16,8	17,8	15,7	<i>Craft and related trades workers</i>
14,1	14,3	16,0	11,2	13,1	15,2	14,3	<i>Plant and machine operator, and assemblers</i>
3,7	3,6	3,8	3,5	3,8	4,0	3,8	<i>Elementary occupations</i>
0,3	0,6	0,4	0,3	1,1	0,3	0,2	<i>Armed forced occupations</i>
59,0	59,5	58,7	60,2	59,1	58,8	59,0	<i>Economic activity rate (%) ¹⁾</i>
67,0	67,7	66,9	68,4	67,3	67,3	66,6	<i>Males</i>
51,6	51,9	50,8	52,6	51,6	51,0	52,0	<i>Females</i>
54,1	54,2	53,1	53,9	52,1	52,8	51,7	<i>Employment rate (%) ²⁾</i>
61,7	61,9	61,2	61,4	59,9	60,7	58,8	<i>Males</i>
47,0	46,9	45,4	46,9	45,0	45,6	45,1	<i>Females</i>

¹⁾ share of employed and unemployed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

²⁾ share of employed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

1. Mezikrajské srovnání

2. pokračování

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Vyjížďka do zaměstnání								
Vyjíždějící z obce celkem	1 137 176	24 291	213 698	74 737	68 935	29 517	81 167	41 305
v tom (%):								
do jiných obcí okresu	52,5	-	36,8	65,1	44,1	63,4	59,5	56,0
do jiných okresů kraje	22,4	-	12,1	18,1	40,2	18,6	18,3	19,3
do jiných krajů	21,9	80,8	49,9	11,8	11,2	11,3	18,7	22,1
mimo ČR	3,3	19,2	1,2	4,9	4,6	6,7	3,5	2,6
Vyjíždějící z obce denně (%)	84,6	72,5	86,1	83,5	85,8	81,3	80,3	83,7
Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště (%) ¹⁾	39,5	6,3	57,7	42,1	42,8	41,7	42,2	37,9
Vyjíždějící z obce podle věku (%):								
15 - 24 let	7,5	5,0	6,6	7,3	8,0	8,9	8,1	8,2
25 - 29 let	13,5	15,4	12,9	13,3	13,1	12,1	13,0	13,4
30 - 39 let	32,8	35,8	35,5	31,5	32,4	30,9	33,2	33,7
40 - 49 let	24,7	20,4	23,6	24,8	24,3	25,4	24,6	23,8
50 - 59 let	18,1	16,8	17,2	19,7	18,8	18,7	17,5	17,2
60 let a více	3,4	6,7	4,2	3,4	3,4	3,9	3,5	3,7
Vyjíždějící z obce podle odvětví (%):								
zemědělství, lesnictví, rybářství	2,6	1,2	2,0	4,3	3,5	1,8	1,6	1,4
průmysl	33,1	22,2	23,9	32,3	35,9	31,1	33,5	41,2
stavebnictví	5,3	5,1	4,4	6,5	5,3	5,1	5,5	4,1
velkoobchod a maloobchod	10,1	17,4	12,1	9,5	9,1	9,6	8,8	8,7
doprava a skladování	7,0	9,5	8,5	6,5	7,1	6,6	8,7	5,9
vzdělávání	5,7	4,5	5,1	6,1	5,2	4,8	5,5	5,7
zdravotní a sociální péče	7,3	6,3	6,8	6,7	7,2	8,8	7,1	6,3
Vyjížďka do škol								
Vyjíždějící z obce celkem	429 734	5 683	70 186	32 177	23 760	10 838	27 671	16 821
z toho vyjíždějící denně (%)	70,9	42,0	81,8	65,7	74,4	66,7	73,3	66,1
Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště z úhrnu studujících (%) ²⁾	44,9	5,5	61,4	53,2	47,2	48,8	43,1	45,3
Domácnosti								
Hospodařící domácnosti celkem	4 375 122	579 509	523 045	262 692	242 397	128 904	352 346	183 299
v tom podle typu domácnosti:								
rodinné	2 737 561	305 296	340 036	168 172	151 206	75 527	210 447	113 338
tvořené 1 rodinou	2 667 867	300 262	329 829	163 840	147 651	73 917	206 511	110 698
v tom:								
úplné rodiny	2 097 031	223 695	262 615	130 204	118 056	55 093	157 312	86 063
z toho (%):								
se závislými dětmi s ekonomicky aktivní osobou v čele domácnosti	41,0	38,2	42,7	41,2	39,5	38,3	39,7	41,0
bydlící v bytech	69,4	72,4	71,8	69,3	68,7	67,7	67,8	69,4
neúplné rodiny	570 836	76 567	67 214	33 636	29 595	18 824	49 199	24 635
z toho (%):								
se závislými dětmi s ekonomicky aktivní osobou v čele domácnosti	52,4	51,7	52,1	53,5	52,5	56,2	58,4	54,6
bydlící v bytech	62,8	64,7	63,9	63,7	63,8	62,4	62,2	63,7
tvořené 2 a více rodinami	99,1	99,4	98,6	99,2	98,7	98,7	99,2	98,9
nerodinné	69 694	5 034	10 207	4 332	3 555	1 610	3 936	2 640
domácnosti vícečlenné nerodinné	1 637 561	274 213	183 009	94 520	91 191	53 377	141 899	69 961
domácnosti jednotlivců	215 414	48 411	24 091	10 325	11 857	8 032	19 284	9 045
z toho nepracující důchodci (%)	1 422 147	225 802	158 918	84 195	79 334	45 345	122 615	60 916
Domácnosti jednotlivců podle věku osoby (%):								
do 39 let	43,4	31,6	42,7	45,9	43,8	39,9	42,4	44,7
40 - 64 let	26,7	36,0	26,4	24,2	26,8	25,9	26,4	25,4
65 let a více	36,1	33,3	36,7	36,8	35,5	40,1	39,2	37,5
	36,0	29,4	35,8	37,8	36,6	32,5	32,6	35,9

¹⁾ ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště

²⁾ ze studujících se zjištěným místem školy

1. Regional comparison

Continued

Regions (NUTS 3)							
Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský	
<i>Commuting to work</i>							
58 422	61 003	65 407	136 252	75 007	78 288	129 147	<i>Commuting outside municipality, total</i>
64,6	61,7	66,8	41,3	68,3	69,8	52,4	<i>in %:</i>
15,7	15,7	12,4	45,7	14,7	14,0	37,2	<i>within the district</i>
17,8	20,6	18,8	9,1	14,5	13,4	7,1	<i>within the region</i>
1,9	2,0	2,0	4,0	2,4	2,8	3,3	<i>within the Czech Republic</i>
84,9	84,1	84,0	84,6	84,9	85,8	87,6	<i>abroad</i>
41,7	44,6	44,5	40,6	43,5	46,6	41,6	<i>Daily commuting outside municipality (%)</i>
7,5	8,0	8,4	7,6	7,2	7,4	7,7	<i>Share of employed commuting outside municipality (%) ¹⁾</i>
13,5	14,1	14,2	14,2	13,6	14,0	13,4	<i>Commuters outside municipality by age (%):</i>
32,6	32,9	31,2	32,8	32,8	30,8	31,1	<i>15 - 24</i>
24,6	24,0	25,4	24,6	24,9	25,8	26,7	<i>25 - 29</i>
18,3	18,0	18,2	17,8	18,5	19,0	18,3	<i>30 - 39</i>
3,5	2,9	2,6	3,1	2,9	2,9	2,8	<i>40 - 49</i>
							<i>50 - 59</i>
							<i>60 and over</i>
							<i>Commuters outside municipality by industry (branch of economic activity) (%):</i>
3,1	3,5	5,3	2,7	3,0	2,0	1,4	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
34,9	35,2	39,3	32,5	33,2	39,9	38,7	<i>Industry</i>
4,4	5,1	5,6	6,0	5,6	6,2	5,0	<i>Construction</i>
9,7	9,5	8,4	10,5	9,8	10,0	8,9	<i>Wholesale and retail trade</i>
6,1	6,7	6,0	6,5	7,0	5,3	6,0	<i>Transportation and storage</i>
6,5	6,3	5,6	6,0	6,5	6,0	6,1	<i>Education</i>
8,1	7,4	7,3	7,7	8,2	7,2	7,4	<i>Human health and social work activities</i>
<i>Commuting to schools</i>							
25 109	26 400	30 933	48 999	31 811	32 708	46 638	<i>Commuters outside municipality, total</i>
65,6	65,4	64,1	77,2	68,5	65,3	70,9	<i>of which commuting daily (%)</i>
51,8	54,4	56,0	43,2	50,5	52,4	41,1	<i>Share of commuters to school outside municipality (%) ²⁾</i>
<i>Households</i>							
228 256	207 396	198 504	473 520	257 964	229 682	507 608	<i>Housekeeping households, total</i>
147 040	137 000	135 533	306 165	168 959	155 880	322 962	<i>by type of household:</i>
143 577	133 552	131 108	295 668	164 554	150 952	315 748	<i>Family households</i>
							<i>One-family households</i>
115 071	108 326	107 900	233 525	130 946	121 412	246 813	<i>One-couple families</i>
40,7	41,9	42,5	41,6	41,7	43,1	41,2	<i>of which (%):</i>
68,0	68,9	68,8	69,5	68,7	69,4	67,5	<i>with dependent children</i>
99,5	99,6	99,7	99,6	99,6	99,7	99,6	<i>with economically active reference person</i>
28 506	25 226	23 208	62 143	33 608	29 540	68 935	<i>living in dwellings</i>
52,6	51,9	48,5	48,6	52,0	46,4	54,2	<i>Lone-parent families</i>
62,7	63,0	60,6	60,8	63,0	60,1	62,8	<i>of which (%):</i>
99,2	99,3	99,4	99,4	99,2	99,5	99,3	<i>with dependent children</i>
3 463	3 448	4 425	10 497	4 405	4 928	7 214	<i>with economically active reference person</i>
81 216	70 396	62 971	167 355	89 005	73 802	184 646	<i>living in dwellings</i>
9 008	7 607	6 283	22 238	10 204	7 472	21 557	<i>Two or more families households</i>
72 208	62 789	56 688	145 117	78 801	66 330	163 089	<i>Non-family households</i>
48,1	48,8	51,3	44,2	48,6	51,0	46,9	<i>Multi-person households</i>
							<i>One-person households</i>
							<i>of which not working pensioners (%):</i>
							<i>One-person households by age (%):</i>
23,1	23,5	21,7	27,4	23,5	21,5	24,1	<i>less than 40</i>
35,8	35,1	34,7	34,8	35,9	35,9	38,0	<i>40 - 64</i>
40,1	40,3	42,5	36,9	39,6	41,7	36,8	<i>65 and over</i>

¹⁾ employed with identified place of work²⁾ students with identified place of school

1. Mezikrajské srovnání

3. pokračování

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Domy								
Domy celkem	2 158 119	99 949	353 037	163 889	131 052	44 979	135 999	92 345
v tom:								
obydlené domy	1 800 075	92 927	286 780	123 048	105 835	39 845	115 679	73 380
neobydlené domy	358 044	7 022	66 257	40 841	25 217	5 134	20 320	18 965
Podíl neobydlených domů (%)	16,6	7,0	18,8	24,9	19,2	11,4	14,9	20,5
Průměrné stáří obydlých domů (roky)	49,8	53,3	48,6	48,6	51,1	58,6	60,6	58,2
z toho:								
rodinné domy	49,3	48,8	48,7	48,8	51,2	58,1	61,7	58,0
bytové domy	52,4	61,3	45,4	47,1	50,0	59,7	55,3	58,9
Obydlené domy s byty celkem	1 798 318	92 776	286 551	122 949	105 737	39 789	115 528	73 301
z toho rodinné domy (%)	86,5	61,8	91,7	88,1	86,0	73,1	79,0	83,4
Obydlené domy s byty podle vlastnictví (%):								
fyzická osoba	83,4	66,7	87,7	84,4	83,0	72,3	78,5	82,6
obec, stát	2,7	5,5	1,8	2,9	3,0	4,6	3,9	3,5
bytové družstvo	1,8	5,8	0,9	1,5	0,9	1,4	3,1	1,6
spoluvlastnictví vlastníků bytů	7,7	11,7	5,9	7,1	8,2	14,8	8,3	6,3
Obydlené domy s byty podle materiálu nosných zdí (%):								
kámen, cihly, tvárnice	87,0	80,2	89,1	91,4	87,3	82,1	82,6	82,1
stěnové panely	4,6	11,2	2,9	3,7	4,7	9,9	8,3	6,1
Obydlené domy s byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :								
přípoj na kanalizační síť	62,7	91,2	59,4	67,8	60,4	72,5	66,1	48,2
vodovod	99,5	99,9	99,3	99,5	99,3	99,6	99,7	99,5
plyn	64,4	85,1	51,5	43,1	57,8	62,2	62,3	49,0
ústřední topení	82,7	78,0	82,2	82,6	82,6	83,5	81,6	76,5
Bydlící osoby v domech celkem	10 304 041	1 251 257	1 266 199	621 984	559 646	288 784	797 680	425 593
z toho v domech s byty (%)	99,3	99,2	99,3	99,5	99,4	99,2	99,3	99,5
z toho v rodinných domech (%)	49,3	16,8	65,1	54,5	51,0	32,7	36,2	47,7
Byty								
Byty celkem	4 756 572	587 832	582 294	308 712	268 963	135 091	377 133	205 187
v tom:								
obydlené byty	4 104 635	542 168	482 860	247 608	226 298	119 403	330 981	171 328
neobydlené byty	651 937	45 664	99 434	61 104	42 665	15 688	46 152	33 859
Podíl neobydlených bytů (%)	13,7	7,8	17,1	19,8	15,9	11,6	12,2	16,5
Důvody neobydlenosti bytů (%):								
slouží k rekreaci	26,0	1,4	33,0	40,0	28,6	10,5	17,1	41,9
přestavba	5,1	5,8	5,0	4,2	4,8	5,1	5,6	4,8
nezpůsobilé k bydlení	4,7	1,7	4,9	3,8	4,0	5,2	5,5	3,5
Obydlené byty podle druhu domu (%):								
v rodinných domech	43,7	13,4	60,5	50,0	46,6	28,1	32,1	42,7
v bytových domech	55,0	85,7	38,1	48,7	51,9	70,3	66,7	55,5
Obydlené byty podle vlastníka domu (%):								
fyzická osoba	46,2	24,8	60,1	50,5	48,8	32,9	36,3	46,4
obec, stát	9,1	12,1	5,9	9,8	9,0	10,3	9,3	8,9
bytové družstvo	11,0	17,0	6,6	9,8	4,3	6,7	16,5	9,6
spoluvlastnictví vlastníků bytů	22,1	28,7	19,6	21,7	27,5	40,5	24,5	18,5
Obydlené byty podle právního důvodu užívání (%):								
ve vlastním domě	35,8	11,1	49,8	40,8	37,9	22,4	26,0	34,2
v osobním vlastnictví	20,1	28,6	16,7	19,3	25,7	35,0	21,4	18,2
nájemní	22,4	34,0	14,7	20,4	20,4	24,6	24,9	24,3
družstevní	9,4	12,8	5,5	7,9	3,7	4,3	15,0	10,2

¹⁾ podíl z úhrnu obydlých domů s byty se zjištěným technickým vybavením

1. Regional comparison

Continued

Regions (NUTS 3)							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomouc- ký	Zlínský	Moravsko- slezský	
<i>Buildings</i>							
137 051	128 618	136 766	259 567	137 345	141 852	195 670	<i>Buildings, total</i>
109 736	104 850	108 062	225 006	118 882	120 444	175 601	<i>Occupied buildings</i>
27 315	23 768	28 704	34 561	18 463	21 408	20 069	<i>Vacant buildings</i>
19,9	18,5	21,0	13,3	13,4	15,1	10,3	<i>Share of vacant buildings (%)</i>
52,0	47,9	45,9	46,9	50,2	44,7	46,2	<i>Average age of occupied buildings (years)</i>
							<i>of which:</i>
51,4	48,0	46,0	46,6	49,9	44,9	45,3	<i>Family houses</i>
56,2	46,3	44,0	49,6	52,1	41,7	51,1	<i>Apartment buildings</i>
109 628	104 751	107 989	224 816	118 756	120 327	175 420	<i>Occupied buildings with dwellings, total</i>
87,6	89,7	91,1	89,8	88,5	92,3	84,1	<i>of which family houses (%)</i>
							<i>Occupied buildings with dwellings by type of owner (%)</i>
85,2	85,3	86,4	84,7	85,3	86,5	81,3	<i>Natural person</i>
2,6	2,6	1,9	2,2	2,3	1,3	3,1	<i>Local or central authority</i>
1,3	1,4	1,2	1,4	1,2	1,2	2,9	<i>In co-operative ownership</i>
6,9	7,5	7,3	8,5	7,7	8,5	6,1	<i>Dwelling owners association</i>
							<i>Occupied buildings with dwellings by materials of the building (%):</i>
88,9	91,1	93,0	86,9	82,8	85,4	86,4	<i>Stone, bricks, blocks</i>
3,3	2,6	2,7	3,1	3,5	3,0	6,5	<i>Wall panels</i>
							<i>Occupied buildings with dwellings by technical facilities (%) ¹⁾:</i>
56,7	54,2	62,5	72,9	63,4	65,9	45,8	<i>Public sewage disposal</i>
99,5	99,6	99,6	99,4	99,4	99,2	99,7	<i>Piped water</i>
51,3	64,6	59,3	84,7	73,1	72,4	75,5	<i>Gas</i>
76,5	80,3	83,7	83,4	84,0	86,1	89,9	<i>Central heating</i>
540 944	505 816	501 026	1 153 208	621 577	575 528	1 194 799	<i>Persons living in buildings, total</i>
99,4	99,4	99,4	99,4	99,3	99,2	99,2	<i>of which in buildings with dwellings (%)</i>
57,0	60,5	64,7	56,9	55,7	64,1	43,7	<i>of which in family houses (%)</i>
<i>Dwellings</i>							
259 995	233 798	230 025	503 489	279 323	252 396	532 334	<i>Dwellings, total</i>
215 277	196 288	188 191	443 358	243 624	217 093	480 158	<i>Occupied dwellings</i>
44 718	37 510	41 834	60 131	35 699	35 303	52 176	<i>Vacant dwellings</i>
17,2	16,0	18,2	11,9	12,8	14,0	9,8	<i>Share of vacant dwellings (%)</i>
							<i>Reasons of vacancy (%):</i>
34,2	33,9	40,8	18,4	16,2	19,7	12,7	<i>Reserved for seasonal or secondary use</i>
4,7	4,9	4,3	6,0	6,5	4,6	5,6	<i>Reconstruction of dwelling</i>
4,8	5,4	4,9	5,6	6,5	5,9	5,1	<i>Unfit for habitation</i>
							<i>Occupied dwellings by type of building (%):</i>
52,1	55,5	59,8	50,5	50,3	58,0	38,0	<i>in family houses</i>
46,4	43,0	38,7	48,2	48,6	40,8	61,1	<i>in apartment buildings</i>
							<i>Occupied dwellings by type of owner of the building (%)</i>
54,9	55,0	58,4	51,0	51,8	56,1	38,6	<i>Natural person</i>
7,4	8,0	6,9	11,2	6,9	5,1	11,1	<i>Local or central authority</i>
7,4	9,0	6,9	9,7	8,8	8,2	17,8	<i>In co-operative ownership</i>
20,7	20,7	19,5	19,5	21,9	22,3	14,9	<i>Dwelling owners association</i>
							<i>Occupied dwellings by tenure status (%):</i>
42,1	45,1	49,7	42,7	41,1	48,3	30,0	<i>in own house</i>
19,2	17,9	17,5	16,8	20,4	18,8	13,3	<i>in private ownership</i>
18,9	17,9	14,3	21,7	18,3	14,8	29,0	<i>rented dwelling</i>
7,4	7,1	7,0	7,5	8,6	6,9	16,1	<i>in co-operative ownership</i>

¹⁾ occupied buildings with identified technical facilities

1. Mezikrajské srovnání

dokončení

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Byty								
Obydlené byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :								
plyn zaveden do bytu	68,7	71,4	55,4	44,2	68,7	73,7	70,8	54,1
vodovod v bytě	99,6	99,9	99,4	99,6	99,5	99,8	99,7	99,6
teplá voda	98,2	99,4	97,3	98,3	98,0	98,2	98,5	98,1
přípoj na kanalizační síť	79,7	95,6	71,7	81,0	77,5	88,8	85,1	70,6
žumpa, jímka	18,6	4,3	25,8	17,4	19,9	10,0	13,7	25,3
vlastní splachovací záchod	98,4	99,5	97,8	98,8	98,1	99,1	98,6	97,4
vlastní koupelna, sprchový kout	98,7	99,3	98,4	98,9	98,4	98,8	98,7	97,9
Obydlené byty podle způsobu vytápění (%) ²⁾ :								
ústřední topení	80,4	72,2	80,9	83,0	79,5	81,9	82,7	75,6
z toho:								
kotelna mimo dům	34,2	47,1	22,1	32,9	30,5	48,3	49,0	31,9
kotelna v domě	45,2	22,2	58,0	49,5	48,3	32,5	32,5	42,9
z toho na plyn	28,6	19,8	30,4	20,6	25,3	18,3	19,6	22,5
etážové topení	7,1	9,7	5,5	4,5	7,9	7,3	6,3	9,7
z toho na plyn	5,8	8,7	3,6	2,7	6,2	5,8	5,1	7,5
kamna	8,7	12,4	9,6	9,1	8,8	6,3	7,0	10,1
z toho na plyn	3,5	9,0	2,0	1,0	3,5	2,3	2,4	2,0
Obydlené byty podle typu (%):								
byty standardní celkem	91,6	88,1	91,0	92,9	91,9	89,2	90,1	90,4
v tom:								
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	87,3	86,3	85,5	86,6	86,7	84,8	85,7	83,5
s ústředním topením a částečným příslušenstvím	1,0	0,8	1,0	0,6	1,0	0,9	1,0	1,4
bez ústředního topení a s úplným příslušenstvím	3,3	1,1	4,5	5,7	4,2	3,4	3,5	5,4
byty se sníženou kvalitou	5,6	6,7	6,2	4,8	5,4	7,2	6,9	6,4
Počet osob na 1 obydlý byt	2,47	2,24	2,59	2,48	2,44	2,38	2,37	2,46
v rodinných domech	2,80	2,85	2,79	2,72	2,68	2,79	2,69	2,76
v bytových domech	2,21	2,14	2,27	2,25	2,22	2,22	2,22	2,23
Počet osob na 1 obytnou místnost 8 m ² a více	0,76	0,79	0,75	0,73	0,74	0,77	0,76	0,77
v rodinných domech	0,70	0,71	0,69	0,69	0,68	0,71	0,70	0,72
v bytových domech	0,80	0,80	0,83	0,78	0,78	0,80	0,79	0,80
Obytná plocha v m ² na 1 osobu	32,5	31,6	34,3	33,7	33,5	32,6	32,9	32,7
v rodinných domech	36,1	38,4	38,0	37,6	37,4	38,0	37,8	36,5
v bytových domech	29,6	30,6	28,5	29,6	29,9	30,5	30,4	29,9
Obytná plocha v m ² na 1 byt	65,3	57,8	72,1	67,6	66,0	62,4	63,1	65,3
v rodinných domech	80,9	87,8	84,9	81,4	80,2	84,6	81,9	80,5
v bytových domech	52,6	53,0	51,7	53,2	53,1	53,5	53,6	53,6
Počet obytných místností 8 m ² a více na 1 byt	3,70	3,24	3,95	3,81	3,72	3,51	3,55	3,67
v rodinných domech	4,41	4,58	4,49	4,38	4,32	4,49	4,33	4,34
v bytových domech	3,12	3,03	3,07	3,22	3,18	3,12	3,16	3,16
Počet hospodařících domácností na 1 byt	1,05	1,05	1,06	1,05	1,05	1,06	1,05	1,05
Vybavenost bytových domácností osobním počítačem (v%):								
s internetem	53,0	57,4	54,4	51,3	50,4	46,3	48,5	50,8
bez internetu	3,6	3,6	3,5	3,7	3,7	4,0	3,4	3,7

¹⁾ podíl z úhrnu obydlých bytů se zjištěným technickým vybavením

²⁾ podíly jsou počítány z celkového počtu obydlých bytů

1. Regional comparison

End of table

Regions (NUTS 3)							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomouc- ký	Zlínský	Moravsko- slezský	
<i>Dwellings</i>							
							Occupied dwellings by technical facilities (%) ¹⁾ :
56,2	67,5	61,2	83,1	75,5	73,6	83,0	Piped gas available in dwelling
99,6	99,7	99,7	99,6	99,6	99,4	99,8	Piped water available in dwelling
97,8	97,7	97,7	98,1	98,0	97,7	98,8	Hot water
72,0	70,1	74,1	84,4	78,0	78,0	74,2	Public sewage disposal
24,0	27,0	24,2	14,8	20,5	19,8	24,0	Septic tank
97,7	97,8	98,2	98,0	98,2	97,9	98,8	Private flush toilet
98,3	98,6	98,8	98,7	98,7	98,7	99,0	Private bathroom, shower
							Occupied dwellings by type of heating (%) ²⁾ :
74,5	78,4	80,9	79,5	81,7	86,6	88,9	Central heating
							of which:
27,5	24,8	19,6	26,8	28,2	26,4	47,4	Installation outside the building
46,4	53,1	60,7	52,1	52,9	59,7	41,0	Installation in the building
24,6	33,6	33,4	43,6	35,9	42,0	27,8	of which gaseous fuels
8,9	9,7	7,7	8,2	7,8	4,3	4,3	Heater inside dwelling
6,4	7,9	6,1	7,3	6,6	3,7	3,6	of which gaseous fuels
12,5	8,8	8,4	8,9	7,7	6,7	4,2	Stove
2,5	2,6	2,2	5,6	3,2	2,4	1,6	of which gaseous fuels
							Occupied dwellings by quality (%):
92,3	93,1	93,9	92,4	93,4	93,5	93,4	Standard quality dwellings, total
85,3	87,5	88,8	89,3	89,6	90,2	90,1	with central heating and complete facilities
1,1	1,1	0,9	1,2	1,1	1,0	0,9	with central heating and incomplete facilities
5,9	4,5	4,1	1,9	2,8	2,4	2,4	no central heating and complete facilities
5,0	4,9	4,2	5,1	4,6	5,1	5,0	Lower quality dwellings
2,48	2,54	2,64	2,56	2,52	2,62	2,45	Number of persons per 1 occupied dwelling
2,73	2,79	2,86	2,91	2,80	2,91	2,84	in family houses
2,21	2,23	2,31	2,22	2,23	2,23	2,22	in apartment buildings
0,76	0,76	0,74	0,75	0,74	0,75	0,76	Number of persons per 1 room
0,72	0,72	0,71	0,71	0,71	0,72	0,71	in family houses
0,80	0,80	0,80	0,79	0,77	0,79	0,79	in apartment buildings
32,8	32,3	32,5	32,0	32,2	31,4	31,4	Floor space in square metres per 1 person
35,6	34,9	35,2	34,8	35,0	33,6	35,1	in family houses
29,6	28,9	28,3	29,1	29,4	28,3	29,0	in apartment buildings
66,1	66,5	68,9	66,7	65,7	66,9	62,3	Floor space in square metres per 1 dwelling
77,8	77,8	79,6	80,8	78,4	78,1	79,4	in family houses
53,0	52,2	52,5	52,1	52,7	51,2	51,4	in apartment buildings
3,72	3,78	3,93	3,84	3,78	3,91	3,62	Number of rooms (8 square metres and over)
4,27	4,30	4,40	4,51	4,34	4,46	4,43	in family houses
3,12	3,13	3,20	3,14	3,20	3,14	3,11	in apartment buildings
1,05	1,05	1,05	1,06	1,05	1,05	1,05	Number of housekeeping households per 1 dwelling
							Availability of personal computer to the dwelling household (%):
53,1	52,9	52,2	55,1	51,2	54,2	53,1	with Internet connection
3,5	3,8	3,8	3,5	4,1	3,6	3,5	no Internet connection

¹⁾ occupied dwellings with identified technical facilities²⁾ shares are calculated from the total number of occupied dwellings

2. Srovnání okresů Pardubického kraje

	Pardubický kraj Pardubický Region	v tom okresy	
		Chrudim	Pardubice
Území, sídelní struktura			
Rozloha (km ²)	4 519	993	880
Počet obcí	451	108	112
z toho se statutem města	37	12	8
Podíl městského obyvatelstva (%)	62,4	61,4	71,7
Podíl počtu obyvatel v obcích (%):			
do 199 obyvatel	2,8	3,6	2,2
s 200 - 999 obyvateli	23,7	25,8	16,2
s 1 000 - 4 999 obyvateli	21,7	33,5	18,3
Počet částí obcí	991	335	215
Počet základních sídelních jednotek	1 300	373	302
Hustota obyvatelstva (osoby/km ²)	113	104	191
Obyvatelstvo			
Počet obyvatel	511 627	103 199	168 423
z toho ženy (%)	50,7	50,7	50,6
Obyvatelstvo podle způsobu bydlení (%):			
v bytech	97,5	97,7	96,7
v zařízeních	1,9	1,6	2,7
jinde (rekreační chaty, mobilní nebo nouzová obydlí apod.)	0,5	0,7	0,5
bezdomovci	0,10	0,06	0,10
Obyvatelstvo podle věku (%):			
0 – 14 let	14,7	14,7	13,8
15 – 64 let	68,9	68,6	69,2
65 a více let	16,1	16,5	16,5
nezjištěno	0,3	0,3	0,4
Průměrný věk	41,0	41,2	41,4
Obyvatelstvo podle rodinného stavu (z osob se zjištěným stavem, %):			
svobodní	39,2	38,6	38,5
ženatí, vdané	44,1	45,2	43,7
rozvedení	9,3	8,3	10,5
ovdovělí	7,4	7,9	7,3
Podíl cizinců na počtu obyvatel (%)	2,4	1,3	4,0
Obyvatelstvo podle národnosti (%):			
česká	70,8	72,7	70,6
moravská	0,9	0,1	0,2
slezská	0,0	0,0	0,0
slovenská	0,9	0,6	1,3
neuveďeno	25,6	25,5	25,9
Podíl obyvatel narozených v obci obvyklého bydliště (%)	47,1	46,8	44,4
Obyvatelstvo podle vztahu k náboženské víře (%):			
věřící - nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti	6,0	5,7	5,8
věřící - hlásící se k církvi, náboženské společnosti	13,7	15,1	9,4
bez náboženské víry	34,9	31,7	40,4
neuveďeno	45,4	47,5	44,4
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání (%):			
základní vč. neukončeného	17,9	18,7	15,2
střední vč. vyučení (bez maturity)	36,6	38,9	33,8
úplné střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	31,1	29,5	33,2
vysokoškolské	9,9	8,5	12,7

2. Comparison of districts of the Pardubický Region

Districts		
Svitavy	Ústí nad Orlicí	
<i>Area and settlement structure</i>		
1 379	1 267	Total area (square kilometers)
116	115	Number of municipalities
7	10	of which with town status
50,8	60,4	Share of urban population (%)
		Share of population in municipalities by number of inhabitants (%):
4,0	2,2	less than 200
29,8	26,7	200 - 999
21,4	17,2	1000 - 4999
198	243	Number of municipality parts
285	340	Number of basic settlement units
75	108	Population density
<i>Population</i>		
103 245	136 760	Total population
50,7	50,8	of which females (%)
		Population by housing arrangements (%):
98,2	97,8	in dwellings
1,3	1,5	in collective living quarters
0,4	0,6	Others (cottage, mobile home, shelter, etc.)
0,13	0,12	Homeless
		Population by age (%):
15,2	15,3	0-14
68,9	68,8	15-64
15,7	15,6	65 or more
0,3	0,3	Not identified
40,8	40,6	Average age
		Population by legal marital status (with identified marital status, %):
39,9	40,0	Never married
44,0	43,8	Married
8,6	9,1	Divorced
7,5	7,2	Widowed
1,2	2,1	Share of foreign citizens (%)
		Population by ethnicity (%):
68,5	71,5	Czech
3,5	0,3	Moravian
0,0	0,0	Silesian
0,6	0,9	Slovak
25,3	25,6	Not declared
49,3	49,0	Population born in municipality of usual residence (%)
		Population by religious belief (%):
6,2	6,4	Believers not identified with a church or religious society
18,6	14,3	Believers identified with a church or religious society
29,7	34,5	No religious belief
45,4	44,8	Not declared
		Population aged 15+ by educational attainment (%):
20,3	18,7	Primary and lower secondary, incl. not completed elementary school (ISCED 1, 2)
38,7	36,7	Secondary, incl. vocational (ISCED 3C)
28,9	31,5	Upper secondary and post-secondary (ISCED 3A, 4, 5B)
8,2	8,8	Tertiary (ISCED 5A, 6)

2. Srovnání okresů Pardubického kraje

1. pokračování

	Pardubický kraj Pardubický Region	v tom okresy	
		Chrudim	Pardubice
Ekonomická aktivita			
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	246 779	48 744	84 184
zaměstnaní	224 590	44 041	77 946
z toho (%):			
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	92,3	92,7	91,5
pracující důchodci	4,2	3,7	4,8
ženy na mateřské dovolené	2,1	2,2	2,1
nezaměstnaní	22 189	4 703	6 238
v tom (%):			
hledající první zaměstnání	14,3	14,8	14,2
ostatní nezaměstnaní	85,7	85,2	85,8
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	243 033	50 342	75 857
z toho (%):			
nepracující důchodci	48,7	49,5	48,8
osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	16,7	15,7	17,8
žáci, studenti a učni	31,0	30,9	29,6
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání (%):			
zaměstnanci	79,4	76,8	79,3
zaměstnavatelé	3,4	3,7	3,5
osoby pracující na vlastní účet	11,7	13,1	12,0
členové produkčních družstev	0,1	0,2	0,1
pomáhající rodinní příslušníci	0,4	0,4	0,4
Zaměstnaní podle vybraných odvětví (%):			
zemědělství, lesnictví, rybářství	3,8	3,8	1,9
průmysl	30,4	28,7	27,8
stavebnictví	6,9	8,3	6,2
velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	9,7	9,4	10,4
doprava a skladování	5,5	5,4	5,5
ubytování, stravování a pohostinství	2,4	2,4	2,3
vzdělávání	6,1	5,7	5,9
zdravotní a sociální péče	6,2	6,9	5,9
Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání (%):			
zákonodárci a řídící pracovníci	5,7	5,4	6,5
specialisté	13,9	13,4	15,6
techničtí a odborní pracovníci	18,2	16,6	21,8
úředníci	5,3	5,4	6,2
pracovníci ve službách a prodeji	12,5	12,6	12,3
kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	1,8	2,0	0,9
řemeslníci a opraváři	16,2	18,0	13,1
obsluha strojů a zařízení, montéři	14,3	13,5	11,7
pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	3,6	3,5	3,1
zaměstnanci v ozbrojených silách	0,6	0,7	0,9
Míra ekonomické aktivity (%) ¹⁾	59,5	58,1	61,6
muži	67,7	66,5	69,5
ženy	51,9	50,2	54,2
Míra zaměstnanosti (%) ²⁾	54,2	52,5	57,0
muži	61,9	60,5	64,6
ženy	46,9	45,0	49,9

¹⁾ podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

²⁾ podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

2. Comparison of districts of the Pardubický Region

Continued

Districts		
Svitavy	Ústí nad Orlicí	
<i>Economic activity</i>		
48 730	65 121	Economically active population
43 272	59 331	Employed
		of which (%)
92,9	92,5	Employees, employers, own-account workers, contributing family workers
3,7	4,0	Working pensioners
2,1	2,0	Women on maternity leave
5 458	5 790	Unemployed
		in %:
14,8	13,6	Seeking first work
85,2	86,4	Unemployed, others
50 888	65 946	Not economically active population
		of which (%)
49,2	47,7	Not working pensioners
16,0	16,7	Homemakers, children of pre-school age, other dependent persons
31,5	32,1	Pupils, students and apprentices
		Employed by status in employment (%):
80,3	80,8	Employees
3,1	3,2	Employers
11,1	10,5	Own-account workers
0,1	0,2	Members of producers' co-operatives
0,4	0,4	Contributing family workers
		Employed by industry (branch of economic activity) (%):
6,1	4,8	Agriculture, forestry and fishing
31,1	34,7	Industry
7,7	6,2	Construction
9,6	8,9	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles
4,7	6,2	Transportation and storage
2,5	2,3	Accommodation and food service activities
6,5	6,4	Education
6,8	5,5	Human health and social work activities
		Employed by occupation (%):
5,1	5,4	Managers
12,6	13,0	Professionals
16,0	16,4	Technicians and associate professionals
4,2	4,7	Clerical support workers
13,2	12,1	Service and sales workers
2,7	2,2	Skilled agricultural, forestry and fishery workers
17,4	18,2	Craft and related trades workers
17,1	16,5	Plant and machine operator, and assemblers
4,4	3,7	Elementary occupations
0,4	0,3	Armed forces occupations
58,0	59,2	Economic activity rate (%) ¹⁾
66,2	67,4	Males
50,3	51,4	Females
51,5	53,9	Employment rate (%) ²⁾
58,9	61,8	Males
44,6	46,5	Females

¹⁾ share of employed and unemployed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

²⁾ share of employed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

2. Srovnání okresů Pardubického kraje

2. pokračování

	Pardubický kraj Pardubický Region	v tom okresy	
		Chrudim	Pardubice
Vyjízdka do zaměstnání			
Vyjíždějící z obce celkem	61 003	12 896	18 728
v tom (%):			
do jiných obcí okresu	61,7	50,8	59,8
do jiných okresů kraje	15,7	31,6	7,2
do jiných krajů	20,6	15,7	30,8
mimo ČR	2,0	1,9	2,2
Vyjíždějící z obce denně (%)	84,1	84,9	86,3
Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště (%) ¹⁾	44,6	49,5	39,2
Vyjíždějící z obce podle věku (%):			
15 - 24 let	8,0	8,3	6,5
25 - 29 let	14,1	14,1	13,6
30 - 39 let	32,9	32,2	34,1
40 - 49 let	24,0	23,5	23,9
50 - 59 let	18,0	19,0	18,3
60 let a více	2,9	2,8	3,5
Vyjíždějící z obce podle odvětví (%):			
zemědělství, lesnictví, rybářství	3,5	3,0	2,0
průmysl	35,2	32,8	30,6
stavebnictví	5,1	5,7	4,6
velkoobchod a maloobchod	9,5	9,4	10,8
doprava a skladování	6,7	6,9	6,5
vzdělávání	6,3	6,3	5,9
zdravotní a sociální péče	7,4	7,9	7,3
Vyjízdka do škol			
Vyjíždějící z obce celkem	26 400	5 592	6 948
z toho vyjíždějící denně (%)	65,4	64,9	74,2
Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště z úhrnu studujících (%) ²⁾	54,4	52,0	38,6
Domácnosti			
Hospodařící domácnosti celkem	207 396	40 714	70 791
v tom podle typu domácnosti:			
rodinné	137 000	27 550	44 613
tvořené 1 rodinou	133 552	26 689	43 598
v tom:			
úplné rodiny	108 326	21 700	34 956
z toho (%):			
se závislými dětmi	41,9	41,8	40,6
s ekonomicky aktivní osobou v čele domácnosti	68,9	67,8	70,4
bydlící v bytech	99,6	99,4	99,6
neúplné rodiny	25 226	4 989	8 642
z toho (%):			
se závislými dětmi	51,9	50,7	52,4
s ekonomicky aktivní osobou v čele domácnosti	63,0	60,1	66,5
bydlící v bytech	99,3	99,3	99,2
tvořené 2 a více rodinami	3 448	861	1 015
nerodinné	70 396	13 164	26 178
domácnosti vícečlenné nerodinné	7 607	1 295	3 229
domácnosti jednotlivců	62 789	11 869	22 949
z toho nepracující důchodci (%)	48,8	52,0	44,8
Domácnosti jednotlivců podle věku osoby (%)			
do 39 let	23,5	20,6	26,0
40 - 64 let	35,1	35,7	33,9
65 let a více	40,3	42,7	38,9

¹⁾ ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště

²⁾ ze studujících se zjištěným místem školy

2. Comparison of districts of the Pardubický Region

Continued

Districts		
Svitavy	Ústí nad Orlicí	
Commuting to work		
13 066	16 313	Commuting outside municipality, total
		in %:
63,3	71,3	within the district
17,8	11,0	within the region
17,0	15,8	within the Czech Republic
1,8	1,9	abroad
81,6	82,8	Daily commuting outside municipality (%)
47,7	45,9	Share of employed commuting outside municipality (%) ¹⁾
		Commuters outside municipality by age (%):
9,2	8,7	15 - 24
14,5	14,3	25 - 29
31,9	32,8	30 - 39
24,4	24,1	40 - 49
17,6	17,3	50 - 59
2,4	2,7	60 and over
		Commuters outside municipality by industry (branch of economic activity) (%):
5,3	4,0	Agriculture, forestry and fishing
38,7	39,6	Industry
5,7	4,8	Construction
9,2	8,1	Wholesale and retail trade
6,0	7,3	Transportation and storage
6,5	6,4	Education
7,4	7,1	Human health and social work activities
Commuting to schools		
6 245	7 615	Commuters outside municipality, total
61,0	61,4	of which commuting daily (%)
46,7	45,5	Share of commuters to school outside municipality (%) ²⁾
Households		
40 731	55 160	Housekeeping households, total
		by type of household:
27 832	37 005	Family households
27 056	36 209	One-family households
		One-couple families
22 074	29 596	of which (%):
42,5	43,1	with dependent children
67,6	69,0	with economically active reference person
99,8	99,6	living in dwellings
4 982	6 613	Lone-parent families
		of which (%):
52,0	52,2	with dependent children
60,5	62,5	with economically active reference person
99,3	99,4	living in dwellings
776	796	Two or more families households
12 899	18 155	Non-family households
1 301	1 782	Multi-person households
11 598	16 373	One-person households
52,0	49,6	of which not working pensioners (%):
		One-person households by age (%):
21,3	23,6	less than 40
36,4	35,6	40 - 64
41,2	39,9	65 and over

¹⁾ employed with identified place of work

²⁾ students with identified place of school

2. Srovnání okresů Pardubického kraje

3. pokračování

	Pardubický kraj Pardubický Region	v tom okresy	
		Chrudim	Pardubice
Domy			
Domy celkem	128 618	29 979	34 285
v tom:			
obydlené domy	104 850	23 128	29 633
neobydlené domy	23 768	6 851	4 652
Podíl neobydlených domů (%)	18,5	22,9	13,6
Průměrné stáří obydlých domů (roky)	47,9	48,3	46,0
z toho:			
rodinné domy	48,0	48,4	45,9
bytové domy	46,3	46,4	46,6
Obydlené domy s byty celkem	104 751	23 116	29 605
z toho rodinné domy (%)	89,7	91,6	88,0
Obydlené domy s byty podle vlastnictví (%):			
fyzická osoba	85,3	86,2	84,2
obec, stát	2,6	2,2	2,6
bytové družstvo	1,4	0,6	1,5
spoluvlastnictví vlastníků bytů	7,5	7,6	8,6
Obydlené domy s byty podle materiálu nosných zdí (%):			
kámen, cihly, tvárnice	91,1	92,0	90,1
stěnové panely	2,6	2,1	3,1
Obydlené domy s byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :			
přípoj na kanalizační síť	54,2	47,7	72,3
vodovod	99,6	99,3	99,7
plyn	64,6	64,4	81,3
ústřední topení	80,3	81,3	82,6
Bydlící osoby v domech celkem	505 816	102 289	166 006
z toho v domech s byty (%)	99,4	99,6	99,3
z toho v rodinných domech (%)	60,5	66,2	50,6
Byty			
Byty celkem	233 798	47 822	75 841
v tom:			
obydlené byty	196 288	38 308	66 850
neobydlené byty	37 510	9 514	8 991
Podíl neobydlených bytů (%)	16,0	19,9	11,9
Důvody neobydlenosti bytů (%):			
slouží k rekreaci	33,9	40,0	21,2
přestavba	4,9	4,0	6,1
nezpůsobilé k bydlení	5,4	4,0	5,6
Obydlené byty podle druhu domu (%):			
v rodinných domech	55,5	61,7	45,1
v bytových domech	43,0	36,7	53,5
Obydlené byty podle vlastníka domu (%):			
fyzická osoba	55,0	60,2	46,0
obec, stát	8,0	5,8	8,2
bytové družstvo	9,0	4,5	11,2
spoluvlastnictví vlastníků bytů	20,7	22,9	28,4
Obydlené byty podle právního důvodu užívání (%):			
ve vlastním domě	45,1	50,6	36,6
v osobním vlastnictví	17,9	19,9	24,8
nájemní	17,9	14,3	21,2
družstevní	7,1	3,0	5,9

¹⁾ podíl z úhrnu obydlých domů s byty se zjištěným technickým vybavením

2. Comparison of districts of the Pardubický Region

Continued

Districts		
Svitavy	Ústí nad Orlicí	
<i>Buildings</i>		
29 335	35 019	<i>Buildings, total</i>
23 583	28 506	<i>Occupied buildings</i>
5 752	6 513	<i>Vacant buildings</i>
19,6	18,6	<i>Share of vacant buildings (%)</i>
50,2	47,7	<i>Average age of occupied buildings (years)</i>
		<i>of which:</i>
50,2	47,9	<i>Family houses</i>
48,0	44,8	<i>Apartment buildings</i>
23 558	28 472	<i>Occupied buildings with dwellings, total</i>
90,8	89,2	<i>of which family houses (%)</i>
		<i>Occupied buildings with dwellings by type of owner (%):</i>
85,0	85,9	<i>Natural person</i>
2,7	2,8	<i>Local or central authority</i>
1,4	2,0	<i>In co-operative ownership</i>
7,9	5,9	<i>Dwelling owners association</i>
		<i>Occupied buildings with dwellings by materials of the building (%):</i>
91,5	91,1	<i>Stone, bricks, blocks</i>
2,1	3,0	<i>Wall panels</i>
		<i>Occupied buildings with dwellings by technical facilities (%) ¹⁾:</i>
39,9	52,4	<i>Public sewage disposal</i>
99,7	99,7	<i>Piped water</i>
56,9	53,9	<i>Gas</i>
78,8	78,5	<i>Central heating</i>
102 454	135 067	<i>Persons living in buildings, total</i>
99,3	99,4	<i>of which in buildings with dwellings (%)</i>
68,2	62,5	<i>of which in family houses (%)</i>
<i>Dwellings</i>		
47 289	62 846	<i>Dwellings, total</i>
38 699	52 431	<i>Occupied dwellings</i>
8 590	10 415	<i>Vacant dwellings</i>
18,2	16,6	<i>Share of vacant dwellings (%)</i>
		<i>Reasons of vacancy (%):</i>
39,5	34,8	<i>Reserved for seasonal or secondary use</i>
4,5	5,2	<i>Reconstruction of dwelling</i>
5,6	6,3	<i>Unfit for habitation</i>
		<i>Occupied dwellings by type of building (%):</i>
63,7	58,0	<i>in family houses</i>
34,5	40,5	<i>in apartment buildings</i>
		<i>Occupied dwellings by type of owner of the building (%):</i>
61,7	57,7	<i>Natural person</i>
7,7	9,6	<i>Local or central authority</i>
7,7	10,3	<i>In co-operative ownership</i>
16,4	12,4	<i>Dwelling owners association</i>
		<i>Occupied dwellings by tenure status (%):</i>
52,1	46,9	<i>in own house</i>
12,8	11,5	<i>in private ownership</i>
15,9	17,9	<i>rented dwelling</i>
7,1	11,6	<i>in co-operative ownership</i>

¹⁾ occupied buildings with identified technical facilities

2. Srovnání okresů Pardubického kraje

dokončení

	Pardubický kraj Pardubický Region	v tom okresy	
		Chrudim	Pardubice
Byty			
Obydlené byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :			
plyn zaveden do bytu	67,5	66,6	79,4
vodovod v bytě	99,7	99,4	99,8
teplá voda	97,7	96,9	98,8
přípoj na kanalizační síť	70,1	62,8	85,6
žumpa, jímka	27,0	33,1	13,2
vlastní splachovací záchod	97,8	97,1	98,8
vlastní koupelna, sprchový kout	98,6	98,1	99,2
Obydlené byty podle způsobu vytápění (%) ²⁾ :			
ústřední topení	78,4	78,6	83,7
z toho:			
kotelna mimo dům	24,8	18,1	41,8
kotelna v domě	53,1	59,9	41,3
z toho na plyn	33,6	38,4	33,8
etážové topení	9,7	7,8	7,0
z toho na plyn	7,9	6,4	6,2
kamna	8,8	10,0	6,7
z toho na plyn	2,6	2,8	3,4
Obydlené byty podle typu (%):			
byty standardní celkem	93,1	92,4	93,1
v tom:			
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	87,5	86,4	90,1
s ústředním topením a částečným příslušenstvím	1,1	1,4	0,7
bez ústředního topení a s úplným příslušenstvím	4,5	4,6	2,3
byty se sníženou kvalitou	4,9	5,1	5,1
Počet osob na 1 obydlený byt	2,54	2,63	2,44
v rodinných domech	2,79	2,84	2,77
v bytových domech	2,23	2,30	2,17
Počet osob na 1 obytnou místnost 8 m ² a více	0,76	0,75	0,74
v rodinných domech	0,72	0,71	0,69
v bytových domech	0,80	0,82	0,79
Obytná plocha v m ² na 1 osobu	32,3	33,1	32,7
v rodinných domech	34,9	35,7	36,4
v bytových domech	28,9	28,9	29,7
Obytná plocha v m ² na 1 byt	66,5	69,9	65,0
v rodinných domech	77,8	80,0	80,8
v bytových domech	52,2	53,2	52,0
Počet obytných místností 8 m ² a více na 1 byt	3,78	3,94	3,71
v rodinných domech	4,30	4,41	4,43
v bytových domech	3,13	3,18	3,11
Počet hospodařících domácností na 1 byt	1,05	1,05	1,05
Vybavenost bytových domácností osobním počítačem (%):			
s internetem	52,9	52,2	55,4
bez internetu	3,8	3,6	3,6

¹⁾ podíl z úhrnu obydlených bytů se zjištěným technickým vybavením

²⁾ podíly jsou počítány z celkového počtu obydlených bytů

2. Comparison of districts of the Pardubický Region

End of table

Districts		
Svitavy	Ústí nad Orlicí	
Dwellings		
		<i>Occupied dwellings by technical facilities (%)¹⁾ :</i>
60,6	58,3	<i>Piped gas available in dwelling</i>
99,7	99,7	<i>Piped water available in dwelling</i>
96,8	97,8	<i>Hot water</i>
54,8	66,9	<i>Public sewage disposal</i>
41,0	29,7	<i>Septic tank</i>
96,9	97,7	<i>Private flush toilet</i>
98,2	98,4	<i>Private bathroom, shower</i>
		<i>Occupied dwellings by type of heating (%)²⁾ :</i>
74,1	74,6	<i>Central heating</i>
		<i>of which:</i>
12,6	17,0	<i>Installation outside the building</i>
61,0	57,3	<i>Installation in the building</i>
32,0	31,0	<i>of which gaseous fuels</i>
13,5	11,7	<i>Heater inside dwelling</i>
10,4	9,2	<i>of which gaseous fuels</i>
8,8	10,6	<i>Stove</i>
1,6	2,3	<i>of which gaseous fuels</i>
		<i>Occupied dwellings by quality (%) :</i>
92,9	93,6	<i>Standard quality dwellings, total</i>
85,1	86,8	<i>with central heating and complete facilities</i>
1,3	1,1	<i>with central heating and incomplete facilities</i>
6,5	5,8	<i>no central heating and complete facilities</i>
5,0	4,5	<i>Lower quality dwellings</i>
2,62	2,55	<i>Number of persons per 1 occupied dwelling</i>
2,81	2,76	<i>in family houses</i>
2,29	2,26	<i>in apartment buildings</i>
0,77	0,77	<i>Number of persons per 1 room</i>
0,74	0,73	<i>in family houses</i>
0,81	0,81	<i>in apartment buildings</i>
31,7	31,6	<i>Floor space in square metres per 1 person</i>
33,6	34,0	<i>in family houses</i>
28,5	28,1	<i>in apartment buildings</i>
67,1	65,6	<i>Floor space in square metres per 1 dwelling</i>
75,1	75,3	<i>in family houses</i>
52,7	51,4	<i>in apartment buildings</i>
3,81	3,74	<i>Number of rooms (8 square metres and over)</i>
4,19	4,18	<i>in family houses</i>
3,13	3,11	<i>in apartment buildings</i>
1,05	1,04	<i>Number of housekeeping households per 1 dwelling</i>
		<i>Availability of personal computer to the dwelling household (%) :</i>
49,6	52,7	<i>with Internet connection</i>
4,2	4,0	<i>no Internet connection</i>

¹⁾ occupied dwellings with identified technical facilities

²⁾ shares are calculated from the total number of occupied dwellings

3. Srovnání vybraných měst (sídel správních obvodů ORP) Pardubického kraje

	Česká Třebová	Hlinsko	Holice	Chrudim	Králíky	Lanškroun	Litomyšl	Moravská Třebová
Rozloha (km ²)	41	24	20	33	53	21	33	42
Počet částí obcí	6	6	7	8	11	4	10	5
Počet základních sídelních jednotek	23	17	10	30	9	16	23	12
Hustota obyvatelstva (osoby/km ²)	382	408	335	700	82	492	304	251
Počet obyvatel	15 653	9 903	6 581	23 239	4 327	10 159	10 154	10 542
z toho ženy (%)	51,5	51,1	51,2	51,3	50,2	52,2	52,1	52,1
Obyvatelstvo podle věku (%):								
0 – 14 let	13,9	13,8	14,9	14,0	14,7	14,0	13,9	13,8
15 – 64 let	68,5	67,5	67,8	70,1	69,1	69,4	68,8	68,6
65 a více let	17,3	18,5	17,0	15,6	15,8	16,4	17,0	17,3
Průměrný věk	42,0	42,0	41,3	40,8	41,2	41,4	41,8	42,2
Podíl cizinců na počtu obyvatel (%)	1,1	1,0	1,1	1,9	1,7	5,7	4,1	1,0
Podíl obyvatel narozených v obci obvyklého bydliště (%)	55,8	53,7	50,3	46,1	48,3	45,9	47,7	46,6
Obyvatelstvo podle vztahu k náboženské víře (%):								
věřící	16,4	23,6	13,8	17,2	17,7	18,2	27,5	21,0
bez náboženské víry	41,7	29,1	42,2	39,1	32,8	36,2	30,8	35,9
neuvedeno	42,0	47,3	44,0	43,7	49,4	45,5	41,7	43,1
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání (%):								
základní vč. neukončeného	18,4	18,7	16,8	15,2	25,8	17,9	16,7	20,7
střední vč. vyučení (bez maturity)	33,5	40,7	40,2	30,9	35,0	32,8	29,6	37,0
úplně střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	35,6	29,7	31,3	36,3	27,2	31,7	34,8	29,4
vysokoškolské	8,9	7,3	8,5	13,7	6,9	10,2	14,1	9,1
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	7 440	4 562	3 235	11 671	1 940	4 763	4 885	5 003
zaměstnaní	6 588	4 084	2 992	10 662	1 724	4 395	4 465	4 350
z toho (%):								
zaměstnanci	84,2	76,4	77,8	77,4	77,7	80,4	77,3	81,7
zaměstnavatelé	2,9	4,4	3,0	4,4	2,8	4,5	5,0	3,2
osoby pracující na vlastní účet	8,1	13,0	13,3	12,4	12,6	10,1	13,2	9,1
nezaměstnaní	852	478	243	1 009	216	368	420	653
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	7 614	4 987	3 132	10 660	2 156	4 682	4 843	5 134
z toho nepracující důchodci (%)	52,2	52,4	49,1	46,9	51,3	49,3	49,5	52,6
Zaměstnaní podle vybraných odvětví (%):								
průmysl	32,5	37,3	31,4	21,9	30,0	44,5	23,6	34,1
stavebnictví	4,1	6,8	6,4	7,1	6,1	5,0	9,0	5,4
velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	9,3	10,9	11,9	11,6	6,7	9,2	10,5	10,3
vzdělávání	6,9	5,1	6,5	7,2	8,8	7,1	9,1	8,2
zdravotní a sociální péče	5,5	4,9	4,9	8,1	4,5	3,8	9,6	6,1
Míra ekonomické aktivity (%) ¹⁾	57,7	55,7	60,1	61,2	56,1	59,4	58,8	57,6
muži	65,6	64,1	68,6	68,2	61,7	67,4	67,1	65,2
ženy	50,6	48,1	52,1	54,9	50,6	52,0	51,4	50,9
Vyjíždějící z obce do zaměstnání celkem	1 357	546	826	2 325	399	559	873	793
z toho vyjíždějící denně (%)	76,5	75,8	84,5	82,8	71,2	79,4	78,1	71,6
Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště (%) ²⁾	32,7	23,7	46,1	36,1	41,3	20,3	26,7	29,7
Dojíždějící do obce do zaměstnání celkem	1 522	1 142	604	3 501	205	2 519	2 556	937
Saldo dojížděky do zaměstnání	165	596	-222	1 176	-194	1 960	1 683	144
Vyjíždějící z obce do škol celkem	615	429	217	873	152	363	464	397
z toho vyjíždějící denně (%)	58,0	41,7	68,7	51,3	26,3	38,6	38,6	40,6
Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště z úhrnu studujících (%) ³⁾	39,5	48,5	40,8	38,4	36,5	36,1	38,1	40,7
Dojíždějící do obce do škol celkem	722	281	474	1 499	132	713	1 314	588

¹⁾ podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

²⁾ ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště

³⁾ ze studujících se zjištěným místem školy

3. Comparison of the selected towns of the Pardubický Region

Pardubice	Polička	Přelouč	Svitavy	Ústí nad Orlicí	Vysoké Mýto	Žamberk	
83	33	30	31	36	42	17	Total area (square kilometers)
27	6	8	4	8	10	1	Number of municipality parts
89	13	15	20	23	24	9	Number of basic settlement units
1 098	270	302	532	396	296	360	Population density
90 767	8 948	9 193	16 670	14 414	12 428	6 092	Total population
50,9	51,3	50,6	52,2	51,7	51,3	50,7	of which females (%)
							Population by age (%):
12,5	14,6	12,3	14,9	14,3	15,8	15,5	0-14
69,1	68,1	69,9	69,4	68,0	69,0	68,3	15-64
17,9	17,0	17,4	15,1	17,4	14,9	15,9	65 or more
42,3	41,5	42,5	40,8	42,0	40,1	40,5	Average age
5,3	0,9	4,8	1,3	2,4	2,9	1,4	Share of foreign citizens (%)
							Population born in municipality of usual residence (%)
47,4	50,7	40,3	50,1	51,0	46,6	43,4	
							Population by religious belief (%):
16,2	25,4	13,8	17,4	18,9	19,6	19,9	Believers
41,1	28,7	38,2	38,1	38,9	36,9	35,2	No religious belief
42,7	45,9	47,9	44,6	42,2	43,5	44,9	Not declared
							Population aged 15+ by educational attainment (%):
							Primary and lower secondary, incl. not completed elementary school (ISCED 1, 2)
13,5	17,2	18,2	17,3	16,9	15,8	16,3	
30,0	36,4	36,0	35,1	31,4	34,0	34,3	Secondary, incl. vocational (ISCED 3C)
							Upper secondary and post-secondary (ISCED 3A, 4, 5B)
35,8	33,5	30,7	32,9	35,0	34,5	35,4	
15,3	10,2	9,5	10,2	12,6	10,4	10,8	Tertiary (ISCED 5A, 6)
45 823	4 273	4 560	8 152	6 854	6 153	3 016	Economically active population
42 497	3 916	4 199	7 266	6 176	5 634	2 792	Employed
							of which (%)
80,3	79,7	80,1	79,5	81,2	82,0	75,9	Employees
3,5	3,5	2,4	3,7	3,8	3,2	4,0	Employers
11,3	12,4	11,5	10,3	9,6	8,6	13,9	Own-account workers
3 326	357	361	886	678	519	224	Unemployed
40 278	4 436	4 050	7 823	6 961	5 736	2 877	Not economically active population
51,4	49,9	53,3	49,5	51,8	45,8	44,9	of which not working pensioners (%)
							Employed by industry (branch of economic activity) (%):
26,1	34,9	37,4	26,0	26,4	34,7	27,9	Industry
5,4	6,4	5,6	6,3	5,4	6,4	6,0	Construction
							Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles
10,4	9,7	8,1	11,7	10,4	9,9	11,6	
6,5	8,3	5,3	6,3	7,7	7,4	8,0	Education
6,3	7,0	6,2	9,0	9,4	6,5	7,6	Human health and social work activities
61,3	57,7	61,0	60,5	58,3	62,0	60,9	Economic activity rate (%) ¹⁾
68,8	65,7	69,8	68,2	65,8	70,2	69,1	Males
54,4	50,5	52,8	53,6	51,6	54,6	53,4	Females
5 121	818	1 112	1 045	1 236	833	629	Commuting to work outside municipality, total
80,0	75,7	85,7	68,3	79,4	79,0	78,7	of which commuting daily (%)
							Share of employed commuting outside municipality (%) ²⁾
19,1	31,0	44,2	24,6	33,8	26,3	38,1	
12 799	1 380	1 482	2 067	2 223	2 021	1 014	Commuting to municipality to work, total
7 678	562	370	1 022	987	1 188	385	Balance of commuting to work
1 968	415	315	543	524	394	272	Commuting to schools outside municipality, total
53,9	38,3	65,1	48,3	50,0	50,0	40,4	of which commuting daily (%)
							Share of commuters to school outside municipality (%) ³⁾
25,4	41,0	42,8	38,6	42,0	35,8	42,9	
7 801	633	422	687	857	801	531	Commuting to municipality to school, total

¹⁾ share of employed and unemployed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

²⁾ employed with identified place of work

³⁾ students with identified place of school

3. Srovnání vybraných měst (sídel správních obvodů ORP) Pardubického kraje

dokončení

	Česká Třebová	Hlinsko	Holice	Chrudim	Králíky	Lanškroun	Litomyšl	Moravská Třebová
Hospodařící domácnosti celkem	6 749	4 047	2 694	9 912	1 796	4 072	4 055	4 371
v tom podle typu domácnosti (%):								
tvořené 1 rodinou	63,6	65,5	66,5	62,4	63,0	66,3	65,8	63,6
úplné rodiny	50,8	52,1	53,8	49,7	50,0	54,5	52,9	49,4
bez závislých dětí	61,1	60,3	59,9	58,0	58,4	58,4	58,2	61,3
se závislými dětmi	38,9	39,7	40,1	42,0	41,6	41,6	41,8	38,7
neúplné rodiny	12,8	13,3	12,7	12,6	13,0	11,8	12,9	14,2
bez závislých dětí	47,7	45,7	51,6	43,0	51,1	47,7	45,1	43,1
se závislými dětmi	52,3	54,3	48,4	57,0	48,9	52,3	54,9	56,9
tvořené 2 a více rodinami	1,2	1,7	1,6	1,2	1,4	0,8	1,6	1,4
vícečlenné nerodinné domácnosti	3,3	2,5	3,5	4,0	3,7	3,2	3,6	3,6
domácnosti jednotlivců	31,9	30,3	28,4	32,4	31,9	29,7	29,0	31,3
Průměrný počet členů hospodařící domácnosti	2,3	2,4	2,4	2,3	2,4	2,4	2,4	2,3
Domy celkem	2 940	1 946	1 774	3 262	1 172	1 804	2 186	1 873
z toho obydlené	2 611	1 643	1 536	2 970	916	1 651	1 939	1 693
Podíl neobydlených domů (%)	11,2	15,6	13,4	8,8	21,5	8,4	11,3	9,2
Obydlené domy s byty celkem	2 610	1 641	1 533	2 969	913	1 646	1 935	1 689
z toho rodinné domy (%)	85,1	85,4	91,4	77,9	84,9	80,3	84,2	76,5
Průměrné stáří obydlených domů (roky)	52,9	46,6	45,8	48,7	52,3	46,0	44,9	55,6
Obydlené domy podle vlastníka (%):								
fyzická osoba	83,6	83,5	88,1	77,4	83,5	77,9	82,3	73,3
obec, stát	2,3	2,0	2,7	2,3	3,3	5,9	3,1	4,2
bytové družstvo	5,9	0,6	0,9	1,4	0,5	2,6	1,0	5,5
spoluvlastnictví vlastníků bytů	4,1	10,2	4,5	13,6	10,3	7,0	9,9	11,4
Byty celkem	7 172	4 462	2 904	10 348	2 068	4 340	4 426	4 718
z toho obydlené	6 448	3 842	2 498	9 458	1 691	3 913	3 865	4 148
Podíl neobydlených bytů (%)	10,1	13,9	14,0	8,6	18,2	9,8	12,7	12,1
Obydlené byty podle druhu (%)								
v rodinných domech	41,1	41,5	64,9	27,6	54,4	40,8	48,4	36,0
v bytových domech	58,2	56,6	33,6	71,2	43,6	58,1	50,1	62,7
Obydlené byty podle právního důvodu užívání (%):								
ve vlastním domě	33,3	34,7	53,9	23,4	45,5	32,5	39,9	28,8
v osobním vlastnictví	11,6	36,0	9,2	41,0	16,0	17,1	22,0	15,7
nájemní	18,8	18,5	19,5	20,2	26,6	23,4	25,6	22,6
družstevní	26,7	1,6	4,8	6,8	0,8	17,5	2,5	20,8
Obydlené byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :								
plyn zaveden do bytu	77,5	64,3	76,8	86,0	77,1	83,3	78,2	79,0
vodovod v bytě	99,9	99,6	99,6	99,9	99,5	99,9	99,9	99,8
přípoj na kanalizační síť	92,9	88,9	91,1	93,8	72,1	90,7	89,1	82,5
Obydlené byty podle typu (%):								
byty standardní celkem	94,3	94,7	93,7	93,9	92,5	94,7	94,3	90,3
byty se sníženou kvalitou	4,2	3,6	4,2	3,8	4,6	3,4	3,2	6,1
Obydlené byty podle počtu obytných místností 8 m ² a více (%):								
1	4,3	5,3	4,0	5,6	5,3	5,0	3,4	5,3
2	14,5	11,4	9,1	13,6	12,7	11,1	11,8	13,3
3	30,1	26,4	24,2	23,8	25,1	27,2	27,0	26,1
4	27,0	29,2	29,7	32,7	27,5	30,7	26,3	28,8
5 a více	18,3	21,4	27,2	17,0	22,4	19,6	25,6	16,5
Obytná plocha v m ² na 1 osobu	31,2	31,2	33,4	31,7	32,5	31,0	32,5	30,3
v rodinných domech	34,2	34,0	35,0	38,1	35,8	34,1	34,9	33,8
v bytových domech	29,0	29,3	30,2	29,2	28,2	28,6	30,2	28,2
Obytná plocha v m ² na 1 byt	61,1	64,2	69,9	62,7	66,8	62,8	67,4	61,2
v rodinných domech	74,0	79,9	78,0	87,2	77,5	76,9	82,0	76,6
v bytových domech	51,9	53,0	54,3	53,0	52,7	52,7	52,8	51,8

¹⁾ podíl z úhrnu obydlených bytů se zjištěným technickým vybavením

3. Comparison of the selected towns of the Pardubický Region

End of table

Pardubice	Polička	Přelouč	Svitavy	Ústí nad Orlicí	Vysoké Mýto	Žamberk	
40 349	3 679	3 797	7 138	6 280	5 224	2 513	Housekeeping households, total
							by type of household:
57,7	65,0	61,5	62,3	63,1	62,0	64,1	One-family households
45,2	53,3	49,6	48,8	50,1	49,6	50,7	One-couple families
62,3	56,9	61,7	59,2	61,0	55,5	55,5	without dependent children
37,7	43,1	38,3	40,8	39,0	44,5	44,5	with dependent children
12,5	11,7	11,9	13,5	13,0	12,4	13,4	Lone-parent families
45,5	47,5	51,2	42,6	44,2	43,1	40,7	without dependent children
54,5	52,5	48,8	57,4	55,8	56,9	59,3	with dependent children
0,9	1,3	1,5	1,3	1,0	1,2	1,1	Two or more families households
5,3	2,7	4,8	4,0	3,3	4,3	3,4	Multi-person households
36,1	31,0	32,2	32,3	32,6	32,4	31,4	One-person households
							Average number of housekeeping households
2,2	2,4	2,3	2,3	2,3	2,3	2,4	members
10 462	1 844	1 803	2 779	2 264	2 280	1 285	Buildings, total
9 738	1 613	1 601	2 574	2 026	1 987	1 110	of which occupied buildings
6,9	12,5	11,2	7,2	10,3	12,8	13,5	Share of vacant buildings (%)
9 724	1 610	1 600	2 571	2 024	1 983	1 109	Occupied buildings with dwellings, total
74,4	82,9	84,6	81,2	79,5	82,5	84,2	of which family houses (%)
48,0	44,8	47,6	50,9	48,5	48,7	42,9	Average age of occupied buildings (years)
							Occupied buildings by type of owner (%):
74,1	79,9	83,4	77,4	77,4	80,7	83,7	Natural person
2,5	1,7	1,9	3,5	2,9	3,1	1,7	Local or central authority
3,4	2,2	0,8	3,2	4,1	2,7	2,1	In co-operative ownership
15,3	11,7	10,8	10,4	7,7	9,5	6,2	Dwelling owners association
41 576	4 080	4 009	7 382	6 664	5 678	2 763	Dwellings, total
38 414	3 549	3 563	6 744	6 019	4 958	2 401	of which occupied dwellings
7,6	13,0	11,1	8,6	9,7	12,7	13,1	Share of vacant dwellings (%)
							Occupied dwellings by type of building (%):
22,5	43,3	44,2	37,0	33,2	38,4	45,7	in family houses
76,0	53,6	55,0	62,3	65,8	58,0	53,1	in apartment buildings
							Occupied dwellings by tenure status (%):
18,5	36,1	35,7	30,6	26,8	32,1	37,2	in own house
35,5	28,1	33,5	24,0	16,3	21,4	20,4	in private ownership
27,7	15,3	16,1	22,5	20,8	25,3	24,5	rented dwelling
8,5	11,0	3,0	14,1	27,0	10,7	8,1	in co-operative ownership
							Occupied dwellings by technical facilities (%) ¹⁾ :
83,9	51,8	82,6	88,9	70,4	76,1	39,9	Piped gas available in dwelling
99,9	99,9	99,8	100,0	99,8	99,7	99,9	Piped water available in dwelling
98,0	91,3	89,3	93,8	88,9	89,7	88,4	Public sewage disposal
							Occupied dwellings by quality (%):
93,1	94,7	93,1	93,6	94,7	92,7	94,3	Standard quality dwellings, total
5,2	3,9	4,9	3,9	3,8	5,8	3,4	Lower quality dwellings
							Occupied dwellings by number of rooms
							(8 square metres and over) (%):
8,0	4,7	4,6	4,1	5,7	6,6	6,3	1
12,7	12,3	12,0	14,7	15,4	12,7	11,5	2
27,9	28,7	27,0	27,7	29,2	25,4	26,7	3
29,6	29,6	27,6	28,9	28,8	28,1	26,9	4
13,5	19,5	21,0	17,3	15,0	19,3	22,4	5 or more
31,7	31,5	32,4	30,9	30,4	31,8	32,6	Floor space in square metres per 1 person
37,3	36,1	36,2	34,3	34,2	37,5	36,9	in family houses
30,1	28,3	29,2	28,9	28,6	28,1	28,9	in apartment buildings
58,5	63,9	63,9	61,6	59,0	63,8	65,6	Floor space in square metres per 1 dwelling
81,0	80,0	77,1	77,4	76,0	82,4	81,4	in family houses
52,1	52,3	53,1	52,1	50,3	52,0	52,1	in apartment buildings

¹⁾ occupied dwellings with identified technical facilities

PUBLIKACE ZE SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ 2011 - definitivní výsledky - Pardubický kraj

Kód	Název	Území	Anotace	Termín vydání
534135-13	Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - - Pardubický kraj - analýza výsledků Verze: česko-anglická	kraje, okresy, SO ORP, obce	Analýza struktury obyvatelstva, domovního a bytového fondu a domácností, vývoj v kraji a jeho dílčích územních celcích od minulého sčítání (v části ukazatelů s návazností od roku 1970). Doplněno mezikrajským srovnáním, grafy a kartogramy.	30.9.2013
06053-12	Základní výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - - Pardubický kraj	kraj, okresy, SO ORP, velikostní skupiny obcí, obce	Vybrané údaje o struktuře obyvatelstva, domovního a bytového fondu, poprvé zpracované na základě obvyklého pobytu občanů.	31.12.2012
13000-12	Základní informace o krajích a velikostních skupinách obcí podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Česká republika	ČR, kraje, velikostní skupiny obcí	Průřezová publikace navazuje na obdobné výstupy z předchozích sčítání, obsahuje údaje zjištěné na základě obvyklého pobytu o struktuře obyvatelstva, domovního i bytového fondu a vybrané údaje o domácnostech i o vyjíždě do zaměstnání a do škol.	29.3.2013
12000-12	Základní informace o vybraných územních celcích podle SLDB 2011	ČR, kraje, okresy, SO ORP, obce, městské části	Průřezová publikace o struktuře obyvatelstva, domovního i bytového fondu a vybrané údaje o domácnostech i o vyjíždě do zaměstnání a do škol.	15.3.2013
21000-13	Databáze výsledků SLDB 2011	ČR, kraje, okresy, SO ORP, obce	DVD s databází výsledků SLDB 2011 obsahuje více než 1 400 ukazatelů o obyvatelích, domech, bytech a domácnostech.	3.6.2013
20000-13	Obyvatelstvo, domy, byty a domácnosti podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - ČR, kraje	ČR, kraje	Tradiční průřezová publikace s kombinací podrobných třídicích hledisek údajů o obyvatelstvu, domech, bytech a domácnostech, zpracovaných podle obvyklého pobytu.	14.6.2013
07000-12	Obyvatelstvo podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - - Česká republika a kraje	kraj	Struktura obyvatelstva České republiky a jednotlivých krajů podle pohlaví, věku, rodinného stavu, nejvyššího ukončeného vzdělání, náboženského vyznání, ekonomické aktivity apod.	15.11.2012
18053-13	Plodnost žen podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - - Pardubický kraj	kraj	Struktura žen podle počtu narozených dětí v kombinaci s dalšími charakteristikami ženy (věk, rodinný stav aj.).	6.5.2013
11053-13	Domácnosti podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Pardubický kraj	kraj	Počty hospodařících domácností v členění podle jejich typu, velikosti, způsobu bydlení, podle základních charakteristik osoby v čele domácnosti. Charakteristiky rodin (včetně faktických manželství).	7.3.2013
16053-13	Byty podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - - Pardubický kraj	kraj	Počty obydlých bytů v České republice a jednotlivých krajích v nejrůznějším třídění, struktura podle druhu domu, typu bytu, právního důvodu užívání bytu, velikosti bytu, včetně kombinací s bytovými domácnostmi apod.	22.4.2013
23053-13	Dojíždka do zaměstnání a škol podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - - Pardubický kraj	okresy, obce	Počty osob dojíždějících (vyjíždějících) do zaměstnání a do škol podle obcí jednotlivých okresů, hlavní směry dojíždky (vyjíždky) podle obcí. Velikost proudu charakterizována počtem dojíždějících osob.	31.7.2013
Uvedené publikace a další informace jsou na internetových stránkách: www.pardubice.czso.cz www.scitani.cz Databáze výsledků na internetu je k dispozici i za nižší územní celky až do úrovně obcí; možnost sestavení vlastních tabulek.				

Do konce roku 2013 budou vydány tyto souhrnné publikace:

Kód	Název	Anotace
24000-13	Statistický lexikon obcí České republiky 2013	Základní údaje SLDB 2011 za obce, části obcí a základní sídelní jednotky podle území struktury k 1. 1. 2013; přehled územních změn.
25000-13	Pramenné dílo Sčítání lidu, domů a bytů 2011	Základní údaje SLDB 2011 vč. stručných tematických analýz, metodika a stručná historie sčítání.
26000-13	Atlas výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2011	Tematické mapy s vybranými charakteristikami obyvatelstva, domácností, domovního a bytového fondu.